

การศึกษาคำความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยในภาษาไทยโดยอิงบริบท

นางสาวปวดี บุญปก

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

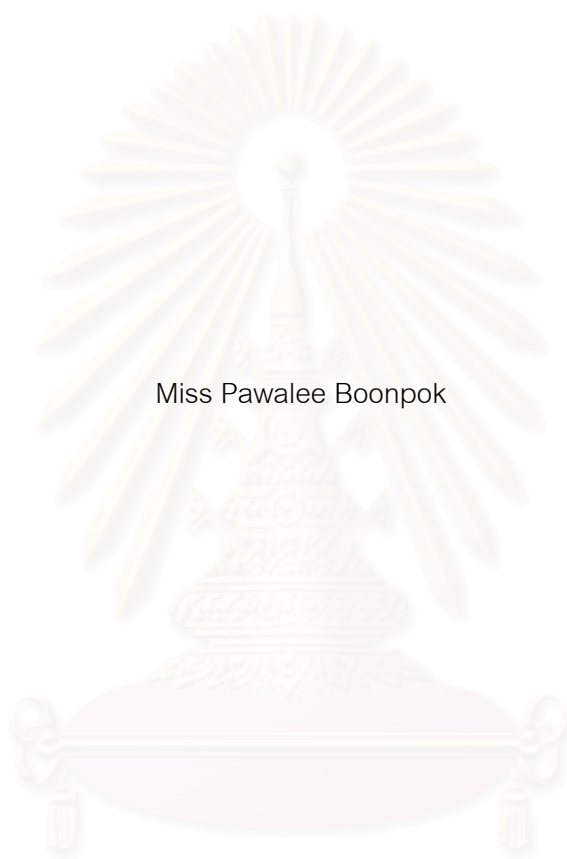
สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A CONTEXT BASED SEMANTIC STUDY OF LINGISTIC ACTION VERBS IN THAI

Miss Pawalee Boonpok

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Linguistics

Department of Linguistics

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

ปวลี บุญปก : การศึกษาความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวด้วยในภาษาไทยโดยอิงบริบท.

(A CONTEXT BASED SEMANTIC STUDY OF LINGUISTIC ACTION VERBS IN THAI)

อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผศ. ดร. สุดาพร ลักษณะเนียนวิน , 236 หน้า.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประการ คือ 1) ศึกษาความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวด้วย (LAV) โดยอิงบริบทของการสื่อสารที่คำกริยานั้นๆ เกิดขึ้น 2) การเกิดร่วมของคำกริยาเหล่านี้กับรูปประโยคความเดียว ข้อมูลของการศึกษานี้คือ ภาษาสนทนาที่เกิดขึ้นในนวนิยายไทย จำนวน 9 เรื่อง มีคำกริยาแสดงการกล่าวด้วยที่เกิดร่วมกับรูปประโยคความเดียวจำนวน 1,055 รายการ เป็น LAV ที่ไม่ซ้ำกัน จำนวน 206 คำ

เมื่อวิเคราะห์ความหมายของ LAV ตามบริบทของการสื่อสาร อันได้แก่ 1) บริบทสถานการณ์ 2) เจตนาของผู้พูด และ 3) ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะของสังคมและวัฒนธรรมของผู้พูดภาษาไทย สามารถจำแนก LAV เป็นคำกริยาอ้างถึงวัจนกรรม (SAV) หลัก 4 ประเภท แต่ละประเภทยังจำแนกเป็นประเภทย่อย ได้ดังนี้ 1) LAV ที่เป็นวัจนกรรมการบอก (90 คำ) ได้แก่ LAV ที่เป็นวัจนกรรมการบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม (19 คำ) LAV ที่เป็นวัจนกรรมการบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม (68 คำ) และ LAV ที่เป็นวัจนกรรมการบอกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (3 คำ) 2) LAV ที่เป็นวัจนกรรมการบอกให้กระทำ (36 คำ) ได้แก่ LAV ที่เป็นวัจนกรรม การบอกให้ทำ (15 คำ) ได้แก่ LAV ที่เป็นวัจนกรรมการบอกไม่ให้ทำ (6 คำ) และ LAV ที่เป็นวัจนกรรมการบอกให้ตอบ (15 คำ) 3) LAV ที่เป็นวัจนกรรมการแสดงความรู้สึก (79 คำ) ได้แก่ LAV ที่เป็นวัจนกรรมการแสดงความรู้สึกแบบแท้ (11 คำ) LAV ที่เป็นวัจนกรรมการแสดงความรู้สึกที่บอกอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ (56 คำ) LAV ที่เป็นวัจนกรรมการแสดงความรู้สึกที่เป็นการสั่ง (5 คำ) และ LAV ที่เป็นวัจนกรรมการแสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (7 คำ) 4) LAV ที่เป็นวัจนกรรมการสัญญา (1 คำ)

การศึกษากการเกิดร่วมของรูปประโยคความเดียวกับ LAV ที่จัดเป็น SAV แต่ละประเภทข้างต้น พบประโยคความเดียว 4 ประเภท คือ ประโยคบอกเล่าและประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธ ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำสั่ง และประโยคคำถาม ประโยคบอกเล่าเกิดร่วมกับวัจนกรรมการบอก 80.7% ประโยคปฏิเสธพบเป็นจำนวนน้อย ส่วนใหญ่เกิดร่วมกับวัจนกรรมการบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรมประเภทการตอบเป็นส่วนใหญ่ ในวัจนกรรมการบอกให้กระทำ พบว่าประโยคคำสั่งเกิดร่วมกับการบอกให้ทำ 75.4% และประโยคประเภทนี้เกิดร่วมกับการบอกไม่ให้ทำ 60.0% ประโยคคำถามเกิดร่วมกับการบอกให้ตอบ 98.6% ในวัจนกรรมการแสดงความรู้สึก พบว่าส่วนใหญ่แล้วเกิดร่วมกับประโยคบอกเล่าสูงถึง 62.6% และรองลงมาคือเกิดร่วมกับประโยคคำถาม 26.9% ในวัจนกรรมการสัญญา พบว่าเกิดร่วมกับประโยคบอกเล่า 100.0% สรุปผลของการศึกษาโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในงานวิจัยนี้พบว่า LAV ซึ่งจัดให้เป็น SAV ประเภทต่างๆ นั้น มีการเกิดร่วมกับรูปประโยคแต่ละประเภทที่มีความสัมพันธ์กับชนิดของ SAV นั้นๆ อย่างชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ ส่วนประโยคที่ไม่สัมพันธ์กับ SAV ชนิดนั้นๆ อาจเกี่ยวข้องกันกับประเด็นทางด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์ในแง่อื่นๆ ซึ่งต้องทำการศึกษาต่อไป

ภาควิชา.....ภาษาศาสตร์..... ลายมือชื่อนิสิต..... ปวลี บุญปก
สาขาวิชา.....ภาษาศาสตร์..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
ปีการศึกษา.....2551.....

4880161322 : MAJOR LINGUISTICS

KEYWORDS: LINGUISTIC ACTION VERB (LAV) / SPEECH ACT VERB (SAV) / SEMANTIC STUDY /THAI

PAWALEE BOONPOK: A CONTEXT BASED SEMANTIC STUDY OF LINGUISTIC ACTION VERBS IN THAI. ADVISOR : ASST.PROF.SUDAPORN LUKSANEYANAWIN, PhD., 236 pp.

This research attempts to analyze (1) the context based semantics of the linguistic action verbs (LAVs) occurring in conversational language in Thai novels and (2) the co-occurring of these verbs with different types of sentences. The data were 1,055 tokens of LAVs co-occurring with the sentences found in 9 Thai novels. They consist of 206 LAVs.

The semantic study of LAVs is based on the context of communication—context of situation, intention, and context of participants—in Thai culture. The 206 LAVs found in the corpus can be classified into 4 major types of speech act verb (SAV). Each type of SAV is classified into subtypes: 1) Assertives (90 LAVs) including of those initiated by the speakers (19 LAVs), not initiated by the speakers (68 LAVs), and those assertives used in interactive management (3 LAVs) 2) Directives (36 LAVs) including Commanding (15 LAVs), Forbidding (6 LAVs), Questioning (15 LAVs) 3) Expressives (79 LAVs) including Purely Expressives (11 LAVs), Expressives plus Assertives (56 LAVs) , Expressives plus Directives (5 LAVs), Expressives plus Interactive Management (7LAVs) and 4) Commissives (1 LAV).

In the study of the co-occurrence of the sentences with the LAVs, four sentence types were found. They are statement and negative statement sentences, negative sentences, imperative sentences, and interrogative sentences. 80.7% of statement sentences co-occurred with Assertives. Negative sentences were found very little mainly they co-occurred with Non-initiated Assertives that were mostly answering. Within Directives that consist of commanding, forbidding, and questioning it was found that 75.4% imperative sentences co-occurred with commanding, and 60.0% of this type of sentences co-occurred with forbidding. In questioning, 98.6% of interrogative sentences were found. Mainly the sentence type that highly co-occurred with the different types of Expressives was statement sentence, i.e., 62.6% in average. In Expressives 26.9% of interrogative sentences were found. There were only a few Commissives found in the corpus. All of these Commissives were in statement sentences. In conclusion from this empirical study, most LAVs that can be classified into different types of SAV co-occurred with the sentence types that are mostly related to them. The sentence types that are not directly related to the SAV types may be because of other pragmatic aspects which need further investigation.

Department.....Linguistics..... Student's Signature: Pawalee Boonpok

Field of Study.....Linguistics..... Advisor's Signature: Sudaporn Luksaneyanawin

Academic Year2008.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์และเอาใจใส่เป็นอย่างดีของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดาพร ลักษณะนิยานาวิน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้แนวคิด และเปิดโลกทัศน์ในการเป็นแบบอย่างนักวิจัยที่ดีและเป็นกำลังใจและประดับประดาให้ผู้วิจัยสามารถก้าวผ่านอุปสรรคทั้งหลายได้สำเร็จ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของอาจารย์อย่างหาที่สุดมิได้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.กิงกาญจน์ เทพกาญจนา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดา รังกุพันธุ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

อนึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยนครพนมที่ให้ทุนมาศึกษาระดับปริญญา มหาบัณฑิตในโครงการผลิตและพัฒนาอาจารย์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่และครอบครัวที่ให้กำลังใจ ห่วงใยและคอยสนับสนุนเรื่องการเรียนมาตลอด

ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนสนิทและเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจและห่วงใยและถามไถ่เรื่องการทำวิทยานิพนธ์เสมอมา

และขอขอบใจนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยศิลปากรที่ทำให้ช่วงเวลาในการทำวิทยานิพนธ์เป็นช่วงเวลาที่มีความสุขและสนุกขึ้นมา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	3
1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	8
2.1 ทฤษฎีวิจัยนกรรม.....	8
2.2 คำกริยาแสดงการกล่าวด้วยและคำกริยาอ้างถึงวิจัยนกรรม.....	13
2.3 บริบทของการสื่อสาร.....	16
2.4 ประเภทของประโยค.....	22
2.4.1 รูปประโยคความเดียว.....	22
2.4.2 รูปประโยคบอกเล่า.....	23
2.4.3 รูปประโยคปฏิเสธ.....	24
2.4.4 รูปประโยคคำสั่ง.....	25
2.4.5 รูปประโยคคำถาม.....	26
2.5 หน้าที่ของรูปประโยคแต่ละประเภท.....	27
บทที่ 3 การออกแบบและวิธีการการวิจัย.....	33
3.1 การเก็บข้อมูล.....	33

	หน้า
3.1.1 ลักษณะของข้อมูล.....	34
3.2 การจัดระเบียบข้อมูล.....	35
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
3.3.1 การวิเคราะห์คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยโดยอิงบริบท.....	35
3.3.2 การศึกษาการเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยกับรูปประโยค....	37
3.3.2.1 เกณฑ์ที่ใช้ในการศึกษาโครงสร้างประโยคความเดียว.....	38
บทที่ 4 การวิเคราะห์ความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยโดยอิงบริบท.....	42
4.1 วจนกรรมการบอก (Assertives).....	45
4.1.1 SAV การบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม.....	48
4.1.2 SAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม	53
4.1.3 SAV การบอกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์	76
4.2 วจนกรรมการบอกให้กระทำ (Directives).....	78
4.2.1 SAV การบอกให้ทำ.....	80
4.2.2 SAV การบอกไม่ให้ทำ	84
4.2.3 SAV การบอกให้ตอบ	86
4.3 วจนกรรมแสดงความรู้สึก (Expressives).....	91
4.3.1 SAV การแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressives).....	93
4.3.2 SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ (Expressives plus Assertives).....	95
4.3.3 SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการสั่ง(Expressives plus Directives)...	106
4.3.4 SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (Expressives plus Interaction Management)...	108
4.4 วจนกรรมการสัญญา (Commissives).....	110
บทที่ 5 การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยกับรูปประโยค	112
5.1 เกณฑ์ที่ใช้ในการศึกษาโครงสร้างประโยคความเดียว	112
5.1.1 รูปประโยคความเดียว	113
5.1.2 การเกิดร่วมของรูปประโยคบอกเล่า	114
5.1.3 การเกิดร่วมของรูปประโยคบอกเล่าเพื่อความปฏิเสธ.....	114
5.1.4 การเกิดร่วมของรูปประโยคปฏิเสธ	115

	หน้า
5.1.5 การเกิดร่วมของรูปประโยคคำสั่ง	115
5.1.6 การเกิดร่วมของรูปประโยคคำถาม	115
5.2 การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวด้วยกับรูปประโยค	116
5.2.1 การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวด้วยที่เป็นวัจนกรรมการ บอกกับรูปประโยคประเภทต่างๆ.....	117
5.2.1.1 SAV การบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม	119
5.2.1.2 SAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม	124
5.2.1.3 SAV การบอกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์	137
5.2.2 การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวด้วยที่เป็นวัจนกรรมการ บอกให้กระทำกับรูปประโยคประเภทต่างๆ	138
5.2.2.1 SAV การบอกให้ทำ	140
5.2.2.2 SAV การบอกไม่ให้ทำ	142
5.2.2.3 SAV การบอกให้ตอบ	144
5.2.3 การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวด้วยที่เป็นวัจนกรรมการ แสดงความรู้สึกกับรูปประโยคประเภทต่างๆ	146
5.2.3.1 SAV การแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressives).....	148
5.2.3.2 SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ ความรู้สึกต่างๆ (Expressives plus Assertives).....	152
5.2.3.3 SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการสั่ง (Expressives plus Directives).....	163
5.2.3.4 SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (Expressives plus Interaction Management)	165
5.2.4 การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวด้วยที่เป็นวัจนกรรมการ สัญญาับรูปประโยคประเภทต่างๆ	167
บทที่ 6 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	169
6.1 สรุป และ อภิปรายผล	169
6.1.1 การวิเคราะห์คำกริยาแสดงการกล่าวด้วยโดยอิงบริบท.....	169
6.1.1.1 วัจนกรรมการบอก (Assertives).....	169
6.1.1.2 วัจนกรรมการบอกให้กระทำ (Directives)	170

	หน้า
6.1.1.3 วจนกรรณการแสดงความรู้สึก (Expressives)	170
6.1.1.4 วจนกรรณการสัญญา (Commissives)	170
6.1.2 การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยกับรูปประโยค.....	171
6.2 ข้อเสนอแนะ.....	175
รายการอ้างอิง.....	176
ภาคผนวก.....	179
ภาคผนวก ก. คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยในภาษาไทยที่ปรากฏอยู่ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 และ พจนานุกรมฉบับมติชน.....	180
ภาคผนวก ข. วิเคราะห์ คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV) เป็นคำกริยาอ้างอิงถึง วจนกรรณ (SAV) ตามแนวคิดของ เซอร์ล (Searle, 1969).....	198
ภาคผนวก ค. ตัวอย่างคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่จัดอยู่ในวจนกรรณประเภท ต่างๆ	218
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	236

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบบริบทของการสื่อสารของเฟิร์ธ (Firth, 1935) และ ไฮเมส (Hymes, 1962)	19
ตารางที่ 4.1 เกณฑ์ในการวิเคราะห์วัจนกรรมการบอก.....	46
ตารางที่ 4.2 เกณฑ์ในการวิเคราะห์วัจนกรรมการบอกให้กระทำ.....	78
ตารางที่ 4.3 เกณฑ์ในการวิเคราะห์วัจนกรรมการถาม.....	87
ตารางที่ 4.4 เกณฑ์ในการวิเคราะห์วัจนกรรมการแสดงความรู้สึก.....	91
ตารางที่ 4.5 เกณฑ์ในการวิเคราะห์วัจนกรรมการสัญญา.....	111
ตารางที่ 5.1 การเกิดร่วมของวัจนกรรมการบอกกับรูปประโยคประเภทต่างๆ.....	118
ตารางที่ 5.2 การเกิดร่วมของ SAVบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรมกับรูปประโยคประเภทต่างๆ.....	120
ตารางที่ 5.3 การเกิดร่วมของ SAVการบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรมกับรูปประโยคประเภทต่างๆ.....	124
ตารางที่ 5.4 การเกิดร่วมของ SAV การบอกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์กับรูปประโยคประเภทต่างๆ.....	138
ตารางที่ 5.5 การเกิดร่วมของวัจนกรรมการบอกให้กระทำกับรูปประโยคประเภทต่างๆ....	139
ตารางที่ 5.6 การเกิดร่วมของ SAV การบอกให้ทำกับรูปประโยคประเภทต่างๆ.....	141
ตารางที่ 5.7 การเกิดร่วมของ SAV การบอกไม่ให้ทำกับรูปประโยคประเภทต่างๆ.....	142
ตารางที่ 5.8 การเกิดร่วมของ SAV การบอกให้ตอบกับรูปประโยคประเภทต่างๆ.....	145
ตารางที่ 5.9 การเกิดร่วมของวัจนกรรมการแสดงความรู้สึกกับรูปประโยคประเภทต่างๆ..	147
ตารางที่ 5.10 การเกิดร่วมของ SAVการแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressive) กับรูปประโยคประเภทต่างๆ	149
ตารางที่ 5.11 การเกิดร่วมของ SAV แสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ (Expressives plus Assertives) กับรูปประโยคประเภทต่างๆ	153
ตารางที่ 5.12 การเกิดร่วมของ SAV แสดงความรู้สึกที่เป็นการสั่ง (Expressives plus Directives) กับรูปประโยคประเภทต่างๆ.....	164

ตารางที่ 5.13	การเกิดร่วม SAV แสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (Expressive plus Interaction Management) กับรูปประโยคประเภท ต่างๆ	165
ตารางที่ 5.14	การเกิดร่วมของวัจนกรรมการสัญญา กับรูปประโยคประเภทต่างๆ.....	167
ตารางที่ 6.1	จำนวนรูปประโยคความเดียวที่เกิดร่วมกับ LAV ที่จัดเป็น SAV ของ วัจนกรรมแต่ละประเภท.....	171
ตารางที่ 6.2	รูปประโยคความเดียวที่เกิดขึ้นร่วมกับ LAV ที่ไม่สัมพันธ์กับ วัจนกรรมการ บอกประเภทต่างๆ.....	171
ตารางที่ 6.3	รูปประโยคความเดียวที่เกิดขึ้นร่วมกับ LAV ที่ไม่สัมพันธ์กับวัจนกรรมการ บอกให้กระทำประเภทต่างๆ.....	172
ตารางที่ 6.4	รูปประโยคความเดียวที่เกิดขึ้นร่วมกับ LAV ที่ไม่สัมพันธ์กับวัจนกรรมการ แสดงความรู้สึกประเภทต่างๆ	173

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ		หน้า
ภาพที่ 2.1	ภาพแสดงแนวคิดเกี่ยวกับบริบทของการสื่อสารของเฟิร์ธ (Firth, 1935).....	16
ภาพที่ 3.1	แผนผังในการวิเคราะห์ความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยโดยอิง บริบท.....	40
ภาพที่ 3.2	แผนผังในการวิเคราะห์การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยกับรูป ประโยค.....	41
ภาพที่ 4.1	คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เป็นวัจนกรรมการบอก.....	47
ภาพที่ 4.2	SAV การบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม.....	48
ภาพที่ 4.3	SAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม.....	54
ภาพที่ 4.4	SAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม (ต่อ).....	55
ภาพที่ 4.5	SAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม (ต่อ).....	56
ภาพที่ 4.6	SAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม (ต่อ).....	57
ภาพที่ 4.7	SAV การบอกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์.....	76
ภาพที่ 4.8	คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เป็นวัจนกรรมการบอกให้กระทำ.....	79
ภาพที่ 4.9	SAV การบอกให้ทำ.....	80
ภาพที่ 4.10	SAV การบอกไม่ทำ.....	84
ภาพที่ 4.11	SAV การบอกให้ตอบ.....	87
ภาพที่ 4.12	คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เป็นวัจนกรรมการแสดงความรู้สึก.....	92
ภาพที่ 4.13	SAV การแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressive).....	93
ภาพที่ 4.14	SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ.....	96
ภาพที่ 4.15	SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ (ต่อ).....	97
ภาพที่ 4.16	SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการสั่ง.....	106
ภาพที่ 4.17	SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์.....	109
ภาพที่ 5.1	การเกิดร่วมของวัจนกรรมการบอกกับรูปประโยคประเภทต่างๆ	119
ภาพที่ 5.2	การเกิดร่วมของวัจนกรรมการบอกให้กระทำกับรูปประโยคประเภทต่างๆ.....	140
ภาพที่ 5.3	การเกิดร่วมของวัจนกรรมการแสดงความรู้สึกกับรูปประโยคประเภทต่างๆ.....	148
ภาพที่ 5.4	การเกิดร่วมของวัจนกรรมการสั่งญากับรูปประโยคประเภทต่างๆ.....	168

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยในภาษาไทยที่ปรากฏอยู่ในพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 และพจนานุกรมฉบับมติชน มีทั้งสิ้นประมาณ 580 คำ (ภาคผนวก ก) คำกริยาเหล่านี้ยังขาดการศึกษาความหมายโดยอิงบริบท หากจำแนกความหมายของคำกริยาเหล่านี้ตามพจนานุกรมอาจจำแนกเป็นลักษณะร่วมทางความหมายได้เป็นชุดๆ เช่นชุดคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เป็นการประชดประชัน ได้แก่ แดกดัน ประชด ประชดประชัน เหน็บแนม เสียดสี ค่อน ชุดคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เป็นการยกย่องผู้ฟัง ได้แก่ ชม ชมเชย ชมเปาะ กล่าวชม เอ่ยชม สรรเสริญ เยินยอ คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยพวกนี้มีหลายคำที่เป็นคำกริยาแสดงอาการด้วย คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยเหล่านี้จะสามารถจำแนกเป็นประเภทในเชิงวัจนกรรม ตามที่ เซอร์ล (Searle,1969) ได้เสนอทฤษฎีวัจนกรรม (Speech Act Theory) และอธิบายว่าในการกล่าวถ้อยคำนั้นผู้พูดไม่ได้เพียงแค่สื่อความหมายของคำหรือข้อความเท่านั้นหากยังมีการกระทำที่แสดงเจตนาในการสื่อสารได้อย่างไร ในการวิเคราะห์จะสามารถจำแนกกริยาแสดงการกล่าวถ้อยเป็นวัจนกรรมประเภทต่างๆ 5 ประเภท คือ วัจนกรรมการบอก (Assertives) วัจนกรรมการบอกให้กระทำ (Directives) วัจนกรรมการสัญญา (Commissives) วัจนกรรมการแสดงความรู้สึก (Expressives) และวัจนกรรมการประกาศ (Declaratives) ได้หรือไม่อย่างไรเป็นเรื่องที่ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษา

จากเกณฑ์การวิเคราะห์ทฤษฎีวัจนกรรมสามารถจัดคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยให้อยู่ในวัจนกรรมหลักทั้ง 5 ประเภทได้ โดยที่ในแต่ละวัจนกรรมอาจมีคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่ทำหน้าที่ตามเกณฑ์ที่เสนอไว้ในเชิงทฤษฎี อย่างไรก็ตามคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยบางคำเมื่อพิจารณาแล้วไม่สามารถจัดอยู่ในวัจนกรรมหลักประเภทใดประเภทหนึ่งได้ แต่อาศัยเกณฑ์ของวัจนกรรมหลักสองประเภทในการจัดประเภท นอกจากนี้เนื่องจากคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เน้นเจตนาของผู้พูดเป็นสำคัญ ทำให้บางครั้งรูปประโยคบอกเล่าอาจไม่ได้ใช้เพื่อการบอก และประโยคคำถามอาจไม่ได้ใช้เพื่อถาม ดังนั้นการวิเคราะห์คำพูดโดยการใช่วิธีทฤษฎีวัจนกรรมจึงเน้นที่เจตนาของผู้พูดในสถานการณ์การสื่อสารซึ่งมีผู้ฟังเป็นองค์ประกอบของการสื่อสารเป็นสำคัญ

ในการวิเคราะห์ความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยโดยอิงบริบทที่เกิดขึ้นในบทสนทนาซึ่งเป็นเรื่องของการใช้ภาษาของคนในแต่ละวัฒนธรรมจะต้องใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เป็น การสนทนาจริงๆ หรือที่นักเขียนนวนิยายจำลองขึ้นให้กับตัวละครและ จำเป็นที่จะต้องอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับบริบทของการสื่อสาร (context of communication) ของเฟิร์ธ (Firth, 1935) ซึ่งอธิบายบริบทเกี่ยวกับการสื่อสารให้เห็นเป็นลำดับขั้นที่สัมพันธ์กันโดยมีบริบททางวัฒนธรรม (context of culture) เป็นร่มใหญ่ที่มีความสำคัญและครอบคลุมทุกบริบทของการสื่อสารอันได้แก่ บริบทสถานการณ์ (context of situation) ที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อย เจตนาของผู้พูด บริบทที่เป็นประสบการณ์ของผู้ส่งสารและผู้รับสาร (context of experience of participants) บริบทของการใช้ถ้อยคำ (verbal context) และ บริบทสัทศาสตร์ (phonetic) ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะของสังคมและวัฒนธรรมไทยที่สะท้อนให้เห็นการใช้คำพูดของตัวละครในนวนิยายอย่างชัดเจน

ส่วนของรูปประโยคที่เกิดร่วมกันกับวัจนกรรมนั้นเซอรัล (Searle, 1969) ไม่ได้ให้ความสำคัญกับรูปภาษาที่เกิดขึ้นร่วมกับวัจนกรรมแต่ละชนิด แต่ในส่วนของกรวิเคราะห์ประเภทของรูปประโยคที่เกิดร่วมกันกับการใช้คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เป็นรูปประโยคเดี่ยวนั้น เป็นที่น่าสังเกตว่ารูปประโยคความเดียวที่เกิดขึ้นร่วมกับคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ในคำกริยาแสดงวัจนกรรมแต่ละชนิดนั้นมีหน้าที่และโครงสร้างของประโยคส่วนใหญ่จะสัมพันธ์กันกับคำกริยาแสดงวัจนกรรมชนิดนั้นๆ ซึ่งตรงกับที่แวนเดอร์เวเคน (Vanderveken, 1990) เสนอไว้ว่าวัจนกรรมมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ของประโยคและเชื่อว่าน่าจะมีการแสดงออกทางรูปภาษาที่ชัดเจน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. วิเคราะห์ความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยโดยอิงบริบทที่เกิดขึ้นในบทสนทนา

2. วิเคราะห์ประเภทของรูปประโยคที่เกิดร่วมกันกับการใช้คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยเฉพาะที่เป็นรูปประโยคความเดียว

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1. ความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยสัมพันธ์กับบริบทการสื่อสารอัน ได้แก่ 1) บริบทของเหตุการณ์ (context of situation) 2) เจตนาของผู้พูด และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง (context of participants) ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะของสังคมและวัฒนธรรมของผู้พูดภาษานั้น ๆ

2. คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยประเภทหนึ่งๆ สามารถเกิดขึ้นร่วมกับรูปประโยคได้หลายประเภท เช่น ประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม และ ประโยคปฏิเสธ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่ปรากฏร่วมกับในรูปประโยคความเดียวจากบทสนทนาในนวนิยาย

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

1. สำนักรวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
2. รวบรวมคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยในภาษาไทยพร้อมกับความหมายที่ปรากฏอยู่ในพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 และ พจนานุกรมฉบับมติชน เพื่อเป็นการสำรวจว่ามีคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยใดบ้างที่จะพบในการเก็บข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้
3. รวบรวมคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เกิดร่วมกับคำพูดในนวนิยายที่เป็นรูปประโยคความเดียวโดยเก็บรวบรวมคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยจากหนังสือนวนิยายที่ตีพิมพ์ตั้งแต่ปี 2540 – 2550 ที่สุ่มเลือกตัวอย่างมาจำนวน 9 เรื่อง ได้แก่

1. อธิษฐาน ของ แก้วแก้ว
2. แผ่นดินหัวใจ ของ ดวงตะวัน
3. ลายดอกไม้ร่วง ของ กฤษณา อโศกสิน

4. ดวงใจพิสุทธิ์ ของ กิ่งฉัตร

5. เล่ห์หรือยรัก ของ อรพิม

6. คุณนายสามสิ่ง ของ วราภา

7. วาวพลอย ของ ปิยะพร ศักดิ์เกษม.

8. ธารแสนดาว ของ ประภัสสร เสวิกุล

9. รุ่งที่สาม ของ กนกวลี พจนปกรณ์.

4. วิเคราะห์ความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่สัมพันธ์กับบริบทการสื่อสาร อันได้แก่ 1) บริบทของเหตุการณ์ (context of situation) 2) เจตนาของผู้พูด และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง (context of participants) ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะของสังคมและวัฒนธรรมของผู้พูดภาษานั้น ๆ

5.วิเคราะห์และจำแนกคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่ได้วิเคราะห์ความหมายแล้วในข้อ 4. โดยจำแนกเป็นคำกริยาอ้างอิงวัจนกรรมของ เซอร์ล (Searle,1969) จำนวน 5 ประเภท ได้แก่ 1) วัจนกรรมการบอก (Assertives) 2) วัจนกรรมการบอกให้กระทำ (Directives) 3) วัจนกรรมการสัญญา (Commissive) 4) วัจนกรรมการแสดงความรู้สึก (Expressives) 5) วัจนกรรมการประกาศ (Declaratives)

6.วิเคราะห์รูปประโยคที่เกิดร่วมกับคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่จำแนกเป็นประเภทของคำกริยาอ้างอิงวัจนกรรมแต่ละประเภท

7. สรุปและเขียนรายงานผลการวิเคราะห์

1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

<p>คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (Linguistic Action Verb –LAV)</p>	<p>คือคำกริยาที่ใช้ในการอ้างถึงคำพูดต่างๆที่ใช้ในชีวิตประจำวันในภาษาหนึ่งๆ เป็นคำกริยาที่ครอบคลุมคำกริยาทุกคำ หรือการแสดงออกทางภาษา (verbal behavior) และคำเหล่านี้ในภาษาไทยสามารถใช้คำกริยา <u>ว่า</u> ตามหลังได้ แต่แต่ละภาษาจะมีคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยจำนวนหนึ่งซึ่งมีรายละเอียดไม่เหมือนกันในแต่ละภาษา บางคำอาจเทียบกับภาษาอื่นได้ใกล้เคียงกัน แต่บางคำอาจเป็นคำที่มีรายละเอียดเฉพาะภาษาและวัฒนธรรมนั้นๆ</p> <p>(Verschueren, 1994; Luksaneeyanawin et al, 1998)</p>
<p>คำกริยาอ้างถึงวัจนกรรม (Speech Act Verb –SAV)</p>	<p>เป็นคำที่ใช้ในการอ้างถึงการกระทำโดยใช้การการพูดหรือวัจนกรรม (Speech act – SA) ตามแนวทฤษฎีวัจนกรรมของเซอรัล (Searle, 1969) ซึ่งเป็นคำกริยาที่อ้างถึงวัจนกรรม 5 ประเภทหลักในทฤษฎีนี้ เป็นคำกริยาที่อยู่ในระดับนามธรรมที่อ้างถึงการก่อให้เกิดการกระทำใดๆที่เป็น“วัจนกรรม” โดยทฤษฎีภาษาทุกภาษามีการใช้คำพูดที่เป็นวัจนกรรมประเภทต่างๆเหมือนกัน</p> <p>(Verschueren, 1994; Mey, 2001)</p>
<p>วัจนกรรม (Speech Act -SA)</p>	<p>คือ การกระทำที่แสดงออกโดยคำพูดซึ่งเกิดขึ้นภายใต้กฎของการกระทำนั้น ได้แก่ 1) เนื้อหาของความนำเสนอ (Propositional content) 2) ปัจจัยพื้นฐาน (Proparatory) 3) ความจริงใจ (Sincerity) 4) สาระสำคัญของความจริงใจ (Essential)</p> <p>(Searle, 1969)</p>

บริบทของสถานการณ์
(Context of Situation)

คือบริบทของการใช้ภาษาในสถานการณ์การสื่อสาร ตามแนวคิดของ เฟิร์ธ (Firth, 1935) สถานการณ์การสื่อสารจะเกิดขึ้นภายใต้บริบทเป็นลำดับขั้น แต่ละลำดับจะมีความสัมพันธ์กัน เริ่มต้นจาก บริบท วัฒนธรรม (context of culture) ซึ่งครอบคลุมการสื่อสารทั้งหมดที่เกิดขึ้นในสังคม กำหนดโดยความสัมพันธ์ในเชิงสังคม อันได้แก่ บริบทของสถานการณ์ (context of situation) คือ การใช้ภาษาให้เหมาะกับกาลเทศะ รวมทั้งกำหนด ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง (context of participants) คือ มี มิติของความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้พูดและผู้ฟังที่เป็นตัวกำหนดลักษณะของการใช้ภาษาซึ่งแต่ละภาษาอาจมีมิติที่แตกต่างกันมาก ในแง่ของความแตกต่างระหว่างเพศ วัย หรือ อาวุโสทางสังคม ความสนิทสนม ความสุภาพและอื่นๆ (สุดาพร ลักษณะนิยนาวิน, 2537)

รูปประโยคความเดียว

คือ ประโยคสามัญ โดยมีโครงสร้างที่ประกอบด้วย ส่วนมูลฐาน 7 ชนิด มาเรียงกันซึ่งอาจมีส่วนประกอบเพียงส่วนเดียวหรือหลายส่วนเรียงกัน คือหน่วยประธาน หน่วยกรรมตรง หน่วยกรรมรอง หน่วยนามเดี่ยว หน่วยกรรม หน่วยสกรรม และหน่วยทวิกรรม (วิจิตร ภาณุพงศ์, 2532)

ประโยคบอกเล่า

คือประโยคที่มีเนื้อความบอกเรื่องราวหรือนำเสนอ ข้อมูล ต่าง ๆ ไม่มีคำปฏิเสธ หรือคำแสดงคำถาม และไม่มีลักษณะของประโยคคำสั่ง

ประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธ

คือ ประโยคบอกเล่าที่มีเนื้อความปฏิเสธหรือนำเสนอ ข้อมูลต่างๆในเชิงปฏิเสธ ในประโยคจะปรากฏคำปฏิเสธอยู่ด้วย

ประโยคปฏิเสธ	คือ ประโยคที่ใช้ปฏิเสธความนำเสนอที่มีมาก่อนหน้า และมีคำปฏิเสธ “ไม่” หรือ “เปล่า” ปรากฏอยู่หน้า คำกริยาในประโยค
ประโยคคำสั่ง	คือ ประโยคที่อาจขึ้นต้นด้วยคำกริยา เช่น “เชิญ” “กรุณา” “โปรด” “อย่า” “ห้าม” “ต้อง” อาจจะมีหรือไม่มีคำบอกมาลา “ซี” “นะ” “เถอะ” อยู่ท้ายประโยค จะมีหรือไม่มีนามวลีที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 2 ในประโยค ด้วยก็ได้ แต่จะไม่มีคำสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ใน ประโยค
ประโยคคำถาม	คือประโยคที่มีคำแสดงคำถามในประโยค ได้แก่ “ใคร” “อะไร” “ไหน” “ทำไม” “อย่างไร” “เมื่อไหร่” “เท่าไร” “กี่” และมีคำลงท้ายแสดงการถามปรากฏท้ายประโยค ได้แก่ “หรือ” “หรือยัง” “หรือเปล่า” “ไหม” “ใช่ไหม” “ไม่ใช่หรือ”

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นการแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างบริบทของการสื่อสาร รูปแบบประโยค และความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย
2. เป็นแนวทางใหม่ในการศึกษาความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

2.1 ทฤษฎีวิัจจนกรรม

ออสติน (Austin, 1962) เป็นคนแรกที่เสนอว่าภาษาไม่ได้ทำหน้าที่เพียงการสื่อสารเท่านั้น แต่ภาษายังใช้เพื่อก่อให้เกิดการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดได้อีกด้วย ออสตินแบ่งถ้อยคำออกเป็น 2 ประเภท คือ ถ้อยคำแสดงความจริงแท้ (Constatives) คือถ้อยคำที่ใช้พรรณนาหรือบอกเล่า และสามารถตัดสินค่าความจริงแท้ได้ และประเภทที่สอง คือ ถ้อยคำบ่งการกระทำ (Performatives) เป็นถ้อยคำที่ไม่ใช่เพียงพรรณนาเท่านั้นหากแต่ถ้อยคำที่กล่าวออกมายังก่อให้เกิดการกระทำด้วย ซึ่งถ้อยคำเหล่านี้ไม่สามารถตัดสินค่าความจริงแท้ได้

ออสตินได้ยกตัวอย่างประโยคที่ทำให้เห็นข้อแตกต่างระหว่างถ้อยคำแสดงความจริงแท้ (Constatives) และถ้อยคำบ่งการกระทำ (Performatives) ดังนี้

1. I do. เป็นถ้อยคำกล่าวของเจ้าบ่าวและเจ้าสาวในพิธีแต่งงานในการตอบรับเจ้าบ่าวหรือเจ้าสาวเป็นสามีหรือภรรยา

2. I name this ship the Queen Elizabeth. เป็นการประกาศชื่อของเรือใช้ในพิธีการปล่อยเรือลงสู่ น้ำ

3. I give and bequeath my watch to my son. เป็นการประกาศมอบมรดกให้แก่ผู้ที่ถูกเอ่ยถึงด้วยความเต็มใจ

4. I bet you six pence it will rain tomorrow. เป็นการพนันและเกิดการพนันกันขึ้น

จากตัวอย่างที่ยกขึ้นมาแสดงให้เห็นว่าในแต่ละประโยคไม่เพียงแต่ถ้อยคำที่ใช้พรรณนาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเท่านั้นหากยังใช้ในการกระทำต่างๆ คือ การแต่งงาน การตั้งชื่อ การมอบมรดก และการพนัน เป็นต้น

ออสตินยังได้อธิบายอีกว่าในการกล่าวถ้อยคำบ่งการกระทำเหล่านี้แบ่งได้ 2 ประเภท คือ ถ้อยคำที่ใช้ในการกระทำอย่างชัดเจน (Explicit performatives) มีกริยาแสดงวิัจจนกรรมปรากฏอยู่ในประโยค เช่น มีคำว่า “ถาม” “สั่ง” “สัญญา” ประเภทที่สองคือ ถ้อยคำที่ใช้ในการกระทำอย่างไม่ชัดเจน (primary performatives) ซึ่งจะไม่มีการแสดงวิัจจนกรรมปรากฏอยู่ในประโยคและมีลักษณะคล้ายประโยคบอกเล่าธรรมดา เช่น

ถ้อยคำบ่งการกระทำอย่างชัดเจน

1. ฉันสั่งให้เธอไปเดี๋ยวนี้
2. หนูสัญญาว่าจะทำการบ้านให้เสร็จ

ถ้อยคำบ่งการกระทำอย่างไม่ชัดเจน

1. คุณควรจะไปเดี๋ยวนี้
2. หนูจะทำการบ้านให้เสร็จ

ออกสตินได้จัดประเภทของคำกริยาที่บ่งการกระทำอย่างชัดเจนตามพลังวัจนปฏิบัติ (Illocutionary force) ออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. Verdictives เป็นคำกริยาที่เกี่ยวกับการตัดสิน การประเมิน การคำนวณ หรือการประเมิน ตัวอย่างเช่น acquit, estimate, value, rank, analyze, describe เป็นต้น
2. Exercitives เป็นคำกริยาที่เกี่ยวกับการใช้อำนาจ สิทธิ หรืออิทธิพล เช่น appoint, degrade, demote, dismiss, name, order, command, direct เป็นต้น
3. Commissives เป็นคำกริยาที่เกี่ยวกับรูปแบบของการสัญญา เช่น promise, covenant, contract, undertake, propose to เป็นต้น
4. Behabitives เป็นคำกริยาที่เกี่ยวกับทัศนคติและความประพฤติทางสังคม เช่น apologize, thank, deplore, resent, welcome, bless, dare เป็นต้น
5. Expositives เป็นคำกริยาที่เกี่ยวกับการใช้คำในการแสดงออกต่างๆ เช่น deny, state, describe, class, identify เป็นต้น

ซึ่งในการจัดประเภทของคำกริยาที่บ่งการกระทำอย่างชัดเจนนี้ดูเหมือนจะเป็นเพียงการรวบรวมคำเท่านั้น เนื่องจากการจำแนกประเภทของคำกริยาเหล่านี้มีเกณฑ์ในการจำแนกอย่างไร นั้นยังไม่มี ความชัดเจนนัก นอกจากนี้ออกสตินยังเสนอว่าการพูดทำให้เกิดการกระทำ 3 ประเภทคือ

1. การกล่าวถ้อย (Locutionary act) คือ การเปล่งเสียงออกมาเป็นคำหรือประโยค
2. การแสดงเจตนา (Illocutionary act) คือ การกระทำที่เกี่ยวกับเจตนาของผู้พูด
3. วจนผล (Perlocutionary act) คือ การกระทำของผู้ฟังหลังจากการกล่าวของผู้พูด ซึ่งเป็นผลสัมฤทธิ์จากการกล่าวบางอย่างของผู้พูด

เซอร์ล (Searle, 1969) ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการเกิดการกระทำดังกล่าวมาศึกษา และเรียกว่า ทฤษฎีวิจจนกรรม ซึ่งได้อธิบายว่าในการกล่าวถ้อยคำนั้นผู้พูดไม่ได้เพียงแค่สื่อความของคำหรือข้อความเท่านั้น หากแต่เป็นการใช้ถ้อยคำเพื่อเป็นการกระทำที่แสดงเจตนาในการสื่อสารให้บรรลุจุดมุ่งหมายด้วย สำหรับเซอร์ล การสื่อสารแต่ละครั้งประกอบด้วยการกระทำ 3 ประการ (สุดาพร ศึกษณีเยณาวิน, 2537) คือ

1. การกล่าวถ้อย (Utterance acts) คือการกระทำที่เป็นการกล่าวถ้อยคำนับตั้งแต่การเปล่งเสียงออกมาครั้งหนึ่งๆ มีผลของการกระทำนั้นๆ เป็นคำหรือประโยคซึ่งอาจเรียกรวมได้ว่าถ้อยคำ (Utterance)

2. การนำเสนอความ (Propositional acts) คือการกระทำที่เป็นการนำเสนอความซึ่งกล่าวอ้างถึงสรรพสิ่ง (reference) และลักษณะอาการต่างๆ (predicates)

3. การแสดงเจตนา (Illocutionary acts) คือ การใช้คำพูดด้วยเจตนาต่างๆ กันของผู้พูด เช่น บอก ถาม สั่ง สัญญา และอื่นๆ

ตามแนวความคิดของเซอร์ล เชื่อว่าภาษาเกิดจากเจตนาของผู้พูดเป็นหลัก และได้ใช้การแสดงเจตนามาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ข้อความที่แสดงเจตนาออกมาต่างๆ กัน ดังที่ สูดาพร ลักษณะนิยานวิน (2537) ได้นำมากล่าวไว้ให้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์วัจนกรรมดังต่อไปนี้

1. เกณฑ์เกี่ยวกับความนำเสนอ ประกอบด้วย

ก. เนื้อหาของความนำเสนอ (propositional content) ได้แก่รายละเอียดที่เกี่ยวกับลักษณะของเนื้อความว่าจะต้องประกอบด้วย ส่วนที่อ้างถึงและส่วนที่เป็นภาคแสดง นั่นคือ ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังเกิดการกระทำอะไร

ข. ปัจจัยพื้นฐาน (preparatory) ได้แก่รายละเอียดที่เป็นความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวกับการกระทำนั้นๆ ซึ่งผู้พูดและผู้ฟังจะต้องมีมาก่อนที่จะเกิดความนำเสนอ นั้นๆ เช่น ในการถาม ผู้พูดไม่ทราบคำตอบ หรือไม่แน่ใจในคำตอบ

2. เกณฑ์เกี่ยวกับความจริงใจ ประกอบด้วย

ก. ความจริงใจ (sincerity) ได้แก่รายละเอียดที่แสดงเจตนาและทหรณะที่แท้จริงของผู้พูดที่มีต่อการกล่าวถ้อยคำนั้นๆ

ข. สาระสำคัญของความจริงใจ (essential) ได้แก่รายละเอียดของการกล่าวถ้อยคำนั้นๆ ว่าต้องการให้เกิดการกระทำอะไรขึ้น

จากการศึกษาเกณฑ์ดังกล่าวเห็นว่าเซอร์ลไม่ได้ให้ความสำคัญกับรูปภาษา อย่างไรก็ตาม เดอร์เวคิน ซึ่งได้ร่วมศึกษาวัจนกรรมกับเซอร์ล (Searle and Vanderveken, 1985) ได้มีความคิดเกี่ยวกับรูปภาษาในการจำแนกวัจนกรรมที่แตกต่างออกไป (Vanderveken, 1990) โดยเสนอว่าวัจนกรรมมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ของประโยคและเชื่อว่าน่าจะมีการแสดงออกทางรูปภาษาชัดเจน เช่น มาลาของกริยา การเรียงลำดับคำ ทำนองเสียง และเครื่องหมายวรรคตอน ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถทำให้แบ่งรูปประโยคพื้นฐานในภาษาอังกฤษเป็น 7 ชนิด คือ

1. รูปประโยคบอกเล่า (declarative sentences)
2. รูปประโยคแสดงเงื่อนไข (conditional sentences)
3. รูปประโยคคำสั่ง (imperative sentences)
4. รูปประโยคคำถาม (interrogative sentences)
5. รูปประโยคอุทาน (exclamatory sentences)
6. รูปประโยคแสดงความปรารถนาของผู้พูด (optative sentences)
7. รูปประโยคแสดงความตั้งใจของผู้พูด (subjunctive sentences)

นอกจากนี้แวนเดอร์เวคิน ยังกล่าวถึงเกณฑ์ในการอธิบายการเกิดวัจนกรรม ซึ่งนับว่าแม่นยำและครอบคลุมกว่าที่เซอร์ลกล่าวไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. ทิศทางการกำหนดโลกโดยการกระทำของภาษา (Illocutionary point) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 แบบ ประกอบด้วย

ก. การที่ภาษากำหนดโลก (words-to-world direction of fit) คือการแสดงสาระสำคัญของถ้อยความด้วยการบอกความ (assertive) หมายถึง การที่ผู้พูดได้กล่าวความนำเสนอออกมา

ซึ่งตรงกับเหตุการณ์หรือการกระทำต่างๆ เช่น การเล่าเรื่อง การคาดการณ์ การยืนยัน การคัดค้าน เป็นต้น

ข. การที่โลกกำหนดภาษา (world-to-words direction of fit) คือ การแสดงสาระสำคัญของถ้อยความด้วยการสัญญา (commissive) หรือการสั่ง (directives) หมายถึง การกระทำหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่อาจเป็นไปได้ตามที่ผู้พูดได้กล่าวไว้ เช่น การสัญญา การสาบาน และการสั่ง เป็นต้น

ค. แบบ 2 ทิศทาง (the double direction of fit) คือ การแสดงสาระสำคัญของถ้อยความด้วยการประกาศ (declaratives) หมายถึง ทิศทางของวัจนกรรมที่เป็นทั้งแบบการที่โลกกำหนดภาษาและการที่ภาษากำหนดโลก นั่นคือ คำพูดที่กล่าวออกไปนั้นไม่ได้กล่าวไปตามเหตุการณ์หรือการกระทำต่างๆ เท่านั้น หากแต่ไปมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพเหตุการณ์บางอย่างด้วย ซึ่ง วัจนกรรมประเภทนี้ได้แก่ วัจนกรรมการประกาศ เช่น การตั้งชื่อ การนัดหมาย เป็นต้น

ง. แบบที่ไม่มีกำหนดยุติอะไรเลย (the null or empty direction of fit) คือ การแสดงสาระสำคัญของถ้อยความด้วยการแสดงอารมณ์ความรู้สึก (expressive) นั่นคือ การที่ผู้พูด

แสดงความรู้สึกและอารมณ์ออกมาโดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับการที่ภาษากำหนดโลก หรือการที่โลกกำหนดภาษา เช่น การขอโทษ การขอบคุณ การแสดงความยินดี เป็นต้น

2. วิธีการในอันที่จะทำให้ความตั้งใจสัมฤทธิ์ผล (Mode of achievement) เป็นสิ่งกำหนดวิธีการในการนำเสนอเนื้อหาของผู้พูด เช่น การขอ ผู้ขอต้องมีความสุภาพอ่อนน้อมเพื่อเรียกร้องให้ผู้ฟังปฏิบัติตาม

3. เนื้อหาความนำเสนอ (Propositional content conditions) ในการกล่าวถ้อยคำแสดงวัจนกรรมหนึ่งๆ เนื้อหาของความนำเสนอที่ปรากฏจะมีลักษณะต่างกันออกไป ซึ่งเกณฑ์นี้เป็นกฎว่าด้วยลักษณะของความนำเสนอสำหรับวัจนกรรมนั้นๆว่าจะต้องมีลักษณะเฉพาะอย่างไร เช่น เนื้อหาความนำเสนอของการสัญญาจะต้องแสดงให้เห็นการกระทำที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของผู้พูด

4. เกณฑ์ที่ว่าด้วยปัจจัยพื้นฐานของความนำเสนอที่มีการแสดงเจตนา นั้นๆ (Preparatory conditions) เกณฑ์นี้คล้ายกับของเซอร์ล (1969)

5. เกณฑ์บอกความจริงใจ (Preparatory conditions) เกณฑ์นี้คล้ายกับของเซอร์ล (1969)

6. เกณฑ์ว่าด้วยน้ำหนักของถ้อยคำ (Degree of strength) นั่นคือในแต่ละวัจนกรรม ผู้พูดใช้น้ำหนักของถ้อยคำต่างกันเพื่อมุ่งหวังให้เป็นผลสัมฤทธิ์ในการกล่าววัจนกรรมนั้นๆ เช่น “การเรียกร้อง” ใช้น้ำหนักของถ้อยคำมากกว่า “การขอร้อง” เนื่องจากผู้พูดต้องการแสดงให้ผู้ฟังเห็นถึงความปรารถนาอย่างแรงกล้าและรุนแรงในการที่ต้องการสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ฟัง

จากแนวคิดนี้ แวนเดอร์เวเคน (Vanderveken, 1990) ได้จำแนกคำกริยาที่บ่งได้ถึงรายละเอียดความตั้งใจ (illocutionary force) หรือในภาษาอังกฤษเรียก “performative verbs” จำนวน 217 คำ ออกเป็น 5 กลุ่ม คือ กริยาแสดงการบอกความ (assertives), กริยาแสดงการสัญญา (commissives), กริยาแสดงการสั่ง (directives), กริยาแสดงการประกาศ (declaratives), และ กริยาแสดงความรู้สึก (expressives)

กล่าวโดยสรุปแวนเดอร์เวเคน สนใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างวัจนกรรมและรูปภาษานั้นเอง

2.2 คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยและคำกริยาอ้างถึงวัจนกรรม

เวอร์ชัวร์ (Verschueren 1994: 4138) ได้เสนอว่า “speech act verbs” มีความหมายสองแบบ คือ แบบกว้างและแบบแคบ ดังนี้

1) ในความหมายแบบกว้างคือ “Linguistic action verb” (LAV) คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย เป็นคำกริยาที่ครอบคลุมคำกริยาทุกคำในภาษาหนึ่งๆ หรือการแสดงออกทางภาษา (verbal behavior) แต่ละภาษาจะมีคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยจำนวนหนึ่งซึ่งมีรายละเอียดไม่เหมือนกันในแต่ละภาษา บางคำอาจเทียบกับภาษาอื่นได้ใกล้เคียงกัน แต่บางคำอาจเป็นคำที่มีรายละเอียดเฉพาะภาษาและวัฒนธรรมนั้นๆ

2) ในความหมายแบบแคบคือ คำกริยาที่ใช้อ้างถึง (denote) “วัจนกรรม” (speech act - SA) ตามแนวทฤษฎีวัจนกรรมที่เซอร์ล (Searle, 1969) ได้เสนอไว้ “speech act verb” ในความหมายแบบแคบนี้เป็นคำกริยาในระดับนามธรรม เรียกว่า “คำกริยาอ้างถึงวัจนกรรม” (SAV) ที่เน้นเรื่องพลังวัจนปฏิบัติ (Illocutionary force) หรือความตั้งใจในการใช้ถ้อยคำนั้นเพื่อให้เกิดการกระทำหนึ่งๆ ที่ผู้พูดกล่าวออกมาอย่างชัดเจนตามกรอบทฤษฎีที่วางไว้

เมย์ (Mey, 2001) กล่าวว่านักภาษาศาสตร์ที่ศึกษาวัจนกรรมในภาษาหนึ่งๆ ต้องการคุณลักษณะ (features) ที่ค้นพบได้ต่างๆ ทั้งด้าน วากยสัมพันธ์ ระบบหน่วยคำ อรรถลักษณะทางความหมาย บ้างก็ศึกษาแบบลักษณะของวัจนกรรมตาม มาลา (mood) หรืออาศัยการจำแนกลักษณะทางความหมายแบบกว้างๆ เช่น เซอร์ล (Searle, 1979) ที่จำแนกวัจนกรรมออกเป็น 5 ประเภทใหญ่ๆ คือ representatives, directives, commissive, expressives, และ declaratives แต่ การจำแนกวัจนกรรมตามลักษณะทางความหมายในแบบของ เซอร์ล (Searle, 1979) ก็ยังคงมีความใกล้เคียงกับลักษณะทางวากยสัมพันธ์ที่จำแนกวัจนกรรมโดยอาศัย มาลา (mood) เช่น “indicatives” (บอกเล่า) ของเซอร์ลเป็น “representatives” หรือ “imperatives” (คำสั่ง) ของเซอร์ลเป็น “directives” อย่างไรก็ตามไม่ว่านักภาษาศาสตร์จะศึกษาวัจนกรรมจากอะไร และจำแนกวัจนกรรมออกเป็นกี่ประเภท จะมีคำกริยาที่ใช้ในการอ้างถึงประเภทของวัจนกรรมแต่ละประเภทที่เจาะจงลงไป ซึ่งเรียกกันว่า “speech act verbs” (SAV-คำกริยาอ้างถึงวัจนกรรม)

ในการจัดประเภทของวัจนกรรมโดยอาศัยการจำแนกลักษณะทางความหมายแบบกว้างๆ ในแบบของเซอร์ลนี้ เวอร์ชัวร์ (Verschueren, 1979 อ้างถึงใน Mey, 2001:105) ใช้คำว่า the “lumpers” เรียกคำกริยาที่ใช้ในการอ้างถึงวัจนกรรมประเภทต่างๆ ซึ่งก็คือ SAV นั่นเอง และใช้คำว่า the “splitters” เรียกคำกริยาต่างๆ ทุกคำซึ่งมีเป็นจำนวนมากใน the “lumpers” แต่ละประเภท ซึ่งคำกริยาต่างๆ เหล่านี้ก็คือ LAV นั่นเอง

ในภาษาไทยมีคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยเป็นจำนวนมาก และ สุพัตตรา พันธุ์โสทธิ อ่าง ถึงในสุดาพร ลักษณะียนาวิน (2537: 139) ได้รวบรวมไว้จากพจนานุกรมทั้งสิ้น จำนวน 360 คำ และได้จำแนกออกเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะร่วมทางความหมายของความหมายตามพจนานุกรม เช่น ชุดคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เป็นการเตือน เช่น เตือน ตักเตือน ดึง ท้วง เป็นต้น หรือชุด คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เป็นการเชื้อเชิญทั้งในทางดีและทางร้าย เช่น เชิญ เชิญชวน ท้า ท้า ทาย เป็นต้น

สำหรับคำนิยามของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยในภาษาไทย จากการศึกษาเกี่ยวกับ ลักษณะของภาษาไทยที่แม่ใช้พูดกับลูก (Luksaneeyanawin et al, 1998) ได้ให้คำนิยามไว้คือ เป็นคำกริยาที่อ้างถึงการพูดที่กล่าวออกมาในบริบทของการสื่อสาร คำกริยาเหล่านี้ในภาษาไทย สามารถ ตามด้วยคำกริยา “ว่า” ได้ จากการศึกษาในแง่ลักษณะ วัจนปฏิบัติศาสตร์ของมาตุภาษา (motherese) หรือภาษาที่แม่พูดกับลูก ชญาดา ธนวิสุทธิ (Thanavisuth, Chayada, 1997) พบว่ามีคำพูดที่สามารถใช้คำกริยาแสดงการกระทำด้วยการกล่าวถ้อย ทั้งสิ้น 24 คำ และการกระทำเหล่านี้จำแนกได้เป็นวัจนกรรม 5 ประเภท คือ การถาม การสั่ง การบอก การแสดงอารมณ์ ความรู้สึก และการจัดการปฏิสัมพันธ์ ส่วนสุภาสิณี สิทธิเกษร (2540) ซึ่งศึกษาบทบาทของประโยค คำถามในมาตุภาษาไทย พบว่ามีวัจนกรรมแสดงการกระทำด้วยการกล่าวถ้อยด้วยประโยคคำถาม ในมาตุภาษา คือ

1. วัจนกรรมคำถาม ประกอบด้วย คำถามแท้ คำถามทดสอบ คำถามย้า
2. วัจนกรรมคำสั่ง ประกอบด้วย สั่ง ตาหนิ ขอร้อง ขออนุญาต ห้าม ชักชวน เตือน ชู
3. วัจนกรรมการบอก ประกอบด้วย บอก บรรยาย อธิบาย เรียก นับ
4. วัจนกรรมการแสดงอารมณ์และความรู้สึก ประกอบด้วย อุทาน บ่น ตัดพ้อ รำพึง ชม หยอกล้อ ปลอบ กล่อม ร้องเพลง ทักทาย
5. วัจนกรรมการจัดการปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วย การดำเนินผลัดแบบส่งผลัดให้ผู้อื่น (turn queing) และ การส่งผลัด (turn giving)

ในส่วน of คำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธ ได้จำแนกการแสดงการกล่าวถ้อยตามประเภท ของคำถามดังนี้ คือ

1. “ไหม” แสดงการกล่าวถ้อย ด้วยการถาม บรรยาย ขอร้อง รำพึง
2. “หรือยัง” แสดงการกล่าวถ้อยด้วยการถาม บรรยาย สั่ง หยอกล้อ
3. “หรือเปล่า” แสดงการกล่าวถ้อยด้วยการถาม บรรยาย ชักชวน บ่น

4. “หรือ” แสดงการกล่าวถ้อยด้วย การถามเป็นคำถามทดสอบ บรรยาย ตำนานี ทักทาย
รับผลัดแบบส่งผลัดให้ผู้อื่น

5. “ใช่หรือเปล่า” แสดงการกล่าวถ้อยด้วยการถาม ถามเป็นคำถามทดสอบ บอก

6. “ไม่ใช่หรือ” แสดงการกล่าวถ้อยด้วยการถามเป็นคำถามทดสอบ ตัดพ้อ

7. “ใช่ไหม” แสดงการกล่าวถ้อยด้วยการถามเป็นคำถามทดสอบ บอก ตำนานี หยอก ล้อ

ในงานวิจัยนี้ LAV คือ คำกริยาที่ใช้ในการอ้างถึงคำพูดต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันในภาษาหนึ่งๆ ไม่ใช่การกระทำด้วยคำพูด และ LAV ไม่ได้สัมพันธ์กับวัจนกรรมโดยตรง แต่จะมี SAV ที่ทำหน้าที่เป็น คำกริยาที่อ้างถึงวัจนกรรมประเภทหลักๆ เพื่อเป็นตัวกลางระหว่าง LAV และ วัจนกรรม

ในภาษาไทยอาจไม่มีคำกริยาที่อ้างถึง วัจนกรรมประเภทหลักโดยตรง เช่น วัจนกรรม การบอกให้กระทำ (directives) อ้างถึง คำกริยาที่บอกให้ทำ เช่น สั่ง และ ถาม แต่ทั้ง สั่ง และ ถาม ก็ยังมีความหมายและการใช้ที่แตกต่างกัน คือ ในการสั่ง ผู้พูดต้องมีอำนาจเหนือผู้ฟัง และต้องการให้ผู้ฟังกระทำในสิ่งที่ผู้พูดสั่ง ส่วน การถาม ผู้พูดไม่ทราบ“คำตอบ” หรือไม่ทราบว่าสาระที่จะทำ ให้ความนำเสนอสมมุติคืออะไร และผู้พูดต้องการ“คำตอบ” หรือสาระที่จะทำทำให้ทราบความสมมุติของคำแนะนำนั้นๆ และผู้พูดไม่จำเป็นต้องมีอำนาจเหนือผู้ฟัง จะเห็นได้ว่าแม้ สั่ง และ ถาม อยู่ภายใต้วัจนกรรมเดียวกันคือ การบอกให้กระทำ (directives) แต่เมื่อจัดประเภทย่อยของ วัจนกรรม การบอกให้กระทำ (directives) ตามความหมายและการใช้แล้ว สั่ง และ ถาม อยู่คนละประเภทกัน ซึ่งจำเป็นจะต้องมีชื่อของประเภทย่อยที่ใช้ในการอ้างถึงวัจนกรรมหลัก นั่นก็คือ SAV นั่นเอง

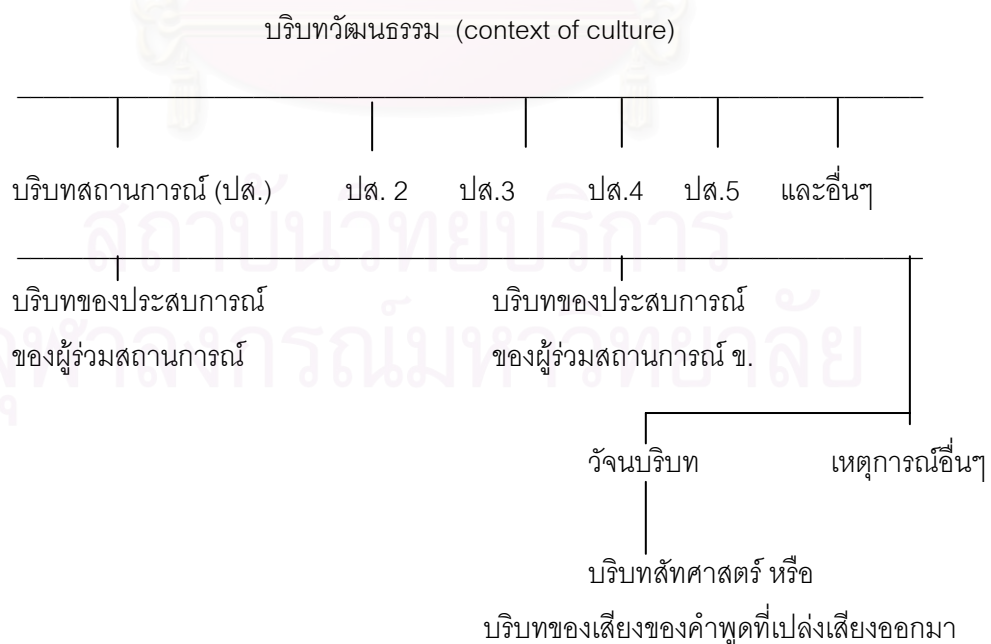
และจากที่ แวนเดอร์เวเคน (Vanderveken, 1990) กล่าวว่าวัจนกรรมมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ของประโยคที่ใช้ในการแสดงวัจนกรรมนั้นและเชื่อว่าน่าจะมีการแสดงออกทางรูปภาษาชัดเจน ดังนั้นในการศึกษาวัจนกรรมที่สัมพันธ์โครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ในงานวิจัยนี้คือการศึกษาคำพูดที่อยู่ภายใต้เครื่องหมายัญประกาศที่ LAV นั้นๆ อ้างถึง แต่ LAV แต่ละคำ จะต้องจัดเป็น SAV แต่ละประเภทก่อนเสียก่อน เพื่อศึกษาการเกิดรวมของ LAV ที่จัดเป็น SAV แต่ละประเภทนี้กับรูปประโยคที่เป็นคำพูด

กล่าวโดยสรุปในงานวิจัยนี้ คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV) ตรงกับคำนิยามในแบบกว้างของ Verschueren (1994) ที่เป็นคำกริยาที่อ้างถึงคำพูดต่างๆที่ใช้ในชีวิตประจำวันในภาษาหนึ่งๆ ไม่ใช่การกระทำด้วยคำพูด และได้ใช้เกณฑ์คำนิยามของ Luksaneeyanawin et al (1998) ในการรวบรวมและเก็บข้อมูลในการวิจัย ส่วนคำกริยาอ้างถึงวัจนกรรม (SAV) เป็นคำที่ใช้เรียก

คำกริยาที่ใช้แทนวัจนกรรม (Speech act - SA) แต่ละประเภทที่เฉพาะเจาะจงลงไป (Mey,2001) กล่าวคือ เป็นคำกริยาที่อยู่ในระดับนามธรรม อ้างถึง “วัจนกรรม” ตามแนวทฤษฎีวัจนกรรมของ เซอร์ล (Searle,1969) ซึ่งตรงกับคำนิยามของในแบบแคบของ Verschueren (1994) และ SAV เป็นคำที่ใช้ในการอ้างถึงวัจนกรรมหลักทั้ง 5 ประเภท รวมถึงประเภทย่อยของวัจนกรรมแต่ละประเภท ที่มีสมาชิกเป็น LAV ต่างๆ ในภาษาไทย นั่นคือ SAVเป็นตัวเชื่อมระหว่าง LAV กับ วัจนกรรมนั่นเองและมีไว้เพื่อที่จะหาความสัมพันธ์ของ LAV และรูปประโยคที่เกิดร่วมกับวัจนกรรมหลักต่างๆ ได้

2.3 บริบทของการสื่อสาร

เฟิร์ธ (Firth,1950) ได้กล่าวว่า ภาษาของมนุษย์เกิดจากองค์ประกอบสำคัญ 2 ประการ คือ เกิดจากธรรมชาติ (nature) หรือลักษณะทางชีววิทยาของมนุษย์ และ เกิดจากการฟูมฟัก (nurture) หรือจากการเรียนรู้จากทางสังคม ซึ่งเป็นแนวคิดที่นำบริบททางสังคมมาใช้ในการอธิบายลักษณะการใช้ภาษาของบุคคล โดยเฟิร์ธ (1935) เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับบริบทของการสื่อสาร (context of communication) ดังที่ สุดาพร ลักษณะนิยานาวิน (2537) ได้ แสดงไว้ในภาพ ดังนี้

ภาพที่ 2.1 ภาพแสดงแนวคิดเกี่ยวกับบริบทของการสื่อสารของเฟิร์ธ (Firth,1935)

1 บริบททางวัฒนธรรม (context of culture) คือการสื่อสารทั้งหมดที่เกิดขึ้นในสังคมจะถูกกำหนดโดยความสัมพันธ์ในเชิงสังคม เช่น การสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารขึ้นอยู่กับความอาวุโส ความสนิทสนม ระดับชั้นในสังคม ความสัมพันธ์และความสนิทสนมของผู้ส่งสารและผู้รับสาร เป็นต้น

2.บริบทของสถานการณ์ (context of situation)หรือบริบทของการสื่อสารในสถานการณ์หนึ่งๆ นั่นคือ การใช้ภาษาในแต่ละครั้งเกิดขึ้นภายใต้มิติของเวลาและมิติของการกินเนื้อที่ กล่าวได้ว่า การใช้ภาษาต้องใช้ให้เหมาะกับเวลาและสถานที่หรือกาลเทศะ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับบุคคลที่เกี่ยวข้องในสถานการณ์ของการสื่อสารนั้นๆ และการกระทำเหตุการณ์ในการสื่อสารของบุคคลในที่หนึ่งๆ ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีบริบทที่สำคัญอีกอย่างคือ บริบทที่เป็นประสบการณ์ของผู้ส่งสารและผู้รับสาร (context of experience of participants) ซึ่งรวมความเชื่อเบื้องต้นของผู้ส่งสารกับเนื้อความที่พูด และความเชื่อที่มีต่อผู้รับสาร เจตนาของผู้ส่งสาร และท่าทีของผู้รับสารร่วมอยู่ด้วย

3. วัจนบริบท หรือบริบทของการใช้ถ้อยคำ (verbal context) จะมีบทบาทต่อเนื่องไปเป็นบริบทที่มีบทบาทต่อเสียงพูดที่เปล่งออกมาในการพูดนั้นๆ เรียกว่า บริบทสัทศาสตร์ (phonetic) เช่นการพูดในห้องบรรยายที่เสียงสงบ หรือการพูดในห้องโถงที่กำลังมีงานสังสรรค์ที่มีผู้คนจำนวนมากที่กำลังสนทนากันอยู่ ซึ่งเป็นบริบทจริงด้วยการพูดในการสื่อสารแต่ละครั้ง

จากการอธิบายเรื่องการสื่อสารของเฟิร์ธ (Firth, 1935) จะเห็นว่าเขาให้ความสำคัญกับบริบททางวัฒนธรรมเป็นอย่างมากเพราะครอบคลุมทุกบริบทในการสื่อสารเป็นลำดับขั้น ในขณะที่ไฮม์ส์ (Hymes, 1962) อธิบายและจำแนกเกี่ยวกับลักษณะของบริบทของการสื่อสารแต่ละประเภท (features of context) โดยจำแนกออกเป็น 9 ประเภทแยกออกจากกัน มิได้มีการจัดลำดับขั้นหรือแสดงความสัมพันธ์ของบริบทเช่นเฟิร์ธ (Firth, 1935) ดังนี้

1. ผู้ส่งสาร (addressor) ผู้รับสาร (addressee) และผู้ฟัง (audience) ไฮม์ส์ ได้อธิบายถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์ของการสื่อสารว่าประกอบด้วยผู้ส่งสาร (addressor) หมายถึงผู้พูดหรือผู้เขียนซึ่งเป็นผู้ที่สร้างและส่งสัญญาณ (encoding) เพื่อสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ผ่านสื่อ (medium) มาเป็นสัญญาณที่ผู้รับสารได้รับ ผู้รับสาร (addressee) หมายถึง ผู้ฟังหรือผู้อ่านที่ได้รับสัญญาณจากผู้ส่งสาร ต่อมาภายหลังได้เพิ่มกลุ่มผู้ฟัง (audience) ขึ้นมา เนื่องจากในบางสถานการณ์ของการสื่อสารมีกลุ่มผู้ฟังที่เฉพาะเจาะจงลงไป ทั้งนี้ในการตระหนักถึงผู้ส่งสาร ผู้รับสารและผู้ฟัง สามารถที่จะคาดการณ์ได้ว่าการสื่อสารควรใช้ภาษาแบบใด มีรูปแบบการใช้ภาษาและ หัวข้ออะไร

2. หัวข้อในการสนทนา (topic) จะเป็นตัวกำหนดว่าในการสื่อสารผู้ส่งสารควรใช้กลุ่มคำศัพท์แบบใดกับผู้รับสารแต่ละประเภทที่แตกต่างกันไป หรือผู้รับสารกลุ่มใดควรเลือกหัวข้อใดในการสนทนา

3. ฉากในการสนทนา (setting) รวมถึงมิติของเวลา และมิติของการกินเนื้อที่ซึ่งไม่ได้หมายถึงเฉพาะบริเวณเนื้อที่แต่รวมถึงบุคคล ในสถานการณ์ของการสื่อสารนั้นๆ เช่น อยู่ในศาล ต้องใช้ภาษาที่เป็นแบบแผนและเป็นทางการ เป็นต้น

4. ช่องทางในการสื่อสาร (channel) เป็นตัวกลางของระบบสัญญาณในการที่ผู้ส่งสารส่งไปให้ผู้รับสาร เช่น การพูด การเขียน การใช้สัญลักษณ์

5. ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร (code) เช่น ภาษาถิ่น ภาษามาตรฐาน เป็นต้น

6. รูปแบบของภาษาที่ใช้ (message-form) เช่น ภาษาที่ใช้ในการเทศน์ ภาษาที่ใช้ในการเขียนจดหมาย ภาษาที่ใช้ในการเล่านิทาน หรือที่ใช้ในการประพันธ์ เป็นต้น

7. เหตุการณ์ในการสนทนา (event) คือสถานที่ที่ใช้ในการสื่อสารซึ่งสะท้อนการใช้ภาษาของผู้พูดเกี่ยวกับประเภทของการสื่อสาร เช่น การเทศน์ เป็นส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโบสถ์ เป็นต้น

8. วิธีการอธิบายเรื่อง (key) คือการเกี่ยวข้องกับประเพณีการใช้รูปแบบของภาษาของผู้ส่งสาร เป็นต้นว่า น้ำเสียง ลักษณะท่าทางของผู้พูด เช่น การเทศน์นั้นดีหรือไม่ อย่างไร

9. จุดประสงค์ในการสื่อสาร (purpose) คือเจตนาของผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในการสื่อสารนั้นๆ

เฟิร์ธ (Firth, 1935) อธิบายบริบทเกี่ยวกับการสื่อสารให้เห็นเป็นลำดับขั้นที่สัมพันธ์กันโดยมีบริบททางวัฒนธรรมเป็นร่มใหญ่ที่มีความสำคัญและครอบคลุมทุกบริบทของการสื่อสาร ในขณะที่ไฮมส์ (Hymes, 1962) กล่าวถึงบริบทของการสื่อสารแยกออกจากกัน หากนำเรื่องลักษณะของบริบทของไฮมส์ มาจัดเป็นกลุ่มตามแนวคิดของเฟิร์ธ อาจแสดงได้ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Context of communication by Firth (1935)	Features of context by Hymes (1962)
Context of Culture	Key
Context of Situation	Topic, Setting, Purpose
Context of Situation and Context of Participants	Addressor/ Addressee/ Audience, Code, Event
Phonetic	Channel, Message-form

ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบบริบทของการสื่อสารของ เฟิร์ธ (Firth,1935) และ ไฮม์ส์ (Hymes, 1962)

จากการเปรียบเทียบบริบทของการสื่อสารระหว่างเฟิร์ธ (Firth,1935) และไฮม์ส์ (Hymes, 1962) พบว่าในประเด็นบริบททางวัฒนธรรม (Context of culture) ไฮม์ส์ได้กล่าวถึง วิธีการอธิบายเรื่อง (key) ซึ่งก็คือการใช้รูปแบบของภาษาของผู้ส่งสารว่าเป็นอย่างไร ส่วนประเด็นบริบทของสถานการณ์ (Context of situation) ไฮม์ส์ กล่าวถึง หัวข้อการสนทนา (Topic), ฉากในการสนทนา(Setting) และ วัตถุประสงค์ในการสื่อสาร (Purpose) ส่วนประเด็นประสบการณ์ของผู้ร่วมสนทนา ได้แก่ ผู้ส่งสาร (Addressor) ผู้รับสาร(Addressee) และผู้ฟัง (Audience), ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร (Code), และ เหตุการณ์ในการสนทนา(Event) และ ไฮม์ส์ ได้กล่าวถึงประเด็นสุดท้ายคือ บริบททางสัทศาสตร์ (Phonetic) ไฮม์ส์ได้กล่าวถึง ช่องทางในการสื่อสาร (Channel) และรูปภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร (Message- form)

จะเห็นว่าแนวคิดของเฟิร์ธมีความชัดเจนและมีลำดับชั้นในโครงสร้างของบริบทในการสื่อสารมากกว่าและสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ความหมายโดยอิงบริบทได้ดี นอกจากเฟิร์ธแล้ว ยังมีนักภาษาศาสตร์ชาวเดนิช Louis Hjelmslev (แปลโดย Mey, 2001:110 - 111) กล่าวว่าในการศึกษาความหมายของคำศัพท์ จะไม่มีความหมายหากไม่มีบริบทเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนี้

“The so-called lexical meaning in certain signs are nothing but artificially isolated contextual meanings, or artificial paraphrases of such meanings. In absolute isolation, no sign has any meaning; all sign meaning originates in a context, by which we either understand a situational context or and explicit context; the

distinction is, however, without meaning since we in an unbounded or productive text (a living language) always can transform a situation context into an explicit one.”

(Hjelmslev, 1943:41)

กล่าวได้ว่า คำพูดใดๆ จะมีความหมายก็ต่อเมื่ออยู่ภายใต้บริบทสถานการณ์ที่เกิดขึ้นร่วมกับคำพูดนั้นๆ ดังตัวอย่างของบทสนทนาที่จะยกมาให้พิจารณาดังนี้

บทสนทนาที่ 1

ชีนางาง: “เรื่องพินัยกรรมใหม่คะ”
 หัฐ: “พี่หทัยเล่าให้คุณฟังแล้วละสิ”
 ชีนางาง: “เล่าบ้างคะ แต่ไม่มาก...”

(จากนวนิยายเรื่อง ดวงใจพิสุทธิ์)

จากบทสนทนาที่ 1 จะเห็นว่าเมื่อปราศจากบริบทมีเพียงแค่คำพูดที่เป็นบทสนทนาทำให้ไม่สามารถที่จะทราบได้เลยว่าคู่สนทนาพูดเรื่องเกี่ยวกับอะไร ทราบเพียงว่าเป็นเรื่องพินัยกรรมเท่านั้นแต่ไม่ทราบว่าพินัยกรรมนั้นเป็นของใครเกี่ยวข้องกับอะไรกับคู่สนทนา

บทสนทนาที่ 2

หลังจากที่หัฐกลับมาจากการไปจัดการเรื่องพินัยกรรมที่คุณย่าของของปู้คก็หลานสาวได้มอบมรดกให้ปู้คก็นั่น หัฐมีสีหน้าไม่สบายใจ ทำให้ชีนางางซึ่งเป็นเพื่อนบ้านที่สนิทกันพอเดาได้ว่า “เรื่องพินัยกรรมใหม่คะ”

“พี่หทัยเล่าให้คุณฟังแล้วละสิ” เขาไม่ตอบ แต่ย้อนถามหล่อนกลับ
 “เล่าบ้างคะ แต่ไม่มาก...”

(จากนวนิยายเรื่อง ดวงใจพิสุทธิ์)

และจากบทสนทนาที่ 2 เป็นบทสนทนาที่พบในนวนิยายโดยผู้เขียนได้ใช้คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV) สองคำ คำแรกคือ **เดา** ซึ่งอ้างถึงคำพูดในเครื่องหมายอัฒภาค “เรื่องพินัยกรรมใหม่คะ” และ คำที่สองคือ **ย้อนถาม** ซึ่งอ้างถึงคำพูดในเครื่องหมายอัฒภาค “พี่หทัยเล่าให้คุณฟังแล้วละสิ” จะเห็นว่าเมื่อมีบริบทของสถานการณ์เข้ามาเกี่ยวข้องทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังว่ามีความสนิทสนมกัน และเข้าใจในเรื่องราวที่ทั้งคู่สนทนากันว่าเป็นเรื่องของพินัยกรรมที่ญาติฝ่ายพ่อยกมรดกให้หลานสาวของหัฐและเป็นเหตุให้หัฐมีสีหน้า

ไม่สบายใจ และชื่อนางทราบเรื่องราวของคุณสนทนาได้เป็นอย่างดีจึงใช้ประโยคคำถามที่แสดงสมมติฐานว่าคำตอบจะต้องตรงกับข้อเท็จจริงที่ชื่อนางมีอยู่แล้ว ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้หลักสูตรไม่สบายใจ แต่หลักสูตรไม่ตอบคำถามนั้นกลับใช้ประโยคคำถามเช่นกันในการถามชื่อนางกลับ ดังนั้นทำให้สามารถวิเคราะห์ความหมายของ LAV เด่า ได้ว่า เป็นการคาดคะเนเรื่องราวต่างๆ ของผู้พูด โดยอิงจากข้อเท็จจริงที่ผู้พูดมีอยู่แล้วหรืออาจไม่ใช้หลักเหตุและผลก็ได้ ส่วน LAV ย้อนถาม เป็นการตอบด้วยการใช้คำถามย้อนกลับไปยังคู่สนทนาโดยทันที

ในการวิเคราะห์รูปประโยคที่เกิดร่วมกับ LAV เด่า และย้อนถามนั้น สามารถจัด LAV เด่า ให้อยู่ใน SAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม ซึ่งอยู่ในวัจนกรรมการบอก และ จัด LAV ย้อนถาม ให้อยู่ใน SAV การบอกให้ตอบ ในวัจนกรรมการบอกให้กระทำ (เกณฑ์ในการวิเคราะห์และจัดประเภทของ LAV ให้เป็น SAV นี้แสดงไว้ในบทที่ 4) ทำให้อนุมานได้ว่ารูปภาพที่เกิดขึ้นในวัจนกรรมการบอกน่าจะมีรูปภาพเป็นประโยคบอกเล่า และ รูปภาพที่เกิดขึ้นในวัจนกรรมการบอกให้กระทำน่าจะมีรูปภาพเป็นประโยคคำถาม และ จากประโยคข้อมูลในเครื่องหมายอัฒภาคพบว่า รูปประโยคที่เกิดร่วมกับ LAV เด่า เป็นรูปประโยคคำถาม ซึ่งไม่ตรงกับ SAV ที่ LAV เด่านี้นี้เป็นสมาชิก ส่วนรูปประโยคที่เกิดร่วมกับ LAV ย้อนถาม เป็นรูปประโยคคำถาม ซึ่งตรงกับ SAV ที่ LAV ย้อนถาม นี้เป็นสมาชิก

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงจะศึกษาความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยโดยใช้แนวคิดของเฟิร์ธ (Firth, 1935) เป็นสำคัญ เนื่องจากบริบททุกประเภทไม่ว่าจะเป็นบริบทของเหตุการณ์ (context of situation) หรือบริบทที่เป็นประสบการณ์ของผู้ส่งสารและผู้รับสาร (context of experience of participants) หรือเจตนาของผู้พูด ล้วนอยู่ภายใต้บริบททางวัฒนธรรม (context of culture) ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะของสังคมและวัฒนธรรมไทยที่สะท้อนอยู่ในนวนิยายทั้งสิ้น เช่น คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย “เรียน” หมายถึง บอกให้ผู้ใหญ่หรือนายทราบ ในสังคมและวัฒนธรรมไทย ผู้พูดซึ่งเป็นผู้ย่อย หรือ เด็กจะใช้ “เรียน” กับผู้ใหญ่ หรือนายเท่านั้นซึ่งเป็นเรื่องของความอาวุโส และระดับชั้นในสังคม และ ผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่ หรือนาย จะไม่ใช้ “เรียน” ในการบอกเรื่องต่างๆ กับผู้ย่อยหรือคนที่มีระดับชั้นทางสังคมต่ำกว่า นี่เป็นเรื่องของบริบททางวัฒนธรรม (context of situation) ในส่วนของบริบทสถานการณ์ (context of situation) การใช้ “เรียน” แสดงให้เห็นว่าเป็นการพูดของผู้พูดต่อผู้ฟังในสถานการณ์ที่เป็นทางการ และเจตนาของผู้พูดที่ใช้ “เรียน” เพื่อแสดงความเคารพและให้เกียรติแก่ผู้ฟัง ซึ่งเป็นเรื่องของการใช้ภาษาให้เหมาะกับเวลาและสถานที่ รวมถึงเรื่องประสบการณ์ของผู้ส่งสารและผู้รับสารด้วย (context of experience of

participation) ในส่วนของ บริบทของการใช้ถ้อยคำ (verbal context) และ บริบทสัทศาสตร์ (phonetic) คำพูดที่ใช้ในการ “เรียน” ให้ผู้ฟังทราบจะมีลักษณะเฉพาะทางสัทศาสตร์ที่เป็นน้ำเสียง แสดงความเคารพต่อผู้ฟัง

2.4 ประเภทของประโยค

ในเรื่องของรูปประโยคที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้มีสองเรื่องคือ โครงสร้างรูปประโยคความเดียว และ หน้าที่ของรูปประโยคต่างๆ

2.4.1 รูปประโยคความเดียว

รูปประโยค สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ชนิด ดังนี้ คือ ประโยคสามัญ ประโยคซับซ้อน ประโยคผสม และ ประโยคเชื่อม (วิจิตร ภาณุพงศ์, 2532) แต่ในการศึกษานี้จะจำกัดการศึกษาไว้เฉพาะ รูปประโยคสามัญ ซึ่งในงานวิจัยนี้เรียก รูปประโยคความเดียว ดังนี้คือ

รูปประโยคความเดียว ได้แก่ประโยคที่มีส่วนประกอบมูลฐานของประโยคส่วนเดียวหรือหลายส่วนเรียงกัน ได้แก่ หน่วยประธาน หน่วยกรรมตรง หน่วยกรรมรอง หน่วยนามเดี่ยว หน่วยกรรม หน่วยสกรรม และหน่วยทวิกรรม ดังนี้

ก. หน่วยประธาน เป็นชื่อเรียกหน้าที่ของคำนามหรือคำสรรพนาม เพียงคำเดียว หรือคำนามกับส่วนขยาย ที่มีตำแหน่งอยู่หน้าคำกริยาของประโยค เช่น

ฉัน อยากเดิน (As-491-กล่าว1) เป็นหน่วยประธานที่ประกอบด้วย คำนามคำเดียว

คุณท่านที่บริษัท มาครับ (As-492-รายงาน1) เป็นหน่วยประธานที่ประกอบด้วย คำนามกับส่วนขยาย

ข. หน่วยกรรมตรง เป็นชื่อเรียกหน้าที่ของคำนามรวมทั้งคำสรรพนาม หรือคำนามรวมทั้งคำสรรพนามกับส่วนขยาย ที่มีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยา เช่น

พี่ให้ ตาล (As-502-บอก4) เป็นหน่วยกรรมตรงที่ประกอบด้วย คำนามคำเดียว

ฉัน โออยากกิน ไอติมในตู้เย็น (As-441-กระซิบกระซาบ1) เป็นหน่วยกรรมตรงที่ประกอบด้วย คำนามกับส่วนขยาย

ค. หน่วยกรรมรอง เป็นชื่อเรียกหน้าที่ของค่านามรวมทั้งคำสรรพนาม หรือ ค่านามรวมทั้งคำสรรพนามกับส่วนขยาย ที่มีตำแหน่งอยู่หลังหน่วยกรรมตรง เช่น

อย่าคิดขโมยขนม น้องละ (Ex-481-ตวาดแหว2) เป็นหน่วยกรรมรองที่ประกอบด้วยค่านามคำเดียว

ง. หน่วยนามเดี่ยว เป็นชื่อเรียกค่านามที่ทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของประโยคที่อยู่ลำพังโดยไม่มีคำกริยาอยู่ด้วยเลยในประโยคนั้น เช่น

พี่ (Ex-502-อุทาน1) ตาด (Ex-502-เรียก2)

จ. หน่วยกรรม เป็นชื่อเรียกคำกริยาเมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของประโยคโดยไม่มีหน่วยกรรมตรงตามหลัง เช่น

ผม ไปช่วย (As-501-โพล่งพูด) ถอยไป (Ex-442-ตะคอก1)

ฉ. หน่วยสกรรม เป็นชื่อเรียกคำกริยาเมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของประโยคโดยมีหน่วยกรรมตรงตามหลัง เช่น

หุบ ปาก (Ex-481-ตวาดแหว1) ผม คิดถึง พ่อ (Ex-491-หยอด1)

ช. หน่วยทวิกรรม เป็นชื่อเรียกคำกริยาเมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของประโยคโดยมีทั้งหน่วยกรรมตรงและหน่วยกรรมรองตามหลัง เช่น

พี่ ขอฝาก ดวงใจไว้กับเรานะซ้าง (As-481-บอกล1)

ในการศึกษารูปประโยคที่เกิดร่วมกับคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้โครงสร้างของรูปประโยคความเดียวในการเก็บข้อมูลซึ่งประกอบด้วยรูปประโยค 4 ชนิด คือ ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำสั่ง และประโยคคำถามดังนี้

2.4.2 รูปประโยคบอกเล่า

ราตรี ธีนวาทร (2516) กล่าวว่ารูปประโยคบอกเล่ามีลักษณะดังนี้ คือ

- ไม่มีคำปฏิเสธ
- ไม่มีคำแสดงคำถาม คำลงท้ายแสดงคำถาม และกลุ่มคำลงท้ายแสดงคำถาม
- ไม่เริ่มต้นด้วยคำกริยา
- ไม่เริ่มต้นด้วยคำหน้ากริยา “ต้อง”
- ไม่เริ่มต้นด้วยคำแสดงการขอร้องหรือกลุ่มคำเฉพาะแสดงการขอร้อง
- ไม่เริ่มต้นด้วยคำเฉพาะแสดงคำสั่ง

- ไม่เริ่มต้นด้วยประธานบุรุษที่ 2 และคำกริยามีคำช่วยหน้ากริยาต้องปรากฏอยู่ด้วย

บรรจบ พันธุเมธา (2519) กล่าวว่า ประโยคบอกเล่าใช้ในเรื่องราวบอกตามธรรมดา บางทีก็เป็นไปในทางรับ บางทีก็เป็นไปในทางปฏิเสธ ซึ่งประโยครับถ้าใช้ในภาษาเขียนไม่มีการใช้คำลงท้ายประโยคเพื่อแสดงความสุภาพ แต่ในภาษาพูด จะมีคำ จ๊ะ ค่ะ หรือ ครับ ลงท้ายประโยคตามควรแก่โอกาส

เพียรศิริ วงศ์วิภานนท์ (2547) กล่าวว่า ประโยคบอกเล่า มีมีส่วนขยายเป็นกาล (tense) หรือลักษณะกาล (aspect) อะไรก็ได้ กริยาวลีจะมีนามวลีที่มีการกสัมพันธ์ชนิดใดอยู่ด้วยก็ได้ เช่น

ก. เรือลำนี้ออกจากท่าไปแล้ว

ข. ลุงมีกำลังอยากขายเรือลำนี้

ค. ลุงมีแล่นเรือลำที่ชนะมาแล้ว

ธีรนุช โชคสุวรรณิช (2533) กล่าวว่า ประโยคบอกเล่าคือประโยคที่ไม่มีคำช่วยแสดงชนิดของประโยคอย่างประโยคคำถาม และไม่จำเป็นต้องมีประธานเป็นคำบอกบุรุษที่ 2 หรือคำบอกบุรุษที่ 1 พหูพจน์ อย่างประโยคคำสั่ง ประโยคบอกเล่าอาจเป็นเพียงประโยคสั้นๆ ที่มีเพียงคำนาม ทำหน้าที่ประธาน และคำกริยาทำหน้าที่ภาคแสดงหรืออาจเป็นประโยคยาวๆ ที่มีคำนาม คำกริยาหลายคำ และอาจมีคำขยายหรือประโยคขยายอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้

กล่าวโดยสรุป รูปประโยคบอกเล่าเป็นประโยคที่ไม่มีลักษณะของประโยคคำถามหรือคำสั่ง คือไม่มีคำแสดงการถาม หรือไม่มีประธานเป็นบุรุษที่ 2 จะมีเพียงคำนาม และกริยาหรือกริยาวลี ถ้ามีเนื้อความปฏิเสธ หรือนำเสนอข้อมูลต่างๆ ในเชิงปฏิเสธต้องมีคำปฏิเสธอยู่ด้วยซึ่งเรียกว่า ประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธ เช่น

ตาลถอดชุดนี้ไม่ได้แน่ค่ะ (As-502-บอก7)

2.4.3 รูปประโยคปฏิเสธ

เพียรศิริ วงศ์วิภานนท์ (2547) กล่าวว่าประโยคปฏิเสธ มักจะมีคำปฏิเสธ เช่น ไม่ หรือ มิ อยู่ด้วยเท่านั้นและประโยคปฏิเสธจะมีส่วนขยายเป็นกาล (tense) หรือลักษณะกาล (aspect) อะไรก็ได้ กริยาวลีจะมีนามวลีที่มีการกสัมพันธ์ชนิดใดอยู่ด้วยก็ได้

ส่วน บรรจบ พันธุเมธา (2519) กล่าวว่า ในประโยคปฏิเสธ นอกจากจะมีคำว่า “ไม่” แล้ว ยังใช้คำอื่นได้อีก คือ “ใช่” เช่น ใช่ว่าเขาไม่รักใคร่ “หา..ไม่” และ “มิ” ซึ่งใช้ได้เฉพาะกริยาบางคำเท่านั้น ได้แก่ มิได้ มิใช่ มิเป็นการ หามิได้

กล่าวโดยสรุปประโยคปฏิเสธว่า ต้องมีคำว่า “ไม่” และ “มิ” อยู่ในประโยคด้วย

2.4.4 รูปประโยคคำสั่ง

ราตรี ถิ่นวาท (2516) กล่าวถึงประโยคคำสั่งว่าจะต้องมีรูปประโยคอย่างไรอย่างหนึ่งดังนี้

- เริ่มต้นด้วยคำกริยา
- เริ่มต้นด้วยคำหน้ากริยา (pre-verb) ซึ่งมี 2 คำขึ้นไป คือไป มา
- เริ่มต้นด้วยคำเฉพาะ (คำที่มีลักษณะคล้ายกริยาแต่ไม่ได้จัดอยู่ในพวกกริยาแท้ และเป็นคำที่ปรากฏอยู่ในตำแหน่งต้นของประโยคคำสั่งด้วย) ที่แสดงคำสั่ง- ขอร้อง
- เริ่มต้นด้วยสรรพนามบุรุษที่ 2 และคำกริยามีคำช่วยหน้ากริยา “ต้อง” ปรากฏอยู่

บรรจบ พันธุเมธา (2519) กล่าวว่า ประโยคคำสั่งไม่ต้องมีผู้ทำกริยา ถ้าหากจะมีก็เพื่อเน้นความหรือบอกให้รู้ตัว เช่น

แก มา (มีจังหวะเว้นระหว่าง แก กับ มา)

นอกจากนี้บรรจบ พันธุเมธา (2519) ยังแบ่งประโยคออกเป็นอีกประเภทคือ ประโยคขอร้องหรือชักชวน ซึ่งไม่ต้องมีผู้ทำกริยาเช่นกัน แต่มักจะมีคำลงท้าย เช่น ชี ชี เถอะ เถอะนะ นะ นำ นะ เป็นต้น คำลงท้ายที่ต่างกันไปตามแต่ผู้พูดต้องการโน้มน้าวให้ผู้ฟังใจอ่อนยอมตามไปด้วย

เพียรศิริ วงศ์วิมานนท์ (2547) กล่าวว่า ประโยคคำสั่ง มีลักษณะต่างกับประโยคบอกเล่าและปฏิเสธมาก เพราะประโยคชนิดนี้ไม่สามารถมีกาล หรือมีลักษณะการอิสระ กาลของประโยคคำสั่ง คือ เวลาเดียวกันกับ หรือ เวลาต่อจากเวลาที่กล่าวประโยค เพราะฉะนั้นจะใส่คำแสดงกาลใดๆ ลงไปไม่ได้

เช่น เดินไปเองเถอะ

นอกจากนี้ยังบังคับว่า จะต้องมีนามวลีที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 2 อยู่ในประโยคด้วย ไม่ว่าจะลดรูปแล้วหรือไม่ เช่น

ก. ช่วยแกซื้อเรือเถิดครับ

ข. คุณช่วยแกซื้อเรือเถิดครับ

ธีรเดช ไชยสุนิช (2533) กล่าวว่า ประโยคคำสั่งจะมีคำกริยาเป็นคำบอกบุรุษที่ 2 หรือ คำบอกบุรุษที่ 1 พหูพจน์และในบางกรณีผู้กระทำกริยาจะถูกละไป โดยที่ผู้ทำกริยาจะต้องเป็นบุรุษที่ 2 หรือบุรุษที่ 1 พหูพจน์ ไม่ว่าจะปรากฏรูปหรือไม่ก็ตาม จากการศึกษาพบว่าประโยคคำสั่งมี ชนิดซึ่งจำแนกโดยใช้เกณฑ์โครงสร้างของความนำเสนอคือ

1. ประโยคคำสั่งที่ขึ้นต้นด้วยคำกริยาอาจมีคำบอกมาลา “ซี” “นะ” “เถอะ” “เถอะนะ” อยู่ท้ายประโยคหรือไม่ก็ได้
2. ประโยคคำสั่งที่เป็นการเชื้อเชิญที่มีคำกริยาตัวแรกเป็น “เชิญ” หรือ “ขอเชิญ”
3. ประโยคคำสั่งที่เป็นการขอร้อง ที่มีคำกริยาตัวแรกเป็น “กรุณา” “โปรด” หรือ “ช่วย”
4. ประโยคคำสั่งที่เป็นการปฏิเสธมักมีคำว่า “อย่า” หรือ “ห้าม” หรือ “ต้อง” ในประโยค

กล่าวโดยสรุปรูปประโยคคำสั่งอาจขึ้นต้นด้วยคำกริยา และมีคำบอกมาลาอยู่ท้ายประโยคหรือไม่ก็ได้และ จะมีหรือไม่มีนามวลีที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 2 อยู่ในประโยคด้วยก็ได้ แต่จะไม่มีคำสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ในประโยค

2.4.5 รูปประโยคคำถาม

สายสวาท อินทเสน (2509) ศึกษาประโยคคำถามในภาษาไทยตามแนวทฤษฎีโครงสร้าง และได้แบ่งประโยคคำถามในภาษาไทยได้เป็น 2 ชนิด คือ

1. คำลงท้ายแสดงการถาม (question particles) คือ “คำที่นำไปต่อท้ายข้อความที่มีใช้คำถามเพื่อให้ข้อความนั้นกลายเป็นคำถามขึ้นมา คำลงท้ายแสดงคำถามนี้ ตัวของมันเองไม่มีความหมายอะไรและใช้ตามลำพังคำเดียวโดดๆ ไม่ได้ แต่เมื่อใช้ต่อท้ายข้อความอื่นจะแสดงความหมายทางไวยากรณ์ คือเปลี่ยนข้อความนั้นให้เป็นคำถาม” (สายสวาท อินทเสน ,2509: 11) มีทั้งสิ้น 8 คำ ได้แก่ “หรือ” “รึยัง” “รึเปล่า” “ไหม” “จริงไหม” “ถูกไหม” “ใช่ไหม” “ไม่ใช่หรือ”

คำลงท้ายคำถาม “หรือ” และ “ไหม” บางครั้งผู้พูดอาจเปลี่ยนระดับเสียง (tone) จากเสียงจัตวา (rising) มาสู่เสียงตรี (high) และอาจเปลี่ยนเสียงสระภายในได้ตามความนิยมใช้ เช่น

ไหม	-	มี๊	-	มะ
หรือ	-	รื้อ	-	รี
หรือ	-	เหวอ	-	เรอะ

2. คำแสดงคำถาม (question words) คือคำที่แสดงให้รู้ว่าประโยคนั้นเป็นคำถามและเป็นเครื่องกำหนดว่าคำตอบควรเป็นอย่างไร มีทั้งสิ้น 9 คำ ได้แก่ “ใคร” “ของใคร” “อะไร” “ไหน” “ทำไม” “อย่างไร”(ยังไง) “เมื่อไร”(เมื่อไหร่) “เท่าไร”(เท่าไหร่) และ “กี่” ประโยคประเภทนี้ต้องการคำตอบที่อธิบายเพิ่มเติมไม่ใช่ตอบรับหรือปฏิเสธเท่านั้น

วิจิตร ภาณุพงศ์ (2532) ได้ศึกษาลักษณะไวยากรณ์ไทยตามแนวทฤษฎีโครงสร้าง ด้วยการสร้างกรอบประโยคทดสอบเพื่อจัดหมวดหมู่ของคำตามตำแหน่งที่ปรากฏในกรอบประโยคทดสอบซึ่งไม่มีการแยกศึกษาเฉพาะหมวดคำถามอย่างชัดเจน ต่อมา เฉลียว เอกนิยม (2529) ได้นิยามและจัดหมวดหมู่ของคำถามตามแนวทฤษฎีโครงสร้างดังนี้

ประโยคคำถาม คือประโยคที่มีโครงสร้างเหมือนประโยคบอกความ แต่มีคำแสดงคำถามเติมไว้ท้ายประโยค คำแสดงคำถามที่ปรากฏอยู่ท้ายประโยคมี 3 ประเภท คือ

1. คำแสดงคำถามที่ปรากฏท้ายประโยค (บางครั้งอาจมีวลีตามหลัง) เป็นคำประเภทที่อยู่ตามลำพังไม่ได้ จึงจัดเป็นหมวดคำลงท้าย ได้แก่ “หรือ” “หรือเปล่า” “ใช่ไหม”
2. คำแสดงคำถามที่ปรากฏในตำแหน่งของคำนาม จัดเป็นคำสรรพนาม ได้แก่ “อะไร” “ไหน” “ทำไม” “ใคร” “ที่ไหน” “อย่างไร”
3. คำแสดงคำถามที่ปรากฏอยู่ในตำแหน่งของคำที่บอกจำนวน จัดเป็นหมวดคำบอกจำนวน ได้แก่ “กี่” “เท่าไร”

เมื่อพิจารณารูปประโยคต่างๆ แล้วเห็นว่า รูปประโยคแต่ละชนิดมีเจตนาของผู้พูดที่สอดคล้องกับความหมายประจำรูปประโยค หรือ เป็นวัจนกรรมตรง นั่นเอง ดังนี้คือ

1. ประโยคบอกเล่าและประโยคปฏิเสธ มีวัจนกรรมตรงเป็นการแจ้งให้ทราบ
2. ประโยคคำถาม มีวัจนกรรมตรงเป็นการถามให้ตอบ
3. ประโยคคำสั่ง มีวัจนกรรมตรงเป็นการบอกให้ทำ

2.5 หน้าที่ของรูปประโยคแต่ละประเภท

หน้าที่ของรูปประโยคมีทั้งนิยามตามรูปและหน้าที่ ผู้ที่สนใจนิยามรูปประโยคตามหน้าที่ คือ นววรรณ พันธุเมธา (2549) แต่ไม่ได้อิงทฤษฎีใดๆ และจากการแบ่งชนิดของรูปประโยคตามหน้าที่ของนววรรณ พันธุเมธา (2549) จึงทำให้เกิดความสับสน เพราะจากข้อขัดแย้งของเซอร์ล (Searle, 1969) และ แวนเดอร์เวเคน (Vanderveken, 1990) แสดงให้เห็นว่าในงานวิจัยนี้ประโยคคือรูปประโยค และหน้าที่คือวัจนกรรม ซึ่ง เซอร์ล (Searle, 1969) ไม่ได้ให้ความสำคัญกับรูปภาษาที่เกิดขึ้นร่วมกับวัจนกรรมแต่ละชนิด แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ารูปประโยคความเดียวที่เกิดขึ้นร่วมกับคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ในคำกริยาแสดงวัจนกรรมแต่ละชนิดนั้นมีหน้าที่และโครงสร้างของประโยคส่วนใหญ่มักจะสัมพันธ์กันกับคำกริยาแสดงวัจนกรรมชนิดนั้นๆ ซึ่งตรงกับที่

แวนเดอร์เวเคน (Vanderveken, 1990) เสนอไว้ว่าวัจนกรรมมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ของประโยคและเชื่อว่าน่าจะมีการแสดงออกทางรูปภาษาที่ชัดเจน

ผู้วิจัยซึ่งได้ศึกษาและใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์จากนวนิยายในภาษาไทยจำนวน 9 เรื่อง มีรายการคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย จำนวน 1,055 คำ ที่เกิดร่วมกับประโยคหลักต่างๆ จึงต้องการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์นี้แสดงให้เห็นว่าคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยนี้ มีความสัมพันธ์กับรูปประโยคหรือไม่อย่างไร

นววรรณ พันธุมธา (2549) ได้แสดงเจตนาของประโยคแต่ละประเภทไว้ดังนี้คือ

1. ประโยคแจ้งให้ทราบ แบ่งได้ดังนี้

- ประโยคบอกเล่าที่มีเนื้อความรับรองข้อความที่กำลังกล่าวอยู่นั้น

เช่น เพื่อนของมิเชลเป็นคนไทย (As-401-บอก5)

- ประโยคบอกเล่าที่มีเนื้อความปฏิเสธข้อความที่กำลังกล่าวอยู่ โดยทั่วไปอาจสังเกตได้จากคำปฏิเสธ ไม่ มิ หรือกลุ่มคำบอกการปฏิเสธ ได้แก่ ไม่ ยัก ไม่ สู้ ไม่ ค่อย เป็นต้น

เช่น แม่เขาทำทางไม่ชอบฉัน (As-491-สรุป1)

- ประโยคบอกเล่าถึงเรื่องที่คุณฟังไม่รู้มาก่อน ไม่ว่าจะเนื้อความจะรับรองหรือปฏิเสธ อาจมีคำว่า ละ อยู่ท้ายประโยค

เช่น ฉันเห็นเขามองเธอแปลกๆด้วยละ (As-441-บอก18)

- ประโยคบอกเล่าเป็นเชิงแนะนำอาจมีคำว่า สิ อยู่ท้ายประโยค

เช่น ขอใบลูกหมีเขาด้วยสิลูก (As-481-เดือน 1)

- ประโยคบอกเล่าเป็นเชิงขอความเห็นอาจมีคำว่า นะ อยู่ท้ายประโยค

เช่น หวังว่าคุณป่าคงได้ยินชื่อผมในทางที่ดีบ้างนะครับ (As-491-กล่าว2)

- ประโยคบอกเล่าที่มีเนื้อความปฏิเสธหรือเป็นการกล่าวแย้งความคิดความเชื่อของผู้ฟังอาจมีคำว่า หรอก ต่างหาก อยู่ท้ายประโยค

เช่น พี่รู้สึกว่ามีปืนเมื่อวานนี้ไม่ได้ตั้งใจจะมาทำร้ายพี่หรอก (As-502-เล่า1)

- ประโยคอธิบาย ใช้อธิบายความจริงให้ผู้ฟังเข้าใจ อาจลงท้ายด้วย นะ บางทีเมื่อมีเรากล่าวหาหรือตำหนิก็ต้องมีการอธิบายให้เหตุผล อาจลงท้ายด้วยคำว่า นี่

เช่น พี่แะมาซื้อของนะ (As-502-ตอบ3)

- ประโยคเตือน ใช้เมื่อต้องการย้ำไม่ให้ผู้ฟังลืม อาจลงท้ายด้วย คำว่า นะ

เช่น โทกหผู้ใหญ่ไม่ดีนะอาซัง (As-481-ลำทับ1)

- ถ้าต้องการเน้นว่าผู้ฟังอาจจะยังไม่รู้หรือคิดไม่ถึง อาจลงท้ายด้วยคำว่า นา บางทีก็มีคำว่า ทีเดียว ทีเดียว อยู่ด้วย

เช่น เกือบตกยังดีกว่าเกือบได้นาอาซัง (As-481-ย่อ 1)

- ประโยคทาย ใช้เมื่อคาดว่าสิ่งใดจะเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นแล้ว อาจมีคำ ละซี ท้ายประโยค

เช่น ห่วงคุณป้าละซี (As-491-เดา 2)

- ประโยคคาดคะเน แสดงความมั่นใจน้อยกว่าประโยคทาย มักใช้คำบอกมาลา กระมัง ซึ่งอาจลดพยางค์และเปลี่ยนเสียงเป็น มั้ง มั้ง และมักมีคำหรือกลุ่มคำบอกความเห็น คง อาจ ท่าจะ เห็นจะ เป็นต้น อยู่ในประโยค

เช่น สงสัยยายลี้จะเปี้ยวชะละมั้ง (As-492-เปรย3)

- ประโยคสรุป ใช้เมื่อกล่าวถึงผลที่เกิดขึ้น อาจมีคำ นะซี อยู่ท้ายประโยค

เช่น เขาก็งอนตื้อบองกลับบ้านไปนะสิคะ (As-481-ตอบ8)

- ประโยคชี้แนะ ใช้เมื่อต้องการให้ผู้ฟังสนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจมีคำว่า แนะ อยู่ท้ายประโยค

เช่น เขาพูดถึงอาซังแนะ (As-481-กระทียบบอก1)

- ประโยคเน้น ใช้เมื่อต้องการเน้นคำในประโยค มักมีคำว่า แหละ อยู่ท้ายประโยค และมีคำชี้เฉพาะ นี่ นี่ ฯลฯ อยู่หน้า แหละ

เช่น ลูกผมเองแหละครับ (As-491-ตอบ2)

2. ประโยคถามให้ตอบ แบ่งได้ดังนี้

- ประโยคถามเนื้อความ ใช้ถามเรื่องราวบางประการจากผู้ฟังจะมีคำหรือกลุ่มคำไม่ชี้เฉพาะ เช่น ใคร อะไร ไหน เท่าไร กี่ เมื่อไหร่ อย่างไร ทำไม เหตุไฉน อยู่ในตำแหน่งคำหรือกลุ่มคำที่ถามถึง หรืออยู่ในตำแหน่งต้นหรือท้ายประโยค

เช่น คุณมาหาใครจ๊ะ? (Di-441-ถาม5)

ไปร้านไหนกันดีครับ? (Di-441-ถาม1)

มีอะไรอีกฮะที่ต้องยกไป (Di-401-ถาม5)

เธอมาที่นี่ทำไมนะ? (Di-401-ถาม19)

ได้มากี่ต้นละทีวนี้? (Di-441-ถาม17)

กักดีจะเริ่มได้เมื่อไหร่? (Di-501-ถาม1)

เป็นอย่างไรบ้างล่ะ? (Di-441-ถาม32)

- ประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธ จะมีคำบอกการถาม หรือ ไหม อยู่ท้ายประโยค ในบางกรณีอาจมีกลุ่มคำบอกการถามท้ายประโยค เช่น หรือเปล่า หรือยัง ใช่ไหม ไม่ใช่หรือ

เช่น บ้านนี้มีผีด้วยหรือคะ (Di-401-ถาม1)

คุณรักต้องการภาพประกอบด้วยไหม (Di-401-ถาม4)

ร้านของกำนันไกโดตั้งหรือเปล่าคะพี่ชาย (Di-441-ถาม3)

พ่อหลับแล้วใช่ไหม? (Di-441-ถาม9)

หิวหรือยังโม? (Di-441-ถาม26)

- ประโยคถามให้เลือก ใช้ถามให้ผู้ฟังเลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่ง จะมีคำเชื่อม หรือ อยู่ระหว่างหน่วยกริยา หรือหน่วยนามที่ให้ผู้ฟังเลือก

เช่น ไทนี่ คุณอาจมาทำงานพิเศษที่บ้านหรือว่าเขามาทำให้เองครับ (Di-401-ถาม15)

- ประโยคถามให้ตอบอาจมีคำบอกมาลา ละ นะ นะ อยู่ท้ายประโยค เป็นการถามย้ำถามเชิงหารือ หรือ ถามเกี่ยวกับเหตุการณ์ในขณะนั้น

เช่น กำนันไกโดตั้งเนี่ยนะ (Ex-441-พิมพ์้า1)

3.ประโยคบอกให้ทำ แบ่งได้ดังนี้

- ประโยคสั่งใช้บังคับให้ผู้ฟังทำตาม ประธานของประโยคจะเป็นคำบอกบุรุษที่สอง มักมีคำ สิ นะ ท้ายประโยค

เช่น ไปตามสมคิดมาสิ (Di-401-สั่ง 1)

- ประโยคขอร้อง ใช้ขอร้องให้ผู้ฟังทำตาม เช่นเดียวกับประโยคสั่งแต่มีคำขยายกริยาในประโยคเพื่อไม่ให้ประโยคห้วนเกินไป

เช่น ขอให้ผมได้มีโอกาสอยู่กับแกสักพักเถอะนะ (Di-442-ขอร้อง 3)

- ประโยคห้าม จะมีคำว่า อย่า อยู่ในประโยค หรืออาจใช้คำว่า ไม่ ก็ได้แต่ต้องมีคำว่า ต้อง แสดงความหมายบังคับอยู่หน้าคำว่า ไม่ ด้วย

เช่น อย่ามีเรื่องให้คุณป้าเดือดร้อนใจนะ (Di-491-กำชับ1)

- ประโยคชักชวน ใช้ชักชวนให้ผู้ฟังทำตาม มีประธานของประโยคเป็นคำบอกบุรุษที่ 1 พหูพจน์ หมายถึงทั้งผู้พูด และผู้ฟัง หรือเป็นคำบอกบุรุษที่ 2 คำบอกมาลามักใช้คำว่า เถอะ นะ เถอะนะ เถอะนะ

เช่น กลับกันเถอะน้อง (Di-401-ชวน1)

- ประโยคอนุญาต ใช้อนุญาตให้ผู้ฟังทำได้ มีประธานเป็นคำบอกบุรุษที่ 2 คำบอกมาลามากเป็นคำว่า เถอะ ประโยคอนุญาตที่มีเนื้อความปฏิเสธจะมีคำขยายกริยา ต้อง ใช้กับคำบอกมาลา หรือ

เช่น นายมีอะไรก็ไปทำเถอะ (Di-502-สั่ง 1)

- ประโยคเสนอแนะ ใช้แนะให้ผู้ฟังปฏิบัติตาม ไม่ได้บังคับหรือขอร้อง ประธานเป็นคำบอกบุรุษที่ 2 คำบอกมาลามากจะเป็นคำว่า ซี ซี ซี

เช่น ยามสี่คะ (As - 442-แนะนำ 1)

- ประโยคปลอบ ใช้ชักจูงให้ผู้ฟังคลายความโกรธ ความกังวลหรือเสียใจ ประธานเป็นคำบอกบุรุษที่ 2 คำบอกมาลามากเป็นคำว่า น่า น่า แล้วแต่การเน้น

เช่น แม่น่า (Di-491-ปราม 1)

- ประโยคขู่ ใช้ชักจูงให้ผู้ฟังทำตามด้วยวิธีบอกผลของการไม่ทำตาม ประธานมักเป็นคำบอกบุรุษที่ 2 และมักมีคำเชื่อม ถ้า หรือ หาก อยู่ต้นประโยค

เช่น ถ้าเธอไม่เปิดประตู ฉันจะพังเข้าไป

- ประโยคท้าทาย ใช้ชักจูงให้ผู้ฟังทำตามด้วยวิธีบอกผลของการไม่ทำตามเช่นเดียวกับประโยคขู่ แต่ต่างจากประโยคขู่ตรงที่ประกอบด้วย 2 ประโยคเรียงกัน ประโยคแรกบอกเนื้อความตรงข้ามกับที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังปฏิบัติ

เช่น ถ้าเอ็งนี้กว่าเอ็งแน่ ก็ลองชกข้าดูสิ (Ex-442-ท้าทาย1) (ต้องการไม่ให้ชก)

นววรรณ พันธุเมธา ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างรูปประโยคกับการแสดงเจตนาว่า ไม่อาจสังเกตคำในประโยคได้เสมอไปที่จะบอกให้ทราบว่าเป็นประโยคชนิดใด ผู้พูดมีเจตนาอย่างไร ผู้พูดอาจใช้ประโยคชนิดหนึ่ง แสดงเจตนาอีกอย่างหนึ่งก็ได้ เช่น ประโยคถามให้ตอบอาจทำหน้าที่แจ้งให้ทราบ ประโยคแจ้งให้ทราบอาจทำหน้าที่ ถามให้ตอบ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปการศึกษารูปประโยคตามแนวทฤษฎีโครงสร้างไม่ได้มุ่งศึกษาเรื่องการใช้และความหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการใช้ภาษาที่เกิดขึ้นภายใต้บริบทวัฒนธรรมของสังคมไทย ซึ่งเกี่ยวข้องกับบริบทสถานการณ์ และความสัมพันธ์ของผู้ส่งสารและผู้รับสารร่วมอยู่ด้วย ในงานวิจัยนี้จะศึกษารูปประโยคความเดียวที่เกิดร่วมกับคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่จำแนกเป็นคำกริยาอ้างถึงวัจนกรรมหลักประเภทต่างๆ 5 ประเภทได้แก่ การบอก การบอกให้ กระทำ การแสดงอารมณ์และความรู้สึก การสัญญา และการประกาศ แต่เป็นที่สังเกตว่ารูปประโยคที่เกิดขึ้นกับหน้าที่ของประโยคนั้นไม่สัมพันธ์กันเสมอไป เช่น

ตัวบทที่ 1 หญิงสาวบอกทันที "ขอกาแฟให้ฉันสักถ้วยนะ"

ตัวบทที่ 2 "รับรองว่าเก๋เจ๋งต้องสนุก" อีกฝ่ายบอกอย่างอ่อนโยน

จากตัวบทที่ 1 และ ตัวบทที่ 2 พบว่า LAV **บอก** เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่าจัดเป็น SAV การบอก และ LAV **บอก** เกิดร่วมกับรูปประโยคคำสั่ง และ บอกเล่า ทำให้ผู้วิจัยสนใจว่ามีรูปประโยคอะไรเกิดร่วมกับ SAV การบอกได้บ้าง และอย่างน้อยแค่ไหน เป็นสัดส่วนเท่าไร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

การออกแบบและวิธีการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องการศึกษาความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยในภาษาไทยโดยอิงบริบทนี้เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ซึ่ง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนต่างๆ โดยเริ่มจากการเก็บข้อมูล จัดระเบียบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 การเก็บข้อมูล

1. ในขั้นตอนแรกของการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้รวบรวมคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV) ในภาษาไทยพร้อมกับความหมายที่ปรากฏอยู่ในพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 และพจนานุกรมฉบับมติชน มีทั้งสิ้น 578 คำ เพื่อเป็นการสำรวจว่ามีคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยใดบ้างที่จะพบในการเก็บข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้

2. การวิจัยเชิงประจักษ์ในงานวิจัยนี้เป็นการเก็บข้อมูลจากนวนิยายไทยโดยผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลจากนวนิยายไทย ที่ตีพิมพ์ในช่วงระยะเวลา 10 ปี คือตั้งแต่ปีพ.ศ. 2540 – 2550 โดยวิธีเลือกสุ่มจำนวน 9 เรื่อง จาก 9 นักเขียน ดังนี้คือ

- 1) อธิษฐาน โดย แก้วแก้ว พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2540 (728 หน้า)
 - 2) แผ่นดินหัวใจ โดย ดวงตะวัน พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2544 (568 หน้า)
 - 3) ธารแสนดาว โดย ประภัสสร เสวิกุล พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2544 (373 หน้า)
 - 4) ดวงใจพิสุทธิ์ โดย กิ่งฉัตร พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2548 (502 หน้า)
 - 5) คุณนายสามสิ่ง โดย วราภา พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2549 (359 หน้า)
 - 6) ลายดอกไม้ร่วง โดย กฤษณา อโศกสิน พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2549 (484 หน้า)
 - 7) วาวพลอย โดย ปิยะพร ศักดิ์เกษม พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2549 (371 หน้า)
 - 8) รุ่นที่สาม โดย กนกวลี พจนปกรณ์ พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2550 (355 หน้า)
 - 9) เล่ห์ร้อยรัก โดย อรพิมพ์ พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2550 (518 หน้า)
- รวม 5,258 หน้า

3.1.1 ลักษณะของข้อมูล

ลักษณะของข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ใช้ในงานวิจัยนี้คือ ใช้ข้อมูลจากนวนิยายซึ่งถือว่าเป็นบทสนทนาที่จำลองชีวิตจริงมีการใช้คำพูดในการกระทำต่างๆในนวนิยายเช่นเดียวกันการพูดในชีวิตจริง โดยสิ่งที่พบคือ ตัวละครมีการกระทำอะไรอยู่ และมีคำพูดที่เป็นตัวบทในเครื่องหมายอัญประกาศ ทุกครั้ง และมีการระบุโดยผู้เขียนนวนิยายว่าตัวละครที่พูดนั้นแสดงคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย อะไร ทั้งนี้ผู้วิจัยสนใจเกี่ยวกับตัวบทและคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย ที่ปรากฏ โดยสนใจว่าคำพูดที่ยกมาเป็นรูปโครงสร้างประโยคอะไร โดยที่ตัวบทในนวนิยายเป็นตัวที่จะบอกถึงเรื่องราว บริบท และตัวละครว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไรเท่าที่ได้จากตัวบท และบริบทแวดล้อมหน้า และ หลังตัวบท

ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยโดยเลือกเก็บข้อมูลตัวบทที่เป็นคำพูดรูปประโยคความเดียว คือ ประโยคที่มีส่วนประกอบของประโยคส่วนเดียวหรือหลายส่วนเรียงกัน ได้แก่ หน่วยประธาน หน่วยกรรมตรง หน่วยกรรมรอง หน่วยนามเดี่ยว หน่วยยกรวม หน่วยสกรรม และหน่วยทวิกรรม (วิจิตร ภาณุพงศ์, 2532) ทั้งนี้วิธีการเก็บข้อมูลผู้วิจัยจะเลือกเก็บจากบริบทที่เกิดขึ้นก่อนตัวบทที่เป็นประโยคความเดียว ตามด้วยตัวบทที่เป็นประโยคความเดียวที่อยู่ภายในเครื่องหมายอัญประกาศ และ คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่ผู้เขียนนวนิยายได้ระบุไว้ว่าประโยคความเดียวนั้นเป็นคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยประเภทใด และบริบทที่ตามหลังประโยคความเดียวนั้น ดังตัวอย่าง

1. (บริบทก่อนหน้า) – ตัวบทที่เป็นรูปประโยคความเดียว + LAV
2. (บริบทก่อนหน้า) – ตัวบทที่เป็นรูปประโยคความเดียว + LAV – (บริบทที่ตามมา)

เช่น Di-442-เอ่ยชวน1

สถานการณ์: เซนพานูเก็บไปหาสุชิตะน้ำสาวที่บ้านของเธอ

ตัวบท: "เชิญเข้ามาข้างในก่อนสิคะ" สุชิตะเอ่ยชวน (สุชิตะรู้สึกกลัวเสียมารยาท ที่ปล่อยให้เขา ยืนหน้าบ้านเป็นนาน)

3.2 การจัดระเบียบข้อมูล

หลังจากเก็บข้อมูลคำพูดที่เป็นรูปประโยคเดี่ยวจำนวน 1,055 ประโยค จากนวนิยายจำนวน 9 เรื่อง และนำมาจำแนกตามประเภทของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย ได้จำนวน 206 คำ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาจัดระเบียบโดยมีการกำหนดรหัสของข้อมูลด้วยตัวเลข และตัวอักษร ซึ่งจะทำให้ตรวจสอบข้อมูลได้ง่ายขึ้น ดังรายละเอียดดังนี้

1. ตัวอักษรโรมันสองตัวแรก หมายถึง วัจนกรรมหลักแต่ละประเภท ได้แก่ As (Assertives), Di (Directives), Ex (Expressives), Co (Commissives), และ De (Declaratives)
2. ตัวเลขสองตัวแรก หมายถึง ปีที่นวนิยายเล่มนั้นตีพิมพ์ เช่น 40 คือ ปี 2540
3. ตัวเลขตัวที่สาม หมายถึง ลำดับของหนังสือนวนิยายที่มีการพิมพ์ในปีเดียวกัน เรียงลำดับตัวอักษรตามชื่อของนวนิยายแต่ละเล่มในปีนั้น เช่น 441 คือเรื่อง *แผ่นดินหัวใจ* ซึ่งตีพิมพ์ในปีเดียวกันกับ 442 คือเรื่อง *ธารแสนดาว*
4. คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยนั้นๆ
5. ลำดับของประโยคที่ปรากฏในฐานข้อมูล

เช่น As-402-บอก2 หมายถึง คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย ที่อยู่ในวัจนกรรมการบอก พิมพ์ในปี พ.ศ.2540 เป็นคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยบอกในลำดับที่ 2 เรื่องวาวพลอย เป็นต้น

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากจัดระเบียบข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.3.1 การวิเคราะห์คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยโดยอิงบริบท

เมื่อรวบรวมคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เกิดในบริบทการสนทนาในนวนิยายแล้ว ขั้นตอนนี้เป็น การวิเคราะห์ความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยโดยอิงบริบท ดังนี้คือ

1. วิเคราะห์ความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่พบในนวนิยายโดยอาศัยตัวบท ซึ่งระบุสถานการณ์การใช้และบริบทของการสื่อสารตามแนวคิดของเฟิร์ธ (Firth, 1935) ที่เกี่ยวกับ

บริบทของการสื่อสาร (context of communication) อันได้แก่ บริบททางวัฒนธรรม (Cultural context) ซึ่งประกอบด้วย

1) บริบทของเหตุการณ์ (context of situation) ที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อย อันได้แก่ หัวข้อในการสนทนา (topic) ฉากในการสนทนา (setting) เหตุการณ์ในการสนทนา (event)
 2) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง (context of participants) ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะของสังคมและวัฒนธรรมของผู้พูดภาษาไทย อันได้แก่ ความอาวุโส ความสนิทสนม ระดับชั้นในสังคมซึ่งรวมถึงความเชื่อเบื้องต้นของผู้ส่งสารกับเนื้อความที่พูด และความเชื่อที่มีต่อผู้รับสาร เจตนาของผู้ส่งสารและท่าทีของผู้รับสาร รวมอยู่ด้วย

2. จำแนกคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยเป็นกลุ่มตามความหมายที่อิงบริบท

3. วิเคราะห์ความหมายร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV) แต่ละกลุ่ม เพื่อจำแนกเป็นคำกริยาอ้างถึงวัจนกรรม (SAV) ประเภทหลัก และ SAV ย่อยประเภทย่อย ต่างๆ และวัจนกรรม (SA) ตามลำดับ ซึ่ง SAV นี้เป็น คำจำกัดความแบบแคบ ตามนิยามของ เวอร์ชิวเรน (Verschuere 1994:4138) กล่าวคือเป็นคำกริยาอ้างถึงวัจนกรรม (SA) ใดวัจนกรรมหนึ่ง เป็นคำกริยาที่อยู่ในระดับนามธรรม ที่อ้างถึงการก่อให้เกิดการกระทำใดๆที่เกี่ยวกับ “วัจนกรรม” ตามแนวทฤษฎีวัจนกรรมของเซอร์ล (Searle, 1969) เช่น ในการวิเคราะห์ LAV เป็นกลุ่มตามความหมายที่อิงบริบทพบว่า มี LAV จำนวนมากมีความหมายที่จัดได้ว่าเป็น SAV บวก แต่ยังสามารถแบ่งประเภทย่อยของ LAV เหล่านั้นออกไปได้อีกว่าเป็น SAV บวกประเภทต่างๆ โดยประเภทย่อยที่แบ่งออกไปนี้ใช้ SAV เป็นตัวเชื่อม ระหว่าง LAV กับ วัจนกรรมการบอก (assertives) ดังนั้นผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ LAV เป็น SAV ในเชิงทฤษฎีประเภทต่างๆตามแนวคิดของเซอร์ล (Searle, 1969) ดังที่สุดาพร ลักษณะนิยานวิน (2537) ได้กล่าวไว้ ดังต่อไปนี้

1) เกณฑ์เกี่ยวกับความนำเสนอ ประกอบด้วย

ก. เนื้อหาของความนำเสนอ (Propositional content) ได้แก่ รายละเอียดซึ่งเป็นเนื้อหาอ้างอิงหรือภาคแสดงของสาระอ้างอิงนั้น (reference and predicates)

ข. ปัจจัยพื้นฐาน (preparatory) ได้แก่ปัจจัยพื้นฐานทางความเชื่อของผู้พูดผู้ฟังที่มีมาก่อนความนำเสนอจะเกิดขึ้น

2) เกณฑ์เกี่ยวกับความจริงใจ ประกอบด้วย

ก. ความจริงใจ (sincerity) ได้แก่ความต้องการที่แท้จริงของผู้พูดในด้านเจตนาและทัศนคติต่อการกล่าวถ้อยคำนั้นๆ

ข. สาระสำคัญของความจริงใจ (essential) ได้แก่สาระสำคัญของการกล่าวถ้อยคำแต่ละชนิดว่าต้องการให้เกิดการกระทำอะไรขึ้น

3.3.2 การศึกษาการเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยคำกับรูปประโยค

เนื่องจากคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยคำเน้นที่เจตนาของผู้พูดเป็นสำคัญ ทำให้ในบางครั้งรูปประโยคบอกเล่า อาจไม่ได้ใช้เพื่อการบอก และประโยคคำถามอาจไม่ได้ใช้เพื่อการถาม ดังนั้นการวิเคราะห์คำพูดโดยการใช้ทฤษฎีวิัจกรม จึงเน้นที่เจตนาของผู้พูดในสถานการณ์การสื่อสารซึ่งมีผู้ฟังเป็นองค์ประกอบของการสื่อสารเป็นสำคัญโดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ที่ดังนี้คือ

1. การเกิดร่วมของLAV ที่จัดเป็นประเภทของ SAV ต่างๆ คาดว่าจะเกิดร่วมกับรูปประโยคชนิดใดได้บ้าง ดังนี้

- LAV จำนวนหนึ่งจัดเป็น SAV การบอก (assertives) คาดว่าจะเกิดร่วมกับรูปประโยคบอกเล่า

- LAV จำนวนหนึ่งจัดเป็น SAV การบอกให้กระทำ (directives)

1) SAV การสั่ง (command) คาดว่าจะเกิดร่วมกับรูปประโยคคำสั่ง

2) SAV การถาม (question) คาดว่าจะเกิดร่วมกับรูปประโยคคำถาม

- LAV จำนวนหนึ่งจัดเป็น SAVการแสดงความรู้สึก (expressives) คาดว่าจะเกิดร่วมกับรูปประโยคบอกเล่า

- LAV จำนวนหนึ่งจัดเป็น SAVการสัญญา (commissives) คาดว่าจะเกิดร่วมกับรูปประโยคบอกเล่า

- LAV จำนวนหนึ่งจัดเป็น SAVการประกาศ (declatives) คาดว่าจะเกิดร่วมกับรูปประโยคบอกเล่า

2. หาสัดส่วนของการเกิดร่วมของ LAV กับรูปประโยคที่จัดเป็น SAV แต่ละประเภท

ในการวิเคราะห์ประเภทของรูปประโยคความเดียวที่เกิดร่วมกันกับคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย ผู้วิจัย ใช้เกณฑ์คือดังนี้

3.3.2.1 เกณฑ์ที่ใช้ในการศึกษาโครงสร้างประโยคความเดียว

ประโยคความเดียว ในงานวิจัยนี้คือประโยคสามัญ (วจินตน์ ภาณุพงศ์, 2532) ได้แก่ ประโยคที่มีส่วนประกอบมูลฐานของประโยคส่วนเดียวหรือหลายส่วนเรียงกัน ได้แก่ หน่วยประธาน หน่วยกรรมตรง หน่วยกรรมรอง หน่วยนามเดี่ยว หน่วยกรรม หน่วยสกรรม และหน่วยทวิกรรม นอกจากนี้เมื่อแยกดูประโยคความเดียวตามโครงสร้างออกเป็นรูปประโยคชนิดต่าง ๆ ดังนี้

1. ประโยคบอกเล่าคือ ประโยคที่ใช้พูดเพื่อบอกเรื่องราว เป็นการให้ข้อมูล หรือเล่าเรื่อง ต่างๆ ซึ่งมีเนื้อความรับรองข้อความที่กำลังกล่าวอยู่นั้น โดยเป็นประโยคที่ไม่มีลักษณะของ ประโยคคำถาม หรือคำสั่ง คือไม่มีคำแสดงการถาม หรือ คำสั่ง ไม่จำเป็นต้องมีประธานบุรุษที่ 2 อาจเป็นเพียงคำนาม และกริยา อาจมีส่วนขยายอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้

2. ประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธ มีหน้าที่คือผู้พูดใช้ในการแจ้งเรื่องราวหรือข้อความ ให้แก่ผู้ฟัง เช่นเดียวกับประโยคบอกเล่า แต่ผู้พูดใช้ปฏิเสธข้อความซึ่งกำลังกล่าวอยู่ โดยทั่วไป สังเกตได้จากคำปฏิเสธ เช่น ไม่ มิ เป็นต้น

3. ประโยคปฏิเสธ คือ ประโยคที่มีคำปฏิเสธ ไม่ ปรากฏอยู่หน้าคำกริยาในประโยค

4. ประโยคคำสั่ง คือ ประโยคที่ผู้พูดแสดงต้องการให้ผู้ฟังกระทำหรือไม่กระทำอย่างใด อย่างหนึ่ง มักมีคำว่า อย่า ห้าม ต้อง อยู่ในประโยค หรือขึ้นต้นประโยคด้วยคำกริยา

5. ประโยคคำถาม พบว่ามี 3 ชนิด ซึ่งจำแนกโดยใช้โครงสร้างดังนี้

- ประโยคคำถามแบบตอบรับปฏิเสธ คือ ประโยคคำถามแบบที่ความนำเสนอที่มี ลักษณะสมบูรณ์หนึ่งความ เสนอให้ผู้ฟังตอบรับหรือปฏิเสธค่าความจริงของคำแนะนำนั้น (Luksaneeyanawin, 1992) โดยมีคำลงท้ายแสดงคำถามคือ ไหม หรือยัง หรือเปล่า หรือ ใช่หรือ เปล่า ไม่ใช่หรือ ใช่ไหม

- ประโยคคำถามแบบให้ตอบเนื้อความ คือ ประโยคคำถามแบบที่มีเนื้อหาของ ความนำเสนอไม่สมบูรณ์ และต้องการถามเพื่อแสวงหาข้อมูลที่จะทำให้คำแนะนำนั้นสมบูรณ์ ได้ (Luksaneeyanawin, 1992) โดยมีคำแสดงคำถามคือ ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ทำไม เท่าไหร่ ก็ อย่างไร และในบางครั้งอาจมีคำบอกมาลา ละ นะ สิ อยู่ท้ายประโยค

- ประโยคคำถามแบบให้เลือกตอบ คือ ประโยคคำถามแบบมีความนำเสนอที่มี ลักษณะสมบูรณ์สองเนื้อความขึ้นไปโดยเนื้อความของคำแนะนำดังกล่าวมีความแตกต่างกัน ได้เป็นสองทางเลือก (Lyons, 1997)

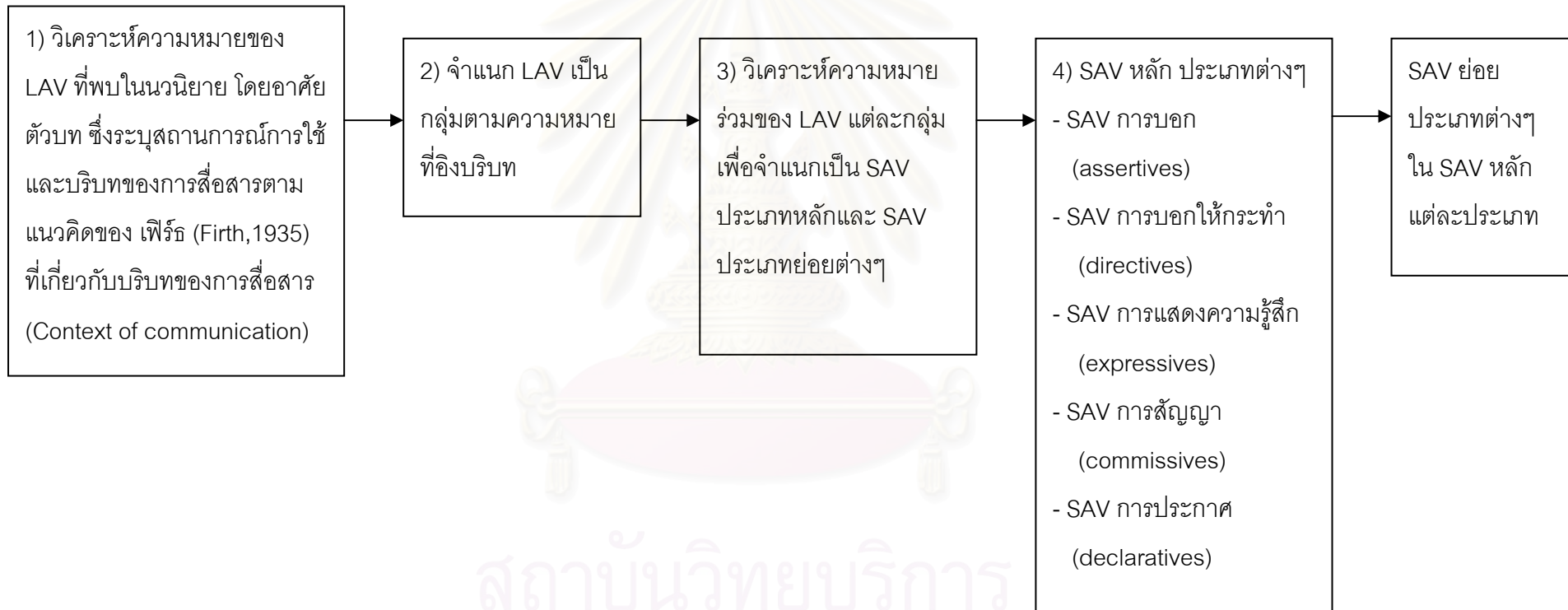
การวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอนดังกล่าวสามารถแสดงได้โดยแผนผังในการวิเคราะห์
ความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยโดยอิงบริบท ที่ใช้ในการวิเคราะห์ในบทที่ 4 และ
สืบเนื่องไปยังแผนผังในการวิเคราะห์การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่จัดเป็นประเภท
ของคำกริยาอ้างถึงวัจนกรรมกับรูปประโยค ที่ใช้ในการวิเคราะห์ในบทที่ 5 ในภาพที่ 3.1 และ 3.2
ตามลำดับ

เมื่อทำการวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอนดังกล่าวแล้ว สามารถรายงานผลได้ดังในบทที่ 4
และ 5 ต่อไป

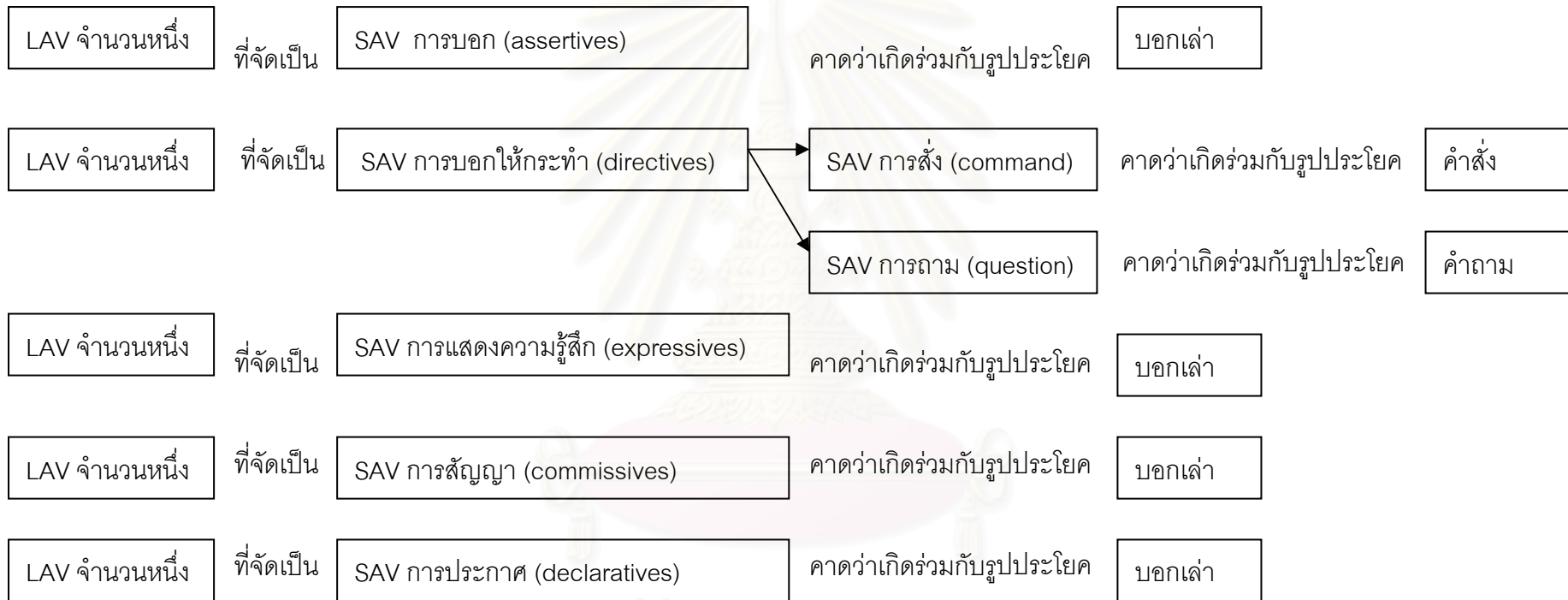
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนผังในการวิเคราะห์ความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวด้วยโดยอิงบริบท

ภาพที่ 3.1 แผนผังในการวิเคราะห์ความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวด้วยโดยอิงบริบท

แผนผังในการวิเคราะห์การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวด้วยกับรูปประโยค

หมายเหตุ รูปประโยคความเดียวที่เกิดร่วมกับ LAV มี 5 ประเภทใหญ่ ๆ คือ 1. รูปประโยคบอกเล่า 2. รูปประโยคบอกเล่าเพื่อความปฏิเสธ 3. รูปประโยคปฏิเสธ 4. รูปประโยคคำสั่ง 5. รูปประโยคคำถาม

ภาพที่ 3.2 แผนผังในการวิเคราะห์การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวด้วยกับรูปประโยค

บทที่ 4

การวิเคราะห์ความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยโดยอิงบริบท

การศึกษานี้เป็นการศึกษากิริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV) โดยอิงบริบทของการสนทนาที่เกิดขึ้นในนวนิยายไทย โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญคือ รวบรวมการใช้กริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เกิดขึ้นในบริบท เพื่อวิเคราะห์ความหมายตามบริบทตามแนวคิดของเฟิร์ธ (Firth, 1935) คือทฤษฎีเกี่ยวกับบริบทของการสื่อสาร (context of communication) และจากนั้นเป็นการจำแนก LAV เป็นกลุ่มตามความหมายที่อิงบริบท และวิเคราะห์ LAV เป็น คำกริยาอ้างถึงวัจนกรรม (SAV) ในเชิงทฤษฎีตามแนวคิดของเซอร์ล (Searle, 1969) ประเภทต่างๆ อะไรได้บ้าง และแต่ละประเภทยังจำแนกประเภทย่อยของ SAV จาก บริบทของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อย เจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะของสังคมและวัฒนธรรมของผู้พูดภาษาไทย ทั้งนี้ SAV เป็นคำกริยาในระดับนามธรรมที่ใช้ในการอ้างถึงวัจนกรรมหลัก ทั้ง 5 ประเภท รวมถึงประเภทย่อยของวัจนกรรมแต่ละประเภท ที่มีคำกริยาต่างๆ เป็น LAV ในภาษาไทย นั่นคือ SAV เป็นตัวเชื่อมระหว่าง LAV ที่อ้างถึง วัจนกรรมนั่นเอง

ในการศึกษากิริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่ผ่านมาพบว่าเป็นการศึกษาจากการสนทนาของแม่ที่มีต่อลูกในวัยต่างๆ ตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 12 เดือน (Thanavisuth, Chayada, 1997; สุชาติลี สิทธิเกษร 2540; อรวดี รุกขรังษฤษฎ์, 2540) โดยใช้ข้อมูลเดียวกัน และร่วมกันตัดสินว่าคำพูดที่แม่ใช้เป็นคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยใด และ คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยนี้จัดอยู่ในวัจนกรรมประเภทไหน แต่ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยไม่ได้เป็นผู้ตัดสินว่าเป็นคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยประเภทใด แต่ผู้เขียนนวนิยายเป็นผู้ระบุว่าตัวละครในนวนิยายใช้ คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยประเภทใด

ในบทนี้จะเป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ LAV ที่เกิดขึ้นในบริบทการสนทนาที่เกิดขึ้นร่วมกับรูปประโยคความเดียวจำนวน 1,055 รายการ จากนวนิยายจำนวน 9 เรื่อง โดยเริ่มเก็บข้อมูลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหน้าคำพูดที่เป็นประโยคความเดียว ตามด้วยประโยคความเดียวที่เป็นตัวบท และ LAV ที่ผู้เขียน นวนิยายได้ระบุไว้ว่าประโยคความเดียวนั้นเป็น LAV ประเภทใด และบริบทที่ตามหลังประโยคความเดียวนั้น ดังตัวอย่าง

(บริบทก่อนหน้า) – ตัวบทที่เป็นรูปประโยคความเดียว + LAV – (บริบทที่ตามมา)

และนำมาจำแนกตามประเภทของ LAV ได้จำนวน 206 คำ ซึ่งในการวิเคราะห์ LAV นี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ความหมายของ LAV ตามบริบทตามแนวคิดของเฟิร์ธ (Firth, 1935) คือทฤษฎีเกี่ยวกับ

บริบทของการสื่อสาร (context of communication) อันได้แก่ บริบททางวัฒนธรรม (Cultural context) ซึ่งประกอบด้วย

1) บริบทของเหตุการณ์ (context of situation) ที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อย อันได้แก่ หัวข้อในการสนทนา (topic) ฉากในการสนทนา (setting) เหตุการณ์ในการสนทนา (event)

2) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง (context of participants) ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะของสังคมและวัฒนธรรมของผู้พูดภาษาไทย อันได้แก่ ความอาวุโส ความสนิทสนม ระดับชั้นในสังคมซึ่งรวมถึงความเชื่อเบื้องต้นของผู้ส่งสารกับเนื้อความที่พูด และความเชื่อที่มีต่อผู้รับสาร เจตนาของผู้ส่งสารและท่าทีของผู้รับสาร ร่วมอยู่ด้วย

จากนั้นเป็นการจำแนก LAV เป็นกลุ่มตามความหมายที่อิงบริบท และลำดับสุดท้ายเป็นการวิเคราะห์ LAV แต่ละกลุ่มเป็นคำกริยาอ้างอิงถึงวัจนกรรม (SAV) และวัจนกรรม (SA) ตามลำดับ ซึ่ง SAV นี้เป็น คำจำกัดความแบบแคบ ตามนิยามของ เวอร์ชัวร์ (Verschueren, 1994:4138) กล่าวคือเป็นคำกริยาอ้างอิงถึงวัจนกรรม (SA) ใดวัจนกรรมหนึ่ง เป็นคำกริยาที่อยู่ในระดับนามธรรม ใช้ในการพรรณนา การบรรยาย หรือการก่อให้เกิดการกระทำใดๆที่เกี่ยวกับ “วัจนกรรม” ตามแนวทฤษฎีวัจนกรรมที่เซอร์ล (1969) เช่น ในการวิเคราะห์ LAV เป็นกลุ่มตามความหมายที่อิงบริบทพบว่า มี LAV จำนวนมากมีความหมายที่จัดได้ว่าเป็น SAV บวก แต่ยังสามารถแบ่งประเภทย่อยของ LAV เหล่านั้นออกไปได้อีกว่าเป็น SAV บวกประเภทต่าง ๆ โดยประเภทย่อยที่แบ่งออกไปนี้ใช้ SAV เป็นตัวเชื่อม ระหว่าง LAV กับ SA การบอก (assertives) ดังนั้นผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ LAV เป็น SAV ในเชิงทฤษฎีประเภทต่างๆตามแนวคิดของ เซอร์ล (Searle, 1969) ที่เสนอว่าในการกล่าววัจนกรรมแต่ละครั้ง ผู้พูดกระทำการกระทำ 3 ประการ ได้แก่

1. การกล่าวถ้อยหรือถ้อยคำ (utterance act) คือ การเปล่งเสียง และใช้สื่อความหมายในภาษา

2. การนำเสนอความ (propositional act) คือ การแสดงความหมายของคำพูดหรือถ้อยคำที่เปล่งออกมา

3. การแสดงเจตนา (illocutionary act) คือ การแสดงเจตนาในการกล่าวถ้อยของผู้พูด

ในการศึกษาเราสามารถวิเคราะห์ LAV เป็น SAV ได้โดยอาศัยการวิเคราะห์กฎดังกล่าว ดังที่สุดาพร ลักษณะินาวิน (2537) ได้นำมากล่าวไว้ให้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ SAV ดังต่อไปนี้

1. เกณฑ์เกี่ยวกับความนำเสนอ ประกอบด้วย

ก. เนื้อหาของความนำเสนอ (Propositional content) ได้แก่ รายละเอียดซึ่งเป็นเนื้อหาอ้างอิงหรือภาคแสดงของสาระอ้างอิงนั้น (reference and predicates)

ข. ปัจจัยพื้นฐาน (preparatory) ได้แก่ปัจจัยพื้นฐานทางความเชื่อของผู้พูดผู้ฟัง ที่มีมาก่อนความนำเสนอจะเกิดขึ้น

2. เกณฑ์เกี่ยวกับความจริงใจ ประกอบด้วย

ก. ความจริงใจ (sincerity) ได้แก่ความต้องการที่แท้จริงของผู้พูดในด้านเจตนา และทัศนคติต่อการกล่าวถ้อยคำนั้นๆ

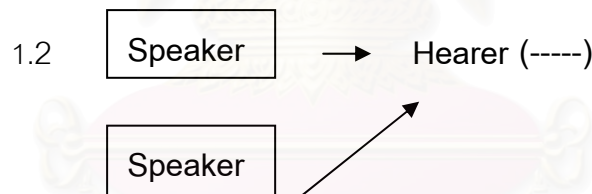
ข. สาระสำคัญของความจริงใจ (essential) ได้แก่สาระสำคัญของการกล่าวถ้อยคำแต่ละชนิดว่าต้องการให้เกิดการกระทำอะไรขึ้น

จากข้อมูลของ LAV จำนวน 206 คำเมื่อจำแนกตามเกณฑ์การวิเคราะห์ดังกล่าวแล้ว จัดเป็น SAV ประเภทต่างๆ อะไรได้บ้าง และแต่ละประเภทยังจำแนกประเภทย่อยของ SAV ได้อีก เช่น LAV ที่จัดอยู่ใน SAV การบอก (assertive) สามารถแบ่งออกเป็น

1. SAVบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม ดังแผนผังข้างล่าง คือ

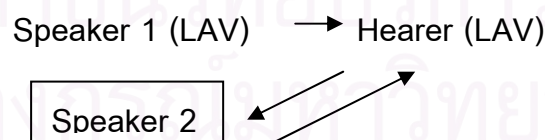

ตัวอย่าง เช่น บอก กล่าว พูด เล่า เป็นต้น

ในกรณีนี้คือผู้พูดเป็นผู้เริ่มและผู้ฟังไม่มีการตอบสนอง ทำให้ผู้พูดต้องกล่าวอีกครั้ง เช่น ย้ำ

2. SAVบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม ดังแผนผังข้างล่าง คือ

ในกรณีนี้คือต้องมีเหตุการณ์หรือผู้ที่เริ่มวาทกรรมก่อน ซึ่งเป็นเหตุให้ผู้พูดต้องแสดง LAV ออกมา เช่น ในการตอบ ต้องมีการถามมาก่อน หรือ ในการรายงาน ต้องมีสาเหตุหรือเหตุการณ์ใดๆ อันเป็นเหตุให้ต้องรายงาน เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย ตามบริบทแล้วจำแนกประเภทตามวัจนกรรมมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

4.1 วจนกรรมาการบอก (Assertives)

วจนกรรมาการบอกเป็นการพรรณนาหรือบรรยายเหตุการณ์หรือสภาพต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ ในการวิเคราะห์ LAV ที่เป็น SAVบอก มี LAV 90 คำ ที่เป็น SAVบอกตามเกณฑ์ของเซอร์ล (Searle, 1969) คำทั้ง 90 คำ มีความหมายรวมเป็นชุดๆ แยกเป็นประเภทย่อยได้ 3 ประเภท ที่มี ความหมายรวม กันอยู่ในกลุ่มเดียวกันคือ

1) SAVการบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม คือ LAV ที่ผู้พูดใช้ในการเริ่มบทสนทนากับผู้ฟัง ได้ทันที โดยไม่ต้องมีเหตุการณ์หรือมีผู้เริ่มวาทกรรมก่อนหน้าและผู้พูดจะใช้ LAV นั้นๆ ทั้งนี้มี LAV 6 ชุด 19 คำ

2) SAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม คือ LAV ที่ผู้พูดไม่สามารถใช้เริ่มต้นบท สนทนากับผู้ฟังได้ในทันที จะต้องมีเหตุการณ์หรือวาทกรรมที่เกิดขึ้นก่อนจากผู้ร่วมสนทนา ผู้พูดจึง จะใช้ LAV ใน SAV ประเภทนี้ได้ เช่น LAV ตอบ ต้องมีผู้ร่วมสนทนาถามเสียก่อน ผู้พูดจึงจะตอบ ได้ เป็นต้น ทั้งนี้ มี LAV 38 ชุด 68 คำ ซึ่งมีจำนวน LAV มากที่สุดใน SAV การบอก ประเภทต่างๆ งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาความหมายจากสถานการณ์การใช้ที่ส่วนใหญ่พบว่าเป็นคำกริยาที่ผู้พูด ไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรมเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นภาษาที่ใช้ในการปฏิสัมพันธ์ ดังนั้นจึงพบ LAV ที่จัดอยู่ใน SAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม มากที่สุด

3) SAV การบอกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ คือ ข้อมูลที่คู่สนทนามีการแลกเปลี่ยนกัน ในระหว่างการสนทนาเพื่อดำเนินให้การสนทนานั้นดำรงอยู่ต่อไป (สุธาสินี สิทธิเกสร, 2540) มี LAV 2 ชุด 3 คำ

ดังแสดงในตารางที่ 4.1

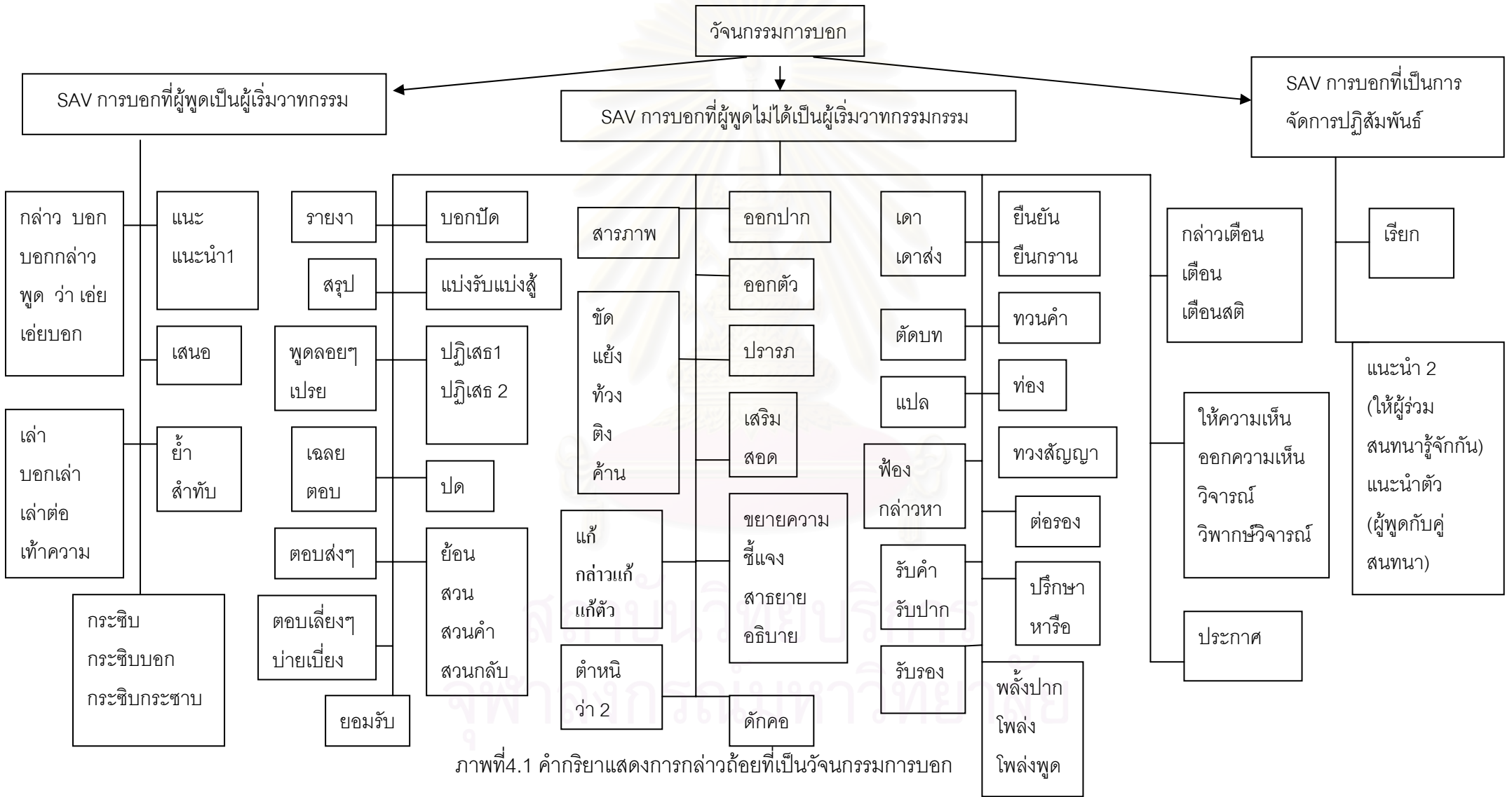
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกณฑ์	วัจนกรรมการบอก
<p>1. เกณฑ์เกี่ยวกับความนำเสนอ</p> <p>ก. เนื้อหาความนำเสนอ</p> <p>ข. ปัจจัยพื้นฐาน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ความนำเสนอใด ๆ - 1. ผู้พูด (S) มีข้อมูล (เหตุผล) และอื่นๆ เกี่ยวกับความเป็นจริงของความนำเสนอนั้น - 2. ไม่เป็นที่ชัดเจนกับทั้งผู้พูด(S) และผู้ฟัง (H) ว่าผู้ฟังทราบความนำเสนอนี้แล้วหรือไม่
<p>2. เกณฑ์ความจริงใจ</p> <p>ก. ความจริงใจ</p> <p>ข. สาระสำคัญของความจริงใจ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้พูดเชื่อในความนำเสนอนั้น - เป็นที่เชื่อได้ว่าความนำเสนอต้องแสดงสถานภาพของความเป็นจริงนั้นจริง ๆ

(Searle, 1969: 66-67)

ตารางที่ 4.1 เกณฑ์ในการวิเคราะห์วัจนกรรมการบอก

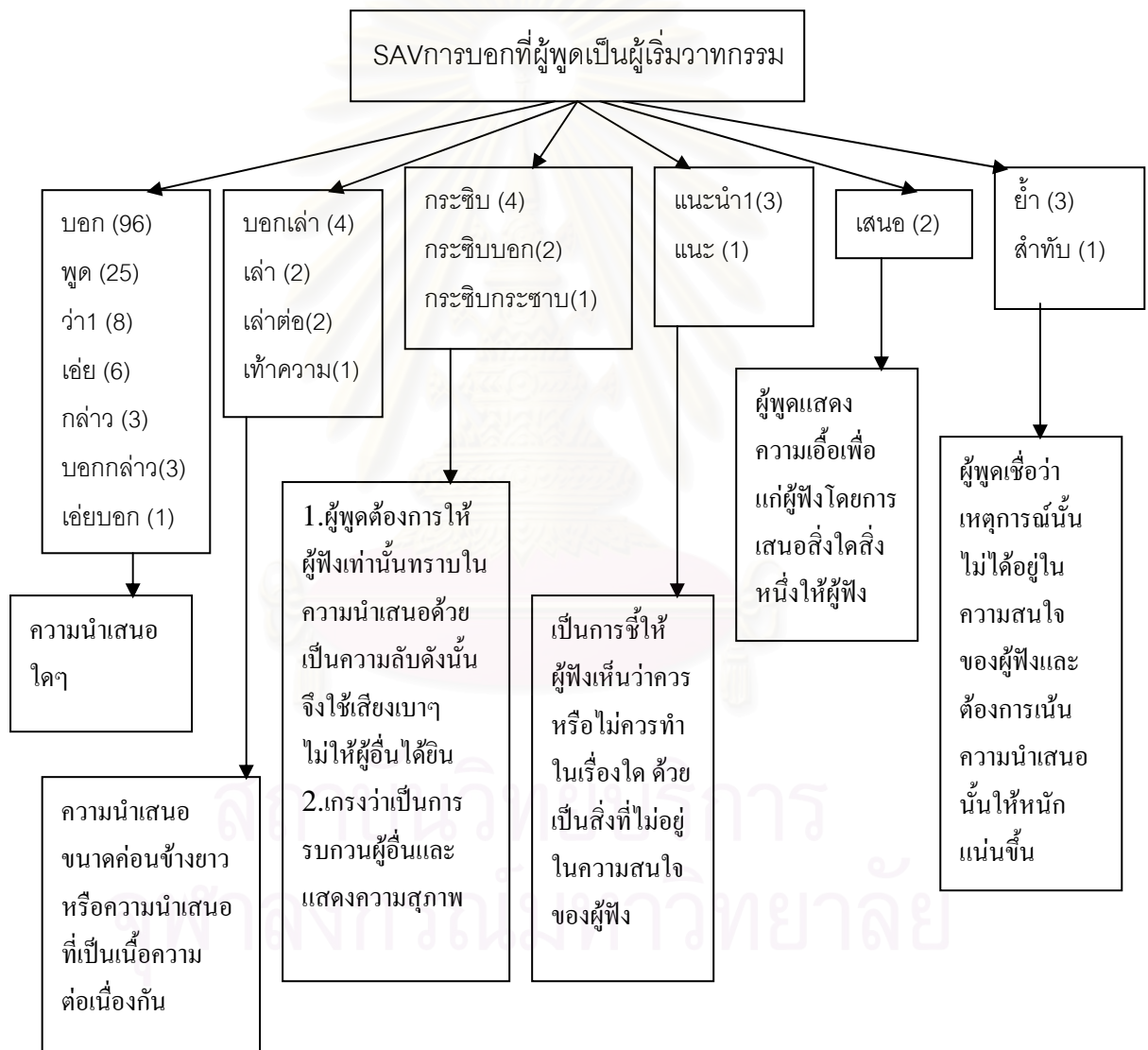
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4.1 คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เป็นวิจัยนกรรมการบอก

4.1.1 SAV การบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม

SAVการบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม คือ LAV ที่ผู้พูดใช้ในการเริ่มบทสนทนากับผู้ฟังได้ทันที โดยไม่ต้องมีเหตุการณ์หรือมีผู้เริ่มวาทกรรมก่อนหน้าที่ผู้พูดจะใช้ LAV นั้นๆ มี LAV ทั้งหมด 19 คำ จำนวน 168 ประโยค แบ่งเป็น 6 ชุด ดังนี้

ภาพที่ 4.2 SAV การบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม

ชุดที่1 ได้แก่ กล่าว บอก บอกกล่าว พูด ว่า1 เอ่ย เอ่ยบอก

LAV ชุดนี้เป็นความนำเสนอดูๆ ที่เป็นการบอกตามเกณฑ์การวิเคราะห์ตามทฤษฎีการวิเคราะห์วัจนกรรมของ Searle (1969) ซึ่งความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังจะมีความสัมพันธ์ที่สนิทสนมหรือ เป็นทางการก็ได้ โดยผู้พูดมีเจตนาให้ผู้ฟังทราบข้อมูลที่ผู้พูดต้องการทั้งนี้ไม่จำเป็นว่าผู้ฟังทราบข้อมูลนั้นมาก่อนหรือไม่

ตัวอย่าง ของคำกริยาแสดงการกล่าวด้วยชุดนี้ คือ **บอก** (As-502-บอก4)

บริบทสถานการณ์ :

ญาติซื้อจิ้งจอกตัวมาให้ญาติ

ตัวบท:

(ญาติหยิบกล่องกำมะหยี่ที่อีกฝ่ายแอบดูข้างในเรียบร้อยขึ้นมาถือไว้ขณะที่มืออีกข้างหนึ่งจับมือญาติแบออก และวางกล่องบนมือเธออย่างนุ่มนวล) **"พี่ให้ตาล"** เขาบอก (คำพูดสั้นๆ ทำให้คนฟังเบิกตากว้าง)

ชุดที่ 2 ได้แก่ เล่า บอกเล่า เล่าต่อ เท้าความ

LAV ชุดนี้ เป็นความนำเสนอมี่ขนาดค่อนข้างยาวหรือความนำเสนอมี่เป็นเรื่องราวต่อเนื่องกัน

2.1 **เล่า** และ **บอกเล่า** เป็นความนำเสนอมี่เหตุการณ์นั้นจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือยังไม่เกิดขึ้นก็ได้ ซึ่งความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังจะมีความสัมพันธ์ที่สนิทสนมหรือ เป็นทางการก็ได้ โดยผู้พูดมีเจตนาให้ผู้ฟังทราบข้อมูลที่เป็นเรื่องราวนั้น โดยที่ไม่จำเป็นว่าผู้ฟังทราบข้อมูลนั้นมาก่อนหรือไม่

ตัวอย่าง 2.1 **เล่า** (As-491-เล่า1)

บริบทสถานการณ์:

อินจำปาถูกลอบทำร้ายขณะเดินมาที่บ้านใหญ่แต่ในที่สุดเขาก็ปลอดภัย

ตัวบท:

(ทุกคนแยกย้ายกันไปเหลือเพียงคนใน ครอบครัว สร้อยสุดาเดินลงมาจกข้างบน)

"แม่รู้ไหมพี่เขาถูกดักทำร้ายตอนเดินมาหาเราที่บ้าน" อินเกษมเล่าหน้าตาเฉย (โดยทำเป็นไม่เห็นอาการเช่นเขี้ยวเคี้ยวฟันของลุง)

2.2 เล่าต่อ

เล่าต่อ เป็นการเสนอความนำเสนอที่ต่อเนื่องจากที่ผู้พูดหรือบุคคลอื่นได้เล่าไว้ แต่ยังไม่สมบูรณ์ การเล่าต่อจึงเป็นการทำให้ความนำเสนอที่ต่อเนื่องกัน มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นซึ่งความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังจะมีความสัมพันธ์ที่สนิทสนมหรือ เป็นทางการก็ได้ โดยผู้พูดมีเจตนาให้ผู้ฟังทราบข้อมูลที่เป็นเรื่องราวนั้น โดยที่ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ฟังทราบข้อมูลนั้นมาก่อนหรือไม่ ดังตัวอย่างที่ยกมาข้างล่างเป็นเหตุการณ์ที่ตัวละครชื่อลูกหมี ให้การต่อศาล ซึ่งเป็นกรเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นในศาลฟังและได้เล่าต่อ ถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นหลังจากหยุดสักพักเพื่อที่จะดึงเส้นขึ้น ประกอบการเล่า และถ้อยคำที่เป็นตัวดำเนินการเล่าต่อ

ตัวอย่าง **เล่าต่อ**

บริบทสถานการณ์: (As-481-เล่าต่อ1)

ลูกหมีให้การต่อศาลว่าเคยเห็นป่าของปู่ก็ไปหาปู่ก็ที่บ้าน

ตัวบท:

("ป่าคนนั้นใครรับ ลูกหมีจำได้ เขาเคยไปที่บ้าน หยกพุงลูกหมีที่นั่งเจ็บ เจ็บ..ท่าทางมันรำ ๆ จะเปิดพุงอวด แต่ติดที่เสื่อยันในกางเกงดิ่งไม่สะดวก เลยต้องปล่อยเลยไป) ได้แต่**เล่าต่อ**จ้อย ๆ ว่า "**แล้วจับปู่ก็เขย่า ๆ**" (คราวนี้มันทำหัวสั่นดอกแต่ก็เหมือนจริง)

2.3 ทำความ

ทำความ เป็นการอ้างหรือกล่าวย้อนถึงเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นมาก่อน หรือเรื่องเดิมให้ผู้ฟังได้รับทราบถึงเหตุการณ์นั้น ๆ อาจจะเพื่อเป็นการเตือนความทรงจำให้แก่ผู้ฟังหรือเพื่อเล่าให้ผู้ฟังทราบถึงเรื่องราวที่เคยเกิดขึ้นซึ่งความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังจะมีความสัมพันธ์ที่สนิทสนมหรือ เป็นทางการก็ได้ โดยผู้พูดมีเจตนาให้ผู้ฟังทราบข้อมูลที่เป็นเรื่องราวนั้น โดยที่ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ฟังทราบข้อมูลนั้นมาก่อนหรือไม่

ตัวอย่าง **ทำความ** (As-502-ทำความ1)

บริบทสถานการณ์:

ภูบตีบอกกับญาติว่าสงสัยว่าเขาและเธออาจไม่ใช่สามีภรรยากันจริง ๆ

ตัวบท:

("เป็นสิคะ เราสองคนแต่งงานกันมาอาทิตย์กว่าแล้วไง" ญาติาย้า คิดเหตุผลมายืนยันกับสามีก่ามะลิตัวเองอย่างเร็วจี้) "**เราเจอกันตอนที่ตาลวิ่งไปหลบฝน..**" หญิงสาว**ทำความ** (เรื่องที่เคยแต่งให้เขาฟังอีกรอบ)

ชุดที่ 3 ได้แก่ กระชิบ กระชิบบอก กระชิบกระซิบ

LAV ชุดนี้ผู้พูดใช้เสียงอันเบาในการพูดด้วยด้วยเจตนาประการ คือ (1) เพื่อให้ผู้ฟังเท่านั้นที่ทราบความนำเสนอนั้นๆ เพราะเป็นความลับ (2) เป็นการแสดงความสุภาพของผู้พูด (3) ผู้พูดอาจไม่ต้องการให้บุคคลที่ผู้พูดกล่าวถึงทราบว่าผู้พูดได้กล่าวบางอย่างเกี่ยวกับตัวของบุคคลนั้น ทั้งนี้ผู้พูดและผู้ฟังมีความสนิทสนมกัน

ตัวอย่าง ของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **กระชิบ** (As-501-กระชิบ1)

บริบทสถานการณ์:

ร้านอาหารที่สุปรีดีและเพื่อนไปเป็นร้านป่าของใจรักดีและสุปรีดีเห็นใจรักดีกำลังทำงานในร้าน จึงทักทายกันทำให้เพื่อนๆ ของสุปรีดีวิพากษ์วิจารณ์ใจรักดี

ตัวบท:

("เบาๆ ก็ได้ เดี่ยวเขาก็ได้ยินหมดว่าพวกเรานินทา แต่พวกเราเชื่อเถอะที่ปั้นเขาชำนาญเรื่องความสวยงามของผู้หญิง และเพื่อนสุคนธ์ก็สวยจริง ๆ พี่ยืนยัน" สุปรีดีหันมามองหญิงสาวข้างกาย วาดวิไลยิ้มพลาง) **กระชิบ "วันหลังต้องเล่าเรื่องเพื่อนคนนี้ให้วาดฟังบ้างนะคะ"** (เขาพยักหน้า)

ชุดที่ 4 ได้แก่ แนะ และ แนะนำ1

LAVชุดนี้ผู้พูดมีเจตนาชี้ให้ผู้ฟังเห็นว่า ผู้ฟังควรหรือไม่ควรทำในเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้ฟังเอง ทั้งนี้ผู้พูดเชื่อว่าเหตุการณ์อาจจะอยู่หรือไม่อยู่ในความสนใจ โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังอาจจะสนิทสนมหรือไม่ก็ได้ จากตัวอย่างเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่สนิทสนม คือ เป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **แนะนำ1** (As-442-แนะนำ1)

บริบทสถานการณ์:

เซนไปซื้อสินค้าที่ซูเปอร์มาร์เกต ราคา 470 บาทและแคชเชียร์บอกว่าซื้อครบ 500บาทมีสิทธิได้ร่วมชิงโชค

ตัวบท:

("30 บาท ซื้ออะไรได้บ้าง" เขาถามขณะที่ส่งธนบัตรใบละ 500บาท ให้หล่อน) **"ยามลิลิคะ"** แคชเชียร์**แนะนำ** (และหยิบยามมเม็ดเขียว ๆ ในกล่องพลาสติกเล็ก ให้เขาดู "ปกติ 32 บาท วันนี้ลดเหลือ 30 บาทพอดี")

ชุดที่ 5 ได้แก่ เสนอ

เป็นการแจ้งให้ผู้ฟังทราบหรือเพื่อปฏิบัติ อาจเป็นการเสนอความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้ฟังรับทำตามข้อเสนอแนะ เจตนาหลักของการเสนอคือผู้พูดแสดงความเอื้อเฟื้อแก่ผู้ฟัง ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังอาจไม่สนิทสนมกันก็ได้

ตัวอย่าง **เสนอ** (As-481-เสนอ1)

บริบทสถานการณ์:

ลุงของปู่ก็ขออนุญาตให้ญาติและหยาไปเยี่ยมหลานที่บ้าน

ตัวบท:

(“คุณจะมากลับโรงแรมอย่างไรคะ ให้ชิลไปรับไหม?” สุ่มเสียงเอาใจนัก “ไม่ต้องหรอกคุณ ผมกลับแท็กซี่ได้” เสียงของสามีอ่อนลงตามวิสัย) **“เดี๋ยวคุณสาวิตรไปพร้อมกับผมก็ได้ครับ”** ญาติเสนอ (“ขอบคุณครับ”)

ชุดที่ 6 ได้แก่ ย้ำ และ สำทับ

LAV ชุดนี้ผู้พูดเป็นผู้เริ่มและผู้ฟังไม่มีการตอบสนอง ทำให้ผู้พูดต้องกล่าวซ้ำความนำเสนอนั้นให้หนักแน่นยิ่งขึ้น ด้วยเชื่อว่าเหตุการณ์นั้นไม่ได้อยู่ในความสนใจของผู้ฟัง ทั้งนี้ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังอาจสนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้ เช่น เป็นความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว หรือความสัมพันธ์ระหว่างเจ้านายกับลูกน้อง เป็นต้น โดยผู้พูดมีเจตนาที่จะให้ความนำเสนอนั้นมีน้ำหนักยิ่งขึ้นด้วย

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวด้วยชุดนี้คือ **ย้ำ** (As-481-ย้ำ1)

บริบทสถานการณ์:

นายลูกหมี่ยื่นสมุดพกให้อาตากับคะแนนที่เฉียดตก

ตัวบท:

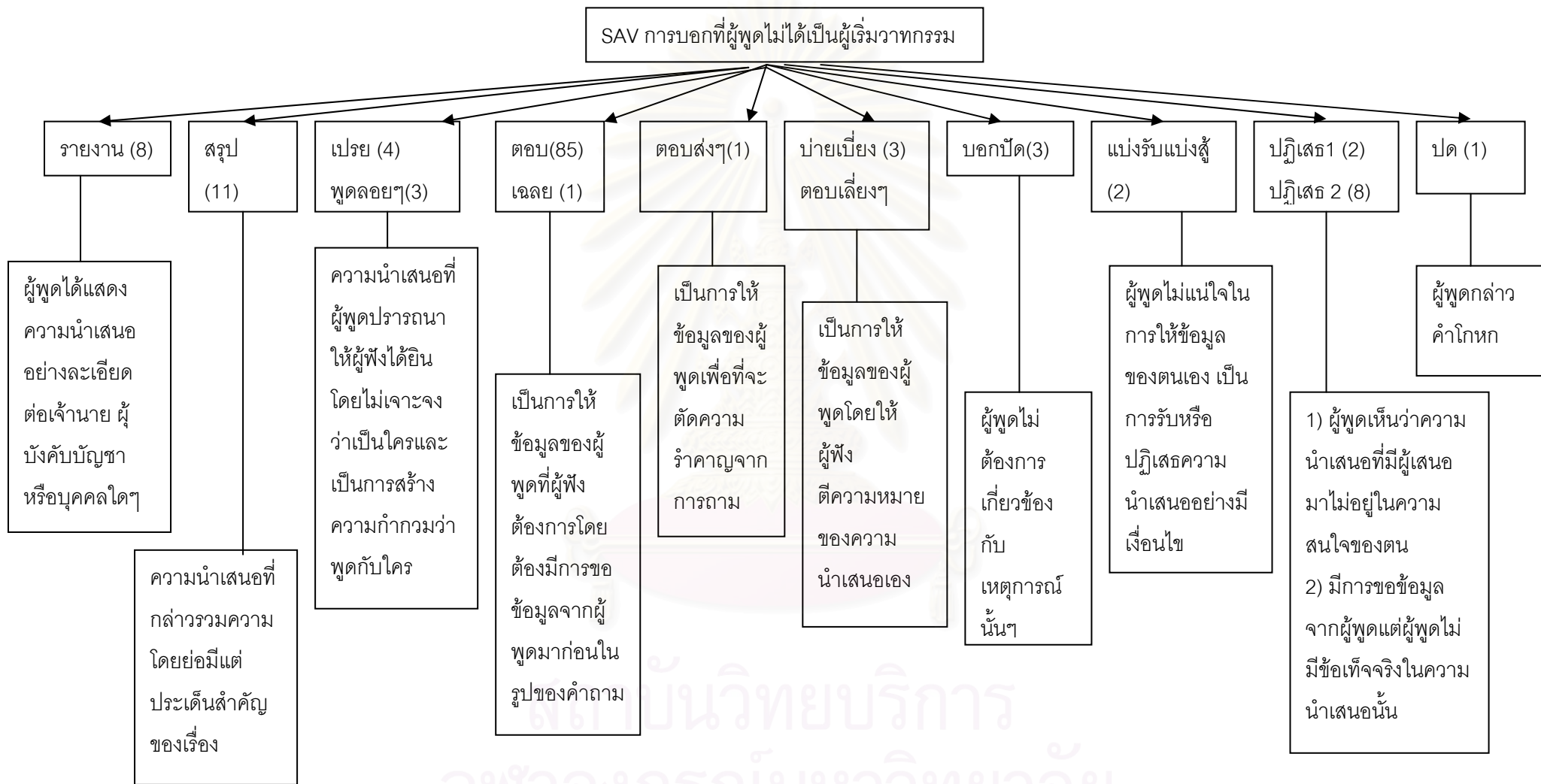
(นายลูกหมี่สอบได้เกือบที่โหล่ พอยื่นสมุดพกให้อาข้างดู) มันก็**ย้ำ** ด้วยศรัทธาสนใจ **“เกือบตกยังดีกว่าเกือบได้อาข้าง”** (“แล้วถ้าสอบได้ที่หนึ่งไม่ดีกว่าหรือหือ...หลานลูกหมี่?” หญิงสาวย้อน)

4.1.2 SAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม

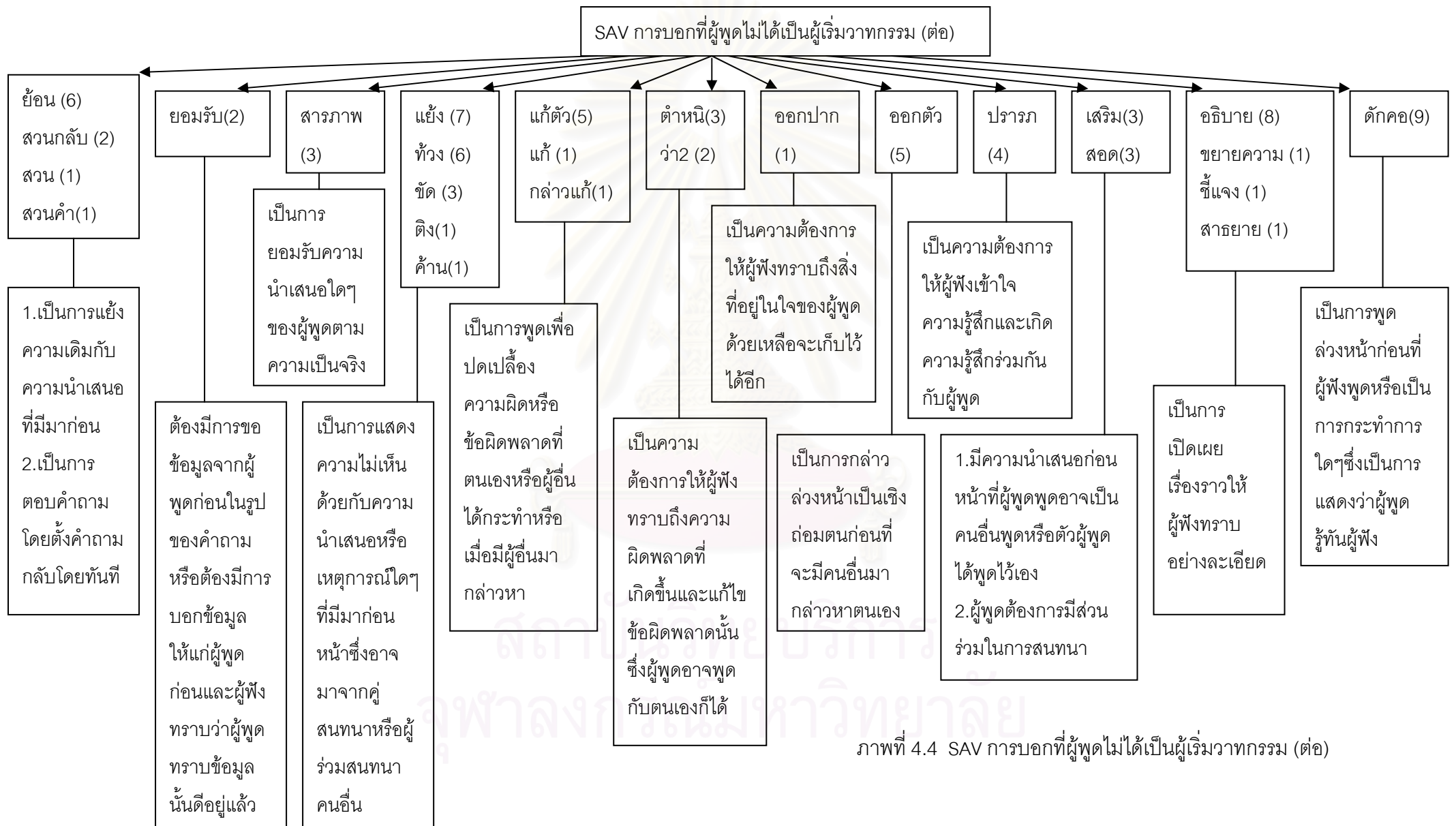
SAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรมคือ LAV ที่ผู้พูดไม่สามารถใช้เริ่มต้นบทสนทนากับผู้ฟังได้ในทันที จะต้องมืเหตุการณหรือวาทกรรมที่เกิดขึ้นก่อนจากผู้ร่วมสนทนา ผู้พูดจึงจะใช้ LAV ใน SAV ประเภทนี้ได้ เช่น LAV ตอบ ต้องมีผู้ร่วมสนทนาถามเสียก่อน ผู้พูดจึงจะตอบได้ มีLAVทั้งหมด 68 คำ จำนวน 291 ประโยค แบ่งเป็น 38 ชุด ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

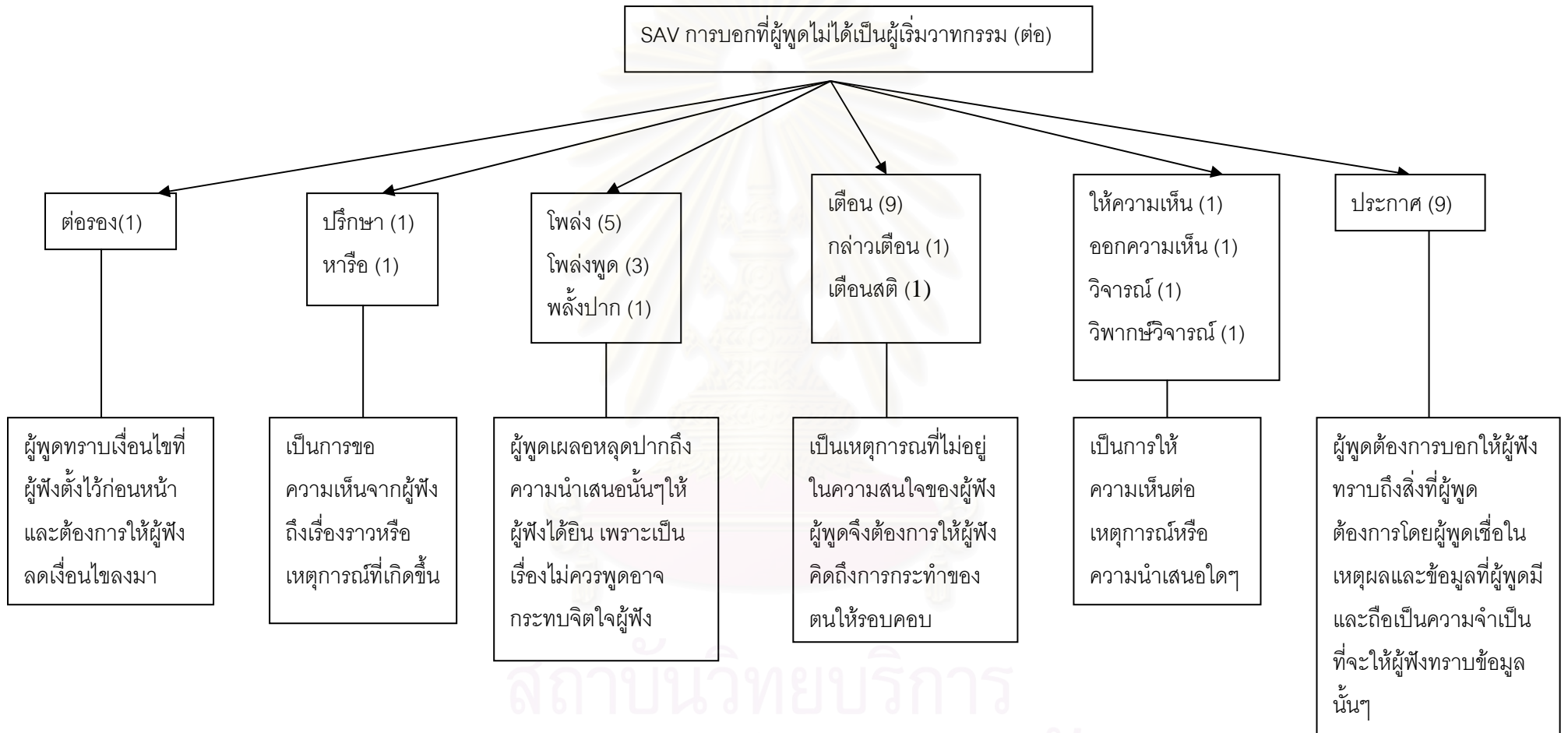
ภาพที่ 4.3 SAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม

ภาพที่ 4.4 SAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม (ต่อ)

ภาพที่ 4.5 SAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม (ต่อ)

ภาพที่ 4.6 SAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม (ต่อ)

ชุดที่ 1 ได้แก่ รายงาน

รายงานเป็นการบอกเล่าถึงความนำเสนอหรือเหตุการณ์ใดๆ อย่างเป็นทางการต่อผู้ที่มีสถานะสูงกว่าผู้พูด และผู้พูดที่มีสถานะต่ำกว่ามีหน้าที่ในการนำเสนอความนั้นๆ เช่นการรายงานของลูกน้องต่อผู้บังคับบัญชา หรือลูกจ้าง ต่อนายจ้าง เป็นต้น ทั้งนี้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่เป็นทางการ โดยผู้พูดเจตนาแสดงความนำเสนออย่างละเอียด

ตัวอย่าง รายงาน (As-442-รายงาน2)

บริบทสถานการณ์:

นายสืบตำรวจมารายงานเซนเกี่ยวกับเหตุการณ์การชู้วางระเบิดที่คอนโดแห่งหนึ่ง

ตัวบท:

("หมวดครับ" นายสืบตำรวจคนหนึ่งวิ่งเข้ามา) รายงาน "เกิดเหตุคนร้ายชู้วางระเบิดห้องพักที่คอนโดมิเนียมนนสาทรครับ" ("มีรายละเอียดเกี่ยวกับระเบิดหรืออื่น ๆ มั้ย" เซนซัก "ไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับระเบิดครับ แต่คนที่ถูกชู้เป็นผู้หญิงชื่อยุพยง พงศ์พันธุ์")

ชุดที่ 2 ได้แก่ สรุปรูป

สรุปรูป เป็นการเล่าเรื่องหรือรายงานรูปแบบหนึ่ง แต่ต่างจาก เล่า บอกเล่า ทำความ และ รายงาน ตรงที่เจตนาของผู้พูดต้องการกล่าวเอาแต่ประเด็นย่อๆ หรือประเด็นสำคัญของเรื่อง โดยความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังอาจไม่สนิทสนมกันก็ได้ อาจเป็นทางการหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง สรุปรูป (As-493-สรุปรูป1)

บริบทสถานการณ์:

เกื้อคุณนั่งคุยกับเจ้าของหาบขนมจีนและลูกค้าขาประจำของแก ที่แม่ฮ่อนสอน คุยกันเรื่องชื่อเมืองแม่ฮ่อนสอน

ตัวบท:

(คำถามเรื่องความหมายชื่อจังหวัดของเกื้อคุณเข้าทางอีกฝ่าย"คุณรู้ไหมว่าที่นี่เดิมชื่อแม่ฮ่องสอน" ผู้เป็นเจ้าของบอก ยิ่งเมื่อคนฟังทำท่าสนใจเขายิ่งขยาย"...ตราจังหวัดยังทำเป็นรูปช้างเล่นน้ำในหุบเขาตามกำเนิดของเมือง") "แล้วชื่อเมืองก็เลยเพี้ยนไปเป็นแม่ฮ่องสอนซะงั้น" เกื้อคุณสรุปรูป ("ก็ตั้งเกือบสองร้อยปีนี่คุณ ..ชื่อเพี้ยนไปตามสำเนียงพูดนั่นแหละ")

ชุดที่ 3 ได้แก่ พูดลอยๆ เปรย

LAV ถ้อยชู้ดนี้ เจตนาของผูู้พูดคือ 1) ปรารภนาให้ผูู้ฟังได้ยินความนำเสนอนั้น โดยที่ไม่เจาะจงว่าผูู้ฟังเป็นใคร ที่อยู่ในบริบทนั้น ๆ ซึ่งเป็นการเรียกความสนใจจากผูู้ฟัง โดยที่ผูู้พูดอาจจะบุชื่อหรือไม่ระบุชื่อผูู้ฟังก็ได้ แต่ประเด็นสำคัญคือผูู้พูดต้องการให้ผูู้ฟังรับทราบความนำเสนอที่กล่าวออกไปร่วมกันกับผูู้พูด 2) เป็นการแสดงความเห็นโดยไม่มีคนถามซึ่งสืบเนื่องจากการกระทำของผูู้ฟังหรือบริบทแวดล้อม ทั้งนี้ความสัมพันธ์ของผูู้พูดและผูู้ฟังอาจจะสนิทสนมหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง ของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชู้ดนี้คือ **พูดลอย ๆ** (As-491-พูดลอย ๆ 1)

บริบทสถานการณ์:

หลังจากที่ทะเลาะกับอินจำปาเอชราวะเข้าไปในครัว และเจอคนใช้ที่นั่ง

ตัวบท:

(เอชราวะเข้ามาในครัว) "เขาไปแล้วนะ" ถ้าเจียก**พูดลอย ๆ** (เอชราวะมวดคิ้ว "ใคร?" "คุณอินจำปา เพิ่งขับรถออกไปตะกี้ี้")

ชู้ดที่ 4 ได้แก่ **เจเลย และ ตอบ**

LAV ชู้ดนี้เป็นการให้ข้อมูลของผูู้พูดที่ผูู้ฟังต้องการโดยต้องมีการขอข้อมูลของผูู้พูดมาก่อน ในรูปของคำถาม และผูู้พูดมีข้อเท็จจริงที่เป็นข้อมูลที่ผูู้ฟังต้องการ โดยเจตนาของผูู้พูดคือเป็นการให้ข้อมูลแก่ผูู้ฟัง ทั้งนี้ความสัมพันธ์ของผูู้พูดและผูู้ฟังจะเป็นทางการหรือไม่ก็ได้ หรือสนิทสนมหรือไม่ก็ได้ เช่นกัน

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชู้ดนี้ คือ **ตอบ** (As-401-ตอบ5)

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน:

ญาติคนั้งใจลอยจนเพื่อนร่วมงานสังเกตเห็น

บริบท:

(เจียบถามจากโต๊ะทำงานหลังจากเห็นเพื่อนั้งใจลอย "อาหารของแม่เป็นยังงั้บ้างล่ะ?" สีน้าของญาติสาสดลง) "ก็ย้งทรงเหมือนเดิม" หล่อน**ตอบ** (ความหุดหู้เริ่มซึ่มเข้ามาในอารมณ์)

ชู้ดที่ 5 ได้แก่ **ตอบส่ง ๆ**

ผูู้พูดมีเจตนาที่ให้ข้อมูลแก่ผูู้ฟังโดยที่ข้อมูลที่ให้ไม่มีความจริงใจเพราะข้อเท็จจริงที่ให้แก่ผูู้ฟังไม่ตรงกับคำถาม ทั้งนี้เพราะผูู้พูดต้องการตัดความรำคาญใจจากการถาม ทั้งนี้ความสัมพันธ์ระหว่างผูู้พูดและผูู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกันเช่นความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว

ตัวอย่าง **ตอบส่ง ๆ** (As-491-ตอบส่ง ๆ1)

บริบทสถานการณ์:

อินเกษมโทรศัพท์หาแม่บอกว่าตอนนี้อยู่ที่หลวงพระบาง

ตัวบท:

("ไม่เข้าใจจริง ๆ ว่าลูกไปหลวงพระบางทำไมแทนที่จะกลับบ้านเราให้สมกับที่แม่คิดถึง
อินเกษม..ลูกช่างเหลวไหลจริง ๆ") **"ผมมีเพื่อนมาด้วยนะแม่"** เขาตอบส่ง ๆ

ชุดที่ 6 ได้แก่ **ตอบเสียง ๆ** และ **บ้ายเบียง**

LAV ชุดนี้ ผู้พูดมีเจตนาที่จะพูดเสียดสีเรื่องให้พันตัว ไม่มีความจริงจังในการให้ข้อมูลแก่ผู้ฟัง
ทั้งนี้เป็นการให้ข้อมูลโดยที่ให้ผู้พูดตีความหมายของความนำเสนอนั้นเองนั่นเอง ทั้งนี้
ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังอาจเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมหรือไม่ก็ได้
ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวด้วยชุดนี้ คือ **บ้ายเบียง** (As-442-บ้ายเบียง2)

บริบทสถานการณ์:

เซนคุยโทรศัพท์กับบุญแก้ว และบุญแก้วขอร้องให้เซนมาหาเธอไว ๆ

ตัวบท:

("คุณเซนมานะคะ" เสียงน้ำสาวของบุญแก้วขึ้นแทนที่ "บุญแก้วถามหาคุณเกือบตลอดเวลา")
"ผมยังไม่ทราบว่าจะเสร็จเมื่อไหร่" เขาบ้ายเบียง ("เสร็จเมื่อไหร่ก็มาเมื่อนั้นก็แล้ว
กันนะคะ" หล่อนสรุป "พวกเราจะรอคุณ")

ชุดที่ 7 ได้แก่ **บอกปิด**

ผู้พูดมีเจตนาไม่ต้องการเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ใดๆที่เป็นบริบทที่เกิดขึ้นก่อน และผู้พูดมี
เจตนาที่จะไม่รับในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ที่ไม่อยู่ในความสนใจของผู้พูด
โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังอาจสนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง **บอกปิด** (As-481-บอกปิด1)

บริบทสถานการณ์:

ซินานางกับเด็ก ๆ กับล้างเล่นแปะแข่งกันขณะที่หูกู้เดินมาหาเธอที่บ้าน

ตัวบท:

(ซินานางเดินอย่างกะปลกกะเปลี้ยไปเปิดประตูให้ชายหนุ่มโดยมีหลานๆที่ยังคึกคักเดิน
ตามกันไปเป็นขบวน "คุณมาทันเวลารับแปะแข่งพอดีเลยคะ ฉันทันใจแล้ว" หญิงสาว

ทักเขาหอบ ๆ ทัศนีย์มองหน้าหญิงสาวสายตาเข่งขริ่ม) **บอกปิดเสียงเรียบ "ผมเล่นไม่เป็น"** ("ว่า..นายลูกหมีลากเสียงยาวอย่างผิดหวังถ้าไม่มีใครมารับเป็นตัวแปะแข็งแทน มันก็อดเล่นแหงชะ)

ชุดที่ 8 ได้แก่ แบ่งรับแบ่งสู้

เป็นการให้ข้อมูลแก่ผู้ฟังโดยที่เจตนาของผู้พูดคือเพื่อทำให้ผู้ฟัง หรือผู้พูดเองสบายใจ โดยเป็นการรับหรือปฏิเสธความนำเสนออย่างมีเงื่อนไข ทั้งนี้ผู้พูดก็ไม่แน่ใจในคำแนะนำที่เสนอความออกไป โดยที่ไม่จำเป็นที่จะต้องมีความจริงจังในการให้ข้อมูลนั้นๆแก่ผู้พูด ทั้งนี้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังอาจไม่สนิทสนมกันก็ได้

ตัวอย่าง **แบ่งรับแบ่งสู้** (As-442-แบ่งรับแบ่งสู้2)

บริบทสถานการณ์:

เซนทราบว่ามีคนหายไปจากบ้านจึงให้คนทำความสะอาดบ้านพาไปหาลูกชายของเธอ เพราะคิดว่าลูกชายคนทำความสะอาดบ้านเป็นคนพาตัวเด็กไป

ตัวบท:

("คุณเซนอย่าทำอะไรโง่โง่เลยนะคะ" นางพิศขอร้อง "มันอาจจะทำไปเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ก็ได้" "ตอนนี้บ้าเชื่อแล้วไซ้ใหม่ว่ามันเป็นคนลักตัวยายหนูไป" เขาย้อนถาม)**"อิฉันยังไม่สู้แน่ใจ"** มารดาของพลแบ่งรับแบ่งสู้

ชุดที่ 9 ได้แก่ ปฏิเสธ(1) และปฏิเสธ(2)

9.1 **ปฏิเสธ 1** ผู้พูดมีเจตนาที่จะไม่รับคำแนะนำที่มีผู้เสนอมาด้วยไม่อยู่ในความสนใจของผู้พูด ทั้งนี้ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังอาจเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมหรือไม่ก็ได้ และอาจเป็นทางการหรือไม่ก็ได้เช่นกัน

ตัวอย่าง **ปฏิเสธ (1)** (As-493-ปฏิเสธ (1) 1)

บริบทสถานการณ์:

เกื้อคุณและเกื้อแก้วนั่งกินขนมจีนบนม้าเตี้ยหน้าหาบขนมจีน

ตัวบท:

(เวลาผ่านไปนานทีเดียวจนเกื้อคุณรู้สึกเมื่อย เขาจึงขยับลุกขบวนน้องสาว "เข้าไปหาอะไรร้อน ๆ ต้มในร้านนั้นหน่อยไหม") **"ไม่"**เกื้อปฏิเสธทันที ("เค้าจะคุยกับยาย จะนั่งรอตรงนี้ ตัวไปซื้อออกมาก็แล้วกัน)

9.2 **ปฏิเสธ(2)** ผู้พูดมีเจตนาให้ข้อมูลแก่ผู้ฟังเนื่องจากการขอข้อมูลจากผู้พูดและผู้พูดไม่มีข้อเท็จจริงในสิ่งที่ผู้ฟังต้องการ ทั้งนี้ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังอาจเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมหรือไม่ก็ได้และอาจเป็นทางการหรือไม่ก็ได้เช่นกัน

ตัวอย่าง **ปฏิเสธ (2)** (As-491-ปฏิเสธ (2) 2)

บริบทสถานการณ์:

อินเกษมบอกอินจำปาว่าเขาจะแต่งงาน

ตัวบท:

("พ่อพวงมาลัยอย่างแกนี่ยังงั้นขึ้นมาถึงคิดจะแต่งงาน" อินจำปาหรีตาเล็กน้อยเมื่ออีกฝ่ายทำท่าถอนใจ) "หรือว่าเพราะมีปัญหา)" **"เปล่า"** อินเกษม**ปฏิเสธทันที** (ความเครียดหายค่อยมีแกใจลากเก้าอี้มานั่งคุยด้วย)

ชุดที่ 10 ได้แก่ **ปด**

ผู้พูดมีเจตนาให้ข้อมูลที่เป็นเท็จแก่ผู้ฟังด้วยการกล่าวคำโกหก ไม่มีความจริงใจในการให้ข้อมูลและข้อมูลที่ให้ไม่ตรงกับความเป็นจริง เนื่องจากไม่ยอมให้ผู้ฟังทราบความจริงของความเป็นจริงนั้น ๆ ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังผู้ฟังอาจเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง **ปด** (As-442-ปด1)

บริบทสถานการณ์:

เซนขับรถกลับไปยังซูเปอร์มาร์เก็ตอีกครั้ง และพบว่าที่นั่นมีระเบิดเกิดขึ้น เขาเลยรีบขับรถกลับ แต่ไปเจอเด็กหญิงคนหนึ่งวิ่งมาจากข้างทาง จึงพากลับบ้านไปด้วย

ตัวบท:

("ตายจริงคุณเซน นั้นไปเอาลูกสาวใครมาคะ" สตรีสูงอายุที่เพิ่งเปิดประตูด้านหน้าโรงรถออกมาทักทายด้วยความประหลาดใจ) **"ลูกของเพื่อนนะป้าพิศ"** ชายหนุ่ม**ปด**ออกไป ("พ่อแม่ ไปเมืองนอกเลยฝากไว้ สองสามวัน...")

ชุดที่ 11 ได้แก่ **ย้อน สวน สวนคำ สวนกลับ**

ผู้พูดมีเจตนาแย้งความกับความนำเสนอที่มีมาก่อนโดย อาจเป็นการตั้งคำถามกลับหรือกล่าวความนำเสนอด้วยเป็นสิ่งที่ผู้ฟังทราบถึงคำตอบที่อยู่แล้วโดยทันที โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ คือ **ย้อน** (As-491-ย้อน3)

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน:

อินเกษมมาหาอินจำปาเรื่องที่บ้านที่เขาอยู่เป็นชื่อของอินจำปา

บริบท:

("แม่เพิ่งบอกผมเรื่องบ้านหลังนี้มีชื่อที่เป็นเจ้าของ" **"แล้วคุณสร้อยไม่ได้บอกเหตุผลด้วยหรือว่าเพราะอะไร"** อินจำปาย้อนทันควัน (อินเกษมส่ายหน้า)

ชุดที่ 12 ได้แก่ **ยอมรับ**

ต้องมีการขอข้อมูลจากผู้พูดมาก่อน หรือ มีการทำความเข้าใจข้อมูลนั้น ๆ ให้ผู้พูดฟังโดยที่ผู้ร่วมสนทนาทราบว่าผู้พูดทราบข้อมูลดังกล่าวดีอยู่แล้ว และ ผู้พูดได้แสดงเจตนาว่าเห็นด้วยกับคำถามและ /หรือความนำเสนอ นั้น ๆ ที่ผู้ร่วมสนทนาได้ให้ข้อมูลก่อนหน้า โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังอาจมีความสนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้ และอาจเป็นทางการหรือไม่ก็ได้เช่นกัน

ตัวอย่าง **ยอมรับ** (As-491-ยอมรับ1)

บริบทสถานการณ์:

กุมาริถามอินจำปาว่าพ่อของเธอได้คุยกับเขาเรื่องการแต่งงานของทั้งคู่หรือไม่

ตัวบท:

("คุณพ่อบอกว่าจะคุยกับคุณเรื่อง การแต่งงานของเราค่ะ คุณพ่อเห็นเราคบหากันมานานแล้ว คุณพ่อคิดว่าเราควรแต่งงานกันสักที") **"คุณอา ก็พูดกับผม"** ชายหนุ่มยอมรับ (กุมาริมี ใบหน้าสดชื่นขึ้น)

ชุดที่ 13 ได้แก่ **สารภาพ**

ผู้พูดมีเจตนายอมรับในความนำเสนอ หรือเหตุการณ์ใดๆ ที่มีมาก่อน ของผู้พูดตามความเป็นจริงนั้น ๆ

ตัวอย่าง **สารภาพ** (As-442-สารภาพ1)

บริบทสถานการณ์:

ดาบแก้วมาส่งข่าวเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์การวางระเบิดที่ซูเปอร์มาร์เก็ตให้เซนรู้

ตัวบท:

("หมวดจำได้มั๊ยครับว่าตอนที่ทางหน่วยส่งเราไปฝึกงานที่อเมริกา มีการสาธิตเรื่องที่คนร้ายใช้ห่วงกระป๋องน้ำอัดลมกับระเบิดแสวงเครื่องประเภทที่เตะสะดูด้วย" "จำได้" เซนพยัก

หน้า "แต่ผมไม่เคยเห็นใครใช้มันเลยสักที") "ผมก็เพิ่งพบเป็นครั้งแรกเหมือนกันครับ"
ดาบแก้ว **สารภาพ** ("แล้วดาบมาบอกผมทำไม ทำไมไม่ไปบอกผู้กองโกมินทร์")

ชุดที่ 14 ได้แก่ **ขัด แแย้ง ท้วง ดิง คำน**

LAV ชุดนี้ผู้พูดมีเจตนาให้ความเห็นในเชิงไม่เห็นด้วยกับความนำเสนอที่มีมาก่อนหน้า จากคู่สนทนา หรืออาจเป็นผู้ร่วมสนทนาคนอื่นก็ได้ ทั้งนี้ด้วยเหตุผล 3 ประการ คือ (1) ผู้พูด ต้องการยับยั้งหรือทักท้วงให้ผู้ร่วมสนทนาเห็นถึงข้อผิดพลาดในความนำเสนอที่มีมาก่อนหน้านั้น (2) ผู้พูดต้องการห้ามไม่ให้คู่สนทนากระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ผู้พูดไม่เห็นด้วย (3) เป็นการชี้ให้เห็น ข้อผิดพลาดของผู้ฟัง โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังอาจสนิทสนมหรือไม่ก็ได้ ตัวอย่าง ของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **ท้วง** (As-401-ท้วง1)

บริบทสถานการณ์:

พี่ปุมหาญาติที่บ้านทำให้ญาติต้องยกเลิกการออกไปจ่ายของกับไท

บริบท:

(หญิงสาวหันมาบอกไทว่า "ที่นัดไว้ตอนบ่ายฉันยกเลิก ไทไม่ต้องมารับแล้วนะ") "**ก็เป๊ก บอกว่าจะไปจ่ายของ**" ไท **ท้วง** เสียงเบา (ด้วยนึกเกรงใจบิดาหล่อน "ฉันจะออกไปกับพี่ปุม" หล่อน หันไปยิ้มให้กับชายหนุ่มที่ยืนเคียงข้าง "ขอบใจมากนะไท")

ชุดที่ 15 ได้แก่ **แก้ กล่าวแก้ แก้ตัว**

LAV ชุดนี้ ผู้พูดต้องการการปลดปล่อยข้อผิดพลาดที่ผู้พูดเองได้กระทำลงไป หรือผู้พูด อาจพูดเพื่อปลดปล่อยข้อผิดพลาดที่ผู้อื่นได้กระทำลงไปก็ได้ ทั้งนี้ต้องมีความนำเสนอใด ๆ หรือ ข้อกล่าวหาเสียก่อนซึ่งผู้พูดเห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง หรือเป็นสิ่งที่ผู้พูดเห็นว่าผู้ฟัง เข้าใจผิดและต้องการให้ผู้ฟังเปลี่ยนความเข้าใจเสียใหม่ โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง อาจเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้ ตัวอย่าง ของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **แก้ตัว** (As-442-แก้ตัว3)

บริบทสถานการณ์:

เซนาเด็กหญิงที่เขาเจอในคืนที่ซูปเปอร์มาเกตเกิดระเบิดไปหาหมอ

บริบท:

("คุณรู้อะไรอย่างหนึ่งมั๊ย" ผู้สูงอายุกถามยิ้ม ๆ "อะไรครับ" "เวลานี้คุณทำท่าเหมือนกับเป็น พ่อแท้ ๆ ของเด็กไปแล้ว") "**คงไม่ถึงขนาดนั้นหรอกครับ**" เขา **แก้ตัว** อย่างเขิน ๆ

ชุดที่ 16 ได้แก่ คำหนิ และ ว่า(2)

LAV ชุดนี้ ผู้พูดต้องการแสดงให้ผู้ฟังทราบถึงความผิดพลาดหรือความบกพร่องใดๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจเกิดจากตัวผู้พูดเอง ผู้ฟัง หรือบุคคลที่สามก็ได้ แต่ผู้พูดไม่ได้แสดงอารมณ์ออกมาว่าโกรธผู้ฟังเพียงแต่ต้องการบอกถึงความผิดพลาดที่เกิดขึ้นและไม่ต้องการให้เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นอีก ซึ่งผู้พูดอาจจะพูดกับตนเองก็ได้ โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังอาจเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง ของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **คำหนิ** (As-491-คำหนิ2)

บริบทสถานการณ์:

อินเกษมขอไปเที่ยวกับกลุ่มเพื่อนของเอชราด้วย

ตัวบท:

("ผมขี้เกียจอยู่บ้าน"อินเกษมทำหน้าที่เป็นนาย "พวกคุณก็เห็นว่าคุณแม่ผมจู้จี้แค่ไหน ตอนนี้ชักคุณพ่อไม่หยุดเรื่องพี่อินจำปาเข้าไปอยู่ในบ้านคุณป้าของคุณวิว ผมเลยหลบจากออกมาเสียก่อน") **"ฉันมันปากเสียทำให้ยุ่งกันไปหมด"** เอชราคำหนิตัวเอง (แต่ครั้งนี้ถึงข้อเสนอของอินเกษมหล่อนก็รีบปฏิเสธเป็นพัลวัน)

ชุดที่ 17 ได้แก่ ออกปาก

ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทราบถึงสิ่งที่อยู่ในใจของผู้พูดเพราะไม่สามารถเก็บความนำเสนอขึ้นไว้กับตัวได้อีก โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังอาจเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง **ออกปาก** (As-493-ออกปาก1)

บริบทสถานการณ์:

ขณะล่องแพเก็บงาทำไม้พายไปตีหัวคนนำเที่ยวก่อนที่ขึ้นฝั่งไปพักผ่อน เก๊จจึงไปหาคนนำเที่ยวเพื่อขอโทษขณะที่เขากำลังตีหมาแพ

ตัวบท:

(หน้าดำๆ รำครี๋มด้วยหนดครวก็ม่งดง่วนกับการรินกาแพใส่ถ้วย เก๊จมองกาแพร้อนจนคว้นขึ้นกรุ่นที่เหลือในหม้อต้ม มันคงเหลือให้พอให้เธออีกสักถ้วย หญิงสาวบอกทันที "ขอกาแพให้ฉันสักถ้วยนะ" แล้วจู่ๆ อารมณ์ขันแบบคันๆ ก็ทำให้เธอ) **ออกปาก "ขอดื่มฉลองที่ไม่ได้ทำให้คุณกะโหลกร้าวสักหน่อย"** (อีกฝ่ายหน้าคว่ำทันที)

ชุดที่ 18 ได้แก่ ออกตัว

เป็นการกล่าวล่วงหน้าก่อนที่จะมีคนอื่นมากล่าวหาตน ผู้พูดจึงต้องการบอกให้ผู้ฟัง รับทราบถึงสิ่งที่ตนได้กระทำลงไปหรือสิ่งที่ตนจะกระทำ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้อื่นกล่าวหาตนได้ ซึ่ง การออกตัวมักเป็นไปเชิงถ่อมตน เพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกเห็นใจและไม่ต่อว่าในการกระทำที่ผู้พูดทำลงไป โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังอาจเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง **ออกตัว** (As-501-ออกตัว 2)

บริบทสถานการณ์:

ร้านอาหารที่สุปรีดีและเพื่อนไปเป็นร้านของป่าของใจภักดีและสุปรีดีเห็นใจภักดีกำลัง ทำงานร้าน จึงทักทายกัน

ตัวบท:

("...วันนี้ภักดีแวะมาหาคุณยาย ...มาถึงเห็นหลังร้านวุ่น ๆ ว่ามีแขกโต๊ะใหญ่ ภักดีเลย ออกมาช่วย" บอกแล้วใจภักดีหันไปยิ้มกับทุกคนพลาง) **ออกตัว "วันนี้ถ้ามีสิ่งใดไม่ ถูกใจก็ขออภัยด้วยนะคะ"** ("ไม่เป็นไรค่ะ" เป็นเสียงตอบจากพี่แจ่ม "แค่เปลี่ยนจากขอ อภัยเป็นส่วนลดซักสิบหรือสิบห้าเปอร์เซ็นต์ก็พอ")

ชุดที่ 19 ได้แก่ ประารภ

เป็นการที่ผู้พูดต้องการกล่าวถึงเหตุการณ์ใดๆ ที่เกิดขึ้นอาจเป็นเหตุการณ์ในอดีต หรือในอนาคตก็ได้ ที่สำคัญคือ ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังได้รับทราบ เข้าใจ และมีอารมณ์ร่วมกับความ นำเสนอที่ผู้พูดได้กล่าวออกไป ซึ่งอาจเป็นการระบายความในใจของผู้พูดก็ได้ โดยที่ความสัมพันธ์ ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน

เช่น

ตัวอย่าง **ประารภ** (As-481-ประารภ 1)

บริบทสถานการณ์:

หมีฮู้เอาตุ๊กตาผ้าตัวเก่าของปุกกี้ที่ช็อคดวงใจไปทิ้ง ทำให้ปุกกี้เสียใจอาละวาดหนัก

ตัวบท:

(ซินานางนั่งนิ่งรอให้เขาควบคุมอารมณ์และความรู้สึกทั้งหมดได้ผงกศีรษะขึ้นมาอีกครั้ง ไม่แปลกใจเลยที่เห็นรอบตาดำแดงเรื่อสิ่งที่เกิดขึ้นคงทำให้เขาสะเทือนใจไม่น้อย) **"ผมไม่**

คิดเลยว่าเรื่องมันจะเป็นแบบนี้" ภาครัฐปรารถนาเสียงแหบพร่า (ราวกับต้องการอธิบายให้ใครฟังสักคน)

ชุดที่ 20 ได้แก่ เสริม และ สอด

LAVชุดนี้ ต้องมีความนำเสนอก่อนหน้าที่ผู้พูดพูด ซึ่งอาจเป็นคนอื่นพูดหรือเป็นตัวผู้พูดได้พูดไว้เองก็ได้ และ ผู้พูดต้องการมีส่วนร่วมในการสนทนาของผู้อื่น ทั้งนี้ **เสริม** และ **สอด** มีข้อแตกต่างกันดังนี้ คือ

20.1 **เสริม** เป็นการที่ผู้พูดต้องการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้พูดให้สอดคล้องกันไปในทิศทางเดียวกันกับความนำเสนอที่มีมาก่อน โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ร่วมสนทนาอาจสนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้ เช่น

ตัวอย่าง **เสริม** (As-493-เสริม2)

บริบทสถานการณ์:

เกือบคุณและเกือบแก้วนั่งคุยกับเจ้าของหาบขนมจีนและลูกค้าประจำของแก ที่แม่ฮ่อนสอนคุยกันเรื่องชื่อเมืองและสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัด

ตัวบท:

("..แล้วไปอุทยานแม่เภา ไปนั่งข้าง ไปบ้านน้ำเพียงดินที่มีกะเหรี่ยงคอยาว ขึ้นไปดูทุ่งบัวตองบนดอยแม่ฮ่อนหรือยังครับ" ผู้เป็นเจ้าของถามอีก "ไปมาแล้วค่ะ" เกือบแก้วเสียงใส "เกือบชอบทางขึ้นดอยแม่ฮ่อน..สวยดี") "**พຽງນີ້ເຮົາຈະໄປລ່ອນແພຂອງແມ່ປາຍກັນຮັບ"** ชาญหนุ่ม**เสริม** (และอีกฝ่ายทำตาโตสนับสนุนตามประสาเจ้าบ้านที่ดี)

20.2 **สอด** เป็นการเสนอความโดยไม่ใช้บทบาทหน้าที่ในการนำเสนอของตนอาจเป็นเพราะผู้พูดด้อยอาวุโส ซึ่งไม่เป็นที่ชัดเจนว่าผู้ฟังต้องการให้ผู้พูดเข้ามาช่วยในการสนทนานั้นด้วยหรือไม่ และสิ่งที่ผู้พูดกล่าวออกไปอาจไม่อยู่ในความสนใจของผู้ฟังก็เป็นได้ ทั้งนี้ผู้พูดต้องการแสดงความสนิทสนมกับบุคคลอื่นที่ร่วมในการสนทนานั้นๆ เช่น

ตัวอย่าง **สอด**

บริบทสถานการณ์: (As-481-สอด1)

พญาเห็นชานางนางและลูกหมี่กำลังจะออกไปข้างนอก

ตัวบท:

(พญาเปิดประตูออกมาทักทาย "จะไปไหนกันหรือคะคุณข้าง?")

"ออกไปทานข้าวหน้าปากซอยค่ะ ช่วงนี้อยู่กันแค่สองคน ข้างเลยชี้แจงทำกับข้าวเอง")

"**ชี้**เกี่ยงทำหรือทำแล้วกินไม่ลงกันแน่?" นายตัวแสบสอดขึ้นมา (พร้อมลำทับว่า "โกหกผู้ใหญ่ไม่ตื่นอะข้าง")

ชุดที่ 21 ได้แก่ ขยายความ ชี้แจง สาธยาย อธิบาย

LAV ชุดนี้ผู้พูดต้องการเป็นการเปิดเผยเรื่องราวให้ผู้ฟังทราบอย่างละเอียดชัดเจน เพื่อขจัดความสงสัยที่ผู้ฟังมีต่อผู้พูดหรือเหตุการณ์ใดๆ โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ร่วมสนทนาอาจสนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง ของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **อธิบาย** (As-442-อธิบาย2)

บริบทสถานการณ์:

สุจิตะโทรหาเซนเพื่อคุยเรื่องเงินรางวัลที่เขาได้ประกาศไว้ว่าใครนำตัวหลานสาวกลับมาให้เขาจะได้เงินรางวัล

ตัวบท:

("ดิฉันโทรมาขอโทษคุณเรื่องเงินรางวัล" สุจิตะเริ่มต้นอย่างอึดอัด "ข้างเถอะ ผมชินแล้วกับการที่ถูกเข้าใจผิดหรือจ้องจับผิด" น้ำเสียงแผ่วความน้อยใจ) "**ดิฉันทำตามข้อตกลงที่ประกาศไว้เท่านั้น**" หญิงสาว**อธิบาย** ("ถ้าอย่างนั้นเรื่องนี้ก็เป็นอันยุติได้แล้ว" เขาทำท่าเหมือนจะยุติการสนทนา)

ชุดที่ 22 ได้แก่ ตักคอ

LAV ชุดนี้ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทราบว่าผู้พูดรู้ทันในความนำเสนอมหรือเหตุการณ์ใดๆ ที่ผู้ฟังได้แสดงออกมา หรือ เป็นการพูดล่วงหน้าก่อนที่ผู้ฟังจะพูดหรือกระทำใดๆ โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ร่วมสนทนา มีความสนิทสนมกัน

ตัวอย่าง **ตักคอ** (As-491-ตักคอ1)

บริบทสถานการณ์:

เอชราเห็นกุมารีมาหาคุณน้ำเพชรที่บ้านจึงไม่ยอมเจอหน้าเลยเลี้ยงมาที่ครัวแทน

ตัวบท:

(เอชราย่องมาทางหลังบ้านแวบเข้าครัว เจ้เสียงกับลำเจียกอยู่ที่นั่นทั้งสองกำลังจะอำปากเรียก แต่เอชรายกนิ้วป้องปากไว้ก่อน "อย่าทำเสียงดัง เขามานานแล้วหรือ") "**เห็นเขาแล้วสิคุณวีว**" ลำเจียก**ตักคอ** (เอชราพยักหน้า "ฮือ.. ก็เดินเข้ามาได้ยินเสียงเขาแว่ว ๆ...")

ชุดที่ 23 ได้แก่ เตา และ เตาส่ง

LAV ชุดนี้เป็นการคาดคะเนเหตุการณ์ต่าง ๆ ของผู้พูดโดยอิงจากบริบท หรืออาจไม่มีเหตุผล ซึ่งความนำเสนอที่ผู้พูดได้พูดออกไปอาจไม่เป็นความจริง และไม่มีความจริงใจในการให้ข้อมูลแก่ผู้ฟัง โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ร่วมสนทนามีความสนิทสนมกัน ตัวอย่าง ของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ เตา (As-491-เตา2)

บริบทสถานการณ์:

เอชราบอกกับจิรนาถว่าจะโทรศัพท์กลับไปคุยกับคุณป้าที่บ้าน

ตัวบท:

("วิวคุยโทรศัพท์กับใคร ติดต่อกับคุณป้าได้ไหม" "ยังเลยมัวแต่คุยกับพี่พา เห็นว่าคุณป้าไม่ค่อยสบาย ไม่รู้ไปหาหมอหรือเปล่า ประเดี๋ยวจะโทรไปไหม") "หวังคุณป้าละซี" จิรนาถ เตา (ไม่รู้ด้วยซ้ำว่ามีอะไรกลับมาอีกกว่านั้น)

ชุดที่ 24 ได้แก่ ตัดบท

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยนี้ผู้พูดต้องการทำให้ผู้ฟังยุติเรื่องที่คุยหรือถกเถียงกันอยู่ในขณะนั้น อาจเป็นเพราะผู้พูดไม่ต้องการตอบคำถามหรือให้ข้อมูลแก่ผู้ฟังในขณะนั้น โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ร่วมสนทนามีความสนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง ตัดบท (As-442-ตัดบท2)

บริบทสถานการณ์:

ในระหว่างที่ตอกปล่อยตัวหมูแก่ให้วิ่งมาหาเซนสมหวังเข้ามาคว้าตัวหมูแก่ไป และบอกให้พลเอาเงินมาให้

ตัวบท:

("เงินอะไร"เซนมองหน้าคนทั้งสามอย่างงง ๆ "พลนี่มันเรื่องอะไรกัน" ชายหนุ่มถามอย่างจับต้นชนปลายไม่ถูก) "ไว้ผมเล่าให้ฟังวันหลัง" พลตัดบท (และเบนปากกระบอกปืนไปทางสมหวัง)

ชุดที่ 25 ได้แก่ แปล

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยนี้ผู้พูดต้องการถอดความจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจในความนำเสนอของภาษานั้นๆ โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ร่วมสนทนาไม่จำเป็นต้องมีความสนิทสนมกัน และอาจเป็นทางการหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง **แปล** (As-442-แปล1)

บริบทสถานการณ์:

สุชิตะ ไปหา ร.ต.อ.โกมินทร์ เรื่องคดีวางระเบิดซูเปอร์มาร์เกต ที่พี่สาวเธอเป็นหนึ่งในผู้ได้รับบาดเจ็บ และหลานสาวเธอหายไป

ตัวบท:

("เป็นเด็กผู้หญิงลูกครึ่ง อายุ 3 ขวบครึ่ง ผมสีน้ำตาลอ่อนขดๆ ตาสีโอดด์เบิร์น..")

"**น้ำตาลไหม้**" เขาช่วยแปล ("คะ ผิวขาว สูงประมาณเท่านี้" สุชิตะยกมือประกอบ)

ชุดที่ 26 ได้แก่ **ฟ้อง กล่าวหา**

LAV ชุดนี้เป็นการที่ผู้พูดมีเจตนาบอกให้ผู้ฟังได้รับทราบถึงความผิดที่เกิดขึ้นของผู้ฟังหรือบุคคลอื่น และผู้พูดเชื่อว่าผู้ฟังสมควรที่จะได้รับทราบถึงความผิดของบุคคลที่ตนกล่าวถึง ทั้งนี้ **ฟ้อง** และ **กล่าวหา** มีความแตกต่างกันดังนี้

26.1 **ฟ้อง** เป็นการร้องเรียนหรือกล่าวโทษบอกความผิดของผู้อื่นให้แก่บุคคลอื่นได้รับทราบ โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ร่วมสนทนามีความสัมพันธ์กัน

ตัวอย่าง **ฟ้อง** (As-491-ฟ้อง1)

บริบทสถานการณ์:

เจี๊ยงบอกกับเอษราว่าคนใช้เก่าของคุณน้ำเพชรขอกลับมาทำงานกับเธออีกครั้ง

ตัวบท:

(เจี๊ยงขึ้นมาหาเอษราถึงห้องนอน หล่อนทำหน้าคล้ายร้องไห้เมื่อ) **ฟ้อง**เอษราว่า "**อึกับมาแล้ว**" ("เจี๊ยงถึงใคร?" เอษราขมวดคิ้ว"ก็..ก็ นังลำเจียก")

26.2 **กล่าวหา** เป็นการที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทราบถึงความผิดที่ผู้ฟังได้กระทำและรับทราบถึงสิ่งที่เกิดขึ้นโดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ร่วมสนทนามีความสัมพันธ์กัน

ตัวอย่าง **กล่าวหา** (As-481-กล่าวหา 1)

บริบทสถานการณ์:

ชินานางบอกว่าหูกู้ไม่ควรไปหาเรื่องชมพูนุชเลยเพราะมันจะเสียหายถึงเธอได้

ตัวบท:

("...ถ้าคุณกลัวคนจะนินทานัก หรือกลัวนัก ต่อไปผมไม่ต้องมาเหยียบบ้านคุณ และคุณก็ไม่ต้องมาเหยียบบ้านผมเลยดีไหม?") "**คุณกำลังพาล**" หญิงสาวกล่าวหา ("และกำลังทำให้เด็กๆ กลัวรู้ตัวหรือเปล่าคะ")

ชุดที่ 27 ได้แก่ **รับคำ** และ **รับปาก**

LAV ชุดผู้พูดมีเจตนาที่จะให้ผู้ฟังสบายใจว่าผู้พูดจะทำตามความนำเสนอก่อนหน้าที่ผู้ฟังได้เสนอความและต้องการให้ผู้พูดกระทำตาม โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ร่วมสนทนา มีความสนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง ของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **รับคำ** (As-493-รับคำ1)

บริบทสถานการณ์:

เก็คุณและเก็แก้วนั่งคุยกับเจ้าของหาบขนมจีนและลูกค้าประจำของแก ที่แม่ฮ่อนสอน คุยกันเรื่องชื่อเมืองและสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัด

ตัวบท:

("..แล้วไปอุทยานแม่เภา ไปนั่งข้าง ไปบ้านน้ำเพียงดินที่มีกะเหรี่ยงคอยาว ขึ้นไปดูทุ่งบัวตองบนดอยแม่ฮ่อนหรือยังครับ" ผู้เป็นเจ้าถิ่นถามอีก) "**ไปมาแล้วค่ะ**" เก็รับคำเสียงใส ("เก็ชอบทางขึ้นดอยแม่ฮ่อน..สวยดี")

ชุดที่ 28 ได้แก่ **รับรอง**

ผู้พูดมีเจตนาให้ผู้ฟังมีความแน่ใจและมั่นใจในสิ่งที่ผู้พูดได้พูดออกไปหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้พูดก่อนหน้า โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ร่วมสนทนา มีความสนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง **รับรอง** (As-442-รับรอง1)

บริบทสถานการณ์:

พี่ชายกลับมาบ้านเจอน้องสาวรออยู่แล้วบอกว่าวันนี้เป็นวันเกิดของเขา

ตัวบท:

("อ้าว วันนี้วันเกิดพี่เอกยังงี้ละคะ" "จริงเธอ" ชายหนุ่มถามเหมือนไม่ใจ) "**จริงสิคะ**" น้องสาว**รับรอง**แข็งขัน(" ไม่เชื่อพี่เอกไปถามคุณแม่ดูก็ได้ ไม่มีใครรู้ดีไปกว่าคุณแม่แน่นอน")

ชุดที่ 29 ได้แก่ ยืนยัน และ ยินกราน

LAV ชุดนี้ต้องมีการขอคำมั่นจากผู้พูดในรูปของความนำเสนอหรือคำถามก่อนหน้าและผู้พูดต้องการย้ำหรือแจ้งข้อเท็จจริงให้กับผู้ฟัง ซึ่งผู้พูดมั่นใจในความนำเสนอที่พูดออกไปโดยพูดคงคำเดิมอย่างแน่นแฟ้น โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ร่วมสนทนามีความสนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้ และอาจเป็นทางการหรือไม่ก็ได้เช่นกัน

ตัวอย่าง ของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **ยืนยัน** (As-481-ยืนยัน1)

บริบทสถานการณ์:

นายลูกหมี่ให้การกับศาลว่าป่าของปู่ก็มาขู่ ปู่ก็เรื่องที่ทำให้บอกกับศาลว่าอยากอยู่กับป่า

ตัวบท:

(ผู้พิพากษาทำสัญญาณให้ทุกคนสงบ ก่อนหันไปถามนายตัวป้อม"หวันยิวาบอกหนูจริง ๆ หรือว่า.."หล่อนปรายตามองใบหน้าแดงก่ำแล้วเปลี่ยนเป็นเขียวของชลิกรเวบหนึ่ง " คุณป่าของหวันยิวาสั่งห้ามไม่ให้เธอบอกกับศาลว่าอยากอยู่กับคุณน้ำ") **"ปู่ก็บอกจริง ๆ ครับ" มันยืนยัน** (ทำทางไม่ค่อยพอใจนักที่คนอื่นไม่ค่อยเชื่อคำพูดของมันเท่าไร)

ชุดที่ 30 ได้แก่ ทวนคำ

ผู้พูดได้ยินความนำเสนอใดๆ ก่อนหน้า จากผู้ร่วมสนทนา และผู้พูดต้องการความแน่ใจในความนำเสนอที่แจ้งกล่าวซ้ำความนำเสนอหรือส่วนของความเสนอที่ได้ยินมาก่อน โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ร่วมสนทนามีความสนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง **ทวนคำ** (As-491-ทวนคำ3)

บริบทสถานการณ์:

อินเกษมบอกแม่ก่อนกลับบ้านว่าจะมีเพื่อนมาค้างที่บ้านด้วย

ตัวบท:

".อินเกษม ไหนลูกว่ามีเพื่อนมาด้วยไม่ใช่หรือ" "ครับแม่ หญิงสองชายสอง เย็น ๆ คงมาถึงแม่เตรียมห้องไว้แล้วใช่ไหม?" **"หญิงสอง"** สร้อยสุดา**ทวนคำ** "หนึ่งโน้นคือแฟนแกหรือเปล่า?"

ชุดที่ 31 ได้แก่ ท้อง

มีเหตุการณ์หรือความนำเสนอที่อยู่ในความสนใจของผู้พูดและผู้พูดต้องการจำความนำเสนอขึ้นใจโดยการกล่าวความนำเสนอขึ้นใจซ้ำๆจนจำได้

ตัวอย่าง **ท้อง** (As-481-ท้อง1)

บริบทสถานการณ์:

อาเคียบอกลูกหมี่ว่าถ้าฟันบนด้านหน้าหลุดให้เอาไปโยนให้หมา พอฟันหลุดลูกหมี่เลยเอาฟันมาโยนให้หมากิน

ตัวบท:

(ลูกหมี่หนีบฟันขาว ๆ อาวุธประจำตัวที่เพื่องมหดอายุขัยลงหมาดๆ เมื่อเข้าออกมาจากผ้าเช็ดหน้าอย่างทะนุถนอม แล้วโยนให้เจ้าพวกจมูกเปี้ยก) "ฟันบนโยนให้หมา" มันท้องแล้ว ๆ (ไอ้พวกหมามันดมแล้วเสียงสองสามแผลบแล้วก็เมิน)

ชุดที่ 32 ได้แก่ ทวงสัญญา

ผู้พูดต้องการเรียกร้องค้ำประกันจากผู้ฟังที่เคยให้ไว้ก่อนหน้านี้ โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ร่วมสนทนามีความสนิทสนมกัน

ตัวอย่าง **ทวงสัญญา** (As-502-ทวงสัญญา 1)

บริบทสถานการณ์:

ญาติสัญญากับญาติไว้ว่าถ้าเธอเล่นไฟแพ้เขา เธอจะต้องจูบราตรีสวัสดิ์เขาทุกคืน

ตัวบท:

(ญาติตลบผ้าคลุมเตียงขึ้น ชุกตัวลงใต้ผ้าห่มพร้อมคว้าตัวร่างบางที่นอนหันหลังให้อยูริมเตียงด้านหนึ่งมาใกล้) "ตาสังไม่ได้จูบราตรีสวัสดิ์ที่เลยนะ" ชายหนุ่มทวงสัญญา (ญาติจึงต้องจำใจ หันหน้ามาประจันกับญาติ ยื่นหน้าไปหอมแก้มเขาเบา ๆ ทีหนึ่ง)

ชุดที่ 33 ได้แก่ ต่อรอง

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยนี้ผู้พูดต้องทราบเงื่อนไขที่ผู้ฟังตั้งไว้ และเป็นการพูดเพื่อให้ผู้ฟังลดเงื่อนไขที่ตั้งไว้ลงมา โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ร่วมสนทนาอาจไม่มีความสนิทสนมกัน

ตัวอย่าง **ต่อรอง** (As-442-ต่อรอง1)

บริบทสถานการณ์:

เซนบุกเข้าไปช่วยบุกเก้ที่บ้านของต๊อกและจับตัวพลไว้ได้ส่วนต๊อกเอามือจ๋อคอนุกเก้ไว้เป็นตัวประกัน

ตัวบท:

("นี่ไม่ใช่เวลาจะมาปรับความเข้าใจ" ตีอกเสียงเข้ม "ถ้าคุณไม่โยนปืนทิ้ง ผมจำเป็นต้องลงมือกับเด็กคนนี้") "เรามาแลกตัวประกันกันดีกว่า" เซนต์ออรอง ("นายคืนเด็กให้ฉันแล้วฉันจะปล่อยตัวพล" คุณไม่อยู่ในฐานะที่จะต่อรองอะไรได้ทั้งสิ้น" เด็กหนุ่มยื่นกราน)

ชุดที่ 34 ได้แก่ **ปริกษา** และ **หารือ**

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้เป็นผู้พูดต้องการขอความเห็นจากผู้ฟังต่อเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น โดยที่ผู้พูดเชื่อว่าผู้ฟังสามารถให้ความคิดเห็นในเรื่องนั้นๆ ได้ โดยที่ผู้พูดและผู้ร่วมสนทนามีความสนิทสนมกัน อาจเป็นในลักษณะเจ้านายกับลูกน้อง หรือ ผู้น้อยกับผู้ใหญ่ เป็นต้น

ตัวอย่าง **ปริกษา** (As-502-ปริกษา 1)

บริบทสถานการณ์:

พิพัฒน์ให้เงินญาติมาหลายสัปดาห์จำนวนสิบล้านเพื่อนำไปใช้หนี้ให้น้องสาว

ตัวบท:

("โหนเงินเข้าบัญชีตาลดีกว่าคะ ที่เหลือตาลจัดการเอง" เจ้าตัวบอกเป็นนัยว่าจะจัดการโหนเงินไปใช้หนี้ให้น้องสาวเอง) "งั้นบายนี่ผมจะโหนเงินให้เลยนะครับ" ทนายความ **ปริกษา** ประมุขของบ้าน (พิพัฒน์พยักหน้าอย่างไม่ใส่ใจเงินจำนวนเล็กๆ น้อยๆ แค่นั้น)

ชุดที่ 35 ได้แก่ **พลั้งปาก** **โพล่ง** **โพล่งพูด**

LAV ชุดนี้ผู้พูดไม่ได้มีเจตนาให้ผู้ฟังได้รับทราบถึงความนำเสนอนั้นๆ แต่ผู้พูดเผลอหลุดปากถึงความนำเสนอนั้นๆ ให้ผู้ฟังได้ยินโดยที่ผู้พูดไม่ได้คิดให้รอบคอบถึงผลของความนำเสนอนี้ได้กล่าวออกไป และผลที่จะตามมาภายหลังการพูด ด้วยเป็นเรื่องที่ไม่สุภาพในการนำเสนอความ เพราะอาจกระทบจิตใจของผู้ฟัง โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ร่วมสนทนาอาจไม่มีความสนิทสนมกัน และเป็นเด็กกับผู้ใหญ่ เป็นต้น

ตัวอย่าง ของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **พลั้งปาก** (As-491-พลั้งปาก 1)

บริบทสถานการณ์:

อินเกษมพากลุ่มเพื่อนของเอชราไปพักที่บ้าน

ตัวบท:

("คุณแม่ของผมครับ" อินเกษมแนะนำมารดาให้ทุกคนรู้จัก นิเทศซึ่งไม่เคยใส่ใจต่อสิ่งใดมากกว่าการถ่ายรูป) **พลั้งปาก**ออกมาว่า"**ไม่น่าเชื่อว่าคุณแม่จะสวยอย่างนี้**" (ทุกคนหัวเราะ)

ชุดที่ 36 ได้แก่ **กล่าวเตือน เตือน เตือนสติ**

LAV ชุดนี้เป็นการที่ผู้พูดเชื่อว่าเหตุการณ์นั้นไม่ได้อยู่ในความสนใจของผู้ฟัง และผู้พูดต้องการกระตุ้นให้ผู้ฟังนี้ให้รอบคอบถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ร่วมสนทนามีความสัมพันธ์กัน และมักเป็นผู้ใหญ่พูดผู้น้อย หรือผู้ที่ด้อยอาวุโสกว่า ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **เตือน** (As-502-เตือน 1)

บริบทสถานการณ์:

พิพัฒน์ต้องการให้มนทกานต์แต่งงานกับบุญทันคนสวนเพราะทุกคนในบ้านเห็นว่าทั้งคู่นอนด้วยกัน แต่มนทกานต์ปฏิเสธ

ตัวบท:

("ปู่ไม่เห็นจะต้องสนใจเลย หน้าก็หน้าแม่ย์ ไครมันกล้าพูดสิ แม่ย์จะจัดการให้กระจุยเขียว" คนพูดตาลูกวาว ก่อนตวัดสายตามามองปู่ของตนเอง) "**ปากคนมันยาวกว่าปากกานะ**" ผู้สูงวัยในที่นั้น**เตือน** (อย่างอ่อนใจในท่าที่ตื้อดิ่งของหลานสาว)

ชุดที่ 37 ได้แก่ **ให้ความเห็น ออกความเห็น วิจารณ์ วิพากษ์วิจารณ์**

LAV ชุดนี้ผู้พูดต้องการแสดงความเห็นต่อเหตุการณ์หรือความน่าเสนอใดๆที่เกิดขึ้น อาจเป็นไปในเชิงลบหรือบวกก็ได้ และอาจแสดงอารมณ์ต่อเหตุการณ์นั้นๆ หรือไม่ก็ได้ โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ร่วมสนทนามีความสัมพันธ์กัน ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **ออกความเห็น** (As-501-ออกความเห็น1)

บริบทสถานการณ์:

สุปริดีและเพื่อน ๆ ไปทานอาหารที่ร้านแห่งหนึ่งและเพื่อนๆคุยกันทุกเรื่องจนกระทั่งถึงการตกแต่งร้านแห่งนี้

ตัวบท:

(มีคนเริ่มวิพากษ์วิจารณ์การจัดร้านว่า "ทำไมเขาไม่จัดใหม่ให้ร้านสว่าง ๆ นะ" อีกคนเสริมขึ้นมาทันที "นั่นสิ..ติดไฟสีขาว ๆ ให้สว่างไปทั้งร้านเลย แล้ว โต๊ะ เก้าอี้ ต้องเปลี่ยนใหม่

หมด" "พีเห็นด้วย" พีแจ่มพยกหน้า) "วาดว่าต้องปรับปรุงตัวบ้านเสียใหม่ด้วย"สุปรีดี
ได้ยินเสียงวาดวิไลออกความเห็น

ชุดที่ 38 ได้แก่ ประกาศ

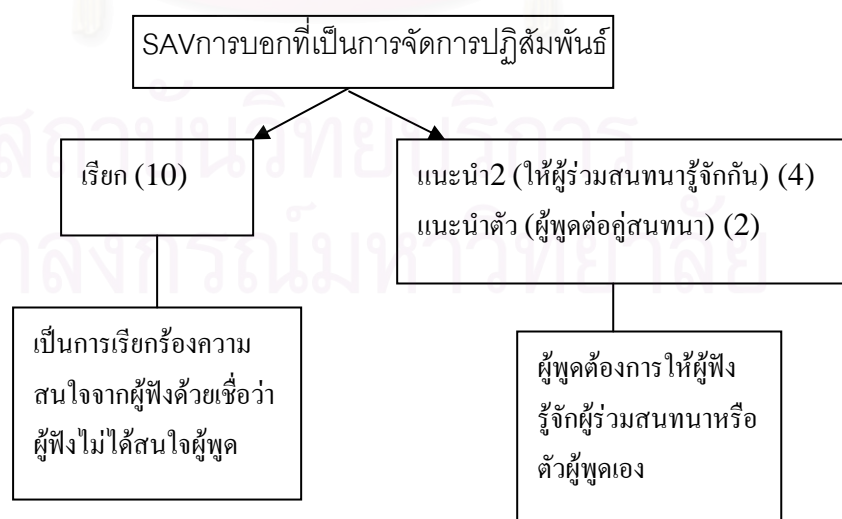
LAV นี้ ผู้พูดต้องการบอกให้ผู้ฟังทราบถึงสิ่งที่ผู้พูดต้องการ โดยที่ผู้พูดเชื่อในเหตุผลและ
ข้อมูลที่ตัวผู้พูดเองมีอยู่ ทั้งนี้ผู้พูดถือเป็นความจำเป็นที่จะต้องทำให้ผู้ฟังทราบข้อมูลนั้นๆ โดยที่
ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังอาจสนิทสนมหรือไม่ก็ได้ เช่นความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน และ
อาจเป็นทางการหรือไม่ก็ได้เช่น กัน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างทนายกับผู้พิพากษาในศาล เป็นต้น
ตัวอย่าง ประกาศ (As-481-ประกาศ 1)

บริบทสถานการณ์: หลังจากที่ทนายหมดข้อซักถามพยานในศาล

ตัวบท: (ในที่สุดทนายความก็หันไปโค้งกับผู้พิพากษา) พร้อม**ประกาศ**ว่า “หมดคำถามครับผม”

4.1.3 SAV การบอกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์

SAVการบอกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ คือ ข้อมูลซึ่งคู่สนทนามีการแลกเปลี่ยนกันใน
ระหว่างการสนทนาเพื่อดำเนินให้การสนทนานั้นดำรงอยู่ต่อไป (สุธาสิณี ลีทธิเกษร, 2540)
มี LAVทั้งหมด 3 คำ จำนวน 16 ประโยค แบ่งเป็น 2 ชุด ดังนี้

ภาพที่ 4.6 SAVการบอกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์

ชุดที่ 1 ได้แก่ เรียก

ผู้พูดต้องการเรียกร้องความสนใจจากผู้ฟังด้วยเชื่อว่าผู้ฟังไม่ได้สนใจผู้พูด โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังมีความสนิทสนมกัน อาจเป็นเจ้านาย ลูกน้อง หรือ คนในครอบครัวก็ได้

ตัวอย่าง **เรียก** (As-442-เรียก1)

บริบทสถานการณ์:

แม่บ้านกำลังจะกลับบ้าน จึงขึ้นมาลาเจ้าของบ้าน

ตัวบท:

"**คุณเซนคะ**" เสียง**เรียก** (และเคาะประตูห้องอย่างเกรงใจทำให้ชายหนุ่มเดินเลยไปเปิดประตูห้องให้ "พลมาแล้วหรือ" เขาถามเมื่อมองเห็นแม่บ้านยืนอยู่กับเด็กหญิงแม่จะยังอยู่ในชุดเดิมแต่ได้รับการอาบน้ำทาแป้งดูเอี่ยมอ่องขึ้น "คะ" นางรับคำ)

ชุดที่ 2 ได้แก่ แนะนำ 2 (ให้ผู้ร่วมสนทนารู้จักกัน) และ แนะนำตัว (ผู้พูดต่อคู่สนทนา)

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชู้ดนี้เป็นการที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ร่วมสนทนารู้จักกัน และ /หรือ ผู้พูดต้องการให้คู่สนทนารู้จักผู้พูด โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังอาจไม่มีความสนิทสนมกันก็ได้

ตัวอย่างคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชู้ดนี้ คือ **แนะนำ 2** (ให้ผู้ร่วมสนทนารู้จักกัน)

(As-481-แนะนำ (2) 1)

บริบทสถานการณ์:

ลูกหมีกกลับมาเรียนว่ายน้ำใหม่พร้อมปู่ก็หลังจากไม่ได้มาเรียนนาน

ตัวบท:

(ครูสอนว่ายน้ำทักทายนายลูกหมีกอย่างจำได้ดี"ไงลูกหมีก หายหน้าไปนานเชียวนะเงา" เจ้าตัวดีวางท่าฝั่ง...ขนาดครูสอนว่ายน้ำยังจำได้)"นี่ปู่ก็เพื่อนลูกหมีกครับครู"นายลูกหมีกแนะนำหญิงสาวตามมารยาทสุภาพบุรุษ

4.2 วัจนกรรมการบอกให้กระทำ (Directives)

วัจนกรรมการบอกให้กระทำ เป็นการที่ผู้พูดสั่ง ขอบ หรือแนะนำให้ผู้ฟังกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้พูดปรารถนา หรือเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ LAV ที่เป็น SAVการบอกให้กระทำ มี LAV 36 คำ ที่เป็น SAVการบอกให้กระทำตามเกณฑ์ของเซอร์ล (1969) คำทั้ง 36 คำ มีความหมายร่วมกันเป็นชุดๆ แยกเป็นประเภทย่อยได้ 3 ประเภท ที่มีความหมายร่วมกันอยู่ในกลุ่มเดียวกันคือ

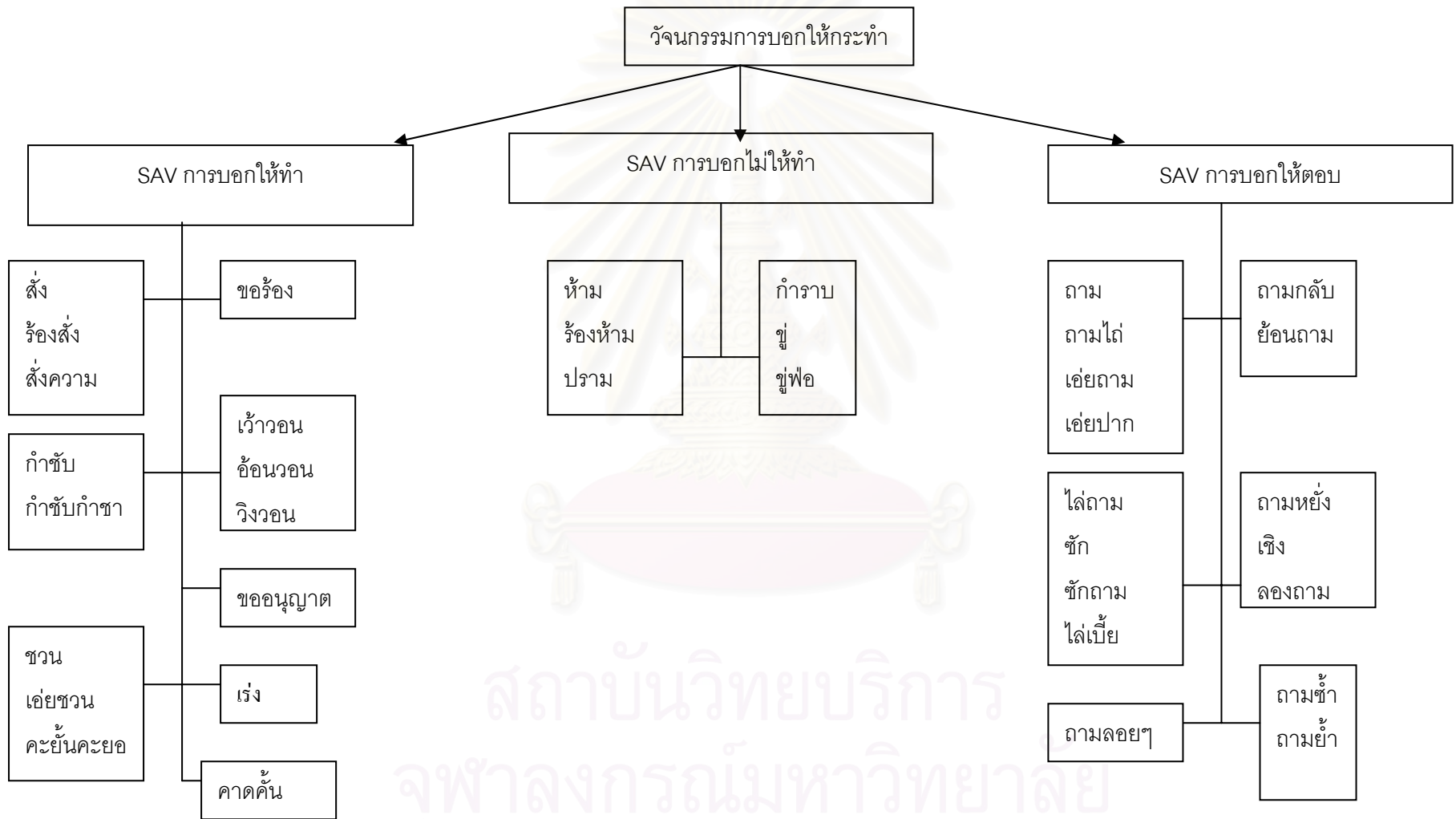
- 1) SAVการบอกให้ทำ มี LAV 8 ชุด 15 คำ
- 2) SAVการบอกไม่ให้ทำ มี LAV 2 ชุด 6 คำ
- 3) SAVการบอกให้ตอบ มี LAV 6 ชุด 15 คำ

ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 เกณฑ์ในการวิเคราะห์วัจนกรรมการบอกให้กระทำ

เกณฑ์	วัจนกรรมการบอกให้กระทำ
1. เกณฑ์เกี่ยวกับความนำเสนอบอก ก. เนื้อหาความนำเสนอบอก ข. ปัจจัยพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - การกระทำของผู้ฟัง (H) ในอนาคต - 1. ผู้พูดอาจมีอำนาจเหนือผู้ฟัง - 2. ไม่เป็นที่ชัดเจนว่าผู้ฟังจะทำการนั้นขึ้นด้วยตนเอง
2. เกณฑ์ความจริงใจ ก. ความจริงใจ ข. สาระสำคัญของความจริงใจ	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้พูด (S) ต้องการทำให้ผู้ฟังทำการที่ผู้พูดบอกให้กระทำ - ผู้พูดมีความพยายามให้ผู้ฟังทำการที่ถูกระบุให้กระทำโดยทราบว่าคุณพูดมีหน้าที่หรืออำนาจในการทำการนั้น

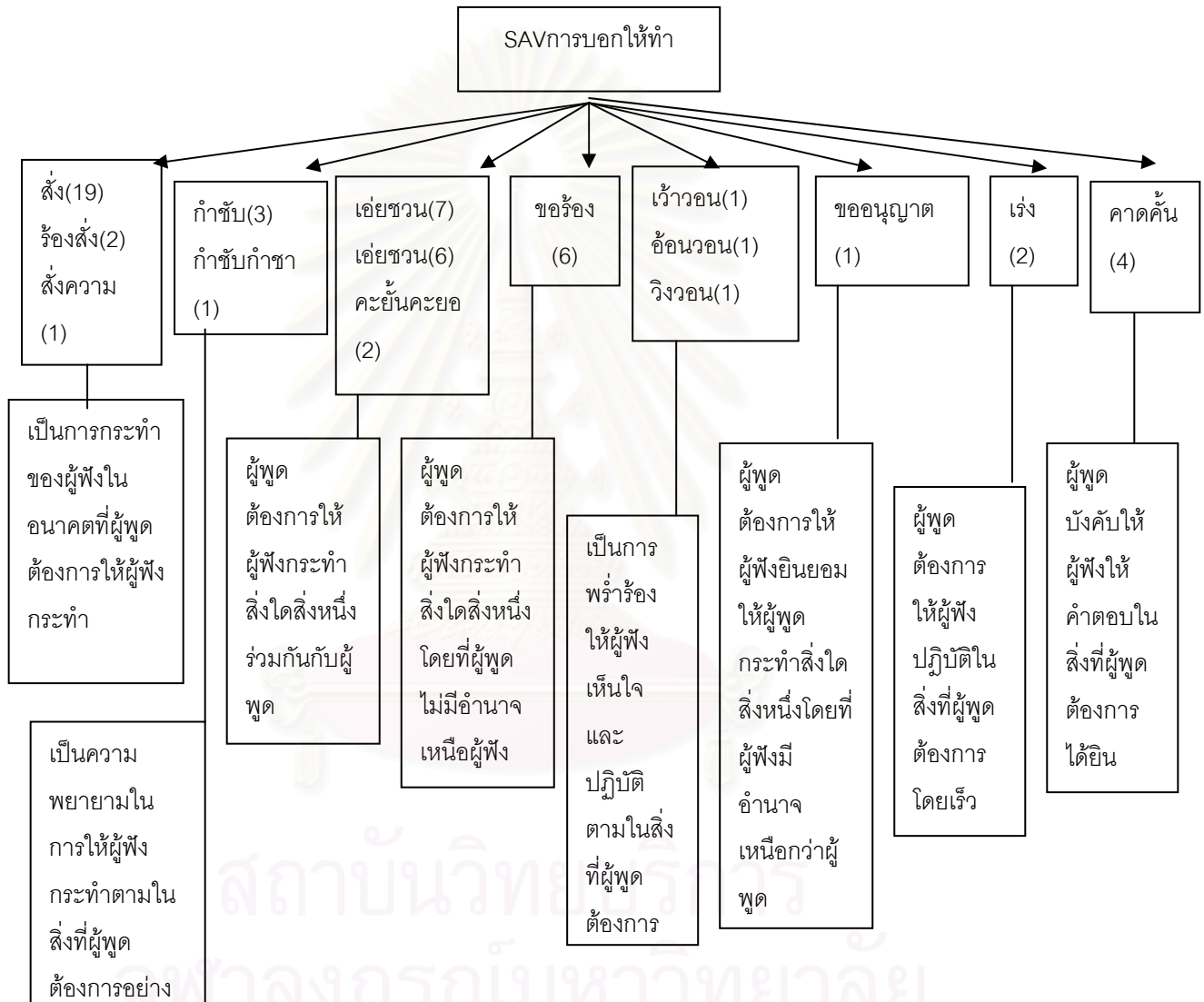
(Searle, 1969: 66-67)

ภาพที่ 4.8 คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เป็นวจนกรรมการบอกให้กระทำ

4.2.1 SAV การบอกให้ทำ

SAVการบอกให้ทำ มี LAVทั้งหมด 15 คำ จำนวน 57 ประโยค แบ่งเป็น 7 ชุด ดังนี้

ภาพที่ 4.9 SAVการบอกให้ทำ

ชุดที่ 1 ได้แก่ **สั่ง ร้องสั่ง สั่งความ**

LAVชุดนี้เป็นการบอกให้กระทำตามเกณฑ์การวิเคราะห์ทฤษฎีการวิเคราะห์วัจนกรรมของ เซอร์ล (Searle, 1969) โดยที่ผู้พูดมีอำนาจเหนือผู้ฟัง และผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังเกิดการกระทำในสิ่งที่ผู้พูดต้องการ โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังอาจเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมหรือไม่ก็ได้ เช่นระหว่างลูกค้า กับพนักงาน หรือคนในครอบครัวผู้ใหญ่กับเด็ก และอาจเป็นทางการหรือไม่ก็ได้ อีกเช่นกัน เช่นระหว่างผู้บังคับบัญชา กับลูกน้อง เป็นต้น

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **สั่ง** (Di-401-สั่ง1)

บริบทสถานการณ์:

ปูพญาณิศาไปรับประทานอาหารนอกบ้านแต่ปรากฏว่าไม่ได้นั่งโต๊ะที่จองไว้

ตัวบท:

(“ฉันโทรมาจองกับสมคิด เขาบอกเองว่าได้โต๊ะติดกับน้ำตก” “พี่ปุคะ” ญาณิศาท้วง “ตรงนี้ก็ดีแล้วละ” “ไม่ดีหรอกจะ” ชายหนุ่มยื่นกราน ตรงนี้ใกล้วงดนตรี เสียงดังไป...นี่เธอ”) เขา **สั่ง** บริกรด้วยเสียงเย็นชาเช่นเดิม **“ไปตามสมคิดมาซิ”** (บริกรสาวหน้าเสี่ยหล่นผลไปอย่างรวดเร็วแทบจะวิ่ง)

ชุดที่ 2 ได้แก่ **กำชับ และ กำชับกำชา**

LAV ชุดนี้ ผู้พูดต้องการย้ำให้ผู้ฟังกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นความพยายามของผู้พูดที่ให้ผู้ฟังปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้ เช่น ความสัมพันธ์ของหมอกับคนไข้ เป็นต้น

ตัวอย่างของกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **กำชับ** (Di-442-กำชับ2)

บริบทสถานการณ์:

เซนพานูเก้ไปหาหมอที่คลินิก

ตัวบท:

(“บ้าย บาย” นายแพทย์ยิ้มและโบกมือให้เด็ก) ก่อน**กำชับ**กับชายหนุ่ม **“แล้วอย่าลืมให้แกกินยาตามที่ผมบอกล่ะ”** (“ครับ” เขารับคำ)

ชุดที่ 3 ได้แก่ **ชวน เอ่ยชวน คะยั้นคะยอ**

LAV ชุดนี้เป็นการที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งร่วมกันกับผู้พูด เป็นการพยายามให้ผู้ฟังปฏิบัติตามอย่างสุภาพโดยที่ผู้พูดไม่จำเป็นต้องมีอำนาจเหนือคนฟัง โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น เจ้านายกับลูกน้อง เป็นต้น ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวด้วยชุดนี้คือ **ชวน** (Di-491-ชวน1)

บริบทสถานการณ์:

อินจำปาพร้อมรับประทานอาหารและของหวานกับอินศวรโดยมีลดาที่เป็นพยาบาลคอยดูแลอินศวรไปด้วย

ตัวบท:

ลดาวางชามของอินจำปาบนโต๊ะ แล้วส่งอีกชามให้เขาถือเป็นนัยว่าให้ป้อนอินศวร
"คุณลดานั่งคุยด้วยกันเถอะ" ชายหนุ่ม**ชวน** ซึ่งลดาไม่ได้ปฏิเสธ

ชุดที่ 4 ได้แก่ **ขอร้อง**

ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยพยายามให้ผู้ฟังปฏิบัติตามอย่างสุภาพโดยที่ผู้พูดไม่มีอำนาจเหนือผู้ฟัง และผู้พูดเชื่อว่าผู้ฟังมีความสามารถพอที่จะกระทำในสิ่งที่ผู้พูดต้องการได้ โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก หรือความสัมพันธ์ระหว่างเจ้านายกับลูกหนี้ เป็นต้น ตัวอย่าง **ขอร้อง** (Di-442-ขอร้อง1)

บริบทสถานการณ์:

พลกลับมามาแม่หลังจากที่สำนึกผิดเรื่องที่พาดำญเก็บไปเรียกค่าไถ่

ตัวบท:

("เอ็งจะมีหน้ากลับมาทำไม" นางพิศยื่นจ้องลูกชายด้วยสายตาที่เคียดแค้น "โคตรเหง้าเราถึงจะจนยังไงก็ไม่เคยมีใครกินบนเรือนขี้บนหลังคาเหมือนเอ็ง") **"แม่ฟังผมก่อน"** เด็กหนุ่ม**ขอร้อง** ("ข้าไม่ฟัง"ผู้เป็นแม่สะบัดหน้า)

ชุดที่ 5 ได้แก่ **แ้ววอน อ้อนวอน วิงวอน**

LAVชุดนี้เป็นผู้พูดต้องการพรำร้องขอให้ผู้ฟังเห็นใจและปฏิบัติตามในสิ่งที่ผู้พูดต้องการอย่างสุภาพโดยที่ผู้พูดไม่มีอำนาจเหนือผู้ฟังและผู้พูดเชื่อว่าผู้ฟังมีความสามารถพอที่จะกระทำใน

สิ่งที่ผู้พูดต้องการ โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างเด็ก และผู้ใหญ่ เป็นต้น

ตัวอย่าง ของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยนี้คือ **เว้าวอน** (Di-481-เว้าวอน1)

บริบทสถานการณ์:

ปู่ก็ขอร้องพยาบาลให้เปิดประตูห้องคุณย่าให้หน่อยเพราะอยากจะเข้าไปเยี่ยมคุณย่า

ตัวบท:

(ปู่ก็พยายามกระเด้งกระแหงมอผ่านร่างหนาในชุดสีขาวไปยังเบื้องหลังภาวนาให้ประตูเปิดออก) "ขอปู่ก็เข้าไปหาคุณย่าหน่อยไม่ได้หรือคะ?" น้ำเสียงสั้นๆ เว้าวอน ("ไม่ได้" ตวาดเสียงแหลมกร้าว ฟังภาษาคนไม่รู้เรื่องหรือไงนะ...")

ชุดที่ 6 ได้แก่ ขออนุญาต

ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังยินยอมให้ผู้พูดกระทำการใดสิ่งหนึ่งโดยที่ผู้ฟังมีอำนาจเหนือกว่าผู้พูด ทั้งนี้ไม่เป็นที่ชัดเจนว่าผู้ฟังจะยินยอมให้ผู้พูดกระทำการใดๆ หรือไม่ ด้วยสิทธิ์ของผู้ฟังเท่าที่มีอยู่ โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่าง ป้ากับหลาน เป็นต้น

ตัวอย่าง **ขออนุญาต** (Di-492-ขออนุญาต1)

บริบทสถานการณ์:

มู่ลี่บอกคุณป้าว่าไปหาหมอมานะจะขึ้นมานอนพัก

ตัวบท:

(เสียงผีเท้าดังอยู่หน้าห้อง ตามด้วยเสียงเคาะประตู คุณลินจงยืนอยู่ตรงนั้น ถามหลานว่า "กินยาแล้วหรือดี.อยากกินข้าวต้มใหม่ป้าจะสั่งให้เขาต้มให้ป้าของหล่อนถามไถ่อย่าง เป็นห่วง) "ลิ้มทานข้าวนะคะคุณป้า" หล่อนขออนุญาตเสียงแห้ง ("คือไม่หิวนะคะหิวแต่น้ำ")

ชุดที่ 7 ได้แก่ เร่ง

ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังปฏิบัติในสิ่งที่ผู้พูดต้องการโดยเร็วโดยที่ผู้พูดไม่จำเป็นต้องมีอำนาจเหนือผู้ฟัง และไม่เป็นที่ชัดเจนว่าผู้ฟังจะกระทำหรือไม่ด้วยสิทธิ์ของเขาเท่าที่มีอยู่ โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่าง สามี และภรรยา เป็นต้น

ตัวอย่าง **เร่ง** (Di-491-เร่ง1)

บริบทสถานการณ์:

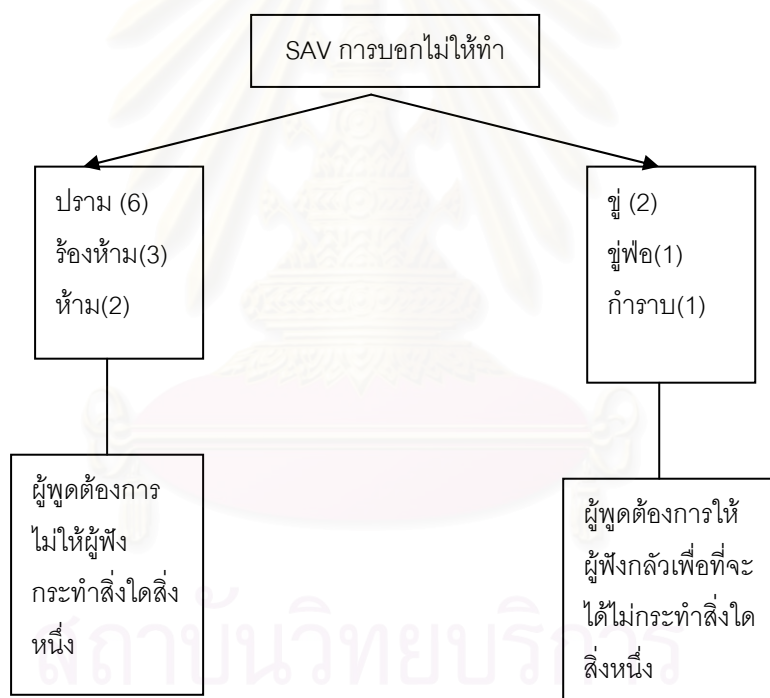
สร้อยสุดาและอินประสงค์มาหาอินศรที่เรือนเล็ก

ตัวบท:

("ผู้ช่วยอยู่นั้นแหละคุณ พี่ชายหนีเข้าห้องไปแล้ว") สร้อยสุดาหันมาเร่งอินประสงค์
"เร็วเข้าสิคุณ..." ("จะรีบไปทำไมสร้อย")

4.2.2 SAV การบอกไม่ให้ทำ

SAVการบอกไม่ให้ทำมี LAV ทั้งหมด 6 คำ จำนวน 15 ประโยค แบ่งเป็น 3 ชุด ดังนี้

ภาพที่ 4.10 SAV การบอกไม่ให้ทำ

ชุดที่ 1 ได้แก่ ห้าม ร้องห้าม ปราม

LAV ชุดนี้เป็นการที่ผู้พูดต้องการไม่ให้ผู้ฟังกระทำการใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีข้อแตกต่างกันดังนี้

1.1 ห้าม ร้องห้าม เป็นการบอกให้ไม่ทำโดยที่ผู้พูดใช้อำนาจเหนือผู้ฟัง โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังมีความสนิทสนมกัน อาจเป็นเจ้านายกับลูกน้อง หรือ ผู้ใหญ่กับเด็กก็ได้

ตัวอย่าง **ห้าม** (Di-442-ห้าม1)

บริบทสถานการณ์:

แม่บ้านที่เมืองไทยโทรศัพท์ไปหาสุจิตะที่ญี่ปุ่นเกี่ยวกับเรื่องที่พี่สาวเธอถูกระเบิด และ หลานสาวหาย ตัวไป

บริบท:

("คุณใหญ่อาการหนักเอากการ"น้ำเปลี่ยนพูดปนสะอื่น "ดิฉันเกรงว่า") "**อย่าเพิ่งพูดอะไร ทั้งนั้น**" สุจิตะรีบห้าม ("ฉันจะไปกรุงเทพฯพุงนี้"คุณน้อยรีบมานะคะ" แม่บ้านรำร้อง ทางนี้ไม่มีใคร ดิฉันเองก็ทำอะไรไม่ถูก")

1.2 **ปราม** เป็นการบอกให้ไม่ทำโดยที่ผู้พูดไม่จำเป็นต้องมีอำนาจเหนือกว่าผู้ฟังโดยที่ ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังมีความสนิทสนมกัน มักเป็นผู้ใหญ่ปรามเด็ก แต่จากตัวอย่าง เป็นการที่ลูก ปราม แม่ แสดงว่าลูกต้องมีวุฒิพอสสมควรจึงสามารถที่จะปรามแม่ได้

ตัวอย่าง **ปราม** (Di-491-ปราม1)

บริบทสถานการณ์:

เอษรบอกกับทุกคนที่โต๊ะอาหารว่าเธอโทรหาอินจำปาตามเบอร์มือถือที่คุณป้าแก่น จันทน์ให้ไว้

ตัวบท:

(อินประสงค์สำคัญพรอด สร้อยสุดาซ้อนขยับทันที "ได้ยินชื่อถึงกับเส้นกระดูกเขียวหรือ") "**แม่น่า...**"อินเกษม**ปราม**ไว้ (แต่มารดาถึงตาใส่ "แล้วแกละ ไปนอนพักที่นั่นหรือเปล่า")

ชุดที่ 2 ได้แก่ **การาบ ชู ชูฟ้อ**

LAV ชุดนี้เป็นการที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังกลัวเพื่อที่จะได้ไม่กระทำในสิ่งใดๆ หรือทำให้ผู้ฟัง สิ้นฤทธิ์นั่นเอง ซึ่งมีข้อแตกต่างกันดังนี้

2.1 **การาบ** เป็นการทำให้ผู้ฟังทราบถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นซึ่งเป็นเรื่องน่ากลัวหากผู้ฟังยังตั้งต้น ที่จะพูดหรือกระทำในสิ่งที่ผู้ฟังกำลังกระทำนี้ต่อไปโดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังอาจไม่มีความสนิทสนมกัน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่าง ทนายกับพยาน ในศาล เป็นต้น

ตัวอย่าง **การาบ** (Di-481-การาบ1)

บริบทสถานการณ์:

ในห้องพิจารณาคดีทนายเบิกตัวละครลูทหมีมาเป็นพยานเกี่ยวกับการขอเป็นผู้ปกครอง ของปู่คึกี้ และลูทหมีให้การว่าปู่คึกี้ก็อยากอยู่กับอาแต่ไม่กล้าพูดเพราะกลัวป้าจะทำร้าย

ตัวบท:

(นายตัวป้อมคอย่น แต่ยังไม่วายเถียงว่า "ลูกหนีพูดความจริงนะ ปู่ก็อกกับลูกหนีเองว่า ถ้าเขาพูดว่าจะอยู่กับน้ำหูกู้ป่าเขาจะตีให้ตาย") "พูดปิดติดคุนะหนู!" ทนายชลีกรพยายาม**กำราบ** (ก่อนเรื่องจะบานปลาย "อ้าว อย่าพูดซู่เด็กสิคุณ" ทนายฝ่ายหูกู้โวยขึ้นบ้าง)

2.2 **ซู่ ซู่ฟอ** เป็นการทำให้ผู้ฟังกลัวว่าจะต้องมีอันตรายเกิดขึ้นแก่ร่างกาย ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรืออิสรภาพ โดยที่ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังอาจไม่มีความสนิทสนมกัน

ตัวอย่าง **ซู่** (Di-502-ซู่1)

บริบทสถานการณ์:

ธาวินและอนุทินไปช่วยญาติที่โดนปารมีจับตัวขังไว้ และโดนปารมียิงทั้งคู่ แต่ธาวินฝากให้อนุทินดูแลปารมีขณะที่ตัวเองไปต่อสู้กับผู้สมรู้ร่วมคิดอีกคนของปารมี

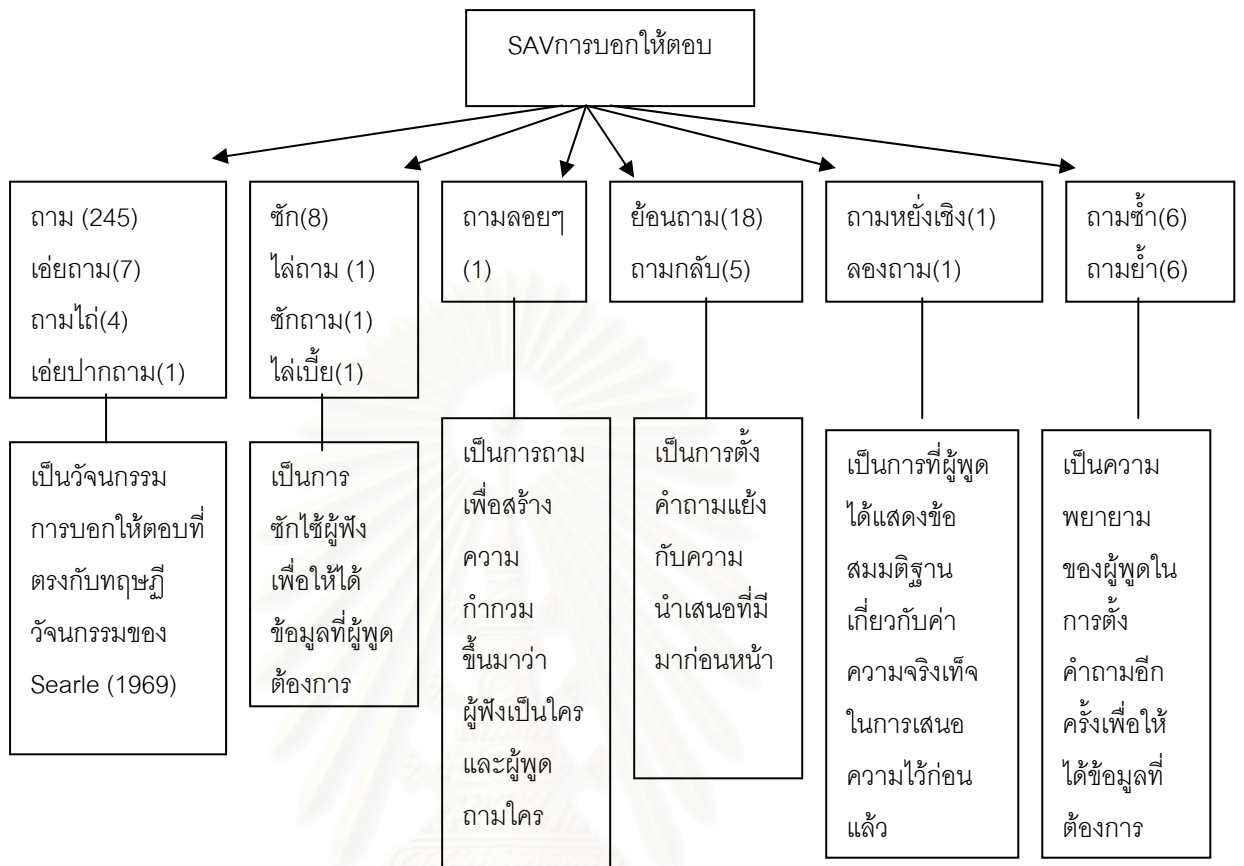
ตัวบท:

(อนุทินไล่จับปารมี แต่อีกฝ่ายก็ปราดเปรียวเกินกว่าคนบาดเจ็บอย่างเขาจะตามทัน ตอนนั้นเองหล่อนพบปืน และคว้ามันขึ้นมา ก่อนดึงไปยังอดีตคนรักที่ตามราวี่หล่อนไม่เลิก)
"ถอยออกไปซู่ๆ" หญิงสาว**ซู่** (เดินตามอีกฝ่ายออกจากพงหญ้ามาถึงริมทางที่สองหนุ่มต่อสู้กัน)

4.2.3 SAV บอกให้ตอบ

SAV การบอกให้ตอบ มี LAV ทั้งหมด 15 คำ จำนวน 307 ประโยค แบ่งเป็น 6 ชุด ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4.11 SAVการบอกให้ตอบ

ชุดที่ 1 ได้แก่ ถาม ถามไถ่ เอ่ยถาม เอ่ยปากถาม

LAVชุดนี้เป็น SAVบอกให้ตอบที่ตรงกันกับทฤษฎีวัจนกรรม การถามของ Searle (1969) ทั้งนี้ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังอาจจะสนิทสนมหรือไม่ก็ได้ และเป็นทางการหรือไม่ก็ได้ เช่นกัน ดังนี้

ตารางที่ 4.3 เกณฑ์การวิเคราะห์วัจนกรรมการถาม

เกณฑ์	วัจนกรรมการถาม
1. เกณฑ์เกี่ยวกับความนำเสนอ ก. เนื้อหาความนำเสนอ ข. ปัจจัยพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - ความนำเสนอหรือส่วนของความนำเสนอใดๆ - 1. ผู้พูดไม่ทราบ “คำตอบ” คือไม่ทราบว่าความ

	<p>นำเสนอเป็นจริงหรือในกรณีที่ความนำเสนอเป็นเพียงส่วนของความนำเสนอ ผู้ฟังไม่ทราบว่าสาระที่จะทำให้เกิดความนำเสนอสมบูรณ์คืออะไร</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2. ไม่เป็นที่ชัดเจนกับทั้งผู้ฟังและผู้พูดว่าผู้ฟังจะให้สาระที่จะทำให้เกิดความนำเสนอสมบูรณ์หรือไม่ ถ้าไม่มีการถาม
<p>2. เกณฑ์ความจริงใจ</p> <p>ก. ความจริงใจ</p> <p>ข. สาระสำคัญของความจริงใจ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้พูด (S) ต้องการสาระที่จะทำให้เกิดทราบความเป็นจริงหรือความสมบูรณ์ของความนำเสนอ - ผู้พูดมีความพยายามที่จะได้คำตอบจากผู้ฟัง

(Searle, 1969: 66-67)

ตัวอย่าง ของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชู้ดนี้คือ **ถาม** (Di-491-ถาม2)

บริบทสถานการณ์:

คุณน้ำเพชรตกใจเป็นลมที่จู่ๆ ก็มีชายหนุ่มมาแนะนำตัวว่าชื่ออินจำปา เป็นลูกชายที่หายไปของเธอมาหาเธอที่บ้าน

ตัวบท:

(ชายหนุ่มตกใจไม่น้อยกว่าคนอื่นแต่ยังสติดีเพราะรีบคุกเข่าขอนคุณน้ำเพชรไว้ในอ้อมแขนแล้วเหลียวขวับมา) **ถาม** เชชราเหมือนเป็นคนใช้ "**ห้องคุณแม่อยู่ไหน?**" (หญิงสาวค้อนขวับ "ข้างบน")

ชู้ดที่ 2 ได้แก่ **ไล่ถาม ชัก ชักถาม ไล่เบื้อ**

LAV ชู้ดนี้ ผู้พูดต้องการชักใช้ผู้ฟังเพื่อให้ได้ความนำเสนอที่ต้องการจนกระทั่งผู้พูดหมดคำถามและสิ้นข้อสงสัยอย่างสิ้นเชิง โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังมีความสนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้ เช่น พี่กับน้อง

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชู้ดนี้คือ **ชัก** (Di-442-ชัก2)

บริบทสถานการณ์:

อาศัยอยู่กับพี่ชายขณะที่มีนายร้อยตำรวจตรีรายงานพี่ชายว่าหมวดเซนเป็นผู้ต้องสงสัย
เรื่องลักพาตัวบุญแก่ไป

ตัวบท:

("หมวดเซน นี่เป็นคนเดียวกันกับที่เราเจอที่ร้านอาหารไหมไทยในคืนนั้นหรือเปล่าคะ" "ใช่"
โกมินทร์รับคำอย่างห้วน ๆ) "แล้วทำไมเขาถึงออกจากตำรวจคะ" น้องสาวได้โอกาสซัก
("เขาลาออก เพราะว่าพัวพันกับคดี")

ชุดที่ 3 ได้แก่ ถามลอย ๆ

ผู้พูดต้องการถามเพื่อสร้างความกำกวมขึ้นมาโดยไม่เจาะจงว่าผู้ฟังเป็นใครและผู้พูด
กำลังถามใคร โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังมีความสนิทสนมกันหรือไม่ก็ได้ เช่น
นายจ้างกับลูกจ้าง เป็นต้น

ตัวอย่าง **ถามลอย ๆ** (Di-491-ถามลอย ๆ1)

บริบทสถานการณ์:

อินประสงค์ถามพยาบาลของอินศรว่า ได้ข่าวว่าเขาเปลี่ยนหมอคนใหม่

ตัวบท:

("หมอมุมพั้น เป็นคนไทยลาว ครอบครัวยู่เวียงจันทน์ก่อนไปเรียนต่อ หมอเก่งมาก")
"แล้วรู้ได้ไง" สร้อยสุดาถามลอย ๆ (ท่าทางไว้ตัว"คุณอินจำปาบอกคะ ว่าหมอศึกษา
ทางโรคนีมาโดยเฉพาะ")

ชุดที่ 4 ได้แก่ ถามกลับ ย้อนถาม

LAV ชุดนี้ต้องมีความนำเสนอมาก่อนหน้าอาจอยู่ในรูปของคำถามหรือข้อเท็จจริงใดๆ ซึ่ง
ผู้พูดมีเจตนาในเป็นการตอบคำถามโดยตั้งคำถามโดยแย้งกับคำถามที่มีมาก่อน
ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้ คือ **ถามกลับ** (Di-481-ถามกลับ2)

บริบทสถานการณ์:

ลูกหมี่ถามย่าว่าถ้าสอบได้ที่หนึ่งคุณย่าจะให้อะไรลูกหมี่จากนั้นจึงหันไปถามอา

ตัวบท:

("คุณย่าครับถ้าเทอมนี้ลูกหมี่สอบได้ที่หนึ่งคุณย่าจะให้อะไรลูกหมี่")
"แล้วลูกหมี่อยากได้อะไรล่ะลูก?" คุณชนนีถามกลับ"
("อยากได้หุ่นยนต์ที่ประกอบเป็นตุ๊กตาได้ครับ"มันตอบได้ทันที)

ชุดที่ 5 ได้แก่ ถามหยั่งเชิง และ ลองถาม

LAV ชุดนี้ผู้พูดต้องการแสดงข้อสมมติฐานเกี่ยวกับค่าความจริงเท็จในการนำเสนอไว้ก่อนแล้ว โดยที่ผู้พูดต้องการทดสอบข้อสมมติฐานของตนเองว่าจะตรงกับความเข้าใจหรือความรู้ในข้อมูลของผู้พูดหรือไม่ หรือผู้พูดอาจต้องการรู้ข้อมูลจริงๆ หรือเพียงต้องการแสดงออกว่าตนไม่รู้ก็ได้ ทั้งนี้เป็นความพยายามในการทดสอบข้อสมมติฐานของผู้พูดจากคำตอบของผู้ฟัง โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังไม่จำเป็นต้องมีความสนิทสนมกัน เช่น ความสัมพันธ์ของลูกค้ากับพนักงานในร้าน เป็นต้น

ตัวอย่าง ของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **ลองถาม** (Di-501-ลองถาม1)

บริบทสถานการณ์:

สุปริดีต้องการทราบว่าวันนี้ใจรักดีมาที่ร้านอาหารของป้าเธอหรือไม่จึงถามเด็กในร้าน

ตัวบท:

(“น้องครับ” สุปริดีเรียก ครั้นเมื่อหนุ่มน้อยผู้นั้นหันมา สุปริดีถาม “วันนี้คุณใจรักดีมามั๊ย” “ไม่มาครับ” คนตอบส่ายหน้าประกอบ แต่หนุ่มอีกคนที่เดินตามมา กลับว่า “มา..แต่อยู่บ้านโน้น ผมเห็นนั่งแท็กซี่มาเมื่อคืน”) “**คุณใจรักดีไม่ใช้รถหรือ**” เขา**ลองถาม** (และมีคำตอบที่ได้กลับทำให้ใจปั่นป่วนปนเปกันระหว่างความใคร่รู้และความไม่พอใจต่อการตอบคำถามของคนในร้านด้วยว่า พนักงานในร้านตอบกลับเสียงหัวเราะ”รถขายไปแล้วไม่นานมานี้ ไอ้อ..ตอนนี้เธอกำลังแย มีอะไร ชายได้เธอขายหมดแหละครับ”)

ชุดที่ 6 ได้แก่ ถามซ้ำ และ ถามย้ำ

LAV ชุดนี้ผู้พูดต้องการคำตอบจากผู้ฟังด้วยเหตุที่ผู้พูดได้ตั้งคำถามไปแล้วแต่ยังไม่ได้รับคำตอบที่ต้องการ หรือผู้ฟังยังไม่ได้ให้คำตอบกับผู้พูด จึงมีการตั้งคำถามอีกครั้งเพื่อให้ได้คำตอบที่ต้องการโดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังมีความสนิทสนมกัน เช่น พี่กับน้อง เป็นต้น

ตัวอย่าง ของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **ถามซ้ำ** (Di-442-ถามซ้ำ1)

บริบทสถานการณ์:

อายุคุยกับพี่ชายเรื่องสุชิตะ

ตัวบท:

(“เฮลละ” นายตำรวจหนุ่มตัดบท “พูดเรื่องอื่นเป็นมั๊ยเราเนาะ” “ก็ได้ค่ะ” เด็กสาวมองผู้เป็นพี่ “อายุจะบอกว่าพี่เอกอย่างเพิ่งเทใจให้พี่สุชิตะหมดใจนะคะยังงี้ต้องเผื่อใจไว้เจ็บบ้าง”) “**หมายความว่ายังไง**” โภมิษฐ์**ถามซ้ำ** (“ก็หมายความว่าพี่สุชิตะมีแฟนแล้วนะสิคะ”)

4.3 วจนกรรมการแสดงความรู้สึก (Expressives)

วจนกรรมการแสดงความรู้สึก เป็นการแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดผ่านทางถ้อยคำ ทั้งนี้ ไม่มีความสัมพันธ์ของทิศทางวจนกรรมระหว่าง โลก และ คำพูดเข้ามาเกี่ยวข้อง (Mey, 2001) นั่นคือ ไม่เกี่ยวกับการคำพูดเพื่อบรรยายเหตุการณ์หรือการกระทำต่างๆ (world to word) หรือการทำให้เหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นไปตามคำพูด (world to world) เช่น การขอโทษ การขอขอบคุณ และการแสดงความยินดี ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ LAV ที่เป็น SAVแสดงความรู้สึก มี LAV 79 คำ ที่เป็น SAVการแสดงความรู้สึกตามเกณฑ์ของเซอร์ล (1969) คำทั้ง 79 คำ มีความหมายร่วมกันเป็นชุดๆ แยกเป็นประเภทย่อยได้ 4 ประเภท ที่มีความหมายร่วมกันอยู่ในกลุ่มเดียวกันคือ

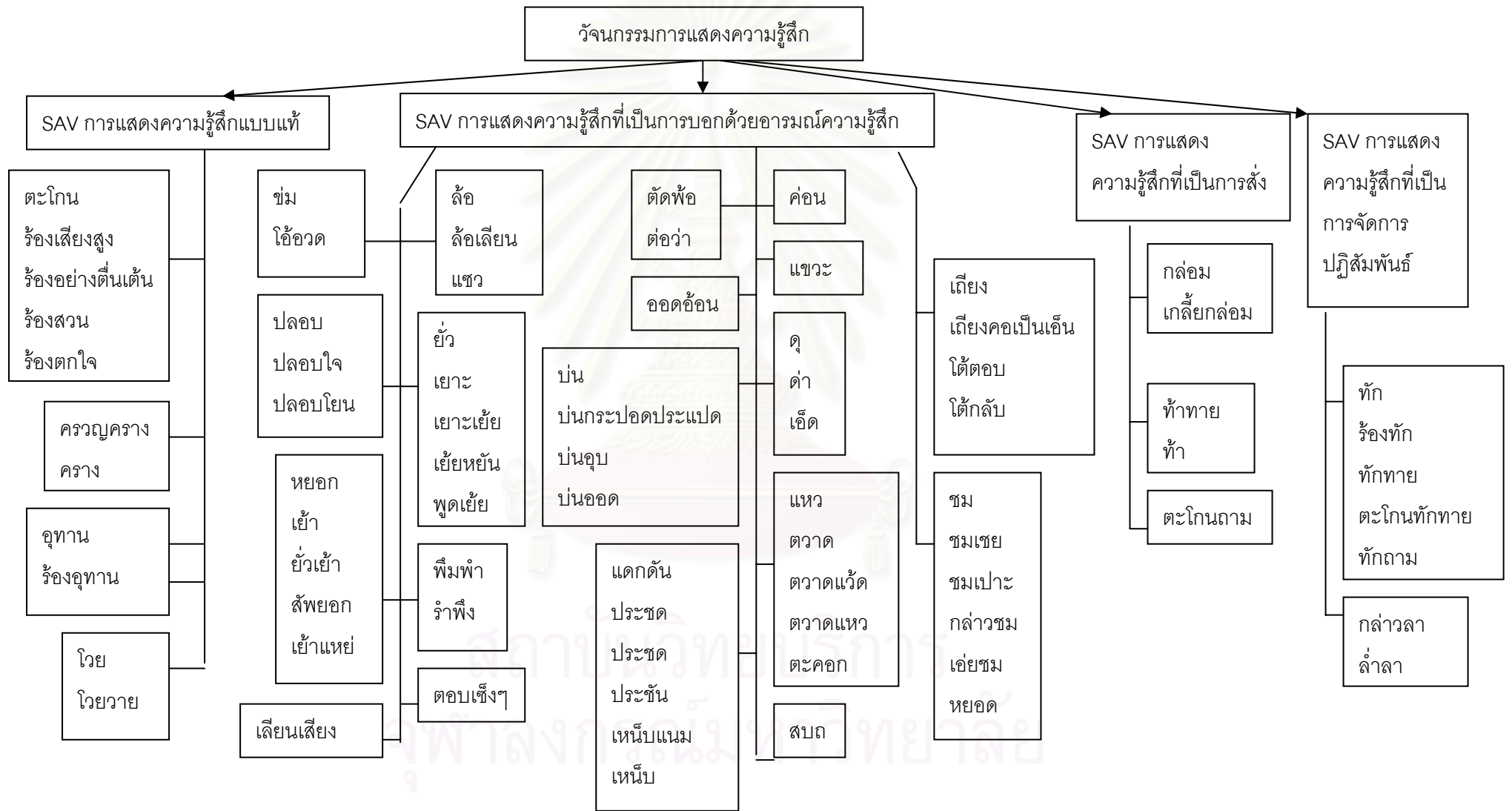
- 1) SAVการแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressive) มี LAV 4 ชุด 11 คำ
- 2) SAVการแสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ (Expressive plus Assertive) มี LAV 19 ชุด 56 คำ
- 3) SAVการแสดงความรู้สึกที่เป็นการสั่ง (Expressive plus Directive) มี LAV 3 ชุด 5 คำ
- 4) SAVการแสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (Expressive plus Interaction Management) มี LAV 2 ชุด 7 คำ

ดังแสดงแสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 เกณฑ์ในการวิเคราะห์วจนกรรมการแสดงความรู้สึก

เกณฑ์	วจนกรรมการแสดงความรู้สึก
1. เกณฑ์เกี่ยวกับความนำเสนอ ก. เนื้อหาความนำเสนอ ข. ปัจจัยพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - ความนำเสนอใดที่ผู้พูดต้องการแสดงอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ ต่อผู้ฟัง - ผู้พูดแสดงอารมณ์ความรู้สึกต่อผู้ฟัง
2. เกณฑ์ความจริงใจ ก. ความจริงใจ ข. สาระสำคัญของความจริงใจ	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้พูด ต้องการแสดงอารมณ์ความรู้สึกต่อผู้ฟัง - เป็นความพยายามของผู้พูดที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกของตนเองต่อผู้ฟังผ่านทางถ้อยคำ

(Searle, 1969)

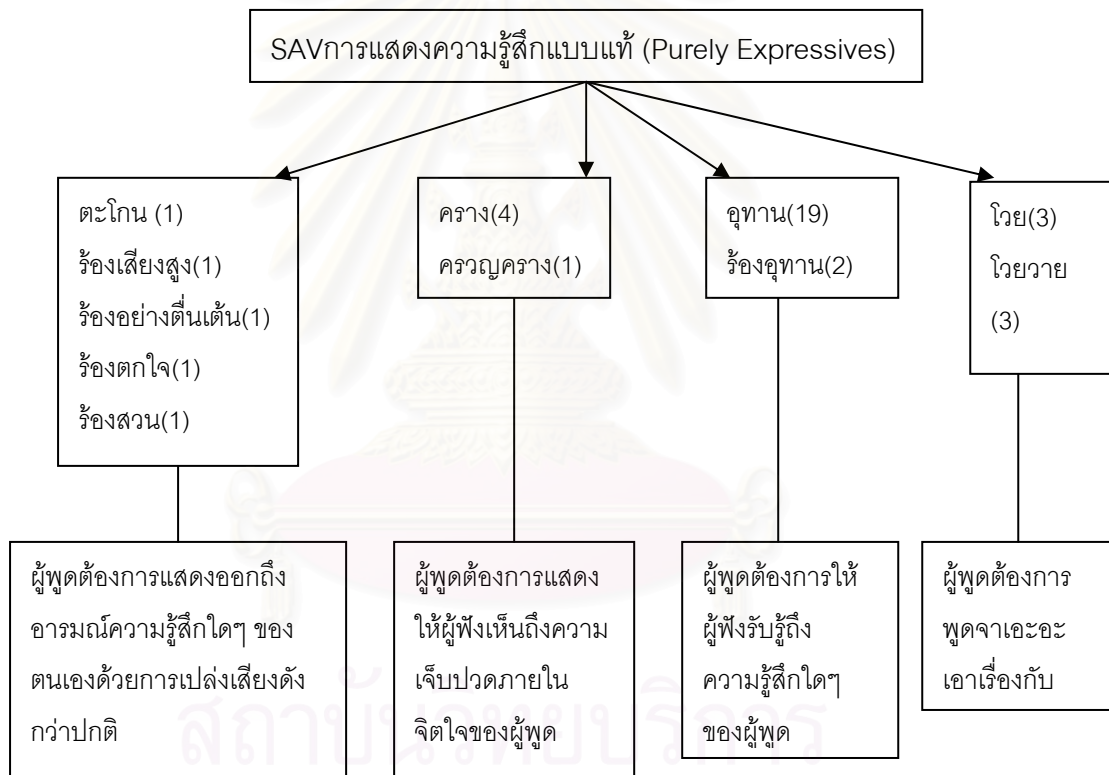

ภาพ ที่ 4.12 คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เป็นวจนกรรรมการแสดงความรู้สึก

4.3.1 SAV การแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressives)

SAVการแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressives) คือ การที่ผู้พูดเปล่งเสียงลักษณะต่างๆออกมาเพื่อแสดงอารมณ์ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์นั้นๆ เช่น ผู้พูดต้องการแสดงความแปลกใจ แสดงความดีใจ แสดงความเจ็บปวดที่ได้รับจากทางร่างกายหรือจิตใจ แสดงความผิดหวัง หรือแสดงความไม่พอใจ เป็นต้น

SAVการแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressives) มี LAV ทั้งหมด 11 คำ จำนวน 38 ประโยค แบ่งเป็น 4 ชุด ดังนี้

ภาพที่ 4.13 SAVการแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressives)

ชุดที่ 1 ได้แก่ ตะโกน ร้องเสียงสูง ร้องอย่างตื่นเต้น ร้องตกใจ ร้องสวนเสียงดัง

LAV ชุดนี้ ผู้พูดต้องการแสดงออกถึงอารมณ์หรือความรู้สึกใดๆ ของตนเองโดยการเปล่งเสียงดังกว่าปกติ เช่น ดีใจ ตื่นเต้น แปลกใจ ตกใจ เสียใจ เป็นต้น จากตัวอย่างผู้พูดรู้สึกตกใจจึงเปล่งเสียงดังออกมาอย่างลึมตัว ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังมีความสนิทสนมกัน เช่น พี่กับน้อง เป็นต้น

ตัวอย่างคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **ตะโกน** (Ex-491-ตะโกน1)

บริบทสถานการณ์:

พาลิกาโทรศัพท์มาคุยกับเอชราที่หลวงพระบาง

ตัวบท:

("พี่มีเรื่องสำคัญเกี่ยวกับคุณอินจำปาเล่าให้วิวฟังเหมือนกัน วิวรู้ไหม คุณอินจำปาทำผู้หญิงท้อง") **"หา!"** เอชราตะโกนอย่างลึมตัว (จนทุกคนหันมามอง)

ชุดที่ 2 ได้แก่ คราง ครวญคราง

LAV ชุดนี้ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังเห็นถึงความเจ็บปวดในใจของผู้พูดที่เกิดขึ้นจากราวใดที่มากกระทบใจ จึงเปล่งเสียงออกมา ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังมีความสนิทสนมกัน เช่น สามี และภรรยา เป็นต้น

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้ คือ **คราง** (Ex-492- คราง1)

บริบทสถานการณ์:

คุณลินจงเล่าให้สามีฟังว่าหลานสาวท้อง และไม่สามารถติดต่อกับผู้ชายคนนั้นได้

ตัวบท:

(เธอเอ่ยขึ้นเรียบ ๆ เล่าถึงสุริยงว่าหายหน้า ปิดมือถือ ติดต่อกไม่ได้มาหลายวัน...ครั้นแล้ว ญบัตินี้ มูฉีจะออกไปตาม "ตินะ วิเศษละ" ดร.รพี เน้นพินด้วยความแค้น "คนหนึ่งก็บ๊อดชบ อีกคนก็อ้ำหิต..ไฉ่ยงมันเป็นสัตว์ หรือคน มันถึงได้ทำแบบนี้ได้..") **"ฉันสงสัยว่ามันคงมีเมียแล้ว"** คุณลินจงครางเบา ๆ (เศร้าที่สุดในชีวิต)

ชุดที่3 ได้แก่ อุทาน และ ร้องอุทาน

LAV ชุดนี้ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังรับรู้ถึงความรู้สึกใดๆ ของผู้พูดที่เกิดขึ้นเพราะเหตุการณ์ที่ผู้พูดได้ประสบ เช่น ตกใจ เสียใจ ดีใจ ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังมีความสนิทสนมกัน เช่น อากับหลาน

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชู้ดนี้คือ **อุทาน** (Ex-481-อุทาน1)

บริบทสถานการณ์:

ลูกหมีมาปลุกชินานางเพราะว่าวันนี้หน้าของปู่ก็ขึ้นกับชินานางไว้ว่าจะพาเด็กๆ ไปว่ายน้ำ

ตัวบท:

(ก็โหมงแล้ว" "อีกห้านาทีเจ็ดโหมง" เจ้าลูกหมีมองนาฬิกาแล้วขานเสียงแจ้ว) "**ตายละวา**"

หล่อน**อุทาน** (สปริงตัวออกจากเตียงเหมือนถูกเข็มแทง)

ชู้ดที่ 4 ได้แก่ โวย และโวยวาย

LAV ชู้ดนี้คือผู้พูดต้องการพูดจาอะอะเอะเอะเรื่องกับผู้ฟัง ด้วยผู้ฟังทำให้ผู้พูดไม่พอใจ ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังมีความสนิทสนมกัน เช่น เจ้านายกับลูกน้อง เป็นต้น

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชู้ดนี้คือ **โวยวาย** (Ex-442-โวยวาย1)

บริบทสถานการณ์:

ผู้จัดการบริษัทต้องการให้เซนไปทำงานที่ระยอง

ตัวบท:

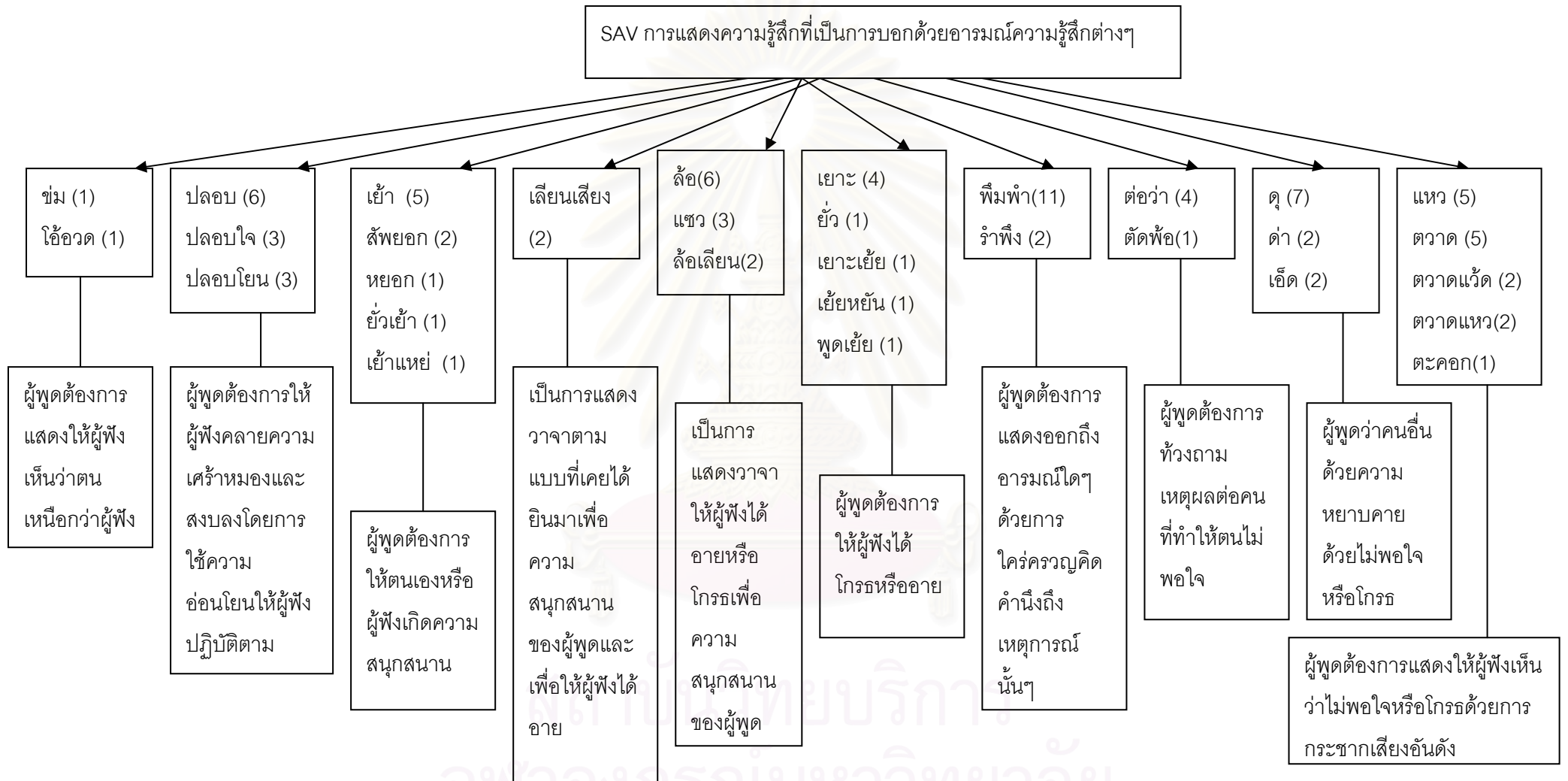
("บริษัทที่ระยอง เขาติดต่อว่าจ้างบริษัทเราไปจัดระบบรักษาความปลอดภัย เราอยากให้นายเป็นคนดูแลงานนี้" "ช่วงนี้เรายังไม่อยากทำอะไร" เขายายเอียง) "**นี่มันงานช่างเลยนะโว้ย**" ผู้จัดการโวยวาย ("บริษัทต้องการระบบที่ดีที่สุด ปลอดภัยที่สุด งบประมาณไม่อัน")

4.3.2 SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ

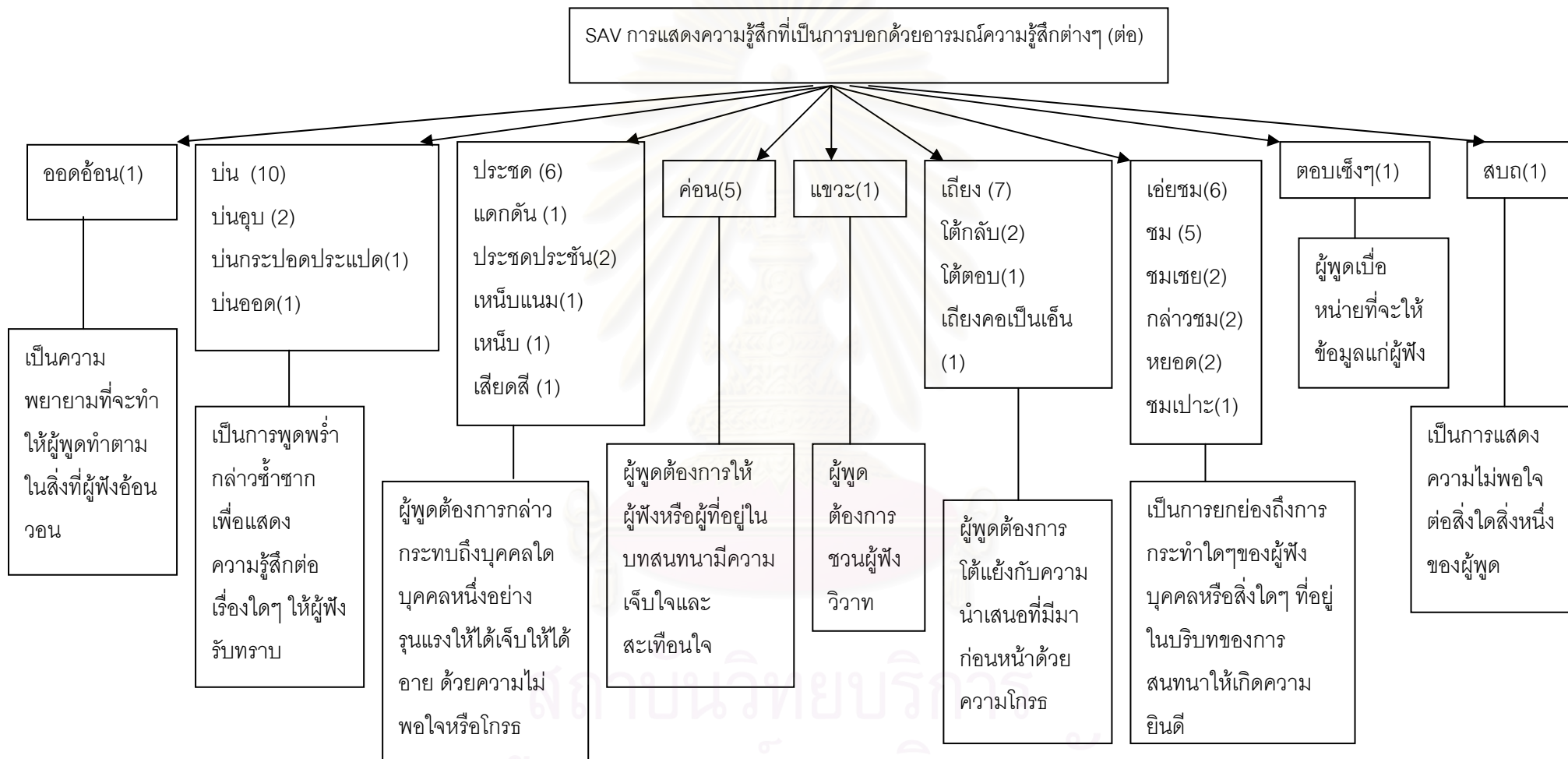
(Expressives plus Assertives)

การแสดงความรู้สึกประเภทนี้ คือการที่ผู้พูดต้องการบอกให้ผู้ฟังรับทราบถึงข้อมูล หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยการแสดงอารมณ์ความรู้สึกร่วมเข้าไปกับเหตุการณ์นั้นๆ ไม่ใช่แค่เปล่งเสียงแสดงอารมณ์ของผู้พูดออกมาให้ผู้ฟังรับทราบเหมือนใน SAV การแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressives) เท่านั้น หากผู้พูดยังต้องการให้ผู้ฟังมีอารมณ์และความรู้สึกร่วมไปด้วยกับข้อมูลและอารมณ์ที่ผู้พูดแสดงออกมา

SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ (Expressives plus Assertives) มีทั้งหมด 56 คำ จำนวน 160 ประโยค แบ่งเป็น 19 ชู้ด ดังนี้

ภาพที่ 4.14 SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ

ภาพที่ 4.15 SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ (ต่อ)

ชุดที่ 1 ได้แก่ ชม และ ใจอด

LAV ชุดนี้ ผู้พูดต้องการแสดงให้ผู้ฟังเห็นว่าตนมีความเหนือกว่าผู้ฟัง เพื่อที่จะแสดงให้คนอื่นเห็นว่าผู้ฟังมีข้อด้อยกว่าผู้พูด และเชื่อว่าเหตุการณ์นั้นไม่ได้อยู่ในความสนใจของผู้ฟัง ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างอากับหลาน เป็นต้น

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้ คือ **ชม** (Ex-481-ชม1)

บริบทสถานการณ์:

ลูกหนีเรียนว่ายน้ำเสร็จแล้วเห็นอาข้างนอนหลับอยู่ข้างสระ

ตัวบท:

(หลานขี้ตา เจ้าตัวอ้วนที่เพิ่งตั้งหนังสือไปจากหน้าหล่อนหัวเราะสะบัดน้ำใส่หล่อนติงๆ ไม่เลิก) "**อาข้างขี้ตา**" มันรีบ**ชม** (วางมาดต่อหน้าเด็กหญิง "เรียนเสร็จแล้วหรือ?" หล่อนลุกนั่ง)

ชุดที่ 2 ได้แก่ ปลอดภัย ปลอดภัย ปลอดภัย

LAV ชุดนี้ ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังคลายความเศร้าหมองและสงบลงโดยการให้ความอ่อนโยนให้ผู้ฟังปฏิบัติตามและไม่ใช้อำนาจต่อผู้ฟัง ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น ตำรวจกับเจ้าทุกข์ เป็นต้น

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **ปลอดภัย** (Ex-442-ปลอดภัย2)

บริบทสถานการณ์:

สุชิตะ ไปหา ร.ต.อ.โกมินทร์ เรื่องคดีวางระเบิดซูเปอร์มาร์เกต ที่พี่สาวเธอเป็นหนึ่งในผู้ได้รับบาดเจ็บ และหลานสาวเธอหายไป

ตัวบท:

(ดิฉันสงสารบุญแก่" สุชิตะยกถ้วยการแพ้นั้น "แกค่อนข้างจะอาภัพพอกับแม่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน พอมาอยู่กับแม่ก็เกิดเรื่องอย่างนี้ขึ้นอีก") "**พี่สาวคุณอาจไม่เป็นอะไรมากก็ได้**" เขา **ปลอดภัย** ("คงไม่มีทางที่จะช่วยเหลือพี่สุชิตะได้หรอกค่ะ")

ชุดที่ 3 ได้แก่ หยอก เย้า ยั่วเย้า สัพยอก เย้าแหย่

LAV ชุดนี้ ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังหรือตนเองเกิดความสนุกสนาน โดยที่ผู้พูดไม่จำเป็นต้องพบเห็นเหตุการณ์ใดๆก่อนหน้านั้น ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น เจ้านาย กับลูกน้อง เป็นต้น

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **เข้า** (Ex-442-เข้า1)

บริบทสถานการณ์:

ผู้กองโกมินทร์สั่งให้ดาบตำรวจเรียกคนที่อยู่ในเหตุการณ์วางระเบิดซุเปอร์มาร์เกตมาให้ปากคำ

ตัวบท:

(เจ้าช่วยหาห้องสักห้องในตึกนี้ แล้วเชิญแคชเชียร์ พนักงาน ยามและเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่อยู่เวรในช่วงที่เกิดเหตุไปพบผมที่นั่นด้วย""ครับผม" ตำรวจขีดเท้ารับคำสั่ง) **"ใจคอผู้กองจะไม่เหลืองานให้คนอื่นได้ทำกันบ้างเลยหรือ"** ดาบตำรวจเข้า ("ไม่มีทาง" โกมินทร์ สิ้นศิริชะ "ผมไม่มีวันปล่อยให้คนอื่นหรือคู่จะอะไรจะจุกจะจาย...")

ชุดที่ 4 ได้แก่ เลียนเสียง

ผู้พูดต้องการทำให้ตัวผู้พูดเองเกิดความสนุกสนานและต้องการให้ผู้ฟังได้อวย จึงแสดงวาทตามแบบที่เคยได้ยินผู้ฟังหรือคนอื่นๆ เคยพูดไว้ ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น อากับหลาน เป็นต้น

ตัวอย่าง **เลียนเสียง** (Ex-481-เลียนเสียง1)

บริบทสถานการณ์:

ลูกหมีเอาปลาหางนกยูงมาปล่อยในอ่างน้ำที่บ้านตัวเองและที่บ้านปู่ก็ เพราะครูสอนว่าปลาหางนกยูงกินลูกน้ำสาเหตุของไข้เลือดออกทำให้เราต้องบอกให้ลูกหมีเอาปลาไปปล่อย

ตัวบท:

("เวรกรรม! ไปไป ไปเอาสวิงของเรามาช้อนมันขึ้นมาให้หมด หนึ่งสอง..สาม..หายไปสองตัว โมหทนาสาธุ ขอโทษทีนะปลาจำ ไม่ได้ตั้งใจจะฆ่าจริง ๆ " **"บาปกรรม!"**เจ้าตัวดี **เลียนเสียง**เหมือนคุณย่าเปี้ยบ ("มันอยู่ของมันดี ๆ ไปฆ่ามันทำไมฮือฮ้าง")

ชุดที่ 5 ได้แก่ ล้อ ล้อเลียน แซว

LAV ชุดนี้เป็นการแสดงวาทาให้ผู้ฟังได้อายหรือโกรธเพื่อความสนุกสนานของผู้พูด ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น พี่กับน้อง เป็นต้นตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **ล้อ** (Ex-493-ล้อ2)

บริบทสถานการณ์:

เกื้อคุณบอกน้องสาวว่าเพิ่งกลับมาจากบ้านคุณป้าใหญ่และถูกขุ่นเสียอิม

ตัวบท:

("เป็นหมูหเรอ ถึงได้บอกว่าถูกขุ่น" คนเป็นน้องค่อน "หาเรื่องไปประจบคุณป้าใหญ่ละซิ แค่นี้ก็เป็นหลานรักจนเกินหน้าใคร ๆ ไปแล้ว") **"พูดเกินไป.."** ชายหนุ่มล้อน้องสาว (ใช้แซนล้อคคอเอาตัวเก็จมานั่งด้วยกันที่ชิงช้า)

ชุดที่ 6 ได้แก่ ยั่ว เยาะ เยาะเย้ย เย้ยหยัน พูดเย้ย

LAV ชุดนี้ ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังได้โกรธ อาย หรือเจ็บใจ ด้วยการใช้น้ำเสียงประกอบกับคำพูดเฉียดเฉือนผู้ฟัง ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่จำเป็นต้องสนิทสนมกันก็ได้ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนบ้าน เป็นต้น

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **เยาะ** (Ex-491-เยาะ1)

บริบทสถานการณ์:

เอชราโกรธอินจำปาที่ให้คนใช้ไปตามตัวเธอกลับมาจากบ้านแม่ เมื่อเจอหน้าอินจำปาเธอจึงฉุนเฉียว

ตัวบท:

("ที่วานเจ้เสียง ไปตามเพราะไม่อยากจะให้คุณแม่เหงาที่คุณไม่มาทานเป็นเพื่อน ถึงไม่ชอบชี้หน้าผมแต่ไหนก็ไม่ควรทำให้คุณแม่ไม่สบายใจท่านแก่แล้ว และเราทุกคนอยากให้คุณมีความสุขไม่ใช่หรือ?) **"พูดเก่งนะ"** เอชราทำเสียงเยาะ ("พูดเหมือนแคร้คุณป้าเสียเต็มประดาแล้วเวลายี่สิบกว่าปีคุณไปหลบอยู่ที่ไหน อยู่ๆก็โผล่มา...")

ชุดที่ 7 ได้แก่ พึมพำ และ รำพึง

LAV ชุดนี้ ผู้พูดต้องการแสดงออกถึงอารมณ์ใดๆด้วยการไคร้ครวญคิดคำนึงถึงเหตุการณ์นั้นๆ แต่เพียงลำพัง

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้ คือ **พึมพำ** (Ex-401-พึมพำ2)

บริบทสถานการณ์:

ญาติศึกษาเชิญภานต์และสรรพมาเลี้ยงฉลองขึ้นบ้านใหม่

ตัวบท:

(ผนังสีครีมข้างประตูแขวนภาพวาดศิลปะครีกรูปดอกกลั่นทมขาวเหลืองหล่นกระจายบนพื้นทราย มีทะเลสีครามเป็นฉากอยู่ลิบๆ นภานต์เดินไปหยุดหน้ารูปภาพ) "**ฝีมือใครวาดนะ สวยจัง**" นภานต์พึมพำ (พลงชะงะงอมองลายเขียนมูมภาพ)

ชุดที่ 8 ได้แก่ ตัดพ้อ และ ต่อว่า

ผู้พูดต้องการท้วงถามเหตุผลต่อคนที่ทำให้ตนไม่พอใจ ด้วยผู้พูดมีความน้อยใจในตัวผู้ฟัง และต้องการแสดงความรู้สึกให้ผู้ฟังรับทราบ เพราะเชื่อว่าเหตุการณ์นั้นไม่ได้อยู่ในความสนใจของผู้ฟัง ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น เจ้านายกับลูกน้อง เป็นต้น

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **ต่อว่า** (Ex-491-ต่อว่า3)

บริบทสถานการณ์:

เอชราตื่นสาย ทำให้เจ้เฮียงคนใช้ของคุณน้ำเพชรมาเรียก

ตัวบท:

(เจ้เฮียงมาเคาะประตูเรียกขณะที่เอชราแปรงผมเสร็จพอดีเอชราประตูแล้วรีบ**ต่อว่า** "**ปลุกให้เข้ากว่านี้หนอยก็ไม่ได้**" ("อ้าวจะลุกได้ยังไง คุณนายให้มาเรียกไปกินข้าวต้มอ้าวถึงได้ลุกว้าลื้อยังนอนอยู่")

ชุดที่ 9 ได้แก่ ตู ต่ำ เอ็ด

ผู้พูดต้องการทักท้วงหรือว่ากล่าวผู้ฟังด้วยความโกรธ เพราะผู้ฟังมีความผิดที่ไม่อยู่ในโอวาทหรือประพฤติดังที่ผู้พูดเห็นว่าไม่เหมาะสมไม่ควร อาจใช้เสียงดังหรือไม่ก็ได้ ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น ญาติผู้ใหญ่กับหลาน เป็นต้น

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **ตู** (Ex-493-ตู1)

บริบทสถานการณ์:

เก็จเห็นปัดฉัตรตื่นแต่เข้ามาช่วยคุณป้าใหญ่ของเธอใส่บาตร

ตัวบท:

("นี่ก็ยังงั้นมาคะถึงได้มาช่วยคุณบำไหญ่ใส่บาตรแต่เช้าอย่างนี้")"ถามเหมือนหาเรื่อง
เลยนะยายเก๊จ" คุณกมลาลาสนั่นหันมาดู (เธอได้ยินเสียงสนทนาของหนุ่มสาวชัดเจน "ที่
 เขาตื่นแต่เช้ามาช่วยคนแก่ใส่บาตรก็ดีแล้ว ..ยังจะถามได้ว่าคิดยังไง" คนถูกดูทำคายน)

ชุดที่ 10 ได้แก่ แหว ตวาด ตวาดแหว ตวาดแหว ตะคอก

LAV ชุดนี้ผู้พูดต้องการแสดงให้ผู้ฟังเห็นว่าไม่พอใจหรือโกรธด้วยการกระซางเสียงอันดัง
 เนื่องจากผู้ฟังทำให้ผู้พูดไม่พอใจ ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน
 เช่น ความสัมพันธ์ของเพื่อน เป็นต้น

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวด้วยชุดนี้คือ **แหว** (Ex-442-แหว1)

บริบทสถานการณ์:

อวยบอกกับเพื่อนว่าเธอไม่เชื่อว่าเธอจะเป็นคนร้ายที่ลอบวางระเบิดซูปเปอร์มาร์เกตหรือ
 ลักพาตัวบูเก้ตามที่พี่ชายหล่อนสงสัย

ตัวบท:

("ฉันไม่รู้จะบอกเธอยังไงเหมือนกัน" กวินรัตน์ถอนใจแรง ๆ "เอาเป็นว่าเป็นเรื่องของ
 สัญชาตญาณของฉันก็แล้วกัน" "สัญชาตญาณที่เกี่ยวข้องกับความหลอ ความเท่ของนาย
 เซนด้วยหรือเปล่า") "**จะบ้าหรือ**" กวินรัตน์แหวใส่

ชุดที่ 11 ได้แก่ ออดอ้อน

ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทำตามหรือคล้อยตามในสิ่งที่ผู้พูดอ้อนวอน โดยการใช้น้ำเสียง
 ประกอบที่แสดงให้เห็นว่าผู้พูดน่าสงสาร ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิท
 สนมกัน เช่น เป็นสามี และภรรยา น้อย เป็นต้น

ตัวอย่าง **ออดอ้อน** (Ex-442-ออดอ้อน1)

บริบทสถานการณ์:

ยูพีดีโทรศัพท์มาขอความช่วยเหลือเรื่องเงินจากเซนแล้วยูพีดีโทรศัพท์มาขอความ
 ช่วยเหลือเรื่องเงินจากเซนแล้วพูดพาดพิงไปถึงเรื่องภรรยาที่เสียชีวิตของเขา

ตัวบท:

("ถ้าคุณโทรมาเพื่อพลาบเรื่องไร้สาระแบบนี้ ผมก็ไม่มีอะไรจะพูดกับคุณอีก" "เดี๋ยวลีคะ")
 หล่อนออดอ้อน "**ใจคอคุณจะตัดเป็นตัดตายกับยูพีดีหรือคะ**"

ชุดที่ 12 ได้แก่ บ่น บ่นกระปอดกระแปด บ่นอุบ บ่นออก

LAV ชุดนี้เป็นการพูดพร่ำกล่าวซ้ำซาก เพื่อแสดงความรู้สึกต่อเรื่องใดๆ ให้ผู้ฟังรับทราบ และแสดงให้เห็นว่าผู้พูดไม่พอใจในเรื่องนั้นๆ และผู้พูดเห็นว่าผู้ฟังไม่ได้ให้ความสนใจกับเรื่องนั้นๆ ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น เพื่อนร่วมงาน เป็นต้น ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **บ่น** (Ex-441-บ่น1)

บริบทสถานการณ์:

เพื่อนร่วมงานของโมพีเตรียมตัวต้อนรับสส.ที่จะมาเยี่ยมที่อำเภอ

ตัวบท:

(ข้าวสส.พลและคณะสมาคมแม่บ้าน สส.ในเขตท้องที่ลุ่มภาคกลางข้าวสส.พลและคณะสมาคมแม่บ้าน สส.ในเขตท้องที่ลุ่มภาคกลางจะเดินทางมาเยี่ยมชาวบ้านที่บางส้มเปี้ยว ลือสะพัดในเวลารวดเร็วแม้แต่ข้าราชการหญิงของอำเภอก็จับกลุ่มคุยกันเรื่องนี้)"**เป็นการต้อนรับเจ้าใหญ่ นายโตพวกนี้เหลือเกิน**"ฉวีวรรณบ่นกับโมพีแต่เช้า ("มากันทีไร ข้า ทาสบริวารอย่างเราก็เหนื่อยสายตัวแทบขาด เอ้อ")

ชุดที่ 13 ได้แก่ แดกดัน ประชด ประชดประชัน เหน็บแนม เหน็บ เสียดสี

LAV ชุดนี้ ผู้พูดต้องการกล่าววาทะถึงบุคคลใดบุคคลหนึ่งอย่างรุนแรงให้ได้เจ็บให้ได้ อาย ด้วยความไม่พอใจหรือโกรธของผู้พูด ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่อาจ ไม่สนิทสนมกัน เช่น พี่เขย กับน้องภรรยา เป็นต้น ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **ประชด** (Ex-442-ประชด1)

บริบทสถานการณ์:

ไรอันคุยกับสุชิตะเกี่ยวกับเรื่องราวในครอบครัวเธอ

ตัวบท:

("แต่คุณแม่คุณก็ไม่เคยทอดทิ้งพี่สาวคุณ ถึงแม้จะย้ายมาอยู่นิวซีแลนด์กับคุณพ่อคุณแล้ว ก็ตาม ก็ยังรับพี่สาวคุณมาเลี้ยงดูพักใหญ่")"**ดูคุณช่างรู้ทุกอย่างเกี่ยวกับตัวฉัน เหลือเกินนะคะ**"สุชิตะ**ประชด**อยู่ในที่ ("เรียกว่าความสนใจจะถูกต้องกว่า" ชายหนุ่มยิ้ม)

ชุดที่ 14 ได้แก่ ค่อน

LAV นี้ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังหรือผู้ที่อยู่ในบทสนทนา มีความเจ็บใจและสะเทือนใจ เพื่อความสะใจของผู้พูด ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น อากับหลาน เป็นต้น

ตัวอย่าง **ค่อน** (Ex-481-ค่อน 2)

บริบทสถานการณ์: ลูกหมีบอกผู้ใหญ่ว่าจะช่วยไปเป็นพยานในศาลให้ปู่ก็

ตัวบท:

"ลูกหมีบอกช่วยก็ไม่ให้ช่วย ทีหลังอย่ามาขอให้ช่วยก็แล้วกัน"**ใครเขาอยากให้ตัวยุ่งอย่างเราช่วยกันเน้อ**" หญิงสาวค่อนหลานชายอย่างหมั่นไส้

ชุดที่ 15 ได้แก่ แหวะ

ผู้พูดต้องการชวนผู้ฟังวิวาท ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น เพื่อนร่วมงาน เป็นต้น

ตัวอย่าง **แหวะ** (Ex-441-แหวะ1)

บริบทสถานการณ์:

โมพีจัดโครงการผักปลอดสารพิษและประสบความสำเร็จมีคนมาซื้อของมากมายทำให้ศราชมเซย

ตัวบท:

("คุณทำประชาสัมพันธ์เก่งจริง" ชายหนุ่มที่เดินอยู่เคียงข้างหันมาบอกเบา ๆ) **"ก็แค่เข้าไปพูดเข้าไปบอกเขาดี ๆก็เท่านั้นเองแหละค่ะ"** ศราหวัเราะเบา ๆ รู้ว่าโดนแหวะเข้าให้อีกแล้ว

ชุดที่ 16 ได้แก่ เกียง เกียงคอปเป็นเอ็น โตตอบ โตกลับ

LAV ชุดนี้ ผู้พูดต้องการโต้แย้งกับความนำเสนอที่มีมาก่อนหน้าด้วยความโกรธ และแสดงให้ผู้ฟังเห็นว่าผู้พูดมีอารมณ์โกรธ ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น ความสัมพันธ์ของเพื่อน เป็นต้น

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **เกียง** (Ex-401-เกียง1)

บริบทสถานการณ์:

วรพลวิ่งมาตามนกดกับญาติที่กำลังเดินเล่นให้ไปกินข้าว

ตัวบท:

(นภนตย์กนาพิกาข้อมือขึ้นดูเวลาแล้วขมวดคิ้วใส่เพื่อนสนิท"กินอะไรกัน ยังไม่หกโมงเย็น") **"ก็คนหิวแล้วนี่"** แปรงเถียง เขาชอบฮักเพราะวิ่งมาซักระยะหนึ่ง "กินก็ต้องกินพร้อมกัน เขาจัดขันโตก แบกโตกแบกถาดกันหน้าตั้งมาวางไว้ให้แล้ว ออกมาเดินอยู่ได้ .. หนาวตายซัก"

ชุดที่ 17 ได้แก่ ชม ชมเชย ชมเปาะ กล่าวชม เอ่ยชม หยยอด

LAV ชุดนี้ เป็นการยกย่องถึงการกระทำใดๆของผู้ฟัง บุคคลหรือสิ่งใดๆ ที่อยู่ในบริบทของการสนทนาให้เกิดความยินดี ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น คนที่อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน เป็นต้น

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวด้วยชุดนี้คือ **ชม** (Ex-502-ชม1)

บริบทสถานการณ์:

ปารมีนำพันธ์ที่เธอทำมาให้ญาติมาลงชิม

ตัวบท:

(รสหวานอมเปรี้ยวแต่แถมด้วยรสขมเพียงเล็กน้อยแทบไม่รู้สึกลูกปากเธอยิ่งนัก) **"อร่อยกว่าพันธ์คราวก่อนที่ปาทำมาให้พี่อีกนะ"**ญาติมาชมอย่างจริงใจ(ก่อนยกแก้วขึ้นจิบอย่างสบายใจ)

ชุดที่ 18 ได้แก่ ตอบแข็ง ๆ

ผู้พูดเป็นหน่วยที่จะให้ข้อมูลแก่ผู้ฟัง ทั้งนี้ต้องมีการขอข้อมูลจากผู้พูดมาก่อนหน้านี้ ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น พี่กับน้อง เป็นต้น

ตัวอย่าง **ตอบแข็ง ๆ** (Ex-501-ตอบแข็ง ๆ1)

บริบทสถานการณ์:

น้องชายโทรศัพท์หาพี่ชาย

ตัวบท:

(ชายหนุ่มเหลือบมองหมายเลขที่ขึ้นจอแวบหนึ่ง ก่อนแนบเครื่องกับหู แล้วเสียงสุปริดากี้ดังมา "ทำอะไรอยู่" น้องชายถาม **"เปล่า"** เขา**ตอบแข็ง ๆ** ในใจนี้รู้ว่าน้องคงรู้เรื่องของเขาและบิดาแล้ว)

ชุดที่ 19 ได้แก่ สบถ

เป็นการแสดงความไม่พอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของผู้พูด และต้องการให้ผู้ฟังทราบว่าผู้พูดไม่พอใจต่อเหตุการณ์นั้นๆ ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น ลูกจ้างกับนายจ้าง เป็นต้น

ตัวอย่าง **สบถ** (Ex-442-สบถ1)

บริบทสถานการณ์:

เซนเห็นไข่ที่เพิ่งออกไปซื้อมาแตก

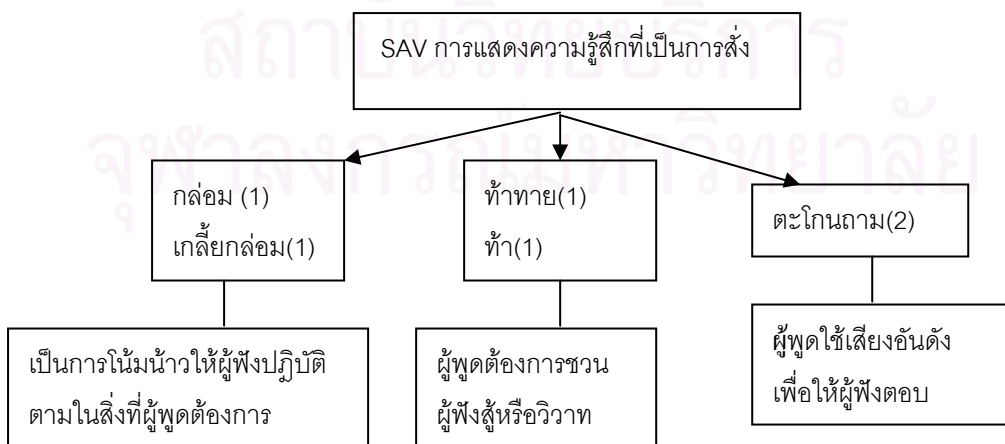
ตัวบท:

"**บ้าจริง**" เขา**สบถ** (เมื่อเห็นไข่แดงที่ไหลออกมาจากรอยร้าวของถุงพลาสติก "ไข่แตกตอนไหนวะ" "ให้อีฉันช่วยไหมคะ" คนทำความสะอาดบ้านยังรีๆ รอๆ อยู่เอ่ยถาม "ไม่ต้อง" เขาบอกหัวน ๆ)

4.3.3 SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการสั่ง (Expressives plus Directives)

การแสดงความรู้สึกประเภทนี้ คือการที่ผู้พูดแสดงความปรารถนาสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อให้ผู้ฟังกระทำในสิ่งที่ผู้พูดต้องการโดยการที่ผู้พูดได้แสดงอารมณ์และความรู้สึกร่วมกับความปรารถนานั้นๆ ด้วย

SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการสั่ง (Expressives plus Directives) มีคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยทั้งหมด 5 คำ จำนวน 6 ประโยค แบ่งเป็น 3 ชุด ดังนี้

ภาพที่ 4.16 SAVการแสดงความรู้สึกที่เป็นการสั่ง

ชุดที่ 1 ได้แก่ กล่อม และ เกลี่ยกล่อม

LAV ชุดนี้ ผู้พูดต้องการโน้มน้าวให้ผู้ฟังปฏิบัติตามในสิ่งที่ผู้พูดต้องการ ด้วยเชื่อว่าการกระทำนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้พูดและผู้ฟัง ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น อากั๊บหลาน เป็นต้น

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวด้วยชุดนี้คือ **เกลี่ยกล่อม** (Ex-481-เกลี่ยกล่อม1)

บริบทสถานการณ์:

เสนีย์ทนายฝ่ายของทนายกำลังขอมพยานก่อนที่จะขึ้นศาล

ตัวบท:

("ปู้ก็อยากอยู่กับใครลูก ระหว่างคุณลุงสาวิตร คุณป้า กับ ป้าหทัยและน้ำทนาย?")

"ตอบคุณน้ำเสนีย์สิลูก" ทนายช่วย**เกลี่ยกล่อม**ด้วยความมั่นใจ ("เิงคะปู้ก็ หนูอยากอยู่กับใคร?" เ็นีย์ถามย้ำปากแม่หนูสั้น มือสั้น รู้ว่าถ้าตอบว่าอยากอยู่กับคุณป้า น้ำทนายจะโกรธ แต่จะให้ตอบว่าอยากอยู่กับคุณน้ำอย่างใจหมาย แม่หนูก็กลัวเกินกว่าจะพูด)

ชุดที่ 2 ได้แก่ ทำทนาย และ ทำ

LAV ชุดนี้ผู้พูดต้องการชวนผู้ฟังผู้หรือวิวาท ด้วยผู้พูดต้องประสบเหตุการณ์บางอย่างที่ทำให้ผู้พูดไม่พอใจหรือโกรธผู้ฟัง และผู้พูดไม่แน่ใจว่าผู้ฟังต้องการที่จะทำสู้กับผู้พูดหรือไม่ ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น เพื่อนกับเพื่อน เป็นต้น

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวด้วยชุดนี้คือ**ทำทนาย** (Ex-442-ทำทนาย1)

บริบทสถานการณ์:

ต๊อบบอกพลว่าไม่เคยคิดจะเอาเงินของพลเลย โดยสาบานให้แม่ของพลเป็นพยานได้ว่า ต๊อบเคยไปหาพล แต่พลไม่เชื่อเพราะตอนนี้แม่ของเขาได้ตายไปแล้ว

ตัวบท:

"นี่เ็งหาว่าข้าโกหกหรือวะ" คนเมืองเพชรถามเสียงเข้ม "นี่ถ้าเป็นคนอื่นมาพูดใส่หน้าข้าแบบนี้ เป็นโดนทิ่มหน้าไปแล้ว "ถ้าเ็งนึกว่าเ็งแน่ก็ลองชกข้าดูสิ" พล**ทำทนาย** "แล้วเ็งจะรู้ว่าคนอย่างข้าไม่นั่งอมมืออติให้เ็งชกข้าอยู่คนเดียวหรอกโว้ย"

ชุดที่ 3 ได้แก่ ตะโกนถาม

LAVนี้ผู้พูดใช้เสียงอันดังเพื่อให้ผู้ฟังตอบ หรือให้ข้อมูลในสิ่งที่ผู้พูดต้องการ หรือผู้พูดอาจไม่แน่ใจว่าหากใช้เสียงเบาในการถามผู้ฟังจะได้ยินหรือไม่ ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น เพื่อนบ้าน เป็นต้น

ตัวอย่าง **ตะโกนถาม** (Ex-491-ตะโกนถาม1)

บริบทสถานการณ์:

เอชราไปนั่งชมรถคนร้ายที่จะมาทำร้ายคุณน้ำเพชรที่ทำน้ำระหว่างที่อินจำปาไปข้างนอก
เมื่ออินจำปากลับมารู้เรื่องเข้าจึงมาหาเอชรา

ตัวบท:

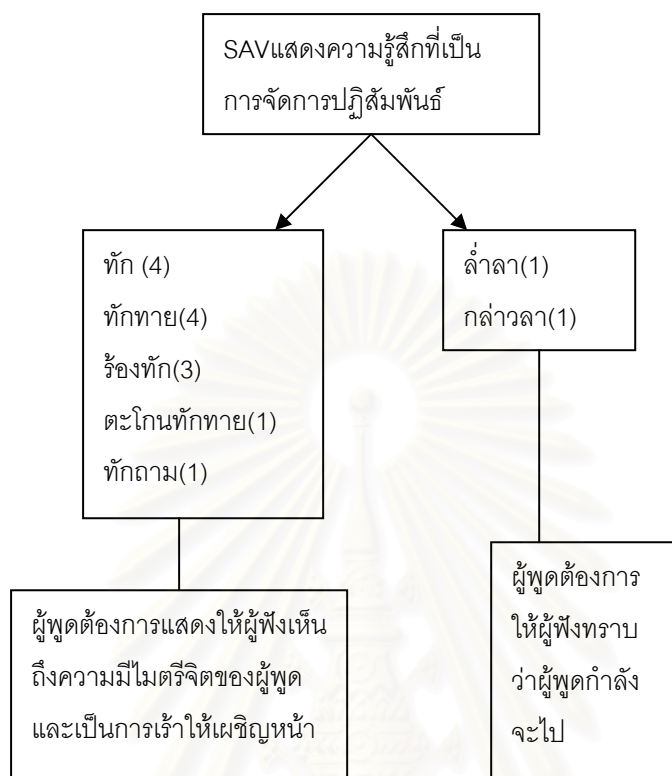
(อินจำปาไปที่ศาลาท่าน้ำ เอชราอยู่ที่นั่นจริงๆเมื่ออินจำปาเดินตรงไปหาเอชราก็ลุกขึ้นยืน
ทันที) **ตะโกนถามอย่างดีใจ "คุณกลับมาแล้วหรือ"** ("ลงมานั่งทำไมที่นี่มีดๆ ค่ำ" เขาดู
อย่างหัวเสีย)

4.3.4 SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (Expressives plus Interaction Management)

SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (Expressives plus Interaction Management) การแสดงความรู้สึกประเภทนี้ คือการที่ผู้พูดต้องการเชื่อมบทสนทนากับผู้ฟัง โดยผู้พูดต้องการเริ่มการดำเนินการ รับ ส่งต่อ หรือ ยุติการสนทนา กับผู้ฟังในสถานการณ์นั้น ๆ ทั้งนี้ ใน LAV ที่จัดอยู่ใน SAV นี้ ผู้พูดมีความรู้สึกร่วมอยู่ด้วยคือต้องการแสดงความเป็นมิตร ความปรารถนาดี และความห่วงใยต่อผู้ฟัง หรือผู้ร่วมสนทนา

SAVการแสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (Expressives plus Interaction Management) มี LAVทั้งหมด 7 คำ จำนวน 29 ประโยค แบ่งเป็น 2 ชุด ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4.17 SAVการความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์

ชุดที่ 1 ได้แก่ ทัก ร้องทัก ทักทาย ตะโกนทักทาย ทักถาม

LAV ชุดนี้ ผู้พูดต้องการแสดงให้ผู้ฟังเห็นถึงความมีไมตรีจิตของผู้พูดและเป็นการเร้าให้เผชิญหน้า ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น เจ้าของบ้าน กับแขกที่มาพักที่บ้าน เป็นต้น

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชุดนี้คือ **ทักทาย** (Ex-401-ทักทาย1)

บริบทสถานการณ์:

ไทม์พักที่บ้านของสุนัดดา

ตัวบท:

(สุนัดดาโบกมือเป็นเชิงทักทาย ไทจึงเดินอ้อมสระน้ำไปหา) "คุณตื่นเช้าจริง" หญิงสาวทักทาย ("คุณสุนัดดาก็ตื่นเช้าเหมือนกันนะครับ"ไทตอบยิ้มๆ)

ชุดที่ 2 ได้แก่ ล้ำลา และ กล่าวลา

LAV นี้ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทราบว่าผู้พูดกำลังจะไป แสดงถึงความมีสัมมาคารวะระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง ความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างปู่กับหลาน เป็นต้น

ตัวอย่างของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยชู้ดนี้คือ **กล่าวลา** (Ex-502- กล่าวลา1)

บริบทสถานการณ์:

วันแต่งงานของญาติและญาติ ปราบกฏว่ามณฑกานต์ไม่มาร่วมงานในตอนเช้าทำให้พิพัฒนาคุณปูของเธองุดหงิด

ตัวบท:

("วันนี้วันดีคุณปูอย่าหงุดหงิดดีกว่า"ญาติกล่าว)"แล้วเจอกันอีกที่ตอนเย็นนะครับ" ญาติกล่าวลา (พร้อมจูงมือภรรยาที่ยืนเคียงให้ไปด้วยกัน)

4.4 วจนกรรมการสัญญา (Commissives)

วจนกรรมการสัญญา เป็นการที่ผู้พูดสัญญา รับประกัน หรือทำการกระทำบางอย่างซึ่งแสดงว่าผู้พูดผูกมัดตัวเองความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน หรือไม่ก็ได้ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างอากับหลาน เป็นต้น ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ LAV ที่เป็น SAVสัญญา มี LAV 1 คำ 2 ประโยค ที่เป็น SAVสัญญา ตามเกณฑ์การวิเคราะห์วจนกรรมของเซอร์ล (1979) ดังแสดงในตามรางที่ 4.5

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.5 เกณฑ์ในการวิเคราะห์วิจารณ์กรรมการสัญญา

เกณฑ์	วิจารณ์กรรมการสัญญา
1. เกณฑ์เกี่ยวกับความน่าเชื่อถือ ก. เนื้อหาความน่าเชื่อถือ ข. ปัจจัยพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้พูดเสนอการกระทำหรือไม่กระทำในขนาดของตน - ผู้พูดเชื่อว่าการกระทำตามสัญญานั้นจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อผู้ฟังและผู้พูดสามารถกระทำตามนั้นได้
2. เกณฑ์ความจริงใจ ก. ความจริงใจ ข. สาระสำคัญของความจริงใจ	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้พูด ตั้งใจที่จะทำตามสัญญานั้นจริงๆ - ผู้พูดตั้งใจรับภาระอันเป็นผลของสัญญานั้นด้วยตัวเอง

(Searle, 1979: 44)

ตัวอย่าง **สัญญา** (Co-481-สัญญา1)บริบทสถานการณ์:

ลูกหมีขอให้อาซื้อเกมกตให้แต่อาไม่ยอมซื้อให้

ตัวบท:

("อาข้างฮ๊ะ..ซื้อเกมกตให้ลูกหมีหน่อยสิ" เจ้าตัวดีจับเข้าหญิงสาว"ไม่ฮ้าว ซื้อไปแล้วเราก็กะเปิงหมดเล่นไม่ทันคุ่ม") "คราวนี้ลูกหมีไม่กะแล้ว."เจ้าลูกหมีสัญญา ("น่าอะ.อาข้าง")

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยกับรูปประโยค

การศึกษานี้เป็นการศึกษาประเภทของประโยคความเดียวที่เกิดร่วมกับคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย(LAV) ที่เกิดในบริบทของการสนทนาในนวนิยายไทย โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญคือเพื่อวิเคราะห์ว่าคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยประเภทหนึ่งๆ สามารถเกิดร่วมกับรูปประโยคความเดียวประเภทใดได้บ้าง

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยศึกษารูปประโยคความเดียวที่ปรากฏในข้อมูลที่เกิดร่วมกับ LAV แต่ละคำจากข้อมูลในบทสนทนาที่ผู้เขียนนวนิยายได้ระบุไว้แล้วว่าผู้พูดมีเจตนาอย่างไร ซึ่ง LAV เหล่านี้ได้จำแนกประเภทตามวัจนกรรมเป็น SAV ในเชิงทฤษฎีที่เซอร์ล (Searle, 1969) ได้เสนอไว้ แม้ว่าเซอร์ลจะไม่ได้ให้ความสำคัญกับรูปภาษาที่เกิดขึ้นร่วมกับวัจนกรรมแต่ละชนิด แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ารูปประโยคความเดียวที่อยู่ในเครื่องหมายอัญประกาศ ที่เกิดขึ้นร่วมกับ LAV ที่จัดอยู่ใน SAV แต่ละชนิดนั้นมีหน้าที่และโครงสร้างของประโยค ส่วนใหญ่จะสัมพันธ์กันกับวัจนกรรมที่ SAV ชนิดนั้นๆ อ่างถึง ซึ่งตรงกับที่แวนเดอร์เวเคน (Vanderveken, 1990) ได้เสนอไว้ว่าวัจนกรรมมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ของประโยคที่ใช้แสดงวัจนกรรมนั้น และเชื่อว่าการแสดงวัจนกรรมน่าจะมีการแสดงออกทางรูปภาษาชัดเจน ซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยหมายถึงการศึกษาโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ของคำพูดในภาษาที่อยู่ภายใต้เครื่องหมายอัญประกาศ และคำพูดนี้ต้องเกิดร่วมกับคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV) ที่นำมาศึกษาด้วย

ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์จากนวนิยายในภาษาไทย จำนวน 9 เรื่อง 5,258 หน้า มีรายการคำ LAV 1,055 คำที่เกิดร่วมกับประโยคความเดียวจำนวนเดียวกันนี้ การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์นี้ซึ่งยังไม่มีการศึกษามาก่อนจะแสดงให้เห็นชัดเจนว่า รุปประโยคที่ปรากฏในข้อมูลร่วมกับ LAV นั้น มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร

5.1 เกณฑ์ที่ใช้ศึกษาโครงสร้างประโยคความเดียว

ในการศึกษารูปประโยคที่เกิดร่วมกับ LAV ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกใช้โครงสร้างของรูปประโยคความเดียวที่ใช้ในการเก็บข้อมูล และใช้เกณฑ์ปรากฏเป็นโครงสร้างในการจำแนกรูป

ประโยคออกเป็น 5 ชนิด คือ รูปประโยคบอกเล่า รูปประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธ รูปประโยคคำถาม รูปประโยคปฏิเสธ และ รูปประโยคคำสั่ง ดังนี้

5.1.1 รูปประโยคความเดียว

รูปประโยคความเดียว ในงานวิจัยนี้ตรงกับ รูปประโยคสามัญของ วิจิตรนัฏ ภาณุพงศ์ (2532) นั่นคือรูปประโยคที่มีส่วนประกอบมูลฐานของประโยคส่วนเดียวหรือหลายส่วนเรียงกันได้แก่ หน่วยประธาน หน่วยกรรมตรง หน่วยกรรมรอง หน่วยนามเดี่ยว หน่วยอกรรม หน่วยสกรรม และหน่วยทวิกรรม

รูปประโยคความเดียวเมื่อแยกตามรูปประโยคชนิดต่างๆ โดยใช้ลักษณะโครงสร้างประโยค สามารถจำแนกได้ดังนี้

(1) ประโยคบอกเล่า	นิตมาทำงานแล้ว
(2) ประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธ	นิตไม่มาทำงานวันนี้
(3) ประโยคปฏิเสธ	นิต (ผู้พูด) “ไม่ค่ะ”
(4) ประโยคคำสั่ง	ไปทำงานวันนี้ละนิต
(5) ประโยคคำถามแบบถามเนื้อความ	นิตมาทำงานกับใคร
นิตทำงานอะไร
นิตมาทำงานอย่างไร
นิตทำงานที่ไหน
นิตมาทำงานเมื่อไหร่
ทำไมนิตไม่มาทำงาน
นิตทำงานได้เงินเดือนเท่าไร
ที่ทำงานนิตมีพนักงานกี่คน
(6) ประโยคคำถามแบบให้ตอบรับหรือปฏิเสธ	นิตไปทำงานหรือ
นิตไปทำงานหรือเปล่า
นิตไปทำงานหรือยัง
นิตไปทำงานหรือไม่
นิตไปทำงานไหม
นิตไปทำงานใช่ไหม

	นิตไปทำงานใช่หรือไม่
	นิตไปทำงานไม่ใช่หรือไม่
(7) ประโยคคำถามแบบให้เลือกตอบ	นิตจะไปหรือไม่ไป

5.1.2 การเกิดร่วมของรูปประโยคบอกเล่า

ประโยคบอกเล่า มีเนื้อความรับรองข้อความที่กำลังกล่าวอยู่นั้น โดยผู้วิจัยจะอาศัยจะใช้เกณฑ์ในการจำแนก คือ เป็นประโยคที่ไม่มีลักษณะของประโยคคำถาม หรือคำสั่ง คือไม่มีคำแสดงการถาม หรือ คำสั่ง ไม่จำเป็นต้องมีประธานบุรุษที่ 2 อาจเป็นเพียงคำนาม และกริยา อาจมีส่วนขยายอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง: **บอก** (As-481-บอก7)

บริบทสถานการณ์: ซินานางเชิญหัฐฐีเข้ามาในบ้านหลังกลับจากสนามเด็กเล่นพร้อมเด็ก ๆ

ตัวบท: (ซินานางเชิญหัฐฐีเข้ามาในบ้านหลังกลับจากสนามเด็กเล่นพร้อมเด็ก ๆ) **"วันนี้คุณย่าทำหมอย่างน้ำผึ้งครับ"** ลูกหมี่รีบบอกเอาหน้า

LAV **บอก** เกิดร่วมกับประโยคข้อมูล **"วันนี้คุณย่าทำหมอย่างน้ำผึ้งครับ"**

5.1.3 การเกิดร่วมของรูปประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธ

ประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธ โดยทั่วไปสังเกตได้จากคำปฏิเสธ เช่น **ไม่ มิ** เป็นต้น โดยผู้วิจัยจะอาศัยจะใช้เกณฑ์ในการจำแนกเช่นเดียวกับประโยคบอกเล่า คือ เป็นประโยคที่ไม่มีแสดงการถาม หรือ คำสั่ง ไม่จำเป็นต้องมีประธานบุรุษที่ 2 อาจเป็นเพียงคำนาม และกริยา อาจมีส่วนขยายอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง: **บอก** (As-502-บอก7)

บริบทสถานการณ์: หลังส่งตัวป่วยสาวเข้าหา ญาติไปอาบน้ำแต่กลับออกมาในชุดเจ้าสาว เช่นเดิม

ตัวบท: (เจ้าตัวหายไปถึงสิบนาทีก่อนก็ออกมาด้วยชุดเดิมหน้ามุก ญาติรีบลุก ขึ้นไปหา "มีอะไรหรือ?") **"ตาลถอดชุดนี้ไม่ได้ นะคะ"**ญาติบอกเสียงละห้อย (ท่าทางหมดแรงกับการปล้ำปลดกระดุมเม็ดเล็ก ๆ ที่เรียงอยู่ข้างหลังยาวมาถึงเอว)

LAV **บอก** เกิดร่วมกับประโยคข้อมูล **"ตาลถอดชุดนี้ไม่ได้ นะคะ"**

5.1.4 การเกิดร่วมของรูปประโยคปฏิเสธ

ประโยคปฏิเสธ รูปประโยคที่มีคำปฏิเสธ คือคำว่า ไม่ หรือ เปล่า อยู่ในประโยคนั้นและผู้พูดใช้ปฏิเสธข้อความที่กำลังกล่าวอยู่

ตัวอย่าง: ปฏิเสธ (2) (As-491-ปฏิเสธ(2) 2)

บริบทสถานการณ์: อินเกษมบอกอินจำปาว่าเขาจะแต่งงาน

ตัวบท: ("พ่อพวงมาลัยอย่างแกนี่ก็ยังไม่ขึ้นมาถึงคิดจะแต่งงาน" อินจำปาหรีตาเล็กน้อยเมื่ออีกฝ่ายทำท่าถอนใจ "หรือว่าเพราะมีปัญหา") "เปล่า" อินเกษมปฏิเสธทันที (ความเครียดหายค่อยมีแกใจลากเก้าอี้มานั่งคุยด้วย)

LAVปฏิเสธ เกิดร่วมกับประโยคข้อมูล "เปล่า"

5.1.5 การเกิดร่วมของรูปประโยคคำสั่ง

ประโยคคำสั่ง โครงสร้างของประโยคจะมีคำกริยาเป็นคำบอกบุรุษที่ 2 หรือคำบอกบุรุษที่ 1 พหูพจน์ และในบางครั้ง อาจละผู้กระทำกริยาไป ซึ่งอาจเป็นประโยคที่มีคำบอกมาลา ซิ นะ เถอะ เถอะนะ อยู่ท้ายประโยคหรือไม่ก็ได้ หรืออาจมีกริยาตัวแรกเป็น เชิญ กรุณา โปรด ช่วย และถ้าหากเป็นคำสั่งที่เป็นการปฏิเสธมักมีคำว่า อย่า ห้าม ต้อง อยู่ในประโยค

ตัวอย่าง: สั่ง (Di-401-สั่ง2)

บริบทสถานการณ์: ไทเล่าให้ญาติสาวฟังว่าแม่ของหล่อนป่วยหนักอยู่ในไอซียู

ตัวบท: ญาติสาวเกือบหมดเรี่ยวแรง ขับพลันน้ำตาก็พรั่งพรูลงมาอาบหน้า"เพา หยิบกระดาศใน กล่องส่งให้เป็กที" ไทสั่งเด็กสาว

LAVสั่ง เกิดร่วมกับประโยคข้อมูล "เพา หยิบกระดาศในกล่องส่งให้เป็กที"

5.1.6 การเกิดร่วมของรูปประโยคคำถาม

จากการศึกษาพบประโยคคำถาม 3 ชนิดซึ่งจำแนกโดยใช้เกณฑ์โครงสร้างของความเป็นข้อเสนอคือ

1 ประโยคคำถามแบบตอบรับปฏิเสธ คือ ประโยคคำถามที่มีคำลงท้ายคำถามด้วย ไหม หรือยัง หรือเปล่า หรือ ใช่หรือเปล่า ไม่ใช่หรือ ใช่ไหม ซึ่งเป็นการถามเพื่อหาค่าความจริงเท็จของการนำเสนอ

ตัวอย่าง: ถาม (Di-502-ถาม26)

บริบทสถานการณ์: ภูบดีและญาติมาเพิ่งเดินทางกลับมาถึงบ้านหลังจากไปฮันนีมูนมา

ตัวบท: คนใช้ทั้งคู่แย่งกระเป๋าจากมือเจ้านาย เดินตัวปลิวขึ้นไปห้องพักปล่อยให้สามีภรรยาเดินตามมาทีหลัง "**คุณปู่เข้านอนหรือยัง?**" ญาติถามคนใช้ทันทีที่เดินมาถึงห้องพัก "คุณท่านขึ้นห้องแล้วค่ะ แต่สิ่งไว้ว่าถ้าคุณตาลกับคุณภูมาให้เข้าไปหาท่านได้เลย"

LAVถาม เกิดร่วมกับประโยคข้อมูล "**คุณปู่เข้านอนหรือยัง?**"

2. ประโยคคำถามแบบให้ตอบเนื้อความ คือประโยคคำถามที่มีคำสั่งคำถามด้วย ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ทำไม เท่าไร ก็ อย่างไร และในบางครั้งอาจมีคำบอกมาลา ละ นะ สิ อยู่ท้ายประโยค

ตัวอย่าง: **ถาม** (Di-491-ถาม33)

บริบทสถานการณ์: เษรากรกลับมาจากลาวตรงไปบ้านคุณน้ำเพชรเพื่อที่จะเก็บกระเป๋ากลับไป อยู่กับแม่ที่บ้าน

ตัวบท: คุณน้ำเพชรมองเธอเมินๆ อย่างไม่สบอารมณ์เมื่อเอษราเข้ามากราบในตอนเย็น แต่ก็**ถาม**ตรง ๆ "**ทำไมเราต้องกลับไปอยู่กับแม่**" วิวอยากทำตัวให้เหมาะสม แม่ก็เห็นด้วย บ้านคุณป้ากำลังมีงาน"

LAVถาม เกิดร่วมกับประโยคข้อมูล "**ทำไมเราต้องกลับไปอยู่กับแม่**"

3. ประโยคคำถามแบบเลือกตอบ คือประโยคคำถามที่มีเนื้อความของความนำเสนอสองเนื้อความขึ้นไป และให้ผู้ฟังเลือกตอบหนึ่งเนื้อความ

ตัวอย่าง: **ถาม** (Di-502-ถาม15)

บริบทสถานการณ์: ญาติมาห้องรับประทานอาหารข้างล่างที่มีคนใช้คอยบริการอยู่

ตัวบท: ญาติอาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้าแล้วลงไปยังห้องอาหารชั้นล่างในตอนเช้า "**จะรับกาแฟหรือข้าวต้มดีคะ**" มะยมเสนอหน้ามาถาม หากญาติมองไปรอบ ๆ ห้องก่อนส่ายหน้าปฏิเสธ

LAVถาม เกิดร่วมกับประโยคข้อมูล "**จะรับกาแฟหรือข้าวต้มดีคะ**"

5.2 การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยกับรูปประโยค

การศึกษารูปประโยคความเดียวที่เกิดร่วมกับ LAV ที่จัดอยู่ในวัจนกรรมแต่ละประเภท ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ตามหัวข้อ 5.1 คือจำแนกรูปประโยคความเดียวโดยใช้ลักษณะโครงสร้าง คือ รูปประโยคบอกเล่า รูปประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธ รูปประโยคปฏิเสธ รูปประโยคคำสั่ง และ รูปประโยคคำถาม โดยจัดประเภทและจำนวนของรูปประโยคแต่ละชนิดว่ามีประเภทใดบ้าง และมีจำนวนเท่าไร ตามวัจนกรรมต่างๆ ใน 5 วัจนกรรมหลัก คือ วัจนกรรมการ

บอก (Assertives) วจนกรรการบอกให้กระทำ (Directives) วจนกรรการแสดงความรู้สึก (Expressives) วจนกรรการสัญญา (Commissives) และวจนกรรการประกาศ (Declaratives)

5.2.1 การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เป็นวจนกรรการบอกกับรูปประโยคประเภทต่างๆ

วจนกรรแต่ละประเภทมีความสัมพันธ์กันกับรูปประโยคความเดียวที่เกิดร่วม เช่น ใน วจนกรรการบอก รูปประโยคที่เกิดร่วมเป็นรูปประโยคบอกเล่า วจนกรรการบอกให้กระทำ รูปประโยคที่เกิดร่วมเป็นรูปประโยคคำสั่ง และ รูปประโยคคำถาม แต่มี รูปประโยคที่เกิดร่วมกับ LAV ที่จัดเป็น SAV ประเภทต่างๆ เกิดรูปประโยคไม่ตรงกันกับ SAV ที่อ้างถึงวจนกรรนั้นๆ เช่น SAV บอกให้ตอบ หรือ การถาม แต่ใช้รูปประโยคบอกเล่า ในกรณีเหล่านี้จะมีการนำเสนอ และอธิบาย เป็นข้อๆ ไป เป็นที่น่าสังเกตว่าประโยคความเดียวที่เกิดร่วมกับวจนกรรประเภทต่างๆ ไม่มี ประโยคบอกความรู้สึก เพราะฉะนั้น ในวจนกรรการแสดงความรู้สึก มีรูปประโยคแตกต่างกัน มากมาย แต่จะมีการกระจายการเกิดรูปประโยคประเภทต่างๆ มากกว่า ใน วจนกรรอื่นๆ

LAV ที่จัดเป็น SAVการบอก ในวจนกรรการบอกมีทั้งหมด 90 คำ จำนวน 455 ประโยค และแบ่งเป็นประเภทย่อยได้ 3 ประเภทดังนี้

- 1) SAVการบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม
- 2) SAVการบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม
- 3) SAVการบอกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์

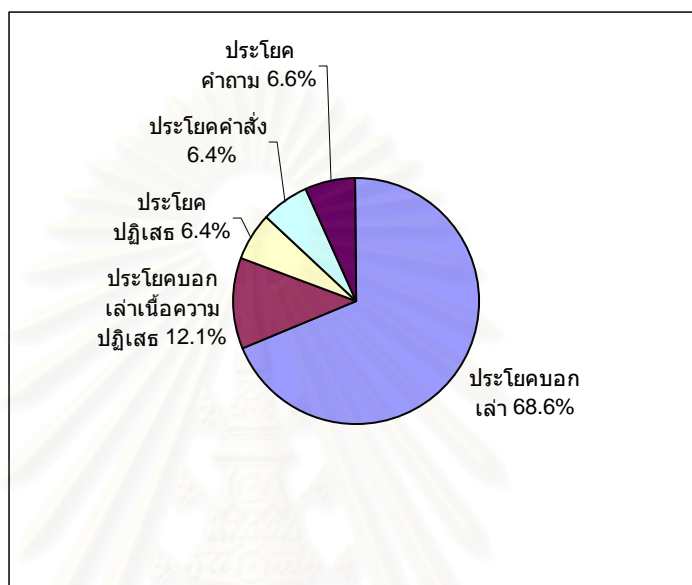
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.1 การเกิดร่วมของวัจนกรรมการบอกกับรูปประโยคประเภทต่างๆ

ประโยค วัจนกรรม การบอก	ชนิดของประโยค					
	ประโยคบอกเล่า		ประโยค ปฏิเสธ	ประโยค คำสั่ง	ประโยค คำถาม	รวม
	บอกเล่า	บอกเล่า เนื้อความ ปฏิเสธ				
SAVการบอกที่ผู้พูด เป็นผู้เริ่มวาทกรรม	109 73.7%	16 10.8%	4 2.7%	15 10.1%	4 2.7%	148 100%
SAVการบอกที่ผู้พูดไม่ ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม	187 64.3%	39 13.4%	25 8.6%	14 4.8%	26 8.9%	291 100%
SAVการบอกเพื่อเป็น การจัดการปฏิสัมพันธ์	16 100%	- 0%	- 0%	- 0%	- 0%	16 100%
รวมวัจนกรรมการบอก ทุกประเภท	312 68.6%	55 12.1%	29 6.4%	29 6.4%	30 6.6%	455 100.0%
	360 80.7%					

วัจนกรรมการบอกเป็นการพรรณนาหรือบรรยายเหตุการณ์หรือสภาพต่างๆ ที่เกิดขึ้น ดังนั้นประโยคที่เกิดร่วมกับวัจนกรรมการบอกจึงควรเป็นประโยคบอกเล่า จะเห็นว่าจากตาราง 5.1 วัจนกรรมการบอกมีการเกิดร่วมกับประโยคทุกประเภท ซึ่งประโยคส่วนใหญ่เป็นประโยคบอกเล่า โดยถือว่าบอกเล่าและบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธ เป็นประเภทย่อยของประโยคบอกเล่าด้วยเช่นกัน และจาก SAV การบอกทั้ง 3 ประเภท พบว่า SAVการบอกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์เกิดร่วมกับประโยคบอกเล่าสูงที่สุดคิดเป็น 100% เติม SAVการบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม เกิดร่วมกับประโยคบอกเล่าชนิดบอกเล่าเป็นอันดับสองคิดเป็น 73.7% และ SAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรมเกิดร่วมกับประโยคบอกเล่าชนิดบอกเล่าเป็นอันดับที่สาม โดยคิดเป็น 64.3% ทั้งนี้เมื่อ SAVการบอกทุกประเภทแล้วพบว่า มีประโยคบอกเล่าเกิดขึ้นสูงที่สุดคิดเป็น 80.7% มีประโยคคำถาม(6.6%) ประโยคคำสั่ง และประโยคปฏิเสธเกิดขึ้นเล็กน้อยเท่านั้นและเกิดขึ้นเป็นจำนวนเท่ากัน(6.4%) ดังนั้น จากที่แวนเดอร์เวคิน (1990) ได้เสนอไว้ว่าวัจนกรรมมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ของประโยคและเชื่อว่าน่าจะมีการแสดงออกทางรูปภาษาชัดเจนนั้น ไม่เป็นไปตามนั้นเสมอไป เพราะประโยคที่น่าจะเกิดร่วมวัจนกรรมการบอกควรจะ

เป็นประโยคบอกเล่าทั้งหมด ไม่ควรมีประโยคชนิดอื่นๆ จึงเป็นที่น่าสนใจว่ารูปประโยคที่ปรากฏร่วมกับ LAV ใดบ้างใน SAV ประเภทย่อยของวัจนกรรมการบอกที่เกิดขึ้นร่วมกับประโยคคำสั่ง ประโยคคำถาม และประโยคปฏิเสธ

ภาพที่ 5.1 การเกิดร่วมของวัจนกรรมการบอกกับรูปประโยคประเภทต่างๆ

5.2.1.1 SAVการบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม

จากตารางที่ 5.2 ใน SAVการบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรมมี LAV ทั้งสิ้น 19 คำ จำนวน 6 ชุดคำ และมีประโยคที่เกิดขึ้นร่วมกับ SAV นี้ ทั้งสิ้น 148 ประโยค และประโยคที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นประโยคบอกเล่า คิดเป็นร้อยละ 84.5 และ ประโยคคำสั่งเกิดเป็นอันดับสอง (10.1%) ส่วน ประโยคปฏิเสธ และประโยคคำถามเกิดร่วมกับ SAV นี้เท่ากันคือ คิดเป็นร้อยละ 2.7 ที่น่าสนใจคือ มี LAV ใดบ้างใน SAV การบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรมที่เกิดร่วมกับประโยคคำสั่ง ประโยคคำถาม และประโยคปฏิเสธ และที่น่าสนใจคือ LAV **บอก** สามารถเกิดร่วมกับรูปประโยคได้ทุกประเภท

ตารางที่ 5.2 การเกิดร่วมของ SAV การบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรมกับรูปประโยคประเภทต่างๆ

SAV การบอก ที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม	ชนิดของประโยค					
	ประโยคบอกเล่า		ประโยค ปฏิเสธ	ประโยค คำสั่ง	ประโยค คำถาม	รวม
	บอก เล่า	บอกเล่า เนื้อความ ปฏิเสธ				
ข้อที่ 1 กล่าว บอก บอกกล่าว พูด ว่า(1) เอ่ยเอ่ย บอก	92	13	4	13	1	123
ข้อที่ 2 เล่า บอกเล่า เล่าต่อ ทำความ	6	1	-	-	1	2
ข้อที่ 3 กระซิบ กระซิบบอก กระซิบกระซาบ	5	1	-	1	-	7
ข้อที่ 4 แนะนำ แนะนำ (1)	2	-	-	1	1	4
ข้อที่ 5 เสนอ	1	-	-	-	1	2
ข้อที่ 6 ย้ำ สำทับ	3	1	-	-	-	4
รวมจำนวนประโยค(%)	109 73.7%	16 10.8%	4	15	4	148
	125 84.5%		2.7%	10.1%	2.7%	100.0%

5.2.1.1.1 การเกิดร่วมของรูปประโยคปฏิเสธกับ SAV การบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม
การเกิดร่วมของรูปประโยคปฏิเสธกับ SAV การบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม พบใน LAV

บอก

ตัวอย่าง **บอก** (As-442-บอก11)

บริบทสถานการณ์:

เซนเห็นไข่ที่เพิ่งออกไปซื้อมาแตก

ตัวบท:

("บ้าจริง" เขาสบถ เมื่อเห็นไข่แดงที่ไหลออกมาจากรอยร้าวของถาด

พลาสติก "ไข่แตกตอนไหนวะ" "ให้อีซันช่วยไหมคะ" คนทำความสะอาดบ้านยังรีๆ รอๆ อยู่
เอ่ยถาม) "ไม่ต้อง" เขาบอกห้วน ๆ

LAV **บอก** ที่จัดอยู่ใน SAV การบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม จากตัวอย่างเป็นประโยค
ปฏิเสธซึ่งเป็นที่น่าสนใจว่าทำไมไม่เป็นประโยคบอกเล่าดังที่เวนเดอร์เวคิน (1990) ได้เสนอไว้

ว่าวัจนกรรมมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ของประโยคและเชื่อว่าน่าจะมีการแสดงออกทางรูปภาษาชัดเจน แต่จากตัวอย่าง ทำให้เห็นว่าผู้พูดต้องการบอกให้ผู้ฟังทราบว่าไม่ต้องการความช่วยเหลือแต่อย่างใดจึงปฏิเสธความช่วยเหลือนั้นโดยการบอก

5.2.1.1.2 การเกิดร่วมของรูปประโยคคำสั่งกับ SAV การบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม

การเกิดร่วมของรูปประโยคคำสั่งกับ SAV การบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม พบใน LAV ต่อไปนี้ **บอก บอกกล่าว ว่า(1) กระซิบ แนะนำ(1)**

SAV การบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม มี LAV **บอก บอกกล่าว ว่า(1)** อยู่ในชุดเดียวกัน

ตัวอย่าง **ว่า(1)** (As-481-ว่า(1) 1)

บริบทสถานการณ์:

ลูกหมีเอากะละมังซักผ้ามาเพื่อที่จะได้ยื่นต่อตัวมองผ่านกำแพงไปยังบ้านของปู่ก็ แต่อา
มาเห็นเข้า

ตัวบท:

"สำหรับลูกหมี ..." มันหันมาทำหน้าที่เก๊กเสียงเคร่งขรึม "ปู่ก็ไม่ใช่คนอื่น เรื่องของปู่ก็ก็คือ
เรื่องของลูกหมีเหมือนกัลล์" **"ลงมา!"** หญิงสาวว่าเสียงเฉียบขาด แต่นายตัวร้ายหรือจะฟัง
LAV **ว่า(1)** จากตัวอย่างเป็นประโยคคำสั่ง โดยเป็นการบอกให้ทำนั่นคือบอกให้ไปลงมา

จากกะละมังซักผ้าตัวเอง

LAV **กระซิบ**

ตัวอย่าง **กระซิบ** (As-501-กระซิบ1)

บริบทสถานการณ์:

ร้านอาหารที่สุปรีดีและเพื่อนไปเป็นร้านของป่าของใจภักดีและสุปรีดีเห็นใจภักดีกำลัง
ทำงานร้าน จึงทักทายกันทำให้เพื่อนๆ ของสุปรีดาวิพากษ์วิจารณ์ใจภักดี

ตัวบท:

("เบาๆ ก็ได้ เดียวเขาก็ได้ยินหมดว่าพวกเรานินทา แต่พวกเราเชื่อเถอะพี่นั่นเขาชำนาญ
เรื่องความสวยงามของผู้หญิง และเพื่อนสุคนธ์ก็สวยจริง ๆ พี่ยืนยัน" สุปรีดีหันมามอง
หญิงสาวข้างกาย วาดวิไลยิ้มพลาง) **กระซิบ "วันหลังสุดต้องเล่าเรื่องเพื่อนคนนี้ให้วาด
ฟังบ้างนะคะ"** เขาพยักหน้า

LAV **กระซิบ** จากตัวอย่างเป็นประโยคคำสั่ง โดยเป็นการบอกให้ทำนั่นคือบอกให้เล่าเรื่อง ของเพื่อนผู้ฟังให้ผู้พูดฟังในวันหลัง และเหตุที่ต้องกระซิบก็เพื่อแสดงความสุภาพและไม่ต้องการให้ ผู้ที่อยู่ในบทสนทนาทราบว่าตกเป็นเป้าของการสนทนาอยู่

LAV แนะนำ(1)

ตัวอย่าง **แนะนำ(1)** (As-481-แนะนำ(1) 1)

บริบทสถานการณ์:

นายสุวัฒน์แนะนำให้ภรรยาไปทำเรื่องเป็นผู้ปกครองของปูกี้ต่อศาลอย่างถูกต้องตาม กฎหมาย

ตัวบท:

("ยังไม่ได้ทำเรื่องขอเป็นผู้ปกครองต่อศาลอย่างถูกต้องใช่ไหมครับ?" "ยังครับ ..เพราะผม ไม่เคยคิดว่าจะมีปัญหา") **"จัดการให้ถูกต้องตามกฎหมายดีกว่านะครับ"** นายหนุ่ม **แนะนำ** (ชายทั้งคู่สบตากันด้วยความเข้าใจ เค้าแห่งความยุ่งยากก่อตัวชัดเจน!)

LAV **แนะนำ(1)** เป็นการชี้ให้ผู้ฟังเห็นว่าควรหรือไม่ควรทำในเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งเป็น ประโยชน์แก่ผู้ฟังเองจากตัวอย่างเป็นประโยคคำสั่ง โดยเป็นการบอกให้ทำนั่นคือบอกผู้พูดบอกให้ ผู้ฟังจัดการเรื่องต่างๆ ให้ถูกต้องตามกฎหมาย

5.2.1.1. 3 การเกิดร่วมของรูปประโยคคำถามกับ SAV การบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม การเกิดร่วมของรูปประโยคคำถามกับ SAV การบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม พบใน LAV

ต่อไปนี้ **บอก เล่า แนะนำ(1) เสนอ**

LAV บอก

ตัวอย่าง **บอก** (As-493-บอก11)

บริบทสถานการณ์:

เกื้อคุณนั่งคุยกับเจ้าของหาบขนมจีนและลูกค้าขาประจำของแก ที่แม่ฮอนสอน

ตัวบท:

(คู่สนทนาของเขาเป็นชายสูงวัยที่มองปราดก็รู้ว่าเป็นครูเกษียณอายุราชการ คำถามเรื่อง ความหมายชื่อจังหวัดของเกื้อคุณเข้าทางอีกฝ่าย) **"คุณรู้ไหมว่าที่นี่เดิมชื่อแม่ฮ่องสอน"** ผู้เป็นเจ้าของ **บอก** (ยิ่งเมื่อคนฟังทำท่าสนใจเขายิ่งขยาย "...ตราจังหวัดยังทำเป็นรูปช้าง เล่นน้ำในหุบเขาตามกำเนิดของเมือง")

LAV **บอก** ในตัวอย่างเป็นประโยคคำถามที่ผู้พูดใช้เพื่อเร้าความสนใจของผู้ฟังให้สนใจในเรื่องที่ผู้พูดจะพูดต่อไป โดยที่ผู้พูดไม่ได้ต้องการทราบคำตอบจริงๆ ว่าผู้ฟังจะรู้ในความเห็นนั้นหรือไม่

LAV เล่า

ตัวอย่าง **เล่า** (As-491-เล่า1)

บริบทสถานการณ์:

อินจำปาถูกลอบทำร้ายขณะเดินมาที่บ้านใหญ่แต่ในที่สุดเขาก็ปลอดภัย

ตัวบท:

(ทุกคนแยกย้ายกันไปเหลือเพียงคนในครอบครัว สร้อยสุดาเดินลงมาจากข้างบน) **"แม่รู้ไหมพี่เขาถูกดักทำร้ายตอนเดินมาหาเราที่บ้าน"** อินเกษมเล่าหน้าตาเฉย (โดยทำเป็นไม่เห็นอาการเช่นเขี้ยวเคี้ยวฟันของลุง)

LAV **เล่า** เป็นการเสนอความเหตุการณ์ต่างๆ จากตัวอย่างเป็นการเสนอความถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาแล้ว และผู้พูดใช้เป็นประโยคคำถามในการเสนอความแต่เจตนาคือต้องการแจ้งให้ผู้ฟังทราบถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นนั่นเอง

LAV แนะนำ(1)

ตัวอย่าง **แนะนำ(1)** (As-491-แนะนำ1)

บริบทสถานการณ์:

อินจำปามาหาเอชราเพราะมีเรื่องอยากจะทำกับเธอ

ตัวบท:

(อินจำปาเดินนำหน้าไปก่อน ทำให้เอชราซึ่งใจอยู่ครู่หนึ่งก่อนเดินตามไปอย่างไม่ค่อยไว้ใจนัก) **"หนังสือที่วางลงก่อนดีไหมจะได้คุยสะดวกหน่อย"** ชายหนุ่มแนะนำอย่างหวังดี (แต่เอชราเซิดใส่ "...ที่จริงคุณน่าจะดีใจนะที่คนในบ้านนี้เป็นพวกคุณทุกคน")

LAV **แนะนำ(1)** จากตัวอย่างเป็นประโยคคำถาม ซึ่งเป็นการบอกให้ทำนั่นคือบอกผู้พูดบอกให้ผู้ฟังวางหนังสือก่อนนั่นเอง แต่ที่ใช้ประโยคคำถามเนื่องจากเป็นการสุภาพที่จะให้ผู้ฟังทำตามโดยให้ผู้ฟังได้คิดว่าควรทำตามหรือไม่นั่นเอง

LAV เสนอ

ตัวอย่าง เสนอ (As-481-เสนอ2)

บริบทสถานการณ์:

ลูกหมี่ถามย่าว่าถ้าสอบได้ที่หนึ่งคุณย่าจะให้อะไรลูกหมี่จากนั้นจึงหันไปถามอา

ตัวบท:

"คุณย่าครับถ้าเทอมนี้ลูกหมี่สอบได้ที่หนึ่งคุณย่าจะให้อะไรลูกหมี่" แล้วลูกหมี่อยากได้อะไรล่ะลูก? คุณชนนีถามกลับ "อยากได้หุ่นยนต์ที่ประกอบเป็นตึกได้ครับ" มันตอบได้ทันที"เฮาสีลูก ถ้าสอบได้จริง ๆ ย่าจะซื้อให้" "แล้วอาข้างล่ะ?" เจ้าตัวร้าย หันมาไล่เบียด "เลี้ยงใหญ่สักมือเป็นไง" หญิงสาวเสนอ

LAV เสนอ จากตัวอย่างเป็นประโยคคำถาม ซึ่งเป็นการบอกแจ้งให้ผู้ฟังทราบนั่นเอง โดยที่ผู้พูดใช้คำถามขึ้นมาเพื่อให้ผู้ฟังตัดสินใจว่าข้อเสนอ นั้นเป็นที่พอใจแก่ผู้ฟังหรือไม่

5.2.1.2 SAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม

จากตารางที่ 5.3 ในวัจนกรรมการบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม มี LAV ทั้งสิ้น 38 ชุดคำ แบ่งเป็น 68 คำ และมีประโยคที่เกิดขึ้นร่วมกับ SAV นี้ทั้งสิ้น 291 ประโยค และประโยคที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นประโยคบอกเล่า คิดเป็นร้อยละ 77.7 รองลงมาคือประโยคคำถาม (8.9%) ประโยคปฏิเสธ (8.6%) และ ประโยคคำสั่ง (4.8%) ตามลำดับ ที่น่าสนใจคือมี LAV ใดบ้างที่เกิดร่วมกับ รูปประโยคคำถาม รูปประโยคปฏิเสธ และรูปประโยคคำสั่ง

ตารางที่ 5.3 การเกิดร่วมของ SAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรมกับรูปประโยคประเภทต่าง ๆ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม	ประโยค	ชนิดของประโยค					รวม
		ประโยคบอกเล่า		ประโยค ปฏิเสธ	ประโยค คำสั่ง	ประโยค คำถาม	
		บอกเล่า	บอกเล่าเนื้อความ ปฏิเสธ				
ชุดที่ 1	รายงาน	8	-	-	-	-	8
ชุดที่ 2	สรุป	8	2	-	1	-	11
ชุดที่ 3	พูดลอยๆ, เปรย	7	-	-	-	-	7
ชุดที่ 4	เฉลย, ตอบ	70	6	6	-	3	85
ชุดที่ 5	ตอบส่งๆ	1	-	-	-	-	1
ชุดที่ 6	ตอบเสียงๆ, ปายเบียง	2	2	-	-	-	4
ชุดที่ 7	บอกปิด	-	-	3	-	-	3
ชุดที่ 8	แบ่งรับแบ่งสู้	-	2	-	-	-	2
ชุดที่ 9	ปฏิเสธ (1), ปฏิเสธ (2)	-	-	10	-	-	10
ชุดที่ 10	ปิด	1	-	-	-	-	1
ชุดที่ 11	ย້อน, สวน, สวนคำ, สวนกลับ	2	1	-	-	7	10
ชุดที่ 12	ยอมรับ	2	-	-	-	-	2
ชุดที่ 13	สรวลภาพ	3	-	-	-	-	3
ชุดที่ 14	ขัด, แย้ง, ท้วง, ตึง, ค้าน	10	5	-	1	4	20
ชุดที่ 15	แก้, กล่าวแก้, แก้ตัว	2	2	2	-	1	7
ชุดที่ 16	ตำหนิ, ว่า (2)	2	2	-	-	1	5
ชุดที่ 17	ออกปาก	-	1	-	-	-	1
ชุดที่ 18	ออกตัว	3	1	1	-	-	5
ชุดที่ 19	ปรารภ	2	2	-	-	-	4
ชุดที่ 20	เสริม, สอด	4	-	1	-	1	6
ชุดที่ 21	ขยายความ, ชี้แจง, สาธยาย, อธิบาย	9	1	1	-	-	11
ชุดที่ 22	ดักคอ	2	2	-	-	5	9
ชุดที่ 23	เดา, เดาส่ง	4	-	-	-	1	5
ชุดที่ 24	ตัดบท	2	2	-	3	-	7
ชุดที่ 25	แปล	1	-	-	-	-	1
ชุดที่ 26	ฟ้อง, กล่าวหา	2	-	-	-	-	2
ชุดที่ 27	รับคำ, รับปาก	9	-	-	-	-	9
ชุดที่ 28	รับรอง	-	1	-	-	-	1
ชุดที่ 29	ยืนยัน, ยืนยัน	2	1	1	-	-	4
ชุดที่ 30	ทวนคำ	8	-	-	-	1	9
ชุดที่ 31	ท้อ	1	-	-	-	-	1
ชุดที่ 32	ทวงสัญญา	-	1	-	-	-	1
ชุดที่ 33	ต่อรอง	1	-	-	-	-	1
ชุดที่ 34	ปรึกษา, หารือ	1	-	-	-	1	2
ชุดที่ 35	พล้งปาก, โพล่ง, โพล่งพูด	4	3	-	1	1	9
ชุดที่ 36	กล่าวเตือน, เตือน, เตือนสติ	5	-	-	6	-	11
ชุดที่ 37	ให้ความเห็น, ออกความเห็น, วิจารณ์, วิพากษ์วิจารณ์	3	1	-	-	-	4
ชุดที่ 38	ประกาศ	6	1	-	2	-	9
รวมจำนวนประโยค (%)		187	39	25	14	26	291
		226 77.7%		8.6%	4.8%	8.9%	100.0%

5.2.1.2.1 การเกิดร่วมของรูปประโยคปฏิเสธกับ SAVการบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม

การเกิดร่วมของรูปประโยคปฏิเสธกับ SAVการบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม พบใน LAV ต่อไปนี้ **ตอบ บอกปิด ปฏิเสธ(1) ปฏิเสธ(2) แก้ว ออกตัว สอด อธิบาย ยืนกราน**

LAV **ตอบ**

ตัวอย่าง **ตอบ** (As-481-ตอบ1)

บริบทสถานการณ์:

อาเห็นคูกี้ที่ซื้อมาหมดเลยสงสัยว่าเป็นฝีมือ หลานชาย

ตัวบท:

("เอาล่ะนายลูกหมีตัวดี บอกอามาตามตรงเดี๋ยวนี้นะ ฝีมือเราใช้ใหม่ที่แอบกินคูกี้จนหมดโกน่ะสิ") **"ป-า-ว"** เจ้าตัวดีประจำบ้านยื่นปากจู้**ตอบ**

รูปประโยคปฏิเสธเกิดร่วมกับ LAV **ตอบ** เนื่องจากผู้พูดปฏิเสธความนำเสนอที่มีมาก่อน คือผู้ถามต้องการทราบว่าผู้พูดได้ทำอย่างที่ผู้ถาม ถามหรือไม่ เมื่อผู้พูดไม่ได้ทำจึงปฏิเสธความนำเสนอไป ดังนั้น LAV **ตอบ** จึงเกิดร่วมได้กับรูปประโยคปฏิเสธ

LAV **บอกปิด**

ตัวอย่าง **บอกปิด** (As-491-บอกปิด1)

บริบทสถานการณ์:

อินประสงค์ถูกภรรยาคาดคั้นว่าเขาเกี่ยวข้องกับอะไรกับคุณน้ำเพชรจึงให้อินจำปาไปอยู่บ้านนั้น

ตัวบท:

"แล้วพี่อินจำปาเข้าไปเกี่ยวอะไรด้วยล่ะพอ ถึงได้เข้าไปอยู่ในบ้านนั้น หรือว่าคุณลุงให้เขาไป" อินเกษมซักเพราะซักรู้ถึงความไม่ชอบมาพากลบางอย่าง **"จันไม่รู้"** อินประสงค์ **บอกปิด** "แกอยากรู้ทำไมไม่ไปถามพี่แกเองล่ะ"

รูปประโยคปฏิเสธ เกิดร่วมกับ LAV **บอกปิด** เนื่องจากผู้พูดไม่ต้องการเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่มีความนำเสนอมาก่อนหน้า จึงปฏิเสธที่จะตอบคำถามนั้นโดยบอกให้ผู้ถามไปหา คำตอบกับคนอื่นที่ไม่ใช่ตัวผู้พูดแทน ดังนั้น LAV **บอกปิด** จึงเกิดร่วมกับรูปประโยคปฏิเสธทุกครั้ง ที่ผู้พูดได้แสดงเจตนาบอกปิด

LAV ปฏิเสธ (1) ปฏิเสธ (2)

ตัวอย่าง ปฏิเสธ (1) (As-493-ปฏิเสธ(1) 1)

บริบทสถานการณ์:

เมื่อคุณและแก๊งแก๊งก๊วนจีนบนม้าเตี้ยหน้าหาบจีน

ตัวบท:

(เวลาผ่านไปนานทีเดียวจนเกือบจะลืม) เขาจึงขยับลุก **ชวน** น้องสาว "เข้าไปหาอะไร ร้อน ๆ ตี๋มีในร้านนั้นหน่อยไหม" "**ไม่**" แก๊งปฏิเสธทันที ("เค้าจะคุยกับยาย จะนั่งรอตรงนี้ ตัวไปซื้อออกมาแล้วกัน")

รูปประโยคปฏิเสธเกิดร่วมกับ LAV ปฏิเสธ (1) ปฏิเสธ (2) ทุกครั้ง เนื่องจากผู้พูด ไม่มีความสนใจในความนำเสนอที่มีมาก่อนหน้า อาจเป็นคำชวนเช่นตัวอย่างข้างบน หรือบางครั้ง อาจเป็นคำถามที่ผู้พูดไม่ทราบข้อเท็จจริงจึง จึงปฏิเสธที่จะตอบคำถามนั้นก็ได้

LAV แก้ว

ตัวอย่าง แก้ว (As-442-แก้ว3)

บริบทสถานการณ์:

เซนพาดึกหญิงที่เขาเจอในคืนที่ซูเปอร์มาเกตเกิดระเบิดไปหาหมอ

ตัวบท:

("คุณรู้อะไรอย่างหนึ่งมั๊ย" ผู้สูงอายุกถามยิ้ม ๆ "อะไรครับ" "เวลานี้คุณทำท่าเหมือนกับเป็น พ่อแท้ ๆ ของเด็กไปแล้ว") "**คงไม่ถึงขนาดนั้นหรอกครับ**" เขาแก้วตัวอย่างเขิน ๆ

รูปประโยคปฏิเสธเกิดร่วมกับ LAV แก้ว เนื่องจากผู้พูด ต้องการแสดงว่าผู้ฟังเข้าใจผิด และต้องการเปลี่ยนความเข้าใจผู้ฟังเสียใหม่ ทั้งนี้ต้องมีความนำเสนอใด ๆ หรือข้อกล่าวหา เสียก่อนซึ่งผู้พูดเห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง ดังนั้น LAV ชุดนี้จึงสามารถเกิดร่วมได้กับ รูปประโยคปฏิเสธ

LAV ออกตัว

ตัวอย่าง ออกตัว (As-481-ออกตัว1)

บริบทสถานการณ์:

เมื่ออยากทราบว่าลูกสาวกับพี่สาวเพื่อนบ้านมีเรื่องอะไรกันเลยอยากให้ผู้สาวเล่าให้ฟัง

ตัวอย่าง:

("เราน่ะพยายามโยกโย้ยโยนความผิดให้คนนั้นคนนี้อยู่เลย เล่าให้แม่ฟังดีกว่าว่าเรื่องราวมันเป็นยังไงกัน) "**ช่างไม่ได้ตั้งใจหรอกค่ะ**"หญิงสาวรีบ**ออกตัว**เสียงอ่อย ("หุเขหาหาตัวเองแท้ๆ")

รูปประโยคปฏิเสธเกิดร่วมกับ LAV **ออกตัว** เนื่องจากผู้พูดต้องการป้องกันตนเองล่วงหน้าไม่ให้ผู้อื่นมากล่าวหาตนเพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกเห็นใจและไม่ต่อว่าในการกระทำที่ผู้พูดทำลงไป จึงปฏิเสธความนำเสนอที่ผู้อื่นจะกล่าวหาตนล่วงหน้า ดังนั้น LAV **ออกตัว** จึงสามารถเกิดร่วมกับรูปประโยคปฏิเสธ

LAV **สอด**

ตัวอย่าง **สอด** (As-491-สอด1)

บริบทสถานการณ์:

เพื่อนๆในกลุ่มของเอชราล้อมเอชรากับเซตวันว่าเป็นแฟนกัน

ตัวอย่าง:

("ลื้อกันมาตั้งแต่ปีหนึ่งถึงปีสี่ไม่เปื้อกันบ้างหรือไง") "**ไม่เปื้อหรอก**" ฉัตรสุดาเพื่อนอีกคน **สอด**หน้าตาเฉย ("พวกเราจะลื้อต่อไปจนกว่านายจะยอมรับความจริง นายนะตามวิมานานแล้ว ถูกบ่นถูกว่าก็ไม่ถอย...")

รูปประโยคปฏิเสธเกิดร่วมกับ LAV **สอด** เนื่องจากผู้พูดต้องการเข้ามาร่วมในการสนทนานั้นๆด้วย ซึ่ง LAV **สอด** ที่พบเป็นการแสดงความสนิทสนมระหว่างเพื่อน เป็นการปฏิเสธความนำเสนอมามาก่อน ซึ่งอาจไม่ได้อยู่ในความสนใจของผู้ฟังก็ได้ ดังนั้น LAV **สอด** จึงสามารถเกิดร่วมได้กับรูปประโยคปฏิเสธ

LAV **อธิบาย**

ตัวอย่าง **อธิบาย** (As-481-อธิบาย1)

บริบทสถานการณ์:

ปู้คี่ขอร้องพยาบาลให้เปิดประตูห้องคุณย่าให้หน่อยเพราะอยากจะเข้าไปเยี่ยมคุณย่า

ตัวบท:

("ไม่ได้" ตวาดเสียงแหลมกร้าว "ฟังภาษาคนไม่รู้เรื่องหรือโง่งน่ะบอกแล้วว่าคุณท่านกำลังพักผ่อน ใครจะเข้าไปรบกวนไม่ได้ทั้งนั้น) ""**ปู่ก็ไม่ได้เข้าไปรบกวนนะคะ**" เด็กหญิงพยายาม**อธิบาย** ("แค่ปู่ก็คิดถึงคุณย่า อยากพบคุณย่า...")

รูปประโยคปฏิเสธเกิดร่วมกับ LAV **อธิบาย** เมื่อผู้พูดปฏิเสธความนำเสนอที่มีการก่อนหน้าโดยชี้แจงอย่างละเอียด

LAV **ยื่นกราน**

ตัวอย่าง **ยื่นกราน** (As-401-ยื่นกราน1)

บริบทสถานการณ์:

ปู่พาญาติไปรับประทานอาหารนอกบ้านปรากฏว่าไม่ได้นั่งโต๊ะที่จองไว้

ตัวบท:

("ฉันโทรมาจองกับสมคิด เขาบอกเองว่าได้โต๊ะติดกับน้ำตก" "พี่ปู่คะ" ญาติสาวท้วง"ตรงนี้ก็ดีแล้วค่ะ") "**ไม่ดีหรอกจ๊ะ**"ชายหนุ่ม**ยื่นกราน** (ตรงนี้ใกล้วงดนตรี เสียงจะดังไป.. นี่เธอ" เขาสั่งบริการด้วยเสียงเย็นชาเช่นเดิม "ไปตามสมคิดมาซิ ทำทางจะพูดกันรู้เรื่องมากกว่า" บริการสาวหน้าเสี่ย หล่อนผละไปอย่างรวดเร็วแทบจะวิ่ง)

รูปประโยคปฏิเสธเกิดร่วมกับ LAV **ยื่นกราน** เมื่อผู้พูดมีความมั่นใจในคำแนะนำที่พูดออกไปก่อนหน้า ในตัวอย่างนี้แม้ว่าจะมีการท้วงแต่ผู้พูดก็ยังปฏิเสธการท้วงตังนั้น

5.2.1.2.2 การเกิดร่วมของรูปประโยคคำสั่งกับSAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม

กรรม

การเกิดร่วมของรูปประโยคคำสั่งกับSAV การบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม พบใน

LAV ต่อไปนี้ **สรุป ชัด ตัดบท โพล่งพูด เตือน เตือนสติ**

LAV **สรุป**

ตัวอย่าง **สรุป** (As-493-สรุป2)

บริบทสถานการณ์:

ก่องเพชรคุยกับน้องสาวเรื่องการทำงานที่เมืองจีน

ตัวบท:

("ที่จริงหนึ่งชอบที่นี่นะ เวลาทำงานเหนื่อย ๆ ก็เข้าไปเที่ยวเที่ยงไฮ้ เที่ยงไฮ้สวย สนุก เหมือนเมืองใหญ่ ๆ ทุกเมืองทั่วโลก")หญิงสาว**สรูป**สั้น ๆ "ว่าง ๆ ก็จะมาเที่ยวอีกนะ"

LAV **สรูป** เป็นการกล่าวประเด็นที่สำคัญอย่างย่อๆ โดยมากแล้วมักเป็นประโยคบอกเล่า เพราะ LAV **สรูป** จัดว่าเป็นการรายงานรูปแบบหนึ่ง แต่ LAV **สรูป** ที่เกิดร่วมกับประโยคคำสั่งเช่น ในตัวอย่างนี้ คือเป็นการชวนให้ผู้ฟังมาสถานที่แห่งนี้อีกครั้ง หลังจากที่ผู้พูดได้บรรยายถึงสถานที่แห่งนี้มาแล้ว

LAV **ขัด**

ตัวอย่าง **ขัด** (As-493-ขัด1)

บริบทสถานการณ์:

คุณกมลลาศน์คุยกับน้องชายถึงการหาทางออกให้ชีวิตของหลานสาว

ตัวบท:

("ตอนนี้ไม่ใช่เวลาที่ยายก่องหรือนายธนิจะมีสิทธิมีเสียงอีกแล้วเราหาที่ให้อยู่ให้ห่างไกล วงสังคมที่ตัวทำเรื่องอื้อฉาวไว้ ยินยอมให้อยู่ด้วยกัน หางานให้ทำ ป้าเชื่อว่าคนฉลาดอย่าง ยายก่องจะไม่ต่อรอง" ดวงตาของเกริกเป็นประกาย และเขาก็เสริม "ชีวิตจริงของสองคนจะ เริ่มที่นั่น.") "อย่าเพิ่งคิดไปขนาดนั้น" คุณกมลลาศน์**รีบขัด** (เธอรู้ทันที่ว่าน้องชายกำลังคิดอะไรในใจ)

LAV **ขัด** เป็นการที่ผู้พูดต้องการห้ามไม่ให้คู่สนทนากะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ผู้พูดไม่เห็นด้วย ซึ่งยับยั้งหรือหักท้วงผู้พูดไว้ จากตัวอย่าง ผู้พูดต้องการห้ามผู้ฟังไม่ให้คิดในสิ่งที่ผู้ฟังกำลังคิด ด้วย ทราบว่าบางทีอาจไม่เป็นไปตามนั้นและผู้ฟังอาจผิดหวังก็ได้ ดังนั้น รูปประโยคคำสั่งที่เกิดร่วมกับ LAV **ขัด** นี้เป็นการห้ามนั่นเอง

LAV **ตัดบท**

ตัวอย่าง **ตัดบท** (As-442-ตัดบท1)

บริบทสถานการณ์:

แม่บ้านมาทำงานที่บ้านเซนเคาะประตูเรียกเซนแต่เช้า เพื่อว่าจะได้มาดูแลเด็กที่เซนพามา เมื่อคืน

ตัวอย่าง:

("อย่าลืมหาอะไรให้ยายหนูกินตอนเช้าด้วย" เขาเตือน "คะ" คนทำความสะอาดบ้านรับคำด้วยหน้ายิ้ม ๆ "ข้าอะไรป่าพิศ" "เปล่าคะ" นางพิศปฏิเสธ "เพียงแต่นึกว่าลูกคนอื่นคุณ เชนยังเป็นห่วงขนาดนี้ถ้าเป็นลูกตัวเองจะห่วงขนาดไหน") **"ป่าจะไปทำงานก็ไปเถอะ"**
ชายหนุ่ม**ตัดบท**

LAV **ตัดบท** เป็นการทำให้ผู้ฟังยุติเรื่องที่คุยหรือถกเถียงกันอยู่ในขณะนั้น อาจเป็นเพราะผู้พูดไม่ต้องการตอบคำถามหรือให้ข้อมูลแก่ผู้ฟัง จากตัวอย่าง ประโยคที่ใช้ LAV **ตัดบท** เป็นการอนุญาตให้ผู้ฟังไปทำงานได้ ซึ่งก็คือการสั่งให้หยุดพูด หรือหยุดถามเรื่องที่ไม่ต้องการให้ข้อมูลนั้นๆ แก่ผู้ฟังซึ่งเป็นเรื่องของความสุภาพเข้ามาเกี่ยวข้องกับที่ผู้พูดไม่ได้บอกให้ผู้ฟังหยุดพูดเรื่องนั้นๆ เลยเสียทีเดียว

LAV **โพล่งพูด**

ตัวอย่าง **โพล่งพูด** (As-501-โพล่งพูด3)

บริบทสถานการณ์:

สุปริดีเห็นหนังสือที่วาดวิไลถ่ายแบบขึ้นปกในชุดที่เช็กชื่อจึงวิพากษ์ วิจารณ์ และจะขอหนังสือเล่มนั้นไปจากพี่ชาย

ตัวอย่าง:

(สุปริดียื่นมือไปคว้าหนังสือมาโดยเร็วจนเกือบกระชาก แกวตาสุปริดา สนุกซุกซนอย่างคนที่รู้ว่าถือไพ่เหนือกว่า "ไม่เป็นไร เดียวไปหาซื้อมาดูเองเก็บเองก็ได้") **"ซื้อมาแล้วอย่าได้วางไว้ให้คนในบ้านเห็นล่ะ"**เขาโพล่งพูด "ทำไม" น้องถาม นั่นสิ ..ทำไม สุปริดีถามตัวเองเช่นกันถามแล้วไม่มีคำตอบ นอกจากรู้สึกไม่สบายใจ ไม่อยากให้อากงเห็นหรือแม้แต่พ่อกับแม่เขาก็ไม่อยากให้ใครเห็นภาพนี้ เพราะผู้ใหญ่ทั้งสามคนในบ้านต่างรู้จักวาดวิไลกันทั้งนั้น และข้อสำคัญสุปริดีไม่อยากฟังใคร ๆ พูดถึงวาดวิไลเหมือนอย่างทีสุปริดาพูดเมื่อ ครู่นี้

LAV **โพล่งพูด** เป็นการที่ผู้พูดเผลอหลุดปากถึงความนำเสนออื่นๆ ให้ผู้ฟังได้ยินโดยที่ไม่ได้มีเจตนาให้ผู้ฟังได้รับทราบถึงความนำเสนออื่นๆ แต่อย่างไร จากตัวอย่าง ผู้พูดใช้ LAV **โพล่งพูด** ในประโยคคำสั่ง ซึ่งเป็นการห้ามผู้ฟังไม่ให้กระทำการใดๆ โดยที่ผู้พูดเองก็ไม่มีคำตอบเหมือนกันว่าทำไมจึงห้ามผู้ฟังเช่นนั้น

LAV เตือน เตือนสติ

ตัวอย่าง **เตือน** (As-442-เตือน3)

บริบทสถานการณ์:

แม่บ้านมาทำงานที่บ้านเซนเคาะประตูเรียกเซนแต่เช้า เพื่อว่าจะได้มาดูแลเด็กที่เซนพามา
เมื่อคืน

ตัวบท:

("อ้าว ป้าพิศ" เซนเอ่ยทัก พลังยกมือขึ้นปิดปากหาว เมื่อเปิดประตู "วันนี้มาแต่เช้าเชียว"
"อีฉันจะมาช่วยดูคุณหนูคะ" นางพิศตอบและสอดสายตาเข้าไปในห้อง "แกตื่นหรือยังคะ"
"ยัง" เซนสายศีรษะ"อีฉันไปเก็บกวาดบ้านก่อนนะคะ ถ้าคุณหนูตื่นแล้ว คุณเซนเรียก
อีฉันด้วยก็แล้วกัน") "อย่าลืมทำอะไรให้ยายหนูกินตอนเช้าด้วย"เขาเตือน ("คะ" คน
ทำความสะอาดบ้านรับคำด้วยหน้ายิ้ม ๆ)

LAV **เตือน เตือนสติ** จัดอยู่ในชุดเดียวกัน เป็นการบอกผู้ฟังให้ทำหรือไม่ทำอะไรสิ่งใดสิ่ง
หนึ่งในอนาคต จากตัวอย่าง LAV **เตือน** เกิดร่วมกับรูปประโยคคำสั่ง เป็นการบอกให้ผู้ฟังทำอะไรสิ่ง
หนึ่ง ด้วยผู้พูดเชื่อว่าเหตุการณ์นั้นจะไม่อยู่ในความสนใจของผู้ฟังจึงต้องสั่งให้ผู้ฟังทำสิ่งนั้น ๆ

5.2.1.2.3 การเกิดร่วมของรูปประโยคคำถามที่พบใน SAVบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาท
กรรม

การเกิดร่วมของรูปประโยคคำถามที่พบใน SAVบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม พบใน
LAV ต่อไปนี้ **ตอบ ย้อน สวน สวนกลับ ท้วง แก้วตัว ตำนานี สอด ดักคอ เต่า ทวนคำ หรือ
โพล่ง**

LAV **ตอบ**

ตัวอย่าง **ตอบ** (As-481-ตอบ13)

บริบทสถานการณ์:

ลูกหมี่ฝากรอยกัดไว้ที่ขนมที่คุณย่าทำไว้ทุกชิ้น

ตัวบท:

(ขนมเค็บบรวานี่สีน้ำตาลไหม้ที่คุณย่าอบและตัดเป็นชิ้นพองาม มันก็ฝากรอยกัดแต่งรูป
ครึ่งวงกลมไว้เป็นรอยทุกชิ้น ชิ้นละคำ พอถูกเอ็ดว่าทำไมไม่ทานเป็นชิ้นเป็นอัน มันก็ยึด
คอ)ตอบว่า "ลูกหมี่อยากรู้ว่าแต่ละชิ้นมันรสชาติเหมือนกันอะเปล่า.." (แล้วลูกหมี่
อยากรู้หรือเปล่าว่าไม่เรียวแต่ละอันมันตีกันได้เจ็บเหมือนไหมลูก" คุณย่าถาม)

LAV **ตอบ** เกิดร่วมกับรูปประโยคคำถาม เนื่องจากผู้พูดต้องการย้ำโมโหผู้ฟังจึงตอบด้วยคำถาม หรือ ผู้พูดอาจไม่มีเจตนาทำให้ผู้ฟังโกรธแต่ตอบอย่างผู้พูดคิดจริงๆ ว่าทำไมจึงทำเรื่องนั้นๆ

LAV ย้อน สวน สวนกลับ

ตัวอย่าง **ย้อน** (As-491-ย้อน4)

บริบทสถานการณ์ :

เดือนเต็มดวงอยากรู้ว่าเพื่อนคนที่กะรัตแก้วพาไปหาหมอ อรรถเพื่อตรวจครรภ์คือใคร

ตัวบท:

("แค่พูดความจริงให้พี่ฟังก็พอ เธอพาเพื่อนไปหาหมออรรถทำไม" กะรัตแก้วอึ้งไม่ยอมขายเพื่อนทั้งไม่เข้าใจว่าเดือนเต็มดวงสนใจอะไรมากมาย) จึงย้อนเอาว่า **"พี่รู้แล้วมาถามหนูทำไม"** ("ก็ได้" "เดือนเต็มดวงพยักหน้า" "งั้นฉันจะตั้งคำถามใหม่ หวังว่าคงตั้งใจตอบนะ")

LAV **ย้อน สวน สวนกลับ** ส่วนใหญ่จะเกิดร่วมกับรูปประโยคคำถามเพื่อแย้งความเดิมกับความนำเสนอที่มีมาก่อน ด้วยเป็นสิ่งที่ผู้ฟังทราบถึงคำตอบที่อยู่แล้ว ผู้พูดจึงไม่ต้องการตอบคำถามนั้นๆ หากแต่ตั้งคำถามกลับไปสู่ผู้ฟังแทนคำตอบ

LAV ท้วง

ตัวอย่าง **ท้วง** (As-502-ท้วง1)

บริบทสถานการณ์:

ปารมีของตามธาวิณไปเยี่ยมบุญทันที่โดนยิงที่โรงพยาบาล

ตัวบท:

"ปารมีตามไปเยี่ยมบุญทันด้วยคนสิคะ ตั้งแต่เขาเข้าโรงพยาบาลไปยังไม่ได้ไปเยี่ยมเขาเลย"ปารมีพูดเสียงอ่อน สบตาญาติผู้พี่"แต่ปายังเจ็บขาอยู่จะเดินไหวหรือ?" คนถูกขอ **ท้วง** หากอีกฝ่ายกลับคลี่คลาย"ไม่เป็นไรหรอกค่ะ พอพันผ้าไว้ มันไม่เจ็บเท่าไร"

LAV **ท้วง** เกิดร่วมกับรูปประโยคคำถามเนื่องจากผู้พูดให้ความเห็นในเชิงไม่เห็นด้วยกับความนำเสนอที่มีมาก่อนหน้าจากคู่สนทนา จึงได้ตั้งคำถามเพื่อให้ผู้ฟังได้คิดเป็นการชี้ให้เห็นข้อผิดพลาดในความนำเสนอที่มีมาก่อน เช่นตัวอย่าง ผู้พูดตั้งคำถามขึ้นเพื่อยับยั้งไม่ให้คู่สนทนาไปโรงพยาบาลเพราะเห็นว่าชายังเจ็บและยังเดินไม่ไหว

LAV แก้วตัว

ตัวอย่าง **แก้วตัว** (As-491-แก้วตัว1)

บริบทสถานการณ์:

จิรนาถแห่ย์เอษราเรื่องอินเกษม

ตัวบท:

("แห่ย์เล่นทำไมต้องโกรธ ที่เรื่องเซ่เพื่อนลื้อบ่อยๆ ไม่เห็นโกรธเลย") "**ใครว่าโกรธ**" เอษรา **รีบแก้ตัว** ("เพียงแต่เราเป็นห่วงคุณบ่่า ท่านอยู่ของท่านดีๆ แท้ แล้วนายคนนี้เข้ามาทีเดียว ทุกอย่างยุ่งเหยิงหมด")

LAV **แก้ตัว** เกิดร่วมกับรูปประโยคคำถามเนื่องจากการเป็นกรพูดเพื่อเปลี่ยนความเข้าใจ ผู้ฟังเสียใหม่ ในตัวอย่างผู้พูดต้องการเปลี่ยนความเข้าใจผู้ฟังเรื่องที่ถูกเพื่อนลื้อบ่ แต่ผู้พูดใช้ประโยคคำถามในการแก้ตัวเพื่อบอกให้ผู้ฟังทราบว่าตัวผู้พูดไม่ได้โกรธกับการที่ถูกเพื่อนลื้อบ่

LAV **ตำหนิ**

ตัวอย่าง **ตำหนิ** (As-491-ตำหนิ1)

บริบทสถานการณ์:

เอษราเห็นคุณบ่่าเพชรเข็นรถเข็นที่นั่งออกไปจนเกือบถึงบันไดทางลงศาลาท่าน้ำ

ตัวบท:

("ถ้าคุณบ่่านั่งเฉยๆวิวคงไม่ตกใจขนาดนี้ แต่เนี่ย เฮ้อ..อย่าให้พูดเลยดีกว่า ถ้าวิวมานั่งหัน คุณบ่่าคงตกน้ำไปแล้ว") "**ทำไมต้องทำหน้าอเป็นม้าหมากรุกยังงั้นไม่เห็นสวยเลย ยายวิว**" (สตรีวัยกลางคนใบหน้ามีเค้าว่าเป็นคนสวยมากครั้งหนึ่งตำหนิออกมาทันที เอษราหน้าอยิ่งขึ้น)

LAV **ตำหนิ** เป็นการแสดงให้ผู้ฟังทราบถึงความผิดพลาดหรือความบกพร่องใดๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งเกิดจาก ผู้ฟัง และผู้พูดไม่ต้องการให้ผู้ฟังกระทำสิ่งนั้นๆ อีก จากตัวอย่าง ผู้พูดได้ใช้ประโยคคำถามแสดงการตำหนิ เนื่องจากต้องการให้ผู้ฟังได้คิดคำตอบว่าทำจึงทำหน้าอเช่นนั้น และจะได้เลิกทำเสียที

LAV **สอด**

ตัวอย่าง **สอด**(As-481-สอด1)

บริบทสถานการณ์:

ทยาเห็นชินางนางและลูกหมี่กำลังจะออกไปข้างนอก

ตัวบท:

(ทยาเปิดประตูออกมาทักทาย "จะไปไหนกันหรือคะคุณข้าง?" "ออกไปทานข้าวหน้าปากซอยคะ ช่วงนี้อยู่กันแค่สองคน ข้างเลยชี้แจงทำกับข้าวเอง") "**ชี้แจงทำหรือทำแล้วกินไม่ลงกันแน่?**" นายตัวแสบสอดขึ้นมา (พร้อมส่ายหัวว่า "โกหกผู้ใหญ่ไม่ตีนะอาข้าง")

LAV **สอด** พบในประโยคที่ผู้พูดต้องการเข้ามาร่วมในการสนทนานั้นๆ ด้วย ซึ่ง LAV **สอด** ที่เกิดร่วมกับรูปประโยคคำถามจากตัวอย่างนี้เป็นการแสดงความสนิทสนมระหว่างอากับหลาน ซึ่งเป็นการตั้งคำถามในสิ่งที่อากับหลานรู้เหตุผลกันดีว่าทำไมจึงออกไปกินข้าวนอกบ้าน อย่างไรก็ตาม LAV **สอด** มักพบในกรณีที่มีความสนิทสนมกันระหว่างผู้ร่วมสนทนาและมักเป็นเด็กหรือเพื่อนสนิทจึงสามารถใช้ LAV **สอด** นี้ได้ เพราะในสังคมไทยเป็นการไม่สุภาพหากจะมีใคร **สอด** ขึ้นมาระหว่างการสนทนาของบุคคลอื่น

คำกริยาแสดงการบอก LAV **ตักคอ**

ตัวอย่าง **ตักคอ** (As-442-ตักคอ2)

บริบทสถานการณ์:

เซนขับรถกลับไปยังซูเปอร์มาร์เก็ตอีกครั้ง และพบว่าที่นั่นมีระเบิดเกิดขึ้น เขาเลยรีบขับรถกลับ แต่ไปเจอเด็กหญิงคนหนึ่งวิ่งมาจากข้างทาง จึงพากลับบ้านไปด้วย เจอแม่บ้านที่ลูกชายยังไม่มารับกลับจึงถามถึงลูกชาย

ตัวบท:

("ตายจริงคุณเซน นั้นไปเอาลูกสาวใครมาคะ" สตรีสูงอายุที่เพิ่งเปิดประตูด้านหน้าโรงรถออกมาทักทายด้วยความประหลาดใจ "ลูกของเพื่อนนะป้าพิศ" ชายหนุ่มปดออกไป" พ่อแม่ไปเมืองนอกเลยฝากไว้สองสามวัน แล้วนี้ไอ้พลมันยังไม่มารับอีกหรือ" "เดี๋ยววงมาแล้วคะคืนนี้มีถ่ายทอดบอล มันคงดูกับเพื่อนๆ ให้จบก่อน) "**ดูหรือเล่นพนัน**" เซน**ตักคอ** ("ถ้ามีปัญหาก็ คราวนี้ฉันไม่มีปัญญาจะช่วยแล้วนะ...")

LAV **ตักคอ** เป็นการที่ผู้พูดแสดงความรู้ทันในการกระทำใดหรือความน่าเสนาใจใดๆ ก่อนที่ผู้ฟังจะพูดออกมา จากตัวอย่าง LAV **ตักคอ** เกิดร่วมกับรูปประโยคคำถามแสดงให้เห็นว่าผู้พูดต้องเคยช่วยลูกชายของผู้ฟังจากการเล่นพนันบอลมาก่อน จึงพูดกันไว้ว่าถ้าเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นอีกคราวนี้จะไม่ช่วยแล้ว

LAV เดา

ตัวอย่าง เดา (As-491-เดา3)

บริบทสถานการณ์:

เดือนเต็มดวงบอกร้องสาวที่กำลังจะมีข่าวดีเร็ว ๆ นี้

ตัวบท:

("พี่อาจมีข่าวดีเร็ว ๆ นี้" "หมายความว่า..." กระรัตแก้วอ้าปากค้าง) เดาออกมว่า "พี่เดือนจะแต่งงานหรือคะ?" (เดือนเต็มดวงพูดประโยคที่ทำให้กระรัตแก้วแทบล้มทั้งยืน)

LAV เดา เป็นการคาดคะเนเหตุการณ์ต่าง ๆ ของผู้พูดโดยอิงจากบริบท หรืออาจไม่มีเหตุผล จากตัวอย่าง LAV เดา เกิดร่วมกับรูปประโยคคำถามเพราะผู้พูดคาดคะเนจากบริบทที่ผู้ฟังได้กล่าวมาจึงใช้คำถามเพราะความไม่แน่ใจว่าสิ่งที่ผู้พูดคิดไว้นั้นจะถูกต้องหรือไม่และต้องการคำยืนยันในความคิดของตน

LAV ทวนคำ

ตัวอย่างทวนคำ (As-491-ทวนคำ1)

บริบทสถานการณ์:

กุมารีมาหาอินจำปาที่บ้านคุณน้ำเพชรแต่เจอเอชราซึ่งเธอเข้าใจว่าเอชราเป็นคนใช้ จึงใช้ให้ไปเรียนอินจำปาว่าเธอ มาหาเขา เอชราจึงแกล้งให้ยื่นรอยที่ชานชาลาหน้าบ้านเป็นเวลานาน จนคุณน้ำเพชรทนไม่ได้ต้องออกมาถาม

ตัวบท:

(คุณน้ำเพชรมองเห็นสาวสวยคนนั้นจากห้องข้างใน หล่อนเดินกลับไปกลับมาอยู่ที่ชานชาลาบ้านด้วยท่าทางหงุดหงิด จนกระทั่งเธอทนไม่ได้ต้องออกไปถาม "คุณมาหาใคร?" กุมารีหันขวับเผชิญหน้าด้วยทันที ก่อนตอบ "คุณอินจำปา" "เขาไม่อยู่" ลักษณะการพูดทำให้กุมารีมั่นใจว่าคนนี้อาจไม่ใช่คนใช้ในบ้าน หากแต่น่าจะเป็นแม่บ้าน) "ไม่อยู่หรือ" กุมารีทวนคำด้วยใบหน้าผิดหวัง

LAV ทวนคำ เป็นการกล่าวซ้ำความนำเสนอหรือส่วนของความเสนอที่ได้ยินมาก่อน เพราะผู้พูดต้องการความแน่ใจในความนำเสนออื่นๆ จากตัวอย่าง ผู้พูดใช้ LAV ทวนคำ ด้วยรูปประโยคคำถามเนื่องจากผู้พูดต้องการถามย้ำแก่ตนเองให้แน่ใจด้วยความนำเสนอที่ผู้ฟังได้พูดไปแล้ว

LAV **หาวรี**

ตัวอย่าง **หาวรี** (As-442-หาวรี1)

บริบทสถานการณ์:

ต้อกพูดเตือนสติพลในเรื่องที่พลทำผิดลักตัวเด็กมา

ตัวบท:

("ยังงี้ก็ต้อกว่าที่ข้าจะไม่พูดแล้วปล่อยให้เอ็งทำผิดอีก" ต้อกยื่นมือไปหยิบขวดเหล้ามารินให้ตัวเอง "ถ้าข้าหนีไปกบดานที่อื่นสักพักจะตีไหมวะ" พล**หาวรี** "แล้วเด็กล่ะ" ต้อกย้อนถาม)

LAV **หาวรี** เป็นการขอความเห็นจากผู้ฟังต่อเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้น ดังนั้นผู้พูดจึงใช้รูปประโยคคำถามเพื่อต้องการคำตอบจากผู้ฟัง

คำกริยาแสดงการบอก LAV **โพล่ง**

ตัวอย่าง **โพล่ง** (As-401-โพล่ง3)

บริบทสถานการณ์:

เจี๊ยบและเก้เพื่อนของญาติาสงสัยว่าญาติาสอบใครกันแน่ระหว่างนงนัตและวรพล

ตัวบท:

(กำลังเรียงภาพอยู่ดีๆ หญิงสาวสะดุ้งเมื่อได้ยินเจี๊ยบ)**โพล่ง**ออกมาว่า"ยายเป็ก **จริงๆ แล้วเธอสนคนไหนกันแน่**" (หล่อนเงยหน้าขึ้นมามองทันที"ทำไมถามหาเรื่องยังงั้นล่ะ?" "แน่ะมาว่าเราหาเรื่อง"เจี๊ยบหันไปหาผู้ช่วยจากเพื่อนอีกสองคน)

LAV **โพล่ง** เป็นการที่ผู้พูดเปลือหลุดปากถึงความนำเสนอนั้นๆ ให้ผู้ฟังได้ยินโดยที่ไม่ได้มีเจตนาให้ผู้ฟังได้รับทราบถึงความนำเสนอนั้นๆ แต่อย่างไรก็ตาม จากตัวอย่าง รูปประโยคคำถามเกิดร่วมกับ LAV **โพล่ง** เพราะเป็นเรื่องที่ผู้พูดสงสัยจนเหลือที่จะเก็บไว้ได้อีกต่อไปจึงต้องหลุดปากออกมาถามผู้ฟังเพื่อให้ความสงสัยและคาใจได้หมดไป

5.2.1.3 SAVการบอกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์

จากตารางที่ 5.4 ในวัจนกรรมกรบอกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ มี LAV ทั้งสิ้น 3 คำ และมีประโยคที่เกิดขึ้นร่วมกับ SAV นี้ ทั้งสิ้น 16 ประโยค และประโยคที่เกิดขึ้นทั้งหมดเป็นประโยคบอกเล่า คิดเป็น 100 % เต็ม

ตารางที่ 5.4 การเกิดร่วมของ SAV การบอกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ กับรูปประโยคประเภทต่างๆ

SAV บอกที่เป็นการ จัดการปฏิสัมพันธ์	ชนิดของประโยค					
	ประโยคบอกเล่า		ประโยค ปฏิเสธ	ประโยค คำสั่ง	ประโยค คำถาม	รวม
	บอก เล่า	บอกเล่า เนื้อความ ปฏิเสธ				
ชุดที่1 เรียก	10	-	-	-	-	10
ชุดที่2 แนะนำ (2), แนะนำตัว	6	-	-	-	-	6
รวมจำนวนประโยค	16		-	-	-	16
(%)	100%		0%	0%	0%	100.0%

5.2.2 การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เป็นวัจนกรรมการบอกให้กระทำกับรูปประโยคประเภทต่างๆ

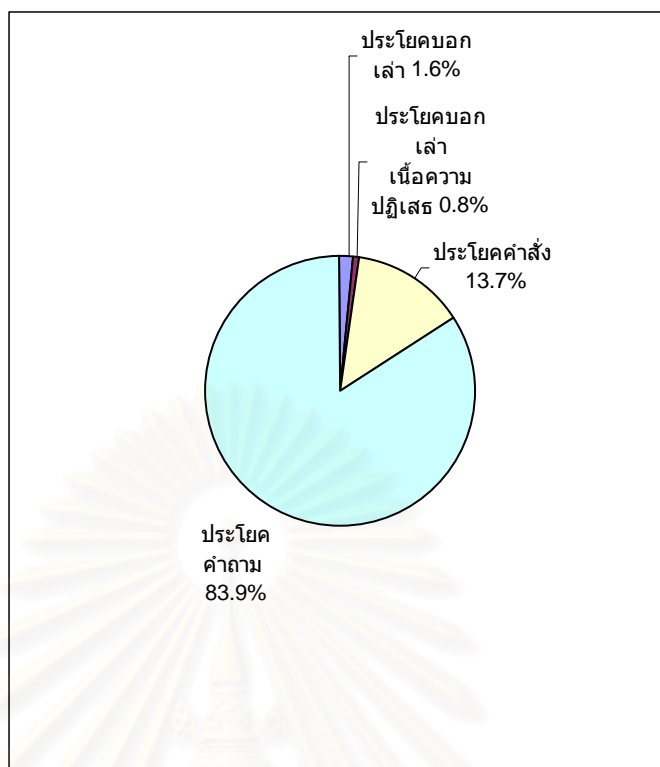
LAV ที่จัดเป็น SAV การบอกให้กระทำ ในวัจนกรรมการบอกให้กระทำ มีทั้งหมด 36 คำ จำนวน 379 ประโยค สามารถแบ่งเป็นประเภทย่อยๆ ได้ 3 ประเภท คือ

- 1) SAVการบอกให้ทำ
- 2) SAVการบอกไม่ให้ทำ
- 3) SAVการบอกให้ตอบ

ตารางที่ 5.5 การเกิดร่วมของวัจนกรรมการบอกให้กระทำกับรูปประโยคประเภทต่างๆ

ประโยค วัจนกรรม การบอกให้กระทำ	ชนิดของประโยค					
	ประโยคบอกเล่า		ประโยค ปฏิเสธ	ประโยค คำสั่ง	ประโยค คำถาม	รวม
	บอก เล่า	บอกเล่าเนื้อความ ปฏิเสธ				
SAVการบอกให้ทำ (การสั่ง, ขอร้อง)	- 0%	1 1.8%	- 0%	43 75.4%	13 22.8%	57 100.0%
SAVการบอกไม่ให้ทำ (การห้าม)	4 26.7%	- 0%	- 0%	9 60.0%	2 13.3%	15 100.0%
SAVการบอกให้ตอบ (การถาม)	2 0.7%	2 0.7%	- 0%	- 0%	303 98.6%	307 100.0%
รวมจำนวนประโยค (%)	6 1.6%	3 0.8%	-	52	318	379
	9 2.4%		0%	13.7%	83.9%	100.0%

วัจนกรรมการบอกให้กระทำ เป็นการที่ผู้พูดสั่ง ขอบ หรือแนะนำให้ผู้ฟังกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้พูดปรารถนา หรือเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง ดังนั้นประโยคที่เกิดร่วมกับวัจนกรรมการบอกให้กระทำจึงควรเป็นประโยคคำสั่ง จะเห็นว่าตารางที่ 5.5 วัจนกรรมการบอกให้กระทำมีการเกิดร่วมกันกับประโยคทุกประเภท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประโยคคำถาม โดยถือว่าเป็นประเภทย่อยของประโยคคำสั่ง คือเป็นการสั่งให้ตอบ โดยประโยคคำถามที่พบคิดเป็น 83.9% และ ประโยคคำสั่ง คิดเป็น 13.7% ทั้งนี้ประโยคบอกเล่า ทั้ง 2 ชนิด คือ ประโยคบอกเล่าและประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธพบเป็นจำนวนน้อยมากเท่านั้นคือ 2.4% และประโยคที่ไม่พบในการเกิดร่วมกับวัจนกรรมการบอกให้กระทำเลยคือประโยคปฏิเสธ และเป็นที่น่าสนใจว่ามี LAV ใดบ้างใน SAV ประเภทย่อยของการบอกให้กระทำที่เกิดขึ้นร่วมกับประโยคบอกเล่าทั้งสองชนิด

ภาพที่ 5.2 การเกิดร่วมของวัจนกรรมการบอกให้กระทำกับรูปประโยคประเภทต่างๆ

5.2.2.1 SAVการบอกให้ทำ

จากตารางที่ 5.6 SAVการบอกให้ทำ มี LAV ทั้งสิ้น 15 คำ และมีรูปประโยคที่เกิดขึ้นร่วมกับ SAV นี้ ทั้งสิ้น 57 ประโยค โดยประโยคส่วนใหญ่พบว่าเป็นประโยคคำสั่ง โดยคิดเป็นร้อยละ 75.4 รองลงมาเป็นประโยคคำถามโดยคิดเป็นร้อยละ 22.8 และเป็นที่น่าสังเกตว่ามีประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธ เกิดร่วมด้วยเป็นจำนวนน้อยมาก โดยคิดเป็นร้อยละ 1.8 เท่านั้น ส่วนประโยคบอกเล่าและประโยคคำสั่ง ไม่พบเลยในวัจนกรรมการบอกให้กระทำที่เป็นการบอกให้ทำ และที่น่าสนใจก็คือ LAV ที่เกิดขึ้นประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธ คือ LAV **ขออนุญาต**

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.6 การเกิดร่วมของ SAV การบอกให้ทำกับรูปประโยคประเภทต่างๆ

SAV การบอกให้ทำ	ประโยคบอก		ชนิดของประโยค			
	ประโยคบอกเล่า		ประโยค ปฏิเสธ	ประโยค คำสั่ง	ประโยค คำถาม	รวม
	บอก เล่า	บอกเล่า เนื้อความ ปฏิเสธ				
ชุดที่ 1 สั่ง, ร้องสั่ง, สั่งความ	-	-	-	21	1	22
ชุดที่ 2 กำชับ, กำชับกำชา	-	-	-	4	-	4
ชุดที่ 3 ขวน, เอ่ยขวน, คะยั้นคะยอ	-	-	-	3	3	6
ชุดที่ 4 ขอร้อง	-	-	-	5	1	6
ชุดที่ 5 เฝ้าวอน, อ้อนวอน, วิงวอน	-	-	-	2	1	3
ชุดที่ 6 ขออนุญาต	-	1	-	-	-	1
ชุดที่ 7 เรง	-	-	-	2	-	2
ชุดที่ 8 คาดคั้น	-	-	-	-	4	4
รวมจำนวนประโยค(%)	1 1.8%		- 0%	43 75.4%	13 22.8%	57 100.0%

5.2.2.1.1 การเกิดร่วมของรูปประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธกับ SAV การบอกให้ทำ
การเกิดร่วมของรูปประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธกับ SAV การบอกให้ทำ พบใน LAV

ขออนุญาต

ตัวอย่าง **ขออนุญาต** (Di-492-ขออนุญาต1)

บริบทสถานการณ์:

มุสิ่บอกคุณป้าว่าไปหาหมอมามาจะขึ้นมานอนพัก

ตัวบท:

(เสียงผีเพ้าดังอยู่หน้าห้อง ตามด้วยเสียงเคาะประตู คุณลินจงยืนอยู่ตรงนั้น ถามหลานว่า "กินยาแล้วหรือดี ..อยากกินข้าวต้มใหม่ ป้าจะสั่งให้เขาต้มให้" ป้าของหลอนถามได้เอ่อย่าง เป็นห่วง) "สิ่ไม่ทานข้าวนะคะคุณป้า" หลอนขออนุญาตเสียงแห้ง (" คือ ไม่หิวนะคะ หิวแต่น้ำ")

LAV **ขออนุญาต** เป็นการที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังยินยอมให้ผู้พูดกระทำการใดสิ่งหนึ่งโดยที่ผู้ฟังมีอำนาจเหนือกว่าผู้พูด จากตัวอย่าง ผู้พูดใช้ประโยคบอกเล่าเพื่อความปฏิเสธเนื่องจากสิ่งที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังยินยอมคือการที่ยอมให้ผู้พูดไม่ทานข้าว นั่นเอง

5.2.2.2 SAVการบอกไม่ให้ทำ

จากตารางที่ 5.7 ใน SAVการบอกไม่ให้ทำ มี LAV ทั้งสิ้น 6 คำ และมีประโยคที่เกิดขึ้นร่วมกับ SAV นี้ ทั้งสิ้น 15 ประโยค โดยประโยคส่วนใหญ่พบว่าเป็นประโยคคำสั่ง โดยคิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมาเป็นประโยคคำถามโดยคิดเป็นร้อยละ 13.3 และเป็นที่น่าสังเกตว่ามีประโยคบอกเล่าเกิดขึ้นร่วมด้วย โดยคิดเป็นร้อยละ 26.7 ส่วนประโยคบอกเล่าเพื่อความปฏิเสธและประโยคปฏิเสธ ไม่พบเลยในวัจนกรรมกรการบอกไม่ให้ทำ ที่เป็นการบอกไม่ให้ทำ และที่น่าสนใจก็คือ LAV ที่เกิดขึ้นประโยคบอกเล่า คือ LAV **ปราม คำราบ ชู**

ตารางที่ 5.7 การเกิดร่วม SAV การบอกไม่ให้ทำกับรูปประโยคประเภทต่างๆ

ประโยค SAV การบอกไม่ให้ทำ	ชนิดของประโยค					
	ประโยคบอกเล่า		ประโยคปฏิเสธ	ประโยคคำสั่ง	ประโยคคำถาม	รวม
	บอกเล่า	บอกเล่าเพื่อความปฏิเสธ				
ชุดที่ 1 ห้าม, ร้องห้าม, ปราม	2	-	-	8	1	11
ชุดที่ 2 คำราบ, ชู, ชูฟอ	2	-	-	1	1	4
รวมจำนวนประโยค (%)	4	-	-	9	2	15
	26.7%	0%	0%	60.0%	13.3%	100.0%

5.2.2.2.1 การเกิดร่วมของรูปประโยคบอกเล่ากับ SAVบอกไม่ให้ทำ

การเกิดร่วมของรูปประโยคบอกเล่ากับ SAVบอกไม่ให้ทำ พบใน LAV **ปราม คำราบ ชู**
ตัวอย่าง **ปราม** (Di-491-ปราม1)

บริบทสถานการณ์:

เอชราบอกกับทุกคนที่โต๊ะอาหารว่าเธอโทรหาอินจำปาตามเบอร์มือถือที่คุณป้าแก่น
จันทน์ให้ไว้

ตัวบท:

(อินประสงค์ล้าลักพรอด สร้อยสุดาค้อนขวบพันที่ "ได้ยินชื่อถึงกับเส้นกระดูกเขียวหรือ")

"แม่น่า..." อินเกษมปรัมไว้ (แต่มารดาถึงตาใส่ "แล้วแหละ ไปนอนพักที่นั่นหรือเปล่า")

LAV ปรัม คือ การที่ผู้พูดไม่ต้องการให้ผู้ฟังทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยมากมักเป็นผู้ใหญ่ใช้กับ
เด็ก จากตัวอย่างผู้พูดคือลูก ใช้ LAV ปรัม กับแม่ แสดงว่าลูกต้องมีวุฒิภาวะมากพอที่แม่จะรับ
ฟังลูก และแม่ต้องมีความเกรงใจลูกอยู่พอสมควรลูกจึงสามารถ ปรัม แม่ได้ จากบริบท ผู้พูดใช้
ประโยคบอกเล่า "แม่น่า..." ส่งสัญญาณแสดงว่าลูกต้องการให้แม่หยุดพูดเรื่องที่แม่กำลังพูดอยู่
ด้วยเห็นว่าเป็นเรื่องที่ทำให้หลายคนลำบากใจ

ตัวอย่าง LAV **กำราบ**, **ขู่** เนื่องจากเป็น LAV ชุดเดียวกันจึงยกตัวอย่างเพียง LAV เดียว นั่นคือ **ขู่**
ตัวอย่าง **ขู่** (Di-491-ขู่1)

บริบทสถานการณ์:

อินเกษมไปหากุมารที่บ้าน

ตัวบท:

แต่ฝ่ายนั้นปิดป้องขู่ว่า "ฉันจะตะโกนเรียกพ่อ" ("คุณพ่อคุณไปต่างประเทศยังไม่กลับ
ทำไมผมจะไม่รู้ ไม่เอาน่าเรามาคุยกันดีๆเถอะ")

LAV **กำราบ**, **ขู่** เป็นการที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังกลัวเพื่อที่จะได้ไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จาก
ตัวอย่าง ผู้พูดใช้ประโยคบอกเล่า **ขู่** ให้ผู้ฟังกลัวเมื่อเห็นผู้ฟังเข้ามาใกล้ เพราะผู้พูดคิดว่า ผู้ฟังกลัว
พ่อของตนเอง จึง **ขู่** ผู้ฟังว่า จะตะโกนเรียกพ่อ ซึ่งเป็นการส่งสัญญาณให้ผู้ฟังทราบว่าย่าเข้ามา
ใกล้ผู้พูดมิฉะนั้นผู้ฟังอาจจะเดือดร้อนก็เป็นได้

5.2.2.2 การเกิดร่วมของรูปประโยคคำถามกับSAVการบอกไม่ให้ทำ

การเกิดร่วมของรูปประโยคคำถามกับSAVการบอกไม่ให้ทำ พบในLAV **ปรัม** **ขู่**

ตัวอย่าง **ปรัม** (Di-491-ปรัม2)

บริบทสถานการณ์:

เอชรากลับจากลาวเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับอินจำปา อินศวรและคุณน้ำเพชรให้พี่สาวฟัง

ตัวอย่าง:

("...วิวเอ๋ย....เธอหน้าแตกเลยไซ้ใหม่เพราะดำเขาไว้มาก เจ้าเงาะเลยกลายเป็นสิ่งของไปแล้ว") **"ทำไมพูดกับน้องอย่างนั้น"** มารดาปราม ("ทุกคนไม่เฉพาะแต่วิวก็เข้าใจผิดเหมือนกัน ก็คนแล้วละที่ปลอมตัวเข้ามาหวังกอบโกยท่าเดียว")

LAV **ปราม** คือ การที่ผู้พูดไม่ต้องการให้ผู้ฟังทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยมากมักเป็นผู้ใหญ่ใช้กับเด็ก จากตัวอย่างผู้พูดคือแม่ ใช้ LAV **ปราม** กับลูก เป็นการถามโดยที่ไม่ต้องการคำตอบแต่ต้องการให้ลูกหยุดพูดกับน้องในแบบที่เป็นการตำหนิ

ตัวอย่าง LAV **ขู่ฟ้อ**

ตัวอย่าง **ขู่ฟ้อ** (Di-481-ขู่ฟ้อ1)

บริบทสถานการณ์:

อาสั่งให้หลานไปสีฟันก่อนนอน

ตัวอย่าง:

("นายลูกหมี ลูกขึ้นไปสีฟันเดี๋ยวนี้ละ" "สีทำไม คีนนี้สี ฟรุ้งนี้คุณย่าก็ให้สีอีก วันหนึ่งสีฟันสองหน สามหน) **"จะลูกหรือไม่ลูก"** ขู่ฟ้อ

LAV **ขู่** เป็นการที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังกลัวเพื่อที่จะได้ไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จากตัวอย่าง ผู้พูดใช้ประโยคคำถาม **ขู่** ให้ผู้ฟังกลัวเนื่องจากให้ผู้ฟังคิดเองว่าจะลูกหรือไม่ลูกไปแปรงฟัน และถ้าไม่ลูกไปแปรงฟันอะไรจะเกิดขึ้นกับผู้ฟัง

5.2.2.3 SAVการบอกให้ตอบ

จากตารางที่ 5.8 ใน SAVการบอกให้ตอบ มี LAV ทั้งสิ้น 15 คำ และมีประโยคที่เกิดขึ้นร่วมกับ SAV นี้ ทั้งสิ้น 307 ประโยค โดยประโยคส่วนใหญ่พบว่าเป็นประโยคคำถามโดยคิดเป็นร้อยละ 98.6 และเป็นที่น่าสังเกตว่ามีประโยคบอกเล่าและประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธ เกิดร่วมด้วยเป็นจำนวนน้อยมาก โดยคิดเป็นร้อยละ 0.7% ทั้งคู่ ส่วนประโยคคำสั่งและประโยคปฏิเสธไม่พบเลยในวัจนกรรมการบอกให้ตอบ และที่น่าสนใจก็คือ LAV ที่เกิดขึ้นในประโยคบอกเล่า และประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธ คือ LAV **ถาม**

ตารางที่ 5.8 การเกิดร่วมของ SAV การบอกให้ตอบกับรูปประโยคประเภทต่างๆ

SAV การบอกให้ตอบ	ชนิดของประโยค					
	ประโยคบอกเล่า		ประโยคปฏิเสธ	ประโยคคำสั่ง	ประโยคคำถาม	รวม
	บอกเล่า	บอกเล่า เนื้อความ ปฏิเสธ				
ชุดที่1 ถาม, ถามไถ่, เช่ยถาม, เช่ยปากถาม	2	2	-	-	241	257
ชุดที่2 ไส่ถาม, ซัก, ซักถาม, ไส่เบ๊ย	-	-	-	-	11	11
ชุดที่3 ถามลอยๆ	-	-	-	-	1	1
ชุดที่4 ถามกลับ, ย้อนถาม	-	-	-	-	23	23
ชุดที่5 ถามหยั่งเชิง, ลองถาม	-	-	-	-	3	3
ชุดที่6 ถามซ้ำ, ถามย้ำ	-	-	-	-	12	12
รวมจำนวนประโยค (%)	2 0.7%	2 0.7%	-	-	303	307
	4 1.4%		0%	0%	98.6%	100%

5.2.2.3.1 การเกิดร่วมของรูปประโยคบอกเล่ากับ SAV การบอกให้ตอบ

การเกิดร่วมของรูปประโยคบอกเล่ากับ SAV การบอกให้ตอบพบใน LAV ต่อไปนี้ คือ ถาม ตัวอย่าง ถาม (Di-481-ถาม6)

บริบทสถานการณ์:

ลูกหมีมาขอซินานางเล่นน้ำกับปู่ก็ต่อขณะที่น้ำของปู่ก็ไปซื้อขนมมาให้เด็ก ๆ

ตัวบท:

(ชายหนุ่มนั่งหน้าน้อย ๆ มองเด็กสองคนกำลังตีเท้าอย่างสนุกอยู่ขอบสระ) เขาหันมา ถามหล่อน "เด็ก ๆ มาขอเล่นน้ำต่อ" ("คะ ขอห่านาที่ " ซินานางตอบยิ้ม ๆ ไม่อธิบาย ความให้มาก)

LAV **ถาม** จากตัวอย่างเป็นประโยคบอกเล่า ผู้พูดต้องการคำตอบจากผู้ฟัง แม้ว่าผู้พูดจะไม่ได้ใช้คำแสดงการถามหากผู้ฟังก็ทราบว่าผู้พูดต้องการคำตอบ ซึ่งถ้าเป็นการสนทนาจริงๆ ผู้พูดอาจจะใช้น้ำเสียง รวมถึงอวัจนภาษาที่ผู้พูดหันไปมองเด็กๆ ในสระ ประกอบ ทำให้ผู้ฟังทราบว่าประโยคบอกเล่านั้นคือการถาม

ใน LAV **ถาม** ยังพบว่ามีกรเกิดร่วมกับรูปประโยคบอกเล่าเพื่อความปฏิเสธด้วย
ตัวอย่าง **ถาม** (Di-481-ถาม23)

บริบทสถานการณ์:

ซินานางบอกว่าหูกู้ไม่ควรไปหาเรื่องชมพูชเลยเพราะมันจะเสียหายถึงเธอได้

ตัวบท:

เขาพยักหน้าให้แล้วถามว่า"**คุณคงไม่โกรธที่ผมทำลงไปวันนี้**" (ซินานางมองหน้าเขาตรง ๆ แล้วยิ้มกว้าง "ตอนแรกก็ขุ่นนิดหน่อยแต่พอได้เห็นท่าทางของแม่ตักไม่งอกแล้วบอกได้คำเดียวคะ ว่าคุ้ม")

LAV **ถาม** จากตัวอย่างเกิดร่วมกับประโยคบอกเล่าเพื่อความปฏิเสธ ผู้พูดต้องการคำตอบจากผู้ฟังว่าโกรธผู้พูดหรือเปล่กับสิ่งที่ผู้พูดได้ทำลงไป และที่ผู้พูดใช้ประโยคบอกเล่าเพื่อความปฏิเสธในการถามอาจเป็นเพราะผู้พูดคาดคะเนคำตอบของผู้ฟังไว้แล้วว่าผู้ฟังคงไม่โกรธผู้พูด และผู้พูดค่อนข้างแน่ใจในคำตอบที่มีอยู่ในใจตนเองอยู่แล้ว

5.2.3 การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เป็นวัจนกรรมการแสดงความรู้สึกกับรูปประโยคประเภทต่างๆ

LAV ที่จัดอยู่ SAV การแสดงความรู้สึกในวัจนกรรมแสดงความรู้สึกสามารถแบ่งข้อมูลออกทั้งหมด 79 คำ จำนวน 219 ประโยค และแบ่งเป็นประเภทย่อย ได้ 4 ประเภท คือ

- 1) SAVการแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressive)
- 2) SAVการแสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ (Expressive plus Assertive)
- 3) SAVการแสดงความรู้สึกที่เป็นการสั่ง (Expressive plus Directive)
- 4) SAVการแสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (Expressive plus Interaction Management)

ตารางที่ 5.9 การเกิดร่วมของวัจนกรรมการแสดงความรู้สึกกับรูปประโยคประเภทต่างๆ

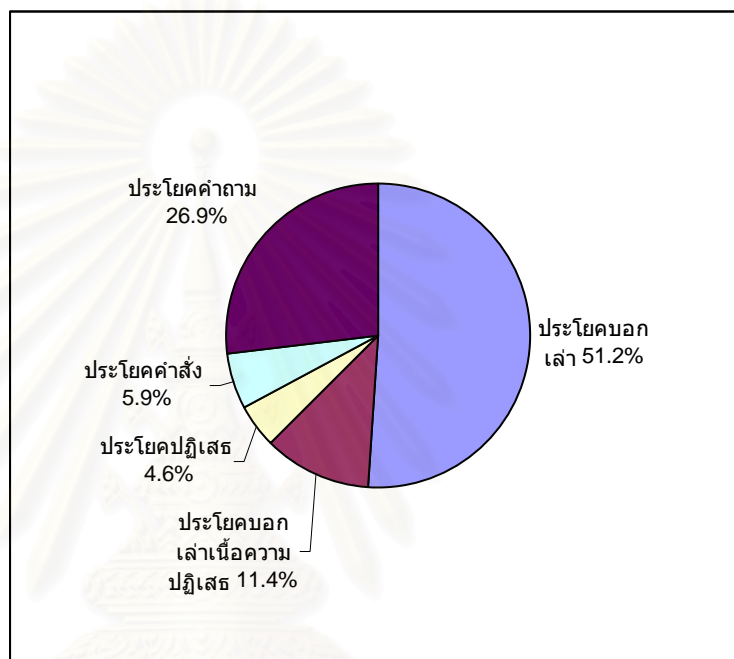
วัจนกรรมการแสดง ความรู้สึก	ชนิดของประโยค					
	ประโยคบอกเล่า		ประโยค ปฏิเสธ	ประโยค คำสั่ง	ประโยค คำถาม	รวม
	บอกเล่า	บอกเล่า เพื่อความ ปฏิเสธ				
SAVการแสดงความรู้สึกแบบแท้	26 68.4%	3 7.9%	2 5.3%	- 0%	7 18.4%	38 100.0%
SAVการแสดงความรู้สึกที่เป็น การบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึก ต่างๆ	74 48.4%	22 14.4%	8 5.2%	11 7.2%	38 24.8%	153 100.0%
SAVการแสดงความรู้สึกที่เป็น คำสั่ง	4 66.7%	- 0%	- 0%	- 0%	2 33.3%	6 100.0%
SAVการแสดงความรู้สึกที่เป็น การจัดการปฏิสัมพันธ์	8 36.4%	- 0%	- 0%	2 9.1%	12 54.5%	22 100.0%
รวมจำนวนประโยค (%)	112 51.2%	25 11.4%	10 4.6%	13 5.9%	59 26.9%	219 100.0%
	137 62.6%					

วัจนกรรมการแสดงความรู้สึก เป็นการแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดผ่านทางถ้อยคำ
 ทั้งนี้ คือ ไม่เกี่ยวกับการคำพูดเพื่อบรรยายเหตุการณ์หรือการกระทำต่างๆ (word to word) หรือ
 การทำให้เหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นไปตามคำพูด (word to world) เช่น การขอโทษ การขอบคุณ และ
 การแสดงความยินดี เป็นต้น ดังนั้นประโยคที่ควรเกิดร่วมกับ วัจนกรรมการแสดงความรู้สึกควรจะเป็น
 เป็นประโยคบอกเล่า โดยถือว่าประโยคบอกเล่า และ ประโยคบอกเล่าเพื่อความปฏิเสธ เป็น
 ประเภทย่อยของประโยคบอกเล่าด้วยเช่นกัน

จาก SAVการแสดงความรู้สึกทั้ง 4 ประเภท ในตารางที่ 5.9 พบว่า SAVการแสดง
 ความรู้สึก แบบแท้(Purely Expressive) เกิดร่วมกับประโยคบอกเล่าสูงถึง 68.4% รองลงมาคือ
 SAVการแสดงความรู้สึกที่เป็นคำสั่ง (66.7%) SAVการแสดงความรู้สึกที่เป็นกรบอกด้วย
 อารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ (48.4%) และ SAVการแสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์
 (36.4%) ตามลำดับ และยังพบว่า รูปประโยคที่เกิดร่วมกับ วัจนกรรมการแสดงความรู้สึกมากที่สุด

คือประโยคบอกเล่า คิดเป็นร้อยละ 62.6 รองลงมาคือประโยคคำถาม คิดเป็นร้อยละ 26.9 ประโยคคำสั่ง (5.9%) และประโยคปฏิเสธ (4.6%) ตามลำดับ

เป็นที่น่าสนใจว่ามีรูปประโยคคำถามเกิดร่วมกับวัจนกรรมการแสดงความรู้สึกขึ้นมากเป็นนี้ และ LAV ไตบ้างที่เกิดร่วมกับประโยคคำถาม ประโยคคำสั่ง และประโยคปฏิเสธ

ภาพที่ 5.3 การเกิดร่วมของวัจนกรรมการแสดงความรู้สึกกับรูปประโยคประเภทต่างๆ

5.2.3.1 SAVการแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressives)

จากตารางที่ 5.10 SAVการแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressives) มี LAV ทั้งสิ้น 11 คำ และมีรูปประโยคที่เกิดขึ้นร่วมกับ SAV นี้ ทั้งสิ้น 38 ประโยค โดยรูปประโยคส่วนใหญ่พบว่าเป็นรูปประโยคบอกเล่า โดยคิดเป็นร้อยละ 76.3 รองลงมาคือรูปประโยคคำถาม (18.4%) และ รูปประโยคปฏิเสธ (5.3%) ตามลำดับ ทั้งนี้ LAV ที่เกิดร่วมกับ SAVการแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressive) นี้ไม่พบว่ามีรูปประโยคคำสั่งเกิดร่วมด้วยเลย ที่น่าสนใจคือมี LAV ไตบ้างที่เกิดร่วมกับรูปประโยคคำถาม และรูปประโยคปฏิเสธ ใน SAV นี้

ตารางที่ 5.10 การเกิดร่วมของ SAV การแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressives) กับรูปประโยคประเภทต่างๆ

ประโยค	ชนิดของประโยค					
	ประโยคบอกเล่า		ประโยคปฏิเสธ	ประโยคคำสั่ง	ประโยคคำถาม	รวม
	บอกเล่า	บอกเล่า เนื้อหาความ ปฏิเสธ				
SAV การแสดงความรู้สึกแบบแท้						
ชุดที่ 1 ตะโกน, ร้องเสียงสูง, ร้องอย่างตื่นเต้น ร้องสวน, ร้องตกใจ	5	-	-	-	-	5
ชุดที่ 2 ครวญคราง, คราง	3	1	1	-	1	6
ชุดที่ 3 อุทาน, ร้องอุทาน	14	2	-	-	5	21
ชุดที่ 4 โวย, โวยวาย	4	-	1	-	1	6
รวมจำนวนประโยค(%)	26 68.4%	3 7.9%	2 5.3%	- 0%	7 18.4%	38 100.0%
	29 76.3%					

5.2.3.1.1 การเกิดร่วมของรูปประโยคคำถามกับ SAV การแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressives)

การเกิดร่วมของรูปประโยคคำถามกับ SAV การแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressives) พบใน LAV คราง อุทาน โวยวาย

LAV คราง

ตัวอย่าง คราง (Ex-491-คราง2)

บริบทสถานการณ์:

อินจำปาเล่าให้เชษฐาฟังถึงเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวของเขา

ตัวอย่าง:

("คุณแม่ของผมเคยชอบคุณลุงก่อนที่คุณลุงจะไปกรุงเทพ แล้วไปแต่งงานกับคุณน้ำเพชร") "อย่างนี้เองหรือ" เชษฐาครางเบา ๆ ("เรื่องของครอบครัวคุณยุ่งยั้งกะหนังสือตีกลายนะ")

LAV **ครง** คือการที่ผู้พูดต้องการแสดงให้ผู้ฟังเห็นถึงความเจ็บปวดภายในจิตใจของผู้พูด จากตัวอย่างผู้พูดใช้ประโยคคำถามแต่เจตนาของผู้พูดไม่ใช่การถามหากเป็นการรับทราบถึงเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้นและเข้าใจอย่างถ่องแท้

LAV อุทาน

ตัวอย่าง **อุทาน** (Ex-401-อุทาน2)

บริบทสถานการณ์:

ญาติสาวเมืองแมนไปรู้จักกับปู่เพื่อให้ปู่ช่วยดูว่าเมืองแมนเป็นผู้ชายแท้หรือเปล่า

ตัวบท:

(ญาติสาวจู๋มือชายหนุ่มเดินเข้าไปหาปู่ที่กำลังต้อนรับลูกค้าอย่างขี้บ่น "พี่ปู่คะ นี่แฟนของเป๊กคะ คุณเมืองแมน" ญาติสาวแนะนำ หน้าตาเฉยพร้อมยิ้มหวาน) **"เป๊กว่าอะไรนะ"** พี่ปู่อุทานเหมือนไม่เชื่อหูตนเอง (ญาติสาวยังคงยิ้มไม่ให้มันเพื่อนฝากลงตามจิตใจ)

LAV **อุทาน** เป็นการที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังรับรู้ถึงความรู้สึกใดๆของผู้พูด จากตัวอย่าง ผู้พูดอุทานเป็นประโยคคำถามเนื่องจากว่าผู้พูดประหลาดใจและต้องการฟังซ้ำอีกรอบว่าก่อนหน้านี้ผู้ฟังได้พูดว่าอะไร

LAV โวยวาย

ตัวอย่าง **อุทาน**(Ex-502-โวยวาย1)

บริบทสถานการณ์:

ญาติสาวโทรศัพที่ไปกาสิโนที่ปอยเปตเพื่อต้องการทราบข่าวน้องสาวที่ไปติดอยู่ที่นั่น

ตัวบท:

(ญาติสาวโทรทางไกลไปกาสิโนในบรูไนโดมอนด์ กาสิโนหรูในปอยเปตที่ซึ่งเธอทิ้งวราลีไว้ หากโทรกลับไปไม่มีใครรู้เรื่องวราลีเลยสักคน) **"หมายความว่าไงที่บอกวราลีที่นั่นไม่มีคนชื่อวราลีอยู่เลย?"** ญาติสาวโวยวาย (หัวใจร่วงไปอยู่ตาตุ่ม ร้อนใจว่าน้องสาวตัวเองหายตัวไปไหน)

LAV **โวยวาย** คือการที่ผู้พูดต้องการพูดจาเอะอะเอะเอะเรื่องกับผู้ฟัง จากตัวอย่าง ผู้พูดใช้ประโยคคำถามในการ **โวยวาย** เพราะตกใจและร้อนใจว่าทำไมน้องสาวไม่อยู่ที่กาสิโนและต้องการเอาเรื่องกับคนที่รับโทรศัพท์

5.2.3.1.2 การเกิดร่วมของรูปประโยคปฏิเสธกับ SAV การแสดงความรู้สึกแบบแท้
(Purely Expressives)

การเกิดร่วมของรูปประโยคปฏิเสธกับ SAV การแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressives) พบใน LAV **คราง โวย**

LAV **คราง**

ตัวอย่าง **คราง**(Ex-491-คราง1)

บริบทสถานการณ์:

เอษราบอกอินจำปาว่าเขาเป็นคนที่ทำให้กุมาริห้อง

ตัวบท:

("กุมาริห้อง คุณเอาที่ไหนมาพูด" ก็เอาความจริงมาพูดไป คุณฟังเขาแล้วทั้งมาเย็นทำหน้าไม่รู้เรื่อง คุณนี่มันคนหรือเปล่านะ") **"ผมไม่รู้เรื่อง"** อินจำปา**คราง**อย่างไม่รู้สีกตัว

LAV **คราง** คือการที่ผู้พูดต้องการแสดงให้ผู้ฟังเห็นถึงความเจ็บปวดภายในจิตใจของผู้พูด จากตัวอย่างผู้พูดใช้ประโยคปฏิเสธเนื่องจากว่าผู้พูดต้องการปฏิเสธข้อกล่าวหาและคำถามที่ผู้ฟังได้ถามก่อนหน้านี้ และที่ผู้พูด **คราง** ออกมาก็เป็นการแสดงถึงความรู้สึกภายในจิตใจของผู้พูดในขณะนั้น

LAV **โวย**

ตัวอย่าง **โวย** (Ex-481-โวย2)

บริบทสถานการณ์:

แม่ทราบว่าคุณสาวมีเรื่องกับหู้ญู้เพื่อนบ้านเลยอยากทราบว่ามีเรื่องอะไรกัน

ตัวบท:

("ไหนข้างเล่าให้แม่ฟังสิว่ามีเรื่องอะไรกับคุณหู้ญู้ แม่บอกแล้วว่าเพื่อนบ้านนะเราควรเป็นมิตรกับเขาไว้...แล้วนี่ข้างไปหาเรื่องอะไรกับเขา?") **"ข้างไม่ได้หาเรื่องเขา นะคะแม่"** หญิงสาว**โวย** (แม่ไม่คิดหรือคะว่าเขาอาจเป็นฝ่ายหาเรื่องข้างก็ได้")

LAV **โวย** คือการที่ผู้พูดต้องการพูดจาเอะอะเอะเอะเรื่องกับผู้ฟัง จากตัวอย่าง ผู้พูดใช้ประโยคปฏิเสธตอบคำถามผู้ฟังด้วยการ**โวย** เนื่องจากผู้ฟังตั้งคำถามว่าผู้พูดไปหาเรื่องอะไรกับคนข้างบ้าน และผู้พูดได้ปฏิเสธคำถามนี้ไป

5.2.3.2 SAVการแสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ

(Expressives plus Assertives)

จากตารางที่ 5.11 SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ (Expressive plus Assertive) มี LAV ทั้งหมด 56 คำ และมีประโยคที่เกิดขึ้นร่วมกับ SAV นี้ ทั้งหมด 153 ประโยคโดยประโยคส่วนใหญ่พบว่าเป็นประโยคบอกเล่า โดยคิดเป็นร้อยละ 62.8 รองลงมา คือประโยคคำถาม (24.8%) ประโยคคำสั่ง (7.2%) และ ประโยคปฏิเสธ (5.2%) ตามลำดับ ทั้งนี้ LAV ที่น่าสนใจคือ LAV ใน SAVแสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ (Expressives plus Assertives) ที่เกิดร่วมกับรูปประโยคคำถาม รูปประโยคคำสั่ง และรูปประโยคปฏิเสธ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.11 การเกิดร่วมของ SAV แสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ (Expressives plus Assertives) กับรูปประโยคประเภทต่างๆ

SAV การแสดงความ รู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ	ชนิดของประโยค					
	ประโยคบอกเล่า		ประโยค ปฏิเสธ	ประโยค คำสั่ง	ประโยค คำถาม	รวม
	บอก เล่า	บอกเล่า เนื้อความ ปฏิเสธ				
ชุดที่1 ชม, ใ้ใจ	1	1	-	-	-	2
ชุดที่2 ปลอดภัย,ปลอดภัย,ปลอดภัย	3	3	-	6	-	12
ชุดที่3 หยอก, เข้า, ยั่วเย้า, สัพยอก, เข้าเหยย	3	-	-	-	7	10
ชุดที่4 เลียนเสียง	1	-	-	-	1	2
ชุดที่ 5 ล้อ, ล้อเลียน, แซว	5	2	-	1	3	11
ชุดที่ 6 ยั่ว,เยาะ,เยาะเย้ย,เย้ยหยัน,พูดเย้ย	4	1	1	-	2	8
ชุดที่7 พิมพ์, ำพียง	7	2	-	-	4	13
ชุดที่8 ตอบเชิงงู	-	-	1	-	-	1
ชุดที่9 ตัดพ้อ	3	2	-	-	-	5
ชุดที่10 ออดอ้อน	-	-	-	-	1	1
ชุดที่11 บ่น,บ่นกระปอดกระแปด,บ่นอุบ,บ่นออด	8	-	-	-	6	14
ชุดที่12 แดกดัน,ประชด,ประชดประชัน,เหน็บ เหน็บแนม,เสียดสี	6	4	-	-	2	12
ชุดที่13 ค่อน	3	-	-	-	2	5
ชุดที่14 แซว	1	-	-	-	-	1
ชุดที่15 เถียง, เถียงคอบเป็นเอ็น, โต้ตอบ,โต้กลับ	6	3	1	-	1	11
ชุดที่16 แหว,ตวาด,ตวาดแหว้,ตวาดแหว,ตะคอก	2	2	5	2	4	15
ชุดที่17 ชม,ชมเชย,ชมเปาะ,กล่าวชม,เอ่ยชม,หยอด	17	1	-	-	-	18
ชุดที่ 18 สบถ	1	-	-	-	-	1
ชุดที่19 ดู	4	-	-	2	5	11
รวมจำนวนประโยค (%)	74	22	8	11	38	153
	48.4%	14.4%				
	96		5.2%	7.2%	24.8%	100.0%
	62.8%					

5.2.3.2.1 การเกิดร่วมของรูปประโยคคำถามที่กับSAVการแสดงความรู้สึกที่เป็นการบอก ด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ (Expressives plus Assertives)

การเกิดร่วมของรูปประโยคคำถามที่กับSAVการแสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์
ความรู้สึกต่าง ๆ (Expressive plus Assertive) พบใน LAV ต่อไปนี้ คือ **หยอก เย้า ยั่วเย้า**
สัพยอก เลียนเสียง ล้อ แซว ยั่ว เยาะ พึมพำ ออดอ้อน บ่น ประชด เหน็บ ค่อน เกียง
แหว ตวาด ตวาดแหวัด ดุ เอ็ด

LAV **หยอก เย้า ยั่วเย้า สัพยอก** เป็น LAV ชุดเดียวกัน ดังนั้นจึงยกตัวอย่างเพียง LAV
เดียว คือ **เย้า**

ตัวอย่าง **เย้า** (Ex-501-เย้า1)

บริบทสถานการณ์:

สุปรินดีชนเสื้อยืดที่โรงเรียนของวาดวิไลส่งทำไปให้เธอที่บ้านทำให้พ่อของเธอบอกให้ลูก
สาวจัดการสั่งทำเสื้อที่เขาจะใช้แจกในการสมัครสส.เพื่อหาเสียง

ตัวบท:

(สุปรินดีเห็นสายตาของชายสูงวัยมองมายังลูกสาวมีทั้งปลาบปลิ้มและชื่นชม "งั้นพ่อยกให้
วาดจัดการให้ที" "ถ้าให้วาดแจก วาดจะแจกครอบครัวละสองตัวนะคะ แบบผู้ชายตัวหนึ่ง
แบบของผู้หญิงตัวหนึ่ง ให้เค้าได้ใส่เสื้อเราเป็นคู่ไปเลย") **"แล้วอย่างนี้ต้องมีเสื้อเด็กให้
ด้วยมั๊ยละ"** บิดาหล่อนส่ายหน้าเย้าเสียงขัน

LAV ชุดนี้ผู้พูดต้องการให้ตนเองหรือผู้ฟังเกิดความสนุกสนาน ดังนั้นในการใช้คำถามก็
เป็นไปเพื่อสร้างความบันเทิงให้แก่ตัวผู้พูดหรือผู้ฟังเองเช่นกัน จากตัวอย่าง ผู้พูดได้ยินลูกสาวว่า
จะแจกเสื้อเป็นคู่ ผู้พูดก็เลยใช้คำถามเพื่อให้เกิดความสนุกสนานว่า **"แล้วอย่างนี้ต้องมีเสื้อเด็กให้
ด้วยมั๊ยละ"** ซึ่งหมายความว่าตัวอย่างนี้น่าจะแจกเป็นเสื้อของทั้งครอบครัว เป็นต้น

LAV **ล้อ แซว** เป็น LAV ชุดเดียวกัน ดังนั้นจึงยกตัวอย่างเพียง LAV เดียว คือ **เย้าเย้า**

ตัวอย่าง **เย้า** (Ex-481-ล้อ1)

บริบทสถานการณ์:

นักสู้บอกกับชินนางว่าแสดงว่าทั้งสองทำสัญญาสงบศึกกันแล้ว

ตัวบท:

("คะ? เอ๊ย..ไม่ใช่ ใครว่าเราทำสงครามกันคะ ฉันไม่เคยคิดจะสู้รบปรบมือกับคุณเสีย
หน่อย" สงสัยหล่อนยังมึนกับรอยยิ้มของเขาไม่หายเลยพูดอะไรไปเรื่อย) **"ไม่เคยคิด**

หรือไม่เคยไม่คิด" เขาล้อ (จนชินนางไม่อยากจะเชื่อใครว่าตาอาจารย์ก็เก๊กไม่มี
อารมณ์ขัน)

LAV ชุดนี้เป็นการแสดงวาจาให้ผู้ฟังได้ฮาหรือโกรธเพื่อความสนุกสนานของผู้พูด จาก
ตัวอย่าง ผู้พูดใช้ประโยคคำถามในการ **ล้อ** ผู้ฟัง ด้วยเห็นว่าผู้ฟังเคยคิดที่จะคอยหาเรื่องทะเลาะ
กับผู้พูดเสมอ จึงใช้ประโยคคำถามแบบเลือกตอบเพื่อให้ผู้ฟังได้โกรธหรือฮา

LAV เลียนเสียง

ตัวอย่าง **เลียนเสียง** (Ex-491-เลียนเสียง1)

บริบทสถานการณ์:

เอชราและอินจำปาต่างตกใจที่เห็นกันและกันที่บ้านของอินเกษม

ตัวบท:

เขาหันขวับมาท่าทางไม่แน่ใจเหมือนกันว่าจะเป็นหล่อน"ไหนว่าจะไปเที่ยวกับเพื่อนไป
มา
อยู่ที่นี่ได้ยังไง" "ก็แล้วคุณล่ะบอกว่าจะไปธุระมาปร้ออยู่นี้ได้ยังไง" หล่อนเลียนเสียง
เขาเซ็ดหน้าว่าไม่กลัวทั้ง ๆ ที่นัยน์ตาความเอาเรื่องของอีกฝ่ายทำเอาขวัญหนีดีฝ่อไป
เหมือนกัน

LAV **เลียนเสียง**เป็นการแสดงวาจาตามแบบที่เคยได้ยินมาเพื่อความสนุกสนานของผู้พูด
และเพื่อให้ผู้ฟังได้ฮา จากตัวอย่าง ผู้พูดเลียนเสียง ผู้ฟังด้วยการตั้งคำถามกลับด้วยประโยค
เดียวกันเพื่อให้ผู้ฟังได้ฮา ได้โกรธ เพราะว่าต่างฝ่ายต่างบอกกันและกันว่าจะไปธุระ และ ไปเที่ยว
แต่กลับมาเจอกันที่เดียวกัน

LAV **ยั่ว** **เยาะ** เป็น LAV ชุดเดียวกัน ดังนั้นจึงยกตัวอย่างเพียง LAV เดียว คือ **ยั่ว**

ตัวอย่าง **ยั่ว** (Ex-481-ยั่ว1)

บริบทสถานการณ์:

ชินนางและแม่เห็นกันนายลูกหมีผลุบๆ ใฝ่ๆ หลังโซฟาเพื่อมาแอบฟังอาและย่าคุยกัน

ตัวบท:

หล่อนส่งเสียงดัง "ถ้าจับได้ว่านายลูกหมีคิดสอดรู้สอดเห็นเรื่องผู้ใหญ่ แอบลงมาฟังข้างคุย
กับแม่ล่ะก็..." "จะตีให้มันไม่ลงเลยหรือไงไอ้ก้นโด่ง ๆ นั้น" มารดาอัยม ๆ ก้นโด่ง รีบ
ลดระดับวาบ กลายเป็นก้นราบ แทบแทรกลงกับพื้น

LAV **ยั่ว เยาะ** เป็นการที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังได้โกรธหรืออาย จากตัวอย่าง ผู้พูดตั้งคำถามกับผู้ร่วมสนทนาว่า จะตีกันหลานหรืออย่างไร โดยมีเจตนาจะให้หลานชายที่แอบฟังเรื่องของผู้ใหญ่ด้วยกันได้ยินด้วยโดยผู้พูดต้องการให้หลานชายกลัวและอายจะได้ไม่ต้องมาฟังเรื่องที่ผู้ใหญ่ไม่อยากจะได้ยิน

LAV **พึมพำ**

ตัวอย่าง **พึมพำ** (Ex-401-พึมพำ2)

บริบทสถานการณ์:

ญาติศึกษาเชิญภานต์และสรรพผลมาเลี้ยงฉลองขึ้นบ้านใหม่

ตัวบท:

(ผนังสีครีมข้างประตูแขวนภาพวาดศิลปะครีกรูปดอกกลั่นทมขาวเหลืองหล่นกระจายบนพื้นทราย มีทะเลสีครามเป็นฉากอยู่ลิบๆ ภานต์เดินไปหยุดหน้ารูปภาพ) "**ฝีมือใครวาดนะ สวยจัง**" ภานต์พึมพำกลางชะโงกมองลายเซ็นมุมภาพ

LAV **พึมพำ** เป็นการที่ผู้พูดต้องการแสดงออกถึงอารมณ์ใดๆด้วยการไคร่ครวญคิดคำนึงถึงเหตุการณ์นั้นๆ จากตัวอย่าง ผู้พูดเห็นรูปวาด และชื่นชมในความงามของภาพนั้นจึงพึมพำ ออกมาถามหาว่าใครเป็นคนวาดภาพนี้

LAV **ออกอ้อ**

ตัวอย่าง **ออกอ้อ**(Ex-442-ออกอ้อ1)

บริบทสถานการณ์:

ญาติโทรศัพท์มาขอความช่วยเหลือเรื่องเงินจากเซนแล้วพูดพาดพิงไปถึงเรื่องภรรยาที่เสียชีวิตของเขา

ตัวบท:

("ถ้าคุณโทรมาเพื่อพลาบเรื่องไร้สาระแบบนี้ ผมก็ไม่มีอะไรจะพูดกับคุณอีก" "เดี๋ยวลีคะ") หล่อนออกอ้อ "**ใจคอคุณจะตัดเป็นตัดตายกับยุพเชียวหรือคะ**"

LAV **ออกอ้อ** เป็นความพยายามที่จะทำให้ผู้พูดทำตามในสิ่งที่ผู้ฟังอ้อนวอน โดยมากแล้วมักจะเป็น LAV ที่ผู้พูดเป็นผู้หญิง และมักจะใช้น้ำเสียงอ่อนหวานประกอบ จากตัวอย่างผู้พูดใช้ประโยคคำถามเพื่อต้องการคำตอบจากผู้ฟัง เพื่อยืนยันว่าสิ่งที่ผู้พูดคิด คือ ผู้ฟังจะตัดเป็นตัดตายกับผู้พูดนั้นเป็นจริงหรือไม่ โดยที่ผู้พูดไม่ต้องการให้เป็นเช่นนั้น

LAV บ่น

ตัวอย่าง **บ่น** (Ex-442-บ่น2)

บริบทสถานการณ์:

เซนต้องมาจ่ายของตัวเองหลังจากที่ภรรยาของเขาเสียชีวิตลง

ตัวบท:

(เซนอดนึกกลอย ๆ ไม่ได้ว่า สมัยเมื่อมีมาลินีเขาไม่เคยต้องมาจ่ายของตัวเองเช่นนี้ และข้าวของเครื่องใช้ก็ไม่เคยจะขาดบ้าน) "ทำไมคุณถึงไม่รู้จกที่จะหาอะไรเองบ้างนะ" มาลินีจะ**บ่น**อย่างหมั่นไส้ถึงรำคาญ (ถ้าเขาตะโกนหากระดาษม้วนหรือครีมนวดผมออกมาจากห้องน้ำ)

LAV **บ่น** เป็นการพูดพร่ำกล่าวซ้ำซาก เพื่อแสดงความรู้สึกต่อเรื่องใดๆ ให้ผู้ฟังรับทราบจากตัวอย่าง ผู้พูดใช้ประโยคคำถามเพื่อต้องการเหตุผล และแสดงให้ผู้ฟังทราบว่าผู้พูดหมั่นไส้ผู้ฟังและรำคาญที่ผู้ฟังไม่รู้จกหาอะไรเองต้องคอยให้ผู้พูดหาของให้ตลอด

LAV **ประชด เหน็บ** เป็น LAV ชุดเดียวกัน ดังนั้นจึงยกตัวอย่างเพียง LAV เดียว คือ **ประชด**

ตัวอย่าง **ประชด**(Ex-491-ประชด3)

บริบทสถานการณ์:

เอชราเห็นกุมารีนั่งในบ้านคุณน้ำเพชรคนเดียว

ตัวบท:

(เอชราแปลกใจที่เห็นกุมารีนั่งในห้องนั่งเล่นคนเดียว เลยปลั่งปากว่า "อ้าว คุณไม่ได้ไปหาหมอมหรอกหรือ" กุมารีปรายตามองพร้อมทำสีหน้าเบื่อ ๆ) **ประชด**ว่า "แอนทวนเขารายงานเธอเรื่องฉันทูก้าวเซียวหรือ" (เอชราหน้าร้อนเพราะไม่คิดว่าจะได้ยินคำถามเช่นนั้น)

LAV **ประชด เหน็บ** ผู้พูดต้องการกล่าวกระทบถึงบุคคลใดบุคคลหนึ่งอย่างรุนแรงให้ได้เจ็บให้ได้ตาย ด้วยความไม่พอใจหรือโกรธ จากตัวอย่าง ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังอายหรือโกรธ ด้วยการตั้งคำถาม **ประชด** ซึ่งมีนัยว่า ผู้ฟังเป็นอะไรกับผู้ชายที่ชื่อแอนทวนกันแน่ ทำไม แอนทวนจึงรายงานเรื่องราวต่างๆ ของผู้พูดให้ผู้ฟังทราบ ซึ่งทำให้ผู้ฟังได้โกรธและอายกับสิ่งที่ผู้พูดพูดออกมา

LAV ค่อน

ตัวอย่าง **ค่อน**(Ex-493-ค่อน2)

บริบทสถานการณ์:

เมื่อคุณบอกน้องสาวว่าเพิ่งกลับมาจากบ้านคุณป่าใหญ่และถูกขุ่นเสียอิม

ตัวบท:

"**เป็นหมูหรือ ถึงได้บอกว่าถูกขุ่น**" คนเป็นน้องค่อนข้าง ("หาเรื่องไปประจบคุณป่าใหญ่ละชิ แค่นี้ก็เป็นหลานรักจนเกินหน้าใคร ๆ ไปแล้ว""พูดเกินไป.." ชายหนุ่มล้อน้องสาว ใช้แขน ล็อคคอเอาตัวเก็มนั่งด้วยกันที่ชิงช้า)

LAV **ค่อนข้าง** เป็นการที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังหรือผู้ที่อยู่ในบทสนทนามีความเจ็บใจและ สะเทือนใจ จากตัวอย่าง ผู้พูดใช้คำถามกับผู้ฟังเพราะรู้สึกหมั่นไส้ที่ผู้ฟังบอกว่าถูกขุ่นจึงตั้งคำถามว่าเป็นหมูหรือ เพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกเจ็บใจ

LAV **เถียง**

ตัวอย่าง **เถียง**(Ex-442-เถียง2)

บริบทสถานการณ์:

อายุคุยกับพี่ชายเรื่องพี่สูชิตะมีแฟนแล้ว

ตัวบท:

("มีแฟนแล้วก็เรื่องของเขา ไม่เห็นเกี่ยวอะไรกับพี่เลย" โกมินทร์ทำท่าไม่สนใจ "ปากว่าไม่ แคร่ แต่น้ำตาตกในหรือเปล่าคะ" กวินรัตน์ดักคอ "เลิกพูดเรื่องไม่เป็นเรื่องเสียที่ได้ไหม") พี่ชายเอ็ด "**ใครว่าเรื่องไม่เป็นเรื่องคะ**" น้องสาวเถียง ("อายุว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ สุดเลย ถึงพี่สูชิตะจะมีแฟนแล้ว พี่เอกก็น่าจะมีสิทธิ์ลุ้นอยู่")

LAV **เถียง** ผู้พูดต้องการโต้แย้งกับความนำเสนอที่มีมาก่อนหน้าด้วยความโกรธหรือไม่ พอใจ จากตัวอย่างน้องสาวใช้ประโยคคำถามในการเถียงพี่ชายเพราะไม่เห็นด้วยและไม่พอใจที่ พี่ชายทำท่าไม่สนใจผู้หญิงคนหนึ่งที่น้องสาวรู้ว่าพี่ชายชอบอยู่ และยังโดนพี่ชายเอ็ดอีก

LAV **แหว ตวาด ตวาดแว๊ด** เป็น LAV ชุดเดียวกัน ดังนั้นจึงยกตัวอย่างเพียง LAV เดียว คือ **แหว**

ตัวอย่าง **แหว**(Ex-442-แหว1)

บริบทสถานการณ์:

อายุบอกกับเพื่อนว่าเขาไม่เชื่อว่าเซนจะเป็นคนร้ายที่ลอบวางระเบิดซูปเปอร์มาร์เกตหรือ ลักพาตัวภูแก้วตามที่พี่ชายหล่อนสงสัย

ตัวบท:

("ฉันไม่รู้จะบอกเธอยังไงเหมือนกัน" กวินรัตน์ถอนใจแรง ๆ "เขาเป็นว่าเป็นเรื่องของสัญชาตญาณของฉันก็แล้วกัน" "สัญชาตญาณที่เกี่ยวข้องกับความหล่อ ความเท่ของนาย เซนด้วยหรือเปล่า") "จะบ้าหรือ" กวินรัตน์แหงใจ

LAV แหว **ตวาด ตวาดแว๊ด** เป็นการที่ผู้พูดต้องการแสดงให้ผู้ฟังเห็นว่าไม่พอใจหรือโกรธด้วยการกระซอกเสียงอันดัง โดยมากแล้วผู้พูดที่ใช้ LAV ชุดนี้มักจะเป็นผู้หญิง จากตัวอย่าง ผู้พูดใช้ประโยคคำถามเพื่อแสดงความไม่พอใจในคำแนะนำที่ผู้ฟังได้พูดก่อนหน้านี้ โดยถามผู้ฟังว่าที่พูดมานั้นผู้ฟังบ้าหรือที่พูดออกมาอย่างนั้น

LAV **ดู เอ็ด** เป็น LAV ชุดเดียวกัน ดังนั้นจึงยกตัวอย่างเพียง LAV เดียว คือ **ดู**

ตัวอย่าง **ดู** (Ex-442-ดู5)

บริบทสถานการณ์:

เซนกลับมาถึงบ้านพบแม่บ้านวิ่งมาบอกว่าเด็กที่เซนพามาหายไปจากบ้านแล้ว

ตัวบท:

(ชายหนุ่มจับแขนคนทำความสะอาดบ้านไว้ "ค่อยๆ เล่าไปช้า ๆ ว่าเรื่องมันเป็นยังไง" "คุณหนูหายไปแล้ว" ยายพิศปล่อยโฮ "อีฉันออกไปตากผ้าที่หลังบ้าน กลับมาอีกที คุณหนูก็ไปแล้วคะ") "แล้วป่าปล่อยแกไว้คนเดียวได้ยังไง" เขาดู ("ก็ตอนนั้นคุณหนูแกหลับ อีฉันไม่อยากกวน")

LAV **ดู เอ็ด** เป็นการที่ผู้พูดว่าคนอื่นด้วยความหยาบคายด้วยไม่พอใจหรือโกรธ จากตัวอย่าง ผู้พูดไม่พอใจผู้ฟังที่ไม่ดูแลเด็กให้ดีปล่อยให้เด็กหายตัวไปจึงตั้งคำถามกับผู้ฟังว่าปล่อยไว้เด็กอยู่คนเดียวได้อย่างไร และต้องการคำตอบที่ผู้พูดพอใจจากผู้ฟัง

5.2.3.2.2 การเกิดร่วมของรูปประโยคคำสั่งกับ SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ (Expressive plus Assertive)

การเกิดร่วมของรูปประโยคคำสั่งกับ SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ (Expressives plus Assertives) พบใน LAV ต่อไปนี้ **ปลอบ ปลอบโยน ล้อเลียน ตวาด ตะคอก ดู**

LAV **ปลอม ปลอบโยน** เป็น LAV ชุดเดียวกัน ดังนั้นจึงยกตัวอย่างเพียง LAV เดียว คือ **ปลอมโยน**

ตัวอย่าง **ปลอมโยน**(Ex-442-ปลอมโยน1)

บริบทสถานการณ์:

เซนได้ตัวบูล์แก๊กลับมาจากที่ถูกพลและสมหวังลักพาตัวไป

ตัวบท:

("อาขอโทษด้วยที่เกิดเรื่องแบบนี้ขึ้น เป็นความผิดของอาเองที่ไม่ได้อยู่ดูแลหนูหรือพาหนูไปอยู่กับอาด้วย" ซายหนุ่มอดน้ำตาซึมกับหนูน้อยด้วยไม่ได้) **"นิงเสียนนะจ๊ะ"** เขา **ปลอมโยน** ("เดี่ยวอาจะพาหนูไปไกล ๆ เลย ไปในที่ปลอดภัย...")

LAV **ปลอม ปลอบโยน** เป็นการที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังคลายความเศร้าหมองและสงบลงโดยการให้ความอ่อนโยนให้ผู้ฟังปฏิบัติตาม จากตัวอย่างผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังหยุดร้องไห้จึงใช้ความอ่อนโยนสั่งให้ผู้ฟังคลายความทุกข์ที่มีอยู่

LAV **ล้อเลียน**

ตัวอย่าง **ล้อเลียน**(Ex-493-ล้อเลียน1)

บริบทสถานการณ์:

เก็จเพิ่งนึกออกกว่าบัณเณร์นี่เองที่เป็นคนนำเที่ยวตอนเธอไปล่องแพที่แม่น้ำปาย และเธอก็ไม่ชอบคนนำเที่ยวคนนั้นจึงมีเหตุการณ์กระทบกระทั่งกัน

ตัวบท:

("ยังไม่หายโมโหหรอกคะที่เทกาแพชของเก็จทิ้งลงดินไปต่อหน้าต่อตา") **"หายเสียทีเถอะน่า.."** บัณเณร์ก็**ล้อเลียน** (เมื่อเห็นว่าอีกฝ่ายไม่ได้มีแรงงอนถือสาอะไร "ผมเองยังหายโมโหไปแล้วเลยที่เก็จเอาไม้พายตีหัวแล้วยังชี้ให้เดินไปหยิบหมวกเสียหลายรอบ")

LAV **ล้อเลียน** เป็นการแสดงวาทะให้ผู้ฟังได้อายหรือโกรธเพื่อความสนุกสนานของผู้พูด จากตัวอย่าง ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังหายโกรธ จึง**ล้อเลียน** ด้วยการสั่งให้ผู้ฟังหายโกรธผู้พูดด้วยความสนุกสนานของทั้งผู้พูดและผู้ฟัง

LAV **ตวาด ตะคอก** เป็น LAV ชุดเดียวกัน ดังนั้นจึงยกตัวอย่างเพียง LAV เดียว คือ **ตวาด**

ตัวอย่าง **ตวาด**(Ex-442-ตวาด2)

บริบทสถานการณ์:

พลกัฒมาหาแม่หลังจากที่สำนึกผิดเรื่องที่ทำตัวนุกัไปเรียกค่าไถ่

ตัวบท:

("แม่ลองคิดดูสิว่า ถ้าเป็นเพื่อนจริง ๆ ทำไมต้องประกาศให้รางวัลด้วย" เด็กหนุ่มเถียง "ผมว่าจริงๆ แล้วคุณเซนแกอาจจับเด็กมาเรียกค่าไถ่ก็ได้") **"หยุดเดี๋ยวนี้"** ผู้เป็นแม่ **ตวาด** ("เท่าที่เชิงขโมยยายหนูไปยังระยำไม่พอใช่ไหม ถึงมาเอาเรื่องอับริยมาให้คุณเซน แกอีก"แม่เปิดประตูให้ผมเข้าไปข้างในก่อนเถอะ" พลขอร้อง)

LAV **ตวาด ตะคอก** เป็น การผู้พูดต้องการแสดงให้ผู้ฟังเห็นว่าไม่พอใจหรือโกรธด้วยการกระซกเสียงอันดัง จากตัวอย่างผู้พูดคือแม่ ไม่พอใจที่ผู้ฟัง คือลูกชายว่าเจ้านายของแม่ว่าเป็นคนจับเด็กมาเรียกค่าไถ่เสียเอง ทำให้แม่โกรธจึง **ตวาด** และสั่งให้ลูกหยุดพูดถึงเจ้านายอย่างนั้น

LAV **ดู**

ตัวอย่าง **ดู** (Ex-442-ดู2)

บริบทสถานการณ์:

ยายบอกแม่และพี่ชายให้ดูหนุ่มสาวที่เพิ่งเดินเข้ามาในร้านอาหาร

ตัวบท:

("คู่นั้นไงคะ คู่นี้บ๊อยกำลังพาเดินมาทางโต๊ะเราแล้ว" น้องสาวกระซิบบอก "เซน วีรชัย" นายตำรวจหนุ่มอุทานเบา ๆ และรีบหันหน้ากลับ "พี่เอกรู้จักผู้ชายคนนั้นด้วยหรือคะ" ยายถาม " วันหลังแนะนำให้อายรู้จักบ้างสิคะ ผู้ชายอะไร เท่าระเบิด") **"เราน่ะเลิกพูดเล่นเสียที่ได้แล้ว"** โกมินทร์ดูด้วยสีหน้าที่เอาจริง จนน้องสาวหน้าเสีย

LAV **ดู เอ็ด** เป็นการที่ผู้พูดว่าคนอื่นด้วยความหยาบคายด้วยไม่พอใจหรือโกรธ จากตัวอย่าง ผู้พูดคือพี่ชายไม่พอใจผู้ฟังคือน้องสาวที่กล่าวชมผู้ชายคนอื่นที่พี่ชายไม่ชอบหน้า ดังนั้นพี่ชายจึงสั่งน้องสาวด้วยการ **ดู** ไม่ให้น้องสาวพูดเล่นถึงผู้ชายคนอื่น ๆ

5.2.3.2.3 การเกิดร่วมของรูปประโยคปฏิเสธกับ SAV แสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ (Expressives plus Assertives)

การเกิดร่วมของรูปประโยคปฏิเสธกับ SAV แสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ (Expressives plus Assertives) พบใน LAV **เยาะ ตอบแข็ง ๆ เถียง แหวตวาด ตวาดแหว็ด**

LAV เยาะ

ตัวอย่าง เยาะ(Ex-491-เยาะ3)

บริบทสถานการณ์:

เอชราบอกอินจำปาว่าคุณน้ำเพชรสบายกายแต่ไม่สบายใจอินจำปาเลยอยากรู้ว่าเพราะอะไร

ตัวบท:

("คุณน้ำจะถามตัวเองนะ กินอยู่กับปากอยากอยู่กับท้อง .ไม่มีความเป็นสุภาพบุรุษ" "ผมงงนะ" เขาสารภาพ "คุณชอบมีเรื่องใหม่ๆมาใส่ผมอยู่เรื่อย คราวนี้เรื่องอะไรอีก รู้ก็บอกมาเร็ว ๆ ผมจะได้อธิบายได้ว่าผิดหรือถูก") **"ไม่ผิดอยู่แล้ว"** หญิงสาวทำเสียงเยาะ ("เพราะเรื่องนี้คุณกุมารี่เป็นคนบอกคุณป้าด้วยตัวของเธอเอง")

LAV เยาะ คือ ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังได้โกรธหรืออาย จากตัวอย่างผู้พูดใช้ประโยคปฏิเสธในการ เยาะ ผู้ฟัง คือผู้พูดคิดว่าผู้ฟังทราบอยู่แก็ใจว่าทำอะไรผิดแต่ไม่ยอมรับกลับมากถามผู้พูดให้บอกความผิดนั้นแก่ผู้ฟัง

LAV ตอบแข็ง ๆ

ตัวอย่าง ตอบแข็ง ๆ (Ex-501-ตอบแข็ง ๆ1)

บริบทสถานการณ์:

น้องชายโทรศัพท์มาหาพี่ชาย

ตัวบท:

(ชายหนุ่มเหลือบมองหมายเลขที่ขึ้นจอแวบหนึ่ง ก่อนแนบเครื่องกับหู แล้วเสียงสุปริดาก็ดังมา "ทำอะไรอยู่" น้องชายถาม) **"เปล่า"** เขาตอบแข็ง ๆ (ในใจนี้รู้ว่าน้องคงรู้เรื่องของเขาและบิดาแล้ว)

LAV ตอบแข็ง ๆ เป็นการที่ผู้พูดเบื้อหน้าที่จะให้ข้อมูลแก่ผู้ฟัง จากตัวอย่าง ผู้พูดใช้ประโยคปฏิเสธในการตอบคำถามของผู้ฟังเพราะเบื้อหน้าที่จะคุยกับผู้ฟังและคิดว่าที่ผู้ฟังโทรศัพท์มาหา ก็เพราะทราบเรื่องที่เกิดขึ้นระหว่างตัวผู้พูดและพ่อแล้ว

LAV เกียง

ตัวอย่าง เกียง (Ex-491-เกียง4)

บริบทสถานการณ์:

เอชราว่ากุมารีว่าโกหกเล่นละครเก่ง เพราะพอกุมารีเห็นเอชรา ก็ชะอ้อนอินจำปาว่าเอชรา เคยแก๊งเธอ

ตัวบท:

("ฟังนะคะคุณแม่.. ฟังนะแอนทวน เขาหาว่ามารีเล่นละคร ใครกันนะที่หล่อนโกหกว่าเป็น คนใช้บ้านนี้") **"ฉันไม่เคยโกหก"** เอชราเถียง ("คุณต่างหากเห็นหน้าก็ชี้ว่าฉันเป็นคนใช้ ฉันไม่อยากให้คุณเสียหน้าก็เลยตกกระไดพลอยโจนไปด้วย")

LAV **เถียง** ผู้พูดต้องการโต้แย้งกับความนำเสนอที่มีมาก่อนหน้าด้วยความโกรธหรือไม่พอใจ จากตัวอย่างผู้พูดใช้ประโยคปฏิเสธได้กลับผู้ฟังเพราะผู้ฟังหาว่าผู้พูดโกหก ผู้พูดเลยโกรธ และปฏิเสธไปว่าไม่เคยโกหก

LAV **แหว ตวาด ตวาดแว๊ด** เป็น LAV ชุดเดียวกัน ดังนั้นจึงยกตัวอย่างเพียง LAV เดียว คือ

ตวาด

ตัวอย่าง **ตวาด**(Ex-491-ตวาด1)

บริบทสถานการณ์:

เดือนเต็มดวงเห็นคุณแม่เพิ่งกลับมาถึงบ้านจึงขึ้นไปหา แต่เจอน้องสาว

ตัวบท:

("ฉันจะไปรอคุณแม่ มีเรื่องพูด" "โอ้ ให้ท่านพักหน่อยไม่ได้หรือ?") **"ไม่ได้"** เดือนเต็มดวง

ตวาดกลับจนอีกฝ่ายหน้าจ๋อย

LAV **แหว ตวาด ตวาดแว๊ด** เป็นการที่ผู้พูดต้องการแสดงให้ผู้ฟังเห็นว่าไม่พอใจหรือโกรธ ด้วยการกระซอกเสียงอันดัง โดยมากแล้วผู้พูดที่ใช้ LAV ชุดนี้มักจะเป็นผู้หญิง จากตัวอย่าง ผู้พูดใช้ประโยคปฏิเสธเพื่อแสดงความไม่พอใจ และปฏิเสธคำถามที่ผู้ฟังถามก่อนหน้า ด้วยการกระซอกเสียงกลับจนผู้ฟังหน้าจ๋อย

5.2.3.3 SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการสั่ง (Expressives plus Directives)

จากตารางที่ 5.12 SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการสั่ง (Expressives plus Directives) มี LAV ทั้งสิ้น 5 คำ และมีประโยคที่เกิดขึ้นร่วมกับ SAV นี้ ทั้งสิ้น 6 ประโยค โดยเป็นที่น่าสังเกตว่ารูปประโยคที่เกิดขึ้นร่วมใน SAV นี้มีเพียง 2 ชนิดคือ รูปประโยคบอกเล่า และ รูปประโยคคำถาม

เท่านั้น และส่วนใหญ่พบว่าเป็นรูปประโยคบอกเล่า คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาคือรูปประโยคคำถาม (33.3%) ตามลำดับ และที่น่าสนใจคือรูปประโยคคำถาม เกิดร่วมกับ LAV ได้

ตารางที่ 5.12 การเกิดร่วมของ SAV แสดงความรู้สึกที่เป็นการสั่ง (Expressives plus Directives) กับประโยคประเภทต่างๆ

SAV การแสดง ความรู้สึก ที่เป็นการสั่ง	ประโยค		ชนิดของประโยค			
	ประโยคบอกเล่า		ประโยค ปฏิเสธ	ประโยค คำสั่ง	ประโยค คำถาม	รวม
	บอก เล่า	บอกเล่า เนื้อความ ปฏิเสธ				
ชุดที่1 กล่อม, เกลี่ยกล่อม	2	-	-	-	-	2
ชุดที่2 ทำท่าย, ทำ	2	-	-	-	-	2
ชุดที่3 ตะโกนถาม	-	-	-	-	2	2
รวมจำนวนประโยค (%)	4 66.7%		- 0%	- 0%	2 33.3%	6 100.0%

5.2.3.3.1 การเกิดร่วมของรูปประโยคคำถามกับ SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการสั่ง (Expressives plus Directives)

การเกิดร่วมของรูปประโยคคำถามกับ SAV แสดงความรู้สึกที่เป็นการสั่ง (Expressives plus Directives) พบใน LAV ตะโกนถาม

ตัวอย่าง ตะโกนถาม (Di-491-ตะโกนถาม1)

บริบทสถานการณ์:

เอชราไปนั่งชும்รอกคนร้ายที่จะมาทำร้ายคุณน้ำเพชรที่ทำน้ำระหว่างที่อินจำปาไปข้างนอก เมื่ออินจำปากลับมารู้เรื่องเข้าจึงมาหาเอชรา

ตัวบท:

(อินจำปาไปที่ศาลาทำน้ำ เอชราอยู่ที่นั่นจริงๆ เมื่ออินจำปาเดินตรงไปหาเอชราก็ลุกขึ้นยืนทันที) ตะโกนถามอย่างดีใจ "คุณกลับมาแล้วหรือ" ("ลงมานั่งทำไมที่นี้มิดๆ ค่ำ" เขาดูอย่างหัวเสีย)

LAV ตะโกนถาม คือการที่ผู้พูดใช้เสียงอันดังเพื่อให้ผู้ฟังตอบ จากตัวอย่าง ผู้พูด ตะโกนถามผู้ฟัง เพราะว่าตั้งใจที่เห็นผู้ฟังเดินมาแต่ไกลและต้องการได้ยินคำยืนยันว่าผู้ฟังกลับมาแล้วจริงๆ จากปากของผู้ฟัง

5.2.3.4 การเกิดร่วมของรูปประโยคกับ SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (Expressives plus Interaction Management)

จากตารางที่ 5.13 SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (Expressives plus Interaction Management) มี LAV ทั้งสิ้น 7 คำ และมีรูปประโยคที่เกิดขึ้นร่วมกับ SAV นี้ทั้งสิ้น 22 ประโยค โดยเป็นที่น่าสังเกตว่ารูปประโยคส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นร่วมกับ SAV นี้เป็นรูปประโยคคำถามคิดเป็นร้อยละ 54.5 รองลงมาคือรูปประโยคบอกเล่า (36.4%) และรูปประโยคคำสั่ง (9.1%) ตามลำดับ โดยไม่พบการเกิดของรูปประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธ และรูปประโยคปฏิเสธเลย ที่น่าสนใจคือ รูปประโยคคำถามและรูปประโยคคำสั่ง เกิดร่วมกับ LAV ใดบ้าง ใน SAV นี้

ตารางที่ 5.13 การเกิดร่วม SAV แสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (Expressives plus Interaction Management) กับรูปประโยคประเภทต่างๆ

ประโยค SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์	ชนิดของประโยค					
	ประโยคบอกเล่า		ประโยคปฏิเสธ	ประโยคคำสั่ง	ประโยคคำถาม	รวม
	บอกเล่า	เนื้อความปฏิเสธ				
ชุดที่1 ทัก, ร้องทัก, ทักทาย, ตะโกนทักทาย, ทักถาม	8	-	-	-	12	19
ชุดที่2 ล้ำลา, กล่าวลา	-	-	-	2	-	3
รวมจำนวนประโยค (%)	8 36.4%	-	- 0%	2 9.1%	12 54.5%	22 100.0%

5.2.3.4.1 การเกิดร่วมของรูปประโยคคำถามกับ SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (Expressives plus Interaction Management)

การเกิดร่วมของรูปประโยคคำถามกับ SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (Expressive plus Interaction Management) พบใน LAV **ทัก ทักทาย ตะโกน ทักทาย ทักถาม**

LAV**ทัก ทักทาย ตะโกนทักทาย ทักถาม** เป็น LAV ชุดเดียวกัน ดังนั้นจึงยกตัวอย่างเพียง LAV เดียว คือ**ทักทาย**

ตัวอย่าง**ทักทาย** (Ex-501-ทักทาย1)

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน:

สุปริตกลับบ้านเห็นพ่ออยู่คนเดียวจึงเข้าไปหา

บริบท:

"เมื่อวานนี้ เขากลับจากโรงงาน พ่อนั่งเอนๆ อยู่บนเตียงดูทีวีในห้องชั้นล่างเพียงลำพัง เขาจึงเดินเข้าไปหา พ่อเมินหน้าหนิทันทีที่เห็นสุปริตพยายามเก็บความเจ็บปวดไว้ในใจ และฝืนทักทาย ด้วยน้ำเสียงอ่อนโยน **"วันนี้พ่อเดินบ้างหรือยังครับ"** นอกจากจะไม่มีคำตอบ พ่อยังหลับตาเสีย ทำเหมือนไม่อยากจะเห็นหน้าเขา

LAV**ทัก ทักทาย ตะโกนทักทาย ทักถาม** เป็น LAV ชุดนี้ ผู้พูดต้องการแสดงให้ผู้ฟังเห็นถึงความมีไมตรีจิตของผู้พูดและเป็นการรื้อให้เผชิญหน้า จากตัวอย่างผู้พูดต้องการรื้อให้ผู้ฟังให้สนทนากันด้วยประโยคคำถามหวังให้ผู้ฟังตอบ ซึ่งเป็นการแสดงปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกัน แต่ผู้ฟังไม่ยอมตอบซ้ำทำท่าเหมือนไม่อยากจะเห็นหน้าผู้พูด ทำให้ผู้พูดรู้สึกเสียใจ

5.2.3.4. การเกิดร่วมของรูปประโยคคำสั่งที่พบใน SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (Expressivse plus Interaction Management)

การเกิดร่วมของรูปประโยคคำสั่งที่พบใน SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (Expressive plus Interaction Management) พบใน LAV **ล่ำลา กล่าวลา**

LAV **ล่ำลา กล่าวลา** เป็น LAV ชุดเดียวกัน ดังนั้นจึงยกตัวอย่างเพียง LAV เดียว คือ **ล่ำลา**
ตัวอย่าง **ล่ำลา** (Ex-502-ล่ำลา)

บริบทสถานการณ์:

ญาติและญาติอาชวณทนายประจำตระกูลอยู่ทานข้าวเย็นด้วยกัน

ตัวบท:

"ผมติดธุระนิดหน่อยครับคงต้องขอตัว แต่พวกคุณไม่ต้องเป็นห่วงผมรายงานทุกอย่างให้คุณท่านรู้หมดแล้ว" ปวารภย้าคำ่ว่าทุกอย่างเป็นนัยว่าทุกอย่างยกเว้นเรื่องความจำเสื่อม "พบกันพรุ่งนี้ครับ" ญาติล้าลา "เจอกันพรุ่งนี้ค่ะ" ญาติอ้อมหวาน

LAV ล้าลา กล่าวลา เป็นการที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทราบว่าผู้พูดกำลังจะไป และที่ผู้พูดใช้ประโยคคำสั่ง เพราะเป็นการย้ำกับผู้ฟังว่าพรุ่งนี้พบกันอีกที่

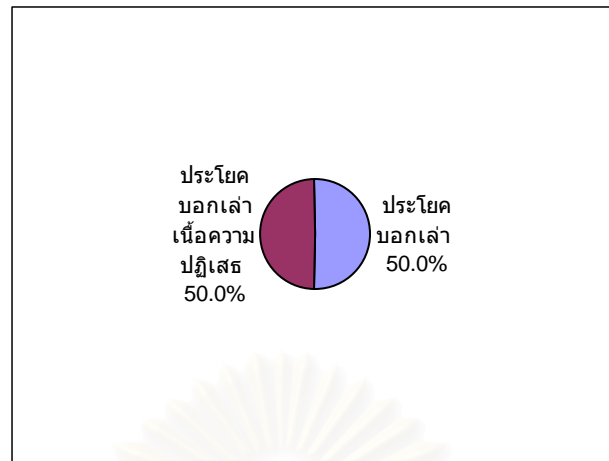
5.2.4 การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เป็นวัจนกรรมการสัญญา กับรูปประโยคประเภทต่างๆ

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่จัดอยู่ใน SAV การสัญญา มีเพียง 1 คำ จำนวน 2 ประโยค เท่านั้นคือ LAV สัญญา

วัจนกรรมการสัญญา เป็นการที่ผู้พูดสัญญา รับประกัน หรือทำการกระทำบางอย่างซึ่งแสดงว่าผู้พูดผูกมัดตัวเอง ดังนั้นรูปประโยคที่เกิดร่วมกับวัจนกรรมการสัญญาจึงควรจะเป็นประโยคบอกเล่า จากตารางที่ 5.15 พบว่า SAV การสัญญาเกิดในประโยคบอกเล่า และประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธ โดยพบใน LAV สัญญา ซึ่ง เกิดร่วมกับ ประโยคทั้งสองคิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน

ตารางที่ 5.14 การเกิดร่วมของวัจนกรรมการสัญญากับรูปประโยคประเภทต่างๆ

SAV การสัญญา	ประโยค		ชนิดของประโยค			
	ประโยคบอกเล่า		ประโยค ปฏิเสธ	ประโยค คำสั่ง	ประโยค คำถาม	รวม
	บอกเล่า	บอกเล่า เนื้อความปฏิเสธ				
สัญญา	1	1	-	-	-	2
รวมจำนวนประโยค (%)	2 100.0%		- 0%	- 0%	- 0%	2 100.0%

ภาพที่ 5.4 การเกิดร่วมของวัจนกรรมการสัญญา กับรูปประโยคประเภทต่าง ๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

6.1 สรุป และ อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV) ในภาษาไทยโดยอิงบริบท พบว่าแนวคิดของเฟิร์ธ (1935) ในเรื่องบริบทของการสื่อสาร นำมาใช้ได้ดีมากในการวิเคราะห์บริบทวัฒนธรรม (context of culture) ที่ครอบคลุมถึงเรื่อง 1) บริบทสถานการณ์ (context of situation) ซึ่งรวมถึงบริบทที่เป็นประสบการณ์ของผู้ส่งสารและผู้รับสาร (context of experience of participants) ความเชื่อเบื้องต้นของผู้ส่งสารกับเนื้อความที่พูดและเจตนาของผู้ส่งสารและท่าทีของผู้รับสารร่วมอยู่ด้วย 2) วัจนบริบทหรือบริบทของการใช้ถ้อยคำ (verbal context) 3) บริบทสัทศาสตร์ (phonetic) สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้พูดในสังคมไทยเลือกใช้คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่ต่างกันออกไปและส่งผลให้ความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่บางคำดูเหมือนจะคล้ายคลึงกันแต่มีรายละเอียดบางอย่างที่ต่างกันออกไปและจากการวิเคราะห์ความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยโดยอิงบริบทที่เกิดขึ้นในบทสนทนาจากนวนิยายจากคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย 1,055 รายการ เป็นคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่ไม่ซ้ำกัน 206 คำ พบว่าผลการศึกษาสอดคล้องกับสมมติฐาน และสรุปได้ดังนี้คือ

6.1.1 การวิเคราะห์คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยโดยอิงบริบท

ในการวิเคราะห์คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV) ที่เกิดในบริบทของการสนทนาในนวนิยายไทย สามารถจัดเป็นคำกริยาอ้างถึงวัจนกรรม (SAV) ในเชิงทฤษฎี ได้ 4 ประเภท และแต่ละประเภทยังจำแนกประเภทย่อยของ SAV จากบริบทของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อย เจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังซึ่งองค์ประกอบทั้ง 3 อย่างนี้เกิดภายใต้บริบททางวัฒนธรรม (context of participants) ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะของผู้พูดในสังคมไทย ดังนี้คือ

6.1.1.1 วัจนกรรมการบอก (Assertives)

วัจนกรรมการบอกเป็นการพรรณนาหรือบรรยายเหตุการณ์หรือสภาพต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ในการวิเคราะห์คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่เป็น SAV การบอกสามารถแบ่งข้อมูลออกทั้งหมดเป็น 90 คำ และแยกเป็นประเภทย่อย ได้ 3 ประเภท คือ

- 1) SAVการบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม
- 2) SAVการบอกที่ผู้พูดไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม
- 3) SAVการบอกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์

6.1.1.2 วัจนกรรมการบอกให้กระทำ (Directives)

วัจนกรรมการบอกให้กระทำ เป็นการที่ผู้พูดสั่ง ขอบ หรือแนะนำให้ผู้ฟังกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้พูดปรารถนา หรือเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ LAV จากข้อมูล 36 คำ และ จัดเป็น SAV ได้ 3 ประเภทย่อยคือ

- 1) SAVการบอกให้ทำ
- 2) SAVการบอกไม่ให้ทำ
- 3) SAVการบอกให้ตอบ

6.1.1.3 วัจนกรรมแสดงความรู้สึก (Expressives)

วัจนกรรมแสดงความรู้สึก เป็นการแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดผ่านทางถ้อยคำ ทั้งนี้ในการวิเคราะห์วัจนกรรมแสดงความรู้สึกจากข้อมูล LAV 79 จัดเป็น SAV ได้ 4 ประเภท คือ

- 1) SAVการแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressives)
- 2) SAVการแสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ (Expressives plus Assertives)
- 3) SAVการแสดงความรู้สึกที่เป็นการสั่ง (Expressives plus Directives)
- 4) SAVการแสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (Expressives plus Interaction Management)

6.1.1.4 วัจนกรรมการสัญญา (Commissives)

วัจนกรรมการสัญญา เป็นการที่ผู้พูดสัญญา รับประกัน หรือทำการกระทำบางอย่างซึ่งแสดงว่าผู้พูดผูกมัดตัวเอง ในวัจนกรรมการสัญญา มีคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยเพียงคำเดียวเท่านั้น คือ สัญญา ซึ่งอยู่ใน SAV การสัญญา

6.1.2 การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยกับรูปประโยค

LAV ที่อยู่ใน SAV แต่ละชนิดมีโครงสร้างทางไวยากรณ์สัมพันธ์กับ SAV ชนิดนั้นๆ แต่มีรูปประโยคความเดียวที่ปรากฏในข้อมูลเกิดร่วมกับ LAV บางคำไม่สัมพันธ์กับ SAV ชนิดนั้นๆ ซึ่งตรงกับที่ Vanderveken (1990) ได้เสนอไว้ และคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยประเภทหนึ่งสามารถเกิดขึ้นร่วมกับรูปประโยคได้หลายประเภท ส่วนใหญ่คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่จัดอยู่ใน SAV แต่ละประเภทจะมีความสัมพันธ์กับชนิดของรูปประโยคที่เกิดร่วม อย่างไรก็ตามพบว่า วจนกรรรมแต่ละประเภทสามารถเกิดร่วมกับรูปประโยคที่ไม่สัมพันธ์กับชนิดของวจนกรรรมนั้นๆได้หลายประเภท ดังนี้

ตารางที่ 6.1 จำนวนรูปประโยคความเดียวที่เกิดร่วมกับ LAV ที่จัดเป็น SAV ของวจนกรรรมแต่ละประเภท

ประเภทของ วจนกรรรม	วจนกรรรม การบอก	วจนกรรรม การบอกให้กระทำ	วจนกรรรม การแสดงความรู้สึก	วจนกรรรม การสัญญา	รวมจำนวน ประโยค
จำนวนรูปประโยคความเดียว	455 (43.1%)	379 (35.9%)	219 (20.8%)	2 (0.2%)	1,055 (100.0%)

จากตารางที่ 6.1 พบว่าจำนวนประโยคความเดียวที่เกิดร่วมกับ LAV ที่จัดเป็น SAV ของวจนกรรรมแต่ละประเภท มีทั้งสิ้น 1,055 ประโยค พบว่าจำนวนรูปประโยคเกิดร่วมกับในวจนกรรรมการบอกมากที่สุดเป็นจำนวน 455 ประโยค คิดเป็น 43.4% รองลงมาคือวจนกรรรมการบอกให้กระทำ คิดเป็น 35.6% ตามลำดับ

ตารางที่ 6.2 รูปประโยคความเดียวที่เกิดขึ้นร่วมกับ LAV ที่ไม่สัมพันธ์กับ วจนกรรรมการบอกประเภทต่างๆ

ประเภทของ วจนกรรรมการบอก	ประโยค	LAV
SAVการบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม	ประโยคปฏิเสธ	บอก
	ประโยคคำสั่ง	บอก บอกกล่าว ว่า(1) กระซิบ แนะนำ(1)

	ประโยคคำถาม	บอก เล่า แนะนำ(1) เสนอ
SAVการบอกที่ผู้พูด ไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาท กรรม	ประโยคปฏิเสธ	ตอบ บอกปิด ปฏิเสธ(1) ปฏิเสธ(2) แก้วตัว ออกตัว สอด อธิบาย ยินกราน
	ประโยคคำสั่ง	สรุป ชัด ตัดบท โพล่งพูด เตือน เตือนสติ
	ประโยคคำถาม	ตอบ ย้อน สวน สวนกลับ ท้วง แก้วตัว ตำหนิ สอด ดักคอ เดา ทวนคำ หรือ โพล่ง

จากตารางที่ 6.2 รูปประโยคที่เกิดขึ้นในวัจนกรรมการบอกควรที่จะเป็นประโยคบอกเล่า แต่พบว่า LAV ที่อยู่ SAVการบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่มวาทกรรม มีรูปประโยคปฏิเสธที่เกิดร่วมกับ LAV บอก มีรูปประโยคคำสั่งที่เกิดร่วมกับ LAV บอก บอกกล่าว ว่า(1) กระซิบ แนะนำ(1) และ มีรูปประโยคคำถามที่เกิดร่วมกับ LAV บอก เล่า แนะนำ(1) เสนอ ส่วน LAV ที่อยู่ SAVบอกที่ผู้พูดเป็นไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม มีรูปประโยคปฏิเสธที่เกิดร่วมกับ LAVตอบ บอกปิด ปฏิเสธ(1) ปฏิเสธ(2) แก้วตัว ออกตัว สอด อธิบาย ยินกราน มีรูปประโยคคำสั่งที่เกิดร่วมกับ LAV สรุป ชัด ตัดบท โพล่งพูด เตือน เตือนสติ และ มีรูปประโยคคำถามที่เกิดร่วมกับ LAV ตอบ ย้อน สวน สวนกลับ ท้วง แก้วตัว ตำหนิ สอด ดักคอ เดา ทวนคำ หรือ โพล่ง

ตารางที่ 6.3 รูปประโยคความเดียวที่เกิดขึ้นร่วมกับ LAV ที่ไม่สัมพันธ์กับวัจนกรรมการบอกให้กระทำประเภทต่างๆ

ประเภทของวัจนกรรม การบอกให้กระทำ	ประโยค	LAV
SAVบอกให้ทำ	ประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธ	ขออนุญาต
SAVบอกไม่ให้ทำ	ประโยคบอกเล่า	ปราม กำราบ ชู
	ประโยคคำถาม	ปราม ชูฟ้อ
SAVบอกให้ตอบ	ประโยคบอกเล่า	ถาม
	ประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธ	ถาม

จากตารางที่ 6.3 รูปประโยคที่เกิดขึ้นในวัจนกรรมการบอกให้กระทำควรที่จะเป็นประโยคคำสั่ง แต่พบว่า LAV ที่อยู่ใน SAV การบอกให้ทำ มีรูปประโยคบอกเล่าเพื่อความปฏิเสธที่เกิดร่วมกับ LAV ขออนุญาต ส่วน LAV ที่อยู่ใน SAV การบอกไม่ให้ทำ มีรูปประโยคบอกเล่าที่เกิดร่วมกับ LAV ปราบ กำราบ ชู และ รูปประโยคคำถามที่เกิดร่วมกับ LAV ปราบ ชูฟ้อ ส่วน LAV ที่อยู่ใน SAV การบอกให้ตอบ มีรูปประโยคบอกเล่าและรูปประโยคบอกเล่าเพื่อความปฏิเสธเกิดร่วมกับ LAV ถาม

ตารางที่ 6.4 รูปประโยคความเดียวที่เกิดขึ้นร่วมกับ LAV ที่ไม่สัมพันธ์กับ วัจนกรรมการแสดงความรู้สึกประเภทต่างๆ

ประเภทของวัจนกรรมการแสดงความรู้สึก	ประโยค	LAV
SAV การแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressive)	ประโยคปฏิเสธ	คราง โวย
	ประโยคคำถาม	คราง อุทาน โวยวาย
SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็น การบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ (Expressive plus Assertive)	ประโยคปฏิเสธ	เยาะ ตบเซ็งๆ เกียง แหว ตวาด ตวาดแว๊ด
	ประโยคคำสั่ง	ปลอบ ปลอบโยน ล้อเลียน ตวาด ตะคอก ดู
	ประโยคคำถาม	หยอก แย้ แย้แย้ สัพยอก เลียนเสียง ล้อแซว แย้ เยาะ พึมพำ ออกอ้อน บ่น ประชด เหน็บ ค่อน เกียง แหว ตวาด ตวาดแว๊ด ดู เอ็ด
SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็น การสั่ง (Expressive plus Directive)	ประโยคคำถาม	ตะโกนถาม
SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็น การจัดการปฏิสัมพันธ์ (Expressive plus Interaction Management)	ประโยคคำสั่ง	ล่ำลา กล่าวลา
	ประโยคคำถาม	ทัก ทักทาย ตะโกนทักทาย ทักถาม

จากตารางที่ 6.4 พบว่ามีรูปประโยคความเดียวที่เกิดร่วมกับLAV ที่จัดเป็น SAV ประเภทต่างๆ ของ วัจนกรรมแสดงความรู้สึกที่มีความหลากหลายแตกต่างกันออกไปตามประเภทย่อยของ SAV แสดงความรู้สึกดังนี้

รูปประโยคที่น่าจะเกิดขึ้นร่วมกับ LAV ที่จัดเป็น SAV การแสดงความรู้สึกแบบแท้ (Purely Expressive) น่าจะเป็นประโยคบอกเล่า แต่พบว่า มีรูปประโยคปฏิเสธที่เกิดร่วมกับ LAV **คราง โวย** และมีรูปประโยคคำถามที่เกิดร่วมกับ LAV **คราง อุทาน โวยวาย**

รูปประโยคที่น่าจะเกิดขึ้นร่วมกับ LAV ที่จัดเป็น SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ (Expressive plus Assertive) น่าจะเป็นประโยคบอกเล่า แต่พบว่า มีรูปประโยคปฏิเสธที่เกิดร่วมกับ LAV **เยาะ ตอบแข็งๆ เถียง แหว ตวาด ตวาดแว๊ด** มีรูปประโยคคำสั่ง ที่เกิดร่วมกับ LAV **ปลอบ ปลอบโยน ล้อเลียน ตวาด ตะคอก ดู** และมีรูปประโยคคำถามที่เกิดร่วมกับ LAV **หยอก แย้ แย้ แย้ สัพยอก เลียนเสียง ล้อ แซว ยั่ว เยาะ พึมพำ ออกอุทาน บ่น ประชด เหน็บ ค่อน เถียง แหว ตวาด ตวาดแว๊ด ดู เอ็ด**

รูปประโยคที่น่าจะเกิดขึ้นร่วมกับ LAV ที่จัดเป็น SAV แสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (Expressive plus Interaction Management) น่าจะเป็นประโยคบอกเล่า แต่พบว่า มีรูปประโยคปฏิเสธเกิดร่วมกับ LAV **เยาะ ตอบแข็งๆ เถียง แหว ตวาด ตวาดแหว** และมีรูปประโยคคำถามเกิดร่วมกับ LAV **ล่ำลา ลา** เป็นประโยคคำสั่ง และมีรูปประโยคเกิดร่วมกับLAV ตะโกนถาม

สำหรับประโยคที่ไม่สัมพันธ์กับ SAV ชนิดนั้นๆ อาจเกี่ยวข้องกับประเด็นทางด้านวัจนกรรมอ้อม ซึ่งมีความสุภาพ เพศ วัย และ สถานะภาพระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่นเจตนาของผู้พูดต้องการสั่งให้ผู้ฟังกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งแต่กลับใช้ประโยคคำถามแทนประโยคคำสั่ง เป็นต้น

รูปประโยคความเดียวที่เกิดขึ้นร่วมกับ LAV ได้จำแนกเป็นคำกริยาอ้างถึงวัจนกรรม (SAV) ในเชิงทฤษฎี ที่เซอร์ล (Searle, 1969) ได้เสนอไว้ และเซอร์ลไม่ได้ให้ความสำคัญกับรูปภาพภาษาที่เกิดขึ้นร่วมกับวัจนกรรมแต่ละชนิด แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ารูปประโยคความเดียวที่เกิดขึ้นร่วมกับ LAV ที่อยู่ใน SAV แต่ละชนิดนั้น มีหน้าที่และโครงสร้างของประโยคส่วนใหญ่จะสัมพันธ์กันกับ SAV ชนิดนั้นๆ ซึ่งตรงกับที่แวนเดอร์เวเคน (Vanderveken, 1990) ได้เสนอไว้ว่าวัจนกรรมมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ของประโยคและเชื่อว่าจะมีการแสดงออกทางรูปภาพชัดเจน แต่อย่างไรก็ดีพบว่าในแต่ละวัจนกรรมมี LAV ที่เกิดร่วมกับประโยคโดยที่โครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ไม่มีความสัมพันธ์กับวัจนกรรมนั้น ๆ เลย ทำให้สรุปได้ว่า LAV บางคำเมื่อ

พิจารณาจากบริบทที่เกิดขึ้นในนวนิยายแล้ว ไม่สามารถจัดอยู่ในวัจนกรรมใดวัจนกรรมหนึ่งได้อย่างชัดเจน หากสามารถเกิดร่วมกับวัจนกรรมได้มากกว่าหนึ่งวัจนกรรม ดังนี้

LAV ที่เกิดขึ้นทั้งในวัจนกรรมการบอกและการบอกให้กระทำ ดังจะเห็นได้ว่า LAV เหล่านี้สามารถเกิดร่วมได้กับทั้งรูปประโยคที่เป็นประโยคบอกเล่า รูปประโยคบอกเล่าเพื่อความปฏิเสธ รูปประโยคปฏิเสธ รูปประโยคคำสั่ง และรูปประโยคคำถาม ซึ่งได้แก่ LAV **ตอบ ย้อน สวน สวนกลับ ท้วง แก้วตัว ตำหนิ สอด ดักคอ เต่า ทวนคำ หาหรือ โพล่ง บอก เล่า แนะนำ เสนอ สรุปรูป ชัด ตัดบท โพล่งพูด เตือน เตือนสติ บอก บอกกล่าว ว่า(1) กระซิบ แนะนำ ถาม กำราบ ชู ขออนุญาต ประกาศ**

LAV ที่เกิดขึ้นทั้งในวัจนกรรมการแสดงความรู้สึกและการบอกให้กระทำดังจะเห็นได้ว่า LAV เหล่านี้สามารถเกิดร่วมได้กับทั้งรูปประโยคบอกเล่า รูปประโยคบอกเล่าเพื่อความปฏิเสธ รูปประโยคปฏิเสธ รูปประโยคคำสั่ง และรูปประโยคคำถาม ได้แก่ LAV **หยอก แย้ ยั่วเย้า สัพยอก เลียนเสียง ล้อ แชว ยั่ว เหยาะ พึมพำ ออดอ้อน บ่น ประชด เหน็บ ค่อน เกียง แหว ตวาด ตวาดแว๊ด ดู เอ็ด คราง อุทาน ไวยวาย ทัก ทักทาย ตะโกนทักทาย ทักถาม ตะโกน-ถาม ปลอดภัย ปลอดภัย ล้อเลียน ตวาด ตะคอก ดู**

6.2 ข้อเสนอแนะ

1. งานวิจัยนี้ทำให้เห็นความสัมพันธ์ของความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยกับบริบทของการสื่อสาร ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลการวิจัยจากนวนิยายไทยจำนวน 206 คำเท่านั้น ยังไม่ครอบคลุมคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่มีทั้งหมดในภาษาไทย ดังนั้น เพื่อขยายขอบเขตความรู้ให้กว้างขวางขึ้นควรมีการศึกษาความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่ยังไม่ได้วิเคราะห์ในงานวิจัยชิ้นนี้

2. งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการเก็บข้อมูลการวิจัยจากนวนิยายไทย ซึ่งนับว่าเป็นการจำลองสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ดังนั้นเพื่อยืนยันในผลการสรุปจากงานวิจัยชิ้นนี้ควรมีการเก็บข้อมูลของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยจากบทสนทนาที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง

3. การศึกษาความหมายของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยในภาษาไทยโดยอิงบริบท ทำให้เกิดความชัดเจนของความหมายของคำ และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการให้คำนิยามของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยในพจนานุกรมได้ชัดเจนขึ้น

4. ควรจะมีการศึกษาต่อไปในประเด็นของการเปรียบเทียบการใช้คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยในภาษาไทยและในภาษาอื่น ในแง่ของ 1) บริบทของเหตุการณ์ (context of situation) ที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อย 2) เจตนาของผู้พูด และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง (context of participants)

5. ใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยในงานวิจัยนี้เพื่อวิเคราะห์คำกริยาการกล่าวถ้อยที่ในภาษาไทยที่ปรากฏในพจนานุกรม จำนวน 578 คำ ในภาคผนวก ก. เพื่อศึกษาว่าคำกริยาการกล่าวถ้อยเหล่านี้เป็นคำกริยาอ้างถึงวัจนกรรมอะไรได้บ้าง

6. ศึกษาการเกิดร่วมของรูปประโยคกับคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่ใช้ในวัจนกรรมประเภทต่างๆ เช่น วัจนกรรมการประกาศ การสัญญา การแสดงความรู้สึก ซึ่งพบไม่มากนักในงานวิจัยโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์อื่นๆ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กนกวลี พจนปกรณ์. 2550. รุ่นที่สาม. กรุงเทพฯ : เพื่อนดี.

กฤษณา อโศกสิน. 2549. สายดอกไม้ร่วง. กรุงเทพฯ : เพื่อนดี.

กิ่งฉัตร. 2548. ดวงใจพิสุทธิ์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อรุณ.

กุลพร โปธิศรีเรือง. 2546. การศึกษาบทบาทของบริบทในการตีความเจตนาของรูปประโยคคำถาม

ภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

แก้วแก้ว. 2540. อธิษฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.

ดวงตะวัน. 2544. แผ่นดินหัวใจ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อรุณ.

เจลิยว เอกนิยม. 2529. รูปคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธในงานแปลจากภาษาอังกฤษเป็น

ภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธีรนุช โชคสุวณิช. 2533. การศึกษาประโยค 3 ชนิดในภาษาไทยกับเจตนาของผู้พูดในนวนิยาย.

“ใช้สังคม” ของทมยันตี. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษร

ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นworรณ พันธุมเมธา. 2549. ไวยากรณ์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. หนังสือชุด บรมราชกุมารีอักษรานุกรักษ์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ลำดับที่ 5. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่

ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรจบ พันธุมเมธา. 2519. ลักษณะภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย

รามคำแหง.

ประภัสสร เสวิกุล. 2544. ธารแสงดาว. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อรุณ.

ปิยะพร ศักดิ์เกษม. 2549. วาวพลอย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อรุณ.

เพียรศิริ วงศ์วิมานนท์. 2547. หน่วยที่ 13 ความหมาย. เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3.

พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ:

นานมีบุ๊คส์.

วราภา. 2549. คุณนายสามสลึง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พิมพ์คำ.

วิจิตรนัฏ ภาณุพงศ์. 2532. โครงสร้างของภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- สายสวาท อินทเสน. 2509. แบบประโยคคำถามและคำตอบที่ใช้พูดในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต แผนกมัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักพจนานุกรมมติชน. 2547. พจนานุกรมฉบับมติชน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.
- สุดาพร ลักษณะียนาวิน. 2537. หน่วยที่ 2 การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร. การพัฒนาทักษะทางภาษา
บัณฑิตศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุดาพร ลักษณะียนาวิน. 2537. หน่วยที่ 3 ภาษากับความหมาย. การพัฒนาทักษะทางภาษา
บัณฑิตศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุธาสินี สิทธิเกษร. 2540. บทบาทของประโยคคำถามในมาตรฐานภาษาไทย : การศึกษาเชิงพัฒนา
ต่อเนื่อง. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรวิดี รุกขรังสฤษฎ์. 2540. ลักษณะร่วมทางสัทศาสตร์ของคำลงท้ายในมาตรฐานภาษาไทย.
วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- อรพิมพ์. 2550. เล่นหรือยรัก. กรุงเทพฯ : พิมพ์คำสำนักพิมพ์.

ภาษาอังกฤษ

- Austin, John. 1962. How to Do Things with Words. London: Oxford University
Press.
- Firth, J.R. 1935. The use and distribution of certain English sounds. English Studies
Vol. XVII, No. I. Republished in Firth, J.R. 1957. Paper in Linguistics 1934-1951.
(5th impression, 1969), pp. 34-46. Oxford University Press.
- Firth, J.R. 1950. Personality and Language in Society. The Sociological Review. Journal
of the Institute of Sociology. Vol. XLII, section 2. Republished in Firth, J.R. 1957.
Paper in Linguistics 1934-1951. (5th impression, 1969), pp. 177-179. Oxford
University Press.
- Hymes, Dell. 1962. The ethnography of Speaking. In T. Gladwin and W.C. Sturtevant
(eds.), Anthropology and Human Behavior. Washington, DC: Anthropological
Society of Washington. Also in Joshua Fishman (eds.) 1968. Reading in the
Society in Sociology of Language. The Hague: Mouton.

- Luksaneeyanawin, Sudaporn. 1992. Asking and Answering a question from Thai Perspectives. For a course in Thai Studies, Faculty of Arts, Chulalongkorn University.
- Luksaneeyanawin, Sudaporn, Thanavisuth, Chayada, Sittigasorn, Suthasinee, and Rukkarangsarit, Ornwadee. 1998. Pragmatic Characteristics of Infant Directed Speech. In R. Mannell and J. Robert-Ribes (eds.), Proceedings of the 5th International Conference on Spoken Language Processing: ICSLP'98. Sydney : Australian Speech Science and Technology Association, Incorporated (ASSTA).
- Lyons, J. 1997. Semantics. Cambridge University Press.
- Mey, Jacob L. 2001. Pragmatics: an introduction. Oxford: Blackwell.
- Searle, John R. 1969. Speech Acts. Cambridge: Cambridge University Press.
- Searle, John R. 1979. Expression an Meaning: Studies in the Theory of Speech Acts. Cambridge: Cambridge University Press.
- Searle, John R., and Vanderveken, Daniel. 1985. Foundations of Illocutionary Logic. Cambridge: Cambridge University Press.
- Thanavisuth, Chayada. 1997. Phonetic and Pragmatic Characteristics of Infant Directed Speech in Thai: A Longitudinal Study. A Dissertation of Doctoral Degree Department of Linguistics Graduate School Chulalongkorn University
- Vanderveken, Daniel. 1990. Meaning and Speech Acts: Volume 1 Principles or Language Use. Cambridge: Cambridge University Press.
- Verschueren, Jef. 1994. Speech act verbs. In R.E. Asher& J.M.Y. Simpson (eds.), The Encyclopedia of Language and Linguistics: Volume 8, pp. 4138 – 4140. Oxford: Pergamon Press.
- Verschueren, Jef. 1998. Understanding Pragmatics. London: Edward Arnold.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV) ในภาษาไทยที่ปรากฏอยู่ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 และ พจนานุกรมฉบับมติชน

LAV	ความหมาย
1.ก่น,ก่นโคตร	พูดโคตรขึ้นมาด่า
2.กรรโชก	ชูเอาด้วยกริยาหรือวาทะให้ก่ลัว
3.กรรดิ	ยกย่องสรรเสริญ
4.กระซอก	พูดกระซอกเสียงแสดงความไม่พอใจ
5.กระซอกเสียง	พูดกระตุกเสียงดังห้วน ๆ
6.กระซิบ	พูดเสียงเบา ๆ
7.กระซิบกระซาบ	บอกความหรือคุยกันด้วยเสียงเบา ๆ เพื่อไม่ให้ผู้อื่นได้ยิน
8.กระซุบกระซิบ	พูดกันเบา ๆ
9.กระซ้า	พูดรบเร้า,พูดเข้าเหยย
10.กระเซากระซี้	เซ้าซี้,พูดรบเร้าว่าไรเพื่อให้ได้ตามที่ต้องการ
11.กระทบ	พูดหรือทำให้กระเทือนไปถึงผู้อื่น
12.กระทบกระเทียบ	เปรียบเทียบกระทบถึง
13.กระทบกระแทก	อาการที่กล่าวเปรย ให้กระทบไปถึงผู้ใดผู้หนึ่งอย่างรุนแรง
14.กระเนาะกระแหน	พูดจาเหน็บแนม
15.กระปอดกระแปด	อาการที่ป่นปอด ๆ แปด ๆ ,บ่นว่าไร
16.กระพอก	พูด
17.กระพือข่าว	แพร่ข่าวให้ครึกโครม
18.กระโหย	คร่ำครวญ
19.กระฮิดกระเอื้อน	พูดแบบไม่เต็มใจจะพูด
20.กระฮึกกระฮัก	อาการที่พูดไม่ออกติดก๊กกักอยู่ในลำคอ ฮึกฮัก
21.กล่อม	ร้องเป็นทำนองเพื่อเล้าโลมใจ,พูดโน้มน้าวให้เชื่อ หรือทำให้เพลิดเพลิน
22.กลับกลอก	พูดไม่อยู่กับร่องกับรอย
23.กลับคำ	พูดแล้วไม่เป็นไปตามที่พูดไว้,พูดอย่างหนึ่งแล้วเปลี่ยนเป็นตรงข้าม
24.กล่าว	บอก แจ้ง พูด ว่า
25.กล่าวขวัญ	พูดถึง พูดออกชื่อเบะการกระทำของคนอื่น
26.กล่าวโทษ	แจ้งว่ากระทำผิด

27.กล่าวร้าย	ใส่ร้าย
28.กล่าวหา	ฟ้อง,กล่าวโทษ
29.กัด	เหน็บแนม,เสียดสี เล็ก ๆ น้อยๆ
30.กำชับ	สั่งย้ำให้แน่นอน
31.กำชับกำชา	ย้ำแล้วย้ำอีก
32.กำไซก	กรรโชก
33.กำราบ	ปราบ ทำให้กลัว
34.กุ	สร้างให้เป็นเรื่องราวขึ้นมาโดยไม่มีข้อมูล
35.กู่	ส่งเสียงเป็นสัญญาณให้รู้ว่าอยู่ไหน
36.เกริ่น	บอกข่าวให้รู้ล่วงหน้า
37.เกรี้ยวกราด	แสดงกริยาท่าทางพร้อมดูตว่ากล่าวอย่างรุนแรงด้วยความโกรธ
38.เกลาะ	พูดเลียบเคียง,พูดเข้าเหย๋
39. เกลี้ยกล่อม	พูดชักจูงให้คล้อยตามหรือปฏิบัติตาม
40.เกลี้ยไกล่ , ไกล่เกลี้ย	พูดให้ตกลงกัน ยินยอมกัน
41.เกี่ยง	ต่างฝ่ายต่างไม่ยอมทำด้วยกลัวจะเสียเปรียบ
42.เกี้ยว	พูดให้รักในเชิงขู้สาว,พูดตะโลม,พูดเลียบเคียงเพื่อให้สมความปรารถนา
43.แก้เกี้ยว	พูดย้อนรอยให้หายกัน
44.แก้ชวย	พูดทำให้หายกระดาก
45. แก้วตัว	พูดหรือทำเพื่อปลดเปลื้องความผิดหรือข้อผิดพลาดของตน
46.แก้ต่าง	ว่าความแทนจำเลย
47.โกหก	จงใจกล่าวคำที่ไม่จริง พูดปด พูดเท็จ
48. โกหกพกลม	โกหก
49. ช่ม	แสดงกริยาวาจาให้เห็นว่าเหนือกว่า หรือทำให้อีกฝ่ายรู้สึกว่าด้อยกว่า
50.ช่มชู้	ทำให้กลัว,ทำให้เสียขวัญ
51.ขมา	กล่าวคำขอโทษ
52. ขยาย	อธิบาย, ชี้แจง ,เปิดเผย
53. ขอ	พูดให้เขาในสิ่งที่ต้องการ, วิจารณ์
54. ขอค่อน	ค่อนว่า, พูดแคะไค้ในเรื่องที่ไม่ดี,พูดให้เขาอายหรือเจ็บใจ, เก็บความข้มว่ามาให้เจ็บใจ
55. ขอตัว	พูดเพื่อให้ยกเว้นตัวเอง
56. ขอโทษ,ขอประทานโทษ	ขอให้อภัยเว้นโทษ
57. ขอโทษขอโพย	กล่าวคำขอโทษพร้อมทั้งชี้แจงหลายประการ
58.ขอขอบคุณ,ขอพระคุณ	คำกล่าวแสดงความรู้สึกบุญคุณ (เป็นคำที่ใช้กับผู้เสมอกัน

	หรือผู้น้อยใช้กับผู้ใหญ่)
59. ขอบใจ	คำกล่าวเพื่อแสดงความพอใจที่ผู้อื่นทำความดีให้แก่ตน (เป็นคำที่ผู้ใหญ่ใช้กับผู้น้อย)
60. ขอร้อง	ขอให้ช่วยเหลือ
61. ขออนุญาต	ขอให้ยินยอมให้ทำอะไรอย่างหนึ่ง
62. ขอร้อง	กล่าวเพื่อให้ละแก่โทษ
63. ขัดคอ	พูดแย้งขวางเข้ามา ไม่ให้ทำได้สะดวก
64. ขัดจังหวะ	ขวางเข้ามาไม่ให้ทำหรือพูดได้สะดวก
65. ขัดบท	แทรกบทพูด พูดแทรกเมื่อเขายังพูดไม่จบ
66. ขับ	ร้องเป็นทำนอง
67. ขาน	กล่าว เรียก เคย พูด ตอบ
68. ขานขับ	ร้องเป็นทำนอง
69. ขานนาค	กล่าวคำขอบวชในพิธีบวชนาค
70. ขานรหัส	ร้องเรียกโดยใช้สัญญาณ หรือสัญลักษณ์ที่รู้จักกันโดยเฉพาะ
71. ขานรับ	ตอบรับ
72. ขุดคุ้ย	พูดเอาเรื่องเก่า ๆ ขึ้นมาพูด
73. ขุดโคตร	ก่นด่าถึงบรรพบุรุษ
74. ขู่	ทำเสียงให้น่ากลัว
75. แหวะ	พูดชวนวิวาท
76. โขกสับ	ด่าว่าข่มขี้
77. ไขความ	บอก อธิบาย ขยาย
78. ครวญ	ร้องรำพัน
79. ครวญคราง	ครางไปเรื่อย ๆ
80. ครวญคร่ำ	ก่นแต่พร่ำรำพัน
81. ครวญเพลง	ร้องเพลง
82. ครหา	ติเตียน ติโทษ
83. คราง	ร้องเบา ๆ ด้วยความเจ็บปวด
84. ค่อน	ติ , ว่าเหน็บแนม, แกล้งว่าให้เจ็บใจ, ว่าให้สะเทือนใจ
85. ค่อนขอด	ค่อนว่า, พูดกระทบให้กระเทือนใจ, ว่ากล่าวพาดพิงในแง่ที่ไม่ดี
86. ค่อนแคะ	ค้นหาในสิ่งที่ไม่ดีมาว่าให้เจ็บใจ
87. คัดค้าน	ทักท้วง
88. คาคัดัน	แสดงกริยาเชิงบังคับให้เป็นไปตามความประสงค์
89. ค้าน	กล่าวแย้งไม่เห็นด้วย

90. คุย	พูดจาสนทนากัน, พูดเป็นเชิงอวด
91. คุยโต	พูดถึงความเก่ง ความยิ่งใหญ่ ความสามารถ
92. คุยโว	พูดโอ้อวด
93. แคะไค้	ชอกแซกหาเรื่องขึ้นมาว่า
94. โฆษณา	ปาวร้อง, ปาวประกาศ, เผยแพร่ไปยังสาธารณชน
95. จ้อ	ชวนเข้ามาหาเพื่อขอคืนดี
96. จ๋ม	บ่น
97. จวก	พูดให้ร้าย พูดโจมตี
98. จ้อ	การที่พูดเรื่อย ๆ ต่อเนื่องกันไม่หยุดปาก
99. จาระไน	พูดที่แจงอย่างละเอียดถี่ถ้วน
100. จ้าจี้จ๊าไซ	พูดหรือสอนซ้ำ ๆ ซาก ๆ ,พรั่าพูด หรือสอน
101. จ้านรรจา	เจรจา,พูด,กล่าว
102. จีบปากจิบคอก	พูดเชิงประจบ,พูดปั้นจิมปั้นแจ้อ
103. เจรจา	พูดจาเป็นทางการ
104. เจ้าะแจ้ะ	คุยเรื่องจิปาถะ
105.แจง	ชี้แจงรายละเอียด
106. แจ้ง	บอกให้รู้
107. แจ้งความ	บอกให้ทราบ, แจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่
108. โจษ,โจษจัน	พูดกันแข่งแซ่, เล่าลือกันอื้ออึง
109. อดดๆ	พูด, ต่า, เตียงไม่หยุดปาก
110. อดเลาะ	พูดอดอดอ้อนให้เอ็นดู
111. ฌ่ง	ต่าว่า
112. ฌลย	อธิบายหรือชี้แจงข้อปัญหาต่างๆให้เข้าใจ
113. แฉ	เปิดเผยข้อที่ปิดบังหรือเป็นความลับ
114. ชม	ยกย่อง สรรเสริญ
115. ชมเซย	ยกย่อง สรรเสริญ
116. ชมเปาะ	ชมไม่ขาดปาก, ชมด้วยความจริงจัง
117. ชวน	จูงใจ, ขอให้ทำตาม
118. ชักจูง	ชวนให้คล้อยตาม
119. ชักชวน	ชวนให้ทำด้วยกัน
120. ชักน้ำ	ชวนให้ทำด้วยกัน
121. ชี้ขาด	สั่งเด็ดขาด, วินิจฉัยเด็ดขาด
122. ชี้แจง	พูดขยายความให้เข้าใจ

123. ชี้ออก	แนะลู่ทางให้
124. ชี้นำ	แนะแนวทางให้พูดต่อ
125. ชีแนะ	แนะแนวทางให้
126. เชิญชวน	จูงใจ,ชวนให้ทำตาม
127. เชื้อเชิญ	ชวนด้วยความสุภาพอ่อนน้อม
128. แข่ง	กล่าวด้วยความตั้งใจมุ่งร้ายเพื่อให้เขาเป็นเช่นนั้น
129. ซ้อมคำ	พูดที่กักเอาราวเป็นจริง
130. ชัก	ไล่เสียงให้กระจ่าง
131. ชักซ้อม	สอบให้แม่นยำ, แนะนำไว้ล่วงหน้า
132. ชักใช้	ไต่ถามไล่เสียงให้ถี่ถ้วน
133. ชักฟอก	ชักถามให้ได้ความแจ่มแจ้ง
134. ชัดทอด	อ้างถึง, บ่นถึง, กล่าวพาดพิงถึงผู้อื่น
135. ชุบชิบ	พูดเบาๆไม่ต้องกรำให้ผู้อื่นได้ยิน
136. เข้าชี้	พูดรบเร้า, รำไร
137. แซ่ซ้อง	สรรเสริญกันทั่วไป
138. แซว	กระเข้าเข้าแหย่, ล้อเลียน, พูดที่เล่นที่จริงให้ขำ อาย โกรธ
139. ดักคอ	พูดสกัด หรือกั้นไว้ล่วงหน้า
140. ด่า	ใช้ถ้อยคำว่าคนอื่นด้วยความหยาบคาย
141. ดำรัส	พูด (ใช้กับเจ้านาย)
142. ดู	ว่ากล่าวหรือทักท้วงด้วยความโกรธหรือไม่พอใจเพราะมีความผิดหรือไม่อยู่ใน โอวาท
143. ดูแคลน, ดูถูก	พูดจาดูหมิ่นเหยียดหยาม
144. ดูหมิ่น	ดูถูกเหยียดหยามทำให้เป็นที่อับอายเป็นที่เกลียดชังของประชาชน
145. เด่า	คะเน คาดเดาเอาเอง โดยไม่มีหลักและเหตุผล
146. แดกดัน	กล่าววาทะบทกระแทกหรือประชดเพราะความไม่พอใจ
147. ตกลง	ยินยอมพร้อมใจ
148. ตรัส	พูด (ใช้กับเจ้านาย)
149. ตรัสถาม	พูด (ใช้กับเจ้านาย)
150. ตรัสสั่ง	สั่ง (ใช้กับเจ้านาย)
151. ตวาด	พูดกระซอกเสียงดังด้วยความโกรธ, ฐูเสียงดัง
152. ตอกกลับ	พูดโต้ตอบกลับไปด้วยแง่มุมที่เหนือกว่า
153. ตอกหน้า	ว่าใส่หน้าอย่างไม่ไว้หน้า
154. ตอด	พูดเหน็บแนม

155. ตอบ	พูดตอบได้ในทำนองเดียวกับที่มีผู้พูดมา
156. ต่อกปากต่อคำ	เถียงไม่เลิก
157. ต่อรอง	พูดขอให้ลดราคาลงมาอีก
158. ต่อล้อต่อเถียง	โต้เถียงกันไปมาไม่หยุดหย่อน
159. ต่อบว่า	ท้วงถามเหตุผลต่อผู้ที่ทำให้ตนไม่พอใจ, ว่ากล่าวเพราะไม่ทำตามที่พูดหรือสัญญาไว้
160. ตอแหล	กล่าวเท็จ
161. ตะโกน	ออกเสียงดังกว่าปกติเพื่อให้ได้ยิน
162. ตะล่อม	ลักษณะการพูดหวานล่อมให้เข้าถึงจุดมุ่งหมาย
163. ตักเตือน	สั่งสอนให้สำนึกตัว
164. ตั่งกระทู้	ยกประเด็นถาม
165. ตัดบท	พูดให้ยุติเรื่องที่คุยหรือถกเถียงกันอยู่
166. ตัดพ้อ	ต่อว่าด้วยความน้อยใจ
167. ตัดรอน	พูดตัดไม้ตรี
168. ตี	ตำหนิ ชี้ข้อบกพร่อง
169. ตึง	ทักไว้, ท้วงไว้
170. ตีฉิน, ตีฉินนินทา	นินทาว่าร้าย
171. ตีชม	วิพากษ์วิจารณ์ในแง่ลบต่าง ๆ
172. ตีตเบรก	ตัดบท
173. ตีเตียน	กล่าวร้าย ยกโทษขึ้นมาพูด
174. ตีขลุ้ม	โมเมเอาของผู้อื่นมาเป็นของตน รับผิดชอบเพื่อฉวยโอกาส
175. ตีความ	ให้ความหมาย, อธิบาย
176. ตีต่าง	สมมติ
177. ตีแผ่	เปิดเผยเรื่องราวที่เกิดขึ้น
178. ตู๋	ทักทักเอา
179. เตี้ยม	นัดแนะกันไว้ล่วงหน้า
180. เตือน	ทำให้มีสติ, ทำให้รู้ตัว, บอกให้รู้ล่วงหน้า
181. เตือนสติ	เตือนให้รู้ตัว, เตือนให้ได้สติ, แนะนำให้สำนึก
182. แต่งเรื่อง	พูดเป็นตุเป็นตะได้เป็นเรื่อง ๆ ในสิ่งที่ไม่จริง
183. ไต่	ตอบกลับไป
184. ไต่คารม	แสดงคารมตอบกันไปมา
185. ไต่ตอบ	ตอบกันไปในเรื่องนั้น ๆ
186. ไต่เถียง	เถียงกันไปมา

187. โต้แย้ง	แสดงความเห็นขัดแย้งกัน
188. โต้ว่าที่	แสดงอารมณ์โดยมีฝ่ายเสนอและฝ่ายค้านในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
189. ไต่ถาม	ถาม, สอบถาม
190. ไต่สวน	สอบสวน
191. ถก	ยกประเด็นขึ้นมาแสดงความเห็นด้วยกัน
192. ถกเถียง	โต้แย้งกัน
193. ถกปัญหา	ยกประเด็นขึ้นมาถกเถียงกันเพื่อหาข้อสรุป
194. ถอนคำพูด	ยกเลิกคำพูดที่พูดไปแล้วเหมือนกับว่าไม่เคยพูดคำนั้นมาก่อน
195. ถ่อมตัว, ถ่อมตน	พูดแสดงว่าตนมีความรู้ความสามารถต่ำ
196. ถากถาง	ตั้งปัญหาให้ตอบ
197. ถามค้าน	คู่ความของอีกฝ่ายหนึ่งซักพยาน เมื่อคู่ความฝ่ายที่อ้างพยานได้ซักถามพยานเสร็จแล้ว
198. ถามดึง	คู่ความฝ่ายที่อ้างพยานซักถามพยานอีกครั้งเมื่อคู่ความอีกฝ่ายถามค้านพยานเสร็จแล้ว
199. ถามไต่	ถาม, สอบถาม, ไต่ถาม
200. ถามนำ	ถามพยานโดยที่แนะนำคำตอบไว้ในคำถามนั้นด้วย
201. ถามหา	ถามถึงบุคคลที่ไม่อยู่ในที่นั้น, ถามข่าวคนที่พูดถึง
202. ถามหาเรื่อง	ตั้งคำถามให้ผู้อื่นตอบมีโทษะ
203. ตู้งเถียง	เถียง
204. เถียง	พูด โต้แย้ง ขัดกัน
205. แถลง	บอก, เล่า, แจ้ง, อธิบาย
206. แถลงการณ์	บอกหรือแจ้งให้ทราบเป็นทางการ
207. แถลงข่าว	แจ้งข่าวอย่างเป็นทางการ
208. แถลงไซ	ชี้แจงเรื่องราวเปิดเผยให้ทราบ
209. ไต่ถาม	ถาม, สอบถาม, ไต่ถาม
210. ทวง	เรียกคืน, เรียกร้องสิ่งที่พึงจะได้
211. ท้วง	พูดเป็นทำนองไม่เห็นด้วย, ค้าน, ดึง
212. ท้วงติง	ค้านไว้
213. ทวงถาม	ถามปัญหาเรื่องค้างคาใจซึ่งเป็นที่รู้กันมาก่อน
214. ทวนคำ	พูดซ้ำเพื่อให้แน่ใจ
215. ท่อง	ว่าซ้ำ ๆ ให้จำได้
216. ท่องจำ	พูดท่องบ่นจนจำได้
217. ทะเลาะ	ทู่เถียงกันด้วยความโกรธ, โต้เถียงกัน, เป็นปากเป็นเสียงกัน

218. ทัก 1	กล่าว ตักเตือน ทั้ง ตั้งข้อสังเกต
219. ทัก 2	พูดปราศรัยด้วยอัยาศัยไมตรี
220. ทักถาม	ถามไถ่ เป็นเชิงทำทนาย
221. ทักทนาย	ไต่ถามถึงความเป็นอยู่ทุกข์สุขอย่างเป็นกันเอง
222. ทักทาน	กล่าวแสดงออกเป็นทำนองคัดค้าน ทั้งตึง
223. ท้า	ชวนให้สู้
224. ท้าคารม	ชวนเถียง
225. ท้าทนาย	ชวนวิวาท ชวนทะเลาะ
226. ทาย	ทำนาย คาดเอา
227. ทายปัญหา	ตั้งคำถามจำพวกอะไรเอ่ย ให้ตอบ
228. ทำนาย	บอกเหตุการณ์ว่าจะเกิดอะไรขึ้นภายหน้า
229. ทักทัก	ดูเอาเป็นของตัว โหมเมเอา
230. ทูล	บอก,กล่าว (ใช้กับเจ้านาย)
231. เทศน์	แสดงธรรม , ดุด่าว่ากล่าวอย่างยืดยาว
232. ทำความ	อ้างถึงหรือย้อนกล่าวเรื่องเดิม
233. โทษ	ปิดความผิดให้ผู้อื่น
234. นัด	ตกลงกันเพื่อการใดการหนึ่งตามแต่จะกำหนด
235. นัดแนะ	ตกลงชี้แจงรายละเอียดการปฏิบัติงาน
236. นัดหมาย	กำหนดและกะกันไว้
237. นับ	ตรวจทีละหน่วยให้รู้จำนวน
238. นำสวด	ขึ้นต้นบทสวดเพื่อให้คนอื่นสวดต่อ
239. นินทา	ว่าร้ายลับหลัง
240. นิมนต์	เชิญ
241. เน้น	ย้ำ
242. เนาะ	ชี้บอกทั้งโดยทางตรงและโดยทางอ้อม
243. เนาะนำ	ชี้ให้ทำ,หรือปฏิบัติตาม บอกให้รู้ทั่วกัน
244. เนาะแนว	แนะนำแนวทางควรปฏิบัติอย่างไร
245. เนาะแหน	กระแนะกระแหน พูดแตกคั้น
246. โนม่น้าว	ชักชวนให้เห็นดีงามหรือโอนอ่อนตาม
247. บงการ	ชี้ให้ทำ,บังคับให้ทำ,ควบคุมดูแลสั่งการเฉียบขาด
248. บน	อ้อนวอนโดยเสนอสัญญา กับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ว่าจะให้หรือทำสิ่งใดตอบแทน
249. บ่น	พูดพร่ำหรือกล่าวซ้ำซาก
250. บ่นถึง	พูดถึงบ่อยๆ

251. บนบาน,บนบานศาลกล่าว	ขอร้องให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยเหลือ
252. บนพื้มพำ	บนเบา ๆ ในลำคอ
253. บนออกด	บนอยู่รำๆ
254. บรรยาย	ชี้แจง,อธิบายเรื่องให้ฟัง
255. บริภาษ	ตำหนิ,กล่าวโทษ,ตำว่า
256. บอก	พูดให้รู้,เล่าให้ฟัง
257. บอกกล่าว	บอกให้ผู้อื่นเป็นพยานหรือรับรู้
258. บอกแขก	บอกเพื่อนบ้านให้มาช่วยกันทำงาน
259. บอกงาน	บอกเพื่อนบ้านให้ร่วมงานพิธีที่บ้าน
260. บอกบท	บอกหรือสั่งให้ทำตามที่ผู้บอกต้องการ,บอกข้อความให้คนเล่นตามบทละคร
261. บอกบุญ	ชักชวนให้มาทำบุญด้วยกัน
262. บอกใบ้	บอกเป็นเลศนัย,แนะด้วยอุบาย
263. บอกปิด	พูดปิดเสียงไปให้พ้นตัว,เสเรื่องไปไม่รู้ด้วย
264. บอกเลิก,บอกศาลา	ประกาศไม่รับผิดชอบ,ตัดขาด ไม่ใยดี
265. บอกหนทาง	เตือนสติให้ระลึกถึงคุณพระในขณะใกล้ตาย
266. บังคับ	สั่งการให้ทำอะไรหรือไม่ทำอะไรตามแต่ใจผู้ควบคุม
267. บังคับการ	สั่งการ
268. บัญชา	สั่ง
269. บัญชาการ	สั่งการงานตามอำนาจหน้าที่
270. บิดเบือน	ทำให้ผิดแผกไปจากเดิม
271. เปรก	ขัดคอ ให้หยุด
272. เบี่ยงบ่าย,บ่ายเบี่ยง	พูดเสให้พ้นตัว
273. แบ่งรับแบ่งสู้	รับบ้าง ปฏิเสธบ้าง,รับหรือปฏิเสธโดยมีเงื่อนไข
274. แปะไต่	เปิดเผยความในใจออกมา
275. ใบ้	แนะด้วยอุบาย,บอกด้วยเลศนัย
276. ปฏิญาณ	ให้คำมั่นสัญญา
277. ปฏิสันถาร	การทักทายปราศรัยแขก
278. ปฏิเสธ	ไม่ยอมรับ,ไม่รับ
279. ปด	โกหก,กล่าวคำไม่จริง
280. ประกาศ	แจ้งให้ทราบทั่วไปเป็นราชการเพื่อปฏิบัติ
281. ประโคมข่าว	พูดให้อือฉาว ครึกโครม
282. ประจบ	พูดให้เขารักเขาชอบ

283. ประจบประแจง	พูดหรือทำให้เขาชอบใจ
284. ประชด	พูดแตกต้นด้วยความไม่พอใจ
285. ประชดประชัน	พูดเป็นเชิงแตกต้น
286. ประชาสัมพันธ์	โฆษณาป่าวประกาศให้สาธารณชนรับรู้
287. ประณาม	กล่าวร้ายให้เขาเสียหาย
288. ประท้วง	แสดงอาการอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นเชิงคัดค้านไม่เห็นด้วย
289. ประักประ้ม	กล่าว ทับถม กล่าวโทษ
290. ปรับความเข้าใจ	อธิบายเรื่องราวต่อเนื่องกันเพื่อให้หายเข้าใจผิด
291. ปรับทุกข์	บอกเล่าความทุกข์
292. ปราบ	ว่ากล่าวตักเตือนให้เกรงกลัว
293. ปราบมาส	ดูถูก
294. ปราศรัย	พูดด้วยไมตรีจิต, พูดแสดงอัชฌาสัยระหว่างผู้ใหญ่ต่อผู้น้อยหรือระหว่างผู้ใหญ่ด้วยกัน
295. ปรีกษา	หารือ, ขอคำแนะนำ
296. ปลอบ, ปลอบโยน	พูดเอออกเอาใจให้คลายอารมณ์ขุ่นหมอง
297. ปลุก	ทำให้ตื่นจากหลับ
298. ป้อย	แข่ง, ต้า
299. ปะเหลาะ	โอ้, ปลอบใจ
300. บั่นน้ำเป็นตัว	เสกสรรเรื่องขึ้นมา
301. ป้ายสี	ใส่ความ
302. ป่าว	บอกให้รู้ทั่วกัน
303. ป่าวข่าว	กระจายข่าวให้รู้ทั่วกัน
304. ป่าวร้อง	บอกให้รู้ทั่วกัน
305. เปรย	กล่าวลอຍ ๆ ขึ้นมาให้ผู้อื่นได้ยิน
306. เปล่งเสียง	พูด, ร้อง
307. เปิดโปง	เปิดเผยความลับที่เขาปิดไว้
308. เปิดอก	บอกความในใจอย่างไม่ปิดบัง
309. แปล	ถอดความจากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง
310. ฝอย	พูดมาก, พูดไม่จริง
311. ฟั่น	พูดมาก
312. พรรณนา	กล่าวโดยละเอียดให้ผู้ฟังนึกเห็นภาพ
313. พร้า	ซ้ำ ๆ ซาก ๆ
314. พร้าพลอด	พูดออกอ้อนอนอเซาะ

315. พร่ำเพ้อ	รำพัน
316. พลอด	พูดอ่อนหวานให้เป็นที่ชื่นชูงใจ
317. พลอดรัก	พูดจาอ่อนหวานรำพัน
318. พลั่งปาก	เปลือยพูดออกไป
319. พล่ำม	พูดเพ้อเจ้อ,พูดมากซ้ำๆ จนน่ารำคาญ
320. พ้อ	ต่อว่าด้วยความน้อยใจ
321. พากย์	พูดแทน
322. พากย์ไซน	ขับร้องเป็นทำนองตามบทหรือกรองในการแสดงไซนหรือหนังใหญ่
323. พากย์หนัง	พูดแทน,พูดตามบท
324. พิมพ์	พูดค่อย ๆ จนจับใจความไม่ได้
325. พูด	เปล่งเสียงออกมาเป็นถ้อยคำ
326. พูดจา	เจรจา คุยตกลงกัน
327. พูดสาย	พูดโทรศัพท์
328. เพ้อ	พูดไม่มีสติ,พูดไม่รู้ตัว
329. โปนทะนา	นิินทาว่าร้ายให้คนฟังไปทั่ว
330. โพล่ง	พูดออกมาโดยไม่ทันคิด
331. ฟ้อง	ร้องเรียน,กล่าวโทษบอกความผิดให้รู้
332. ฟ้องร้อง	กล่าวโทษ
333. ฟุ่มฟาย	พร่ำรำพันพิรีพีไร
334. โพน	พูดโทรศัพท์
335. ภาวนา	ตั้งใจขอร้องต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์
336. ภาษ	บอก ,กล่าว,พูด
337. เมาร์	คุยกันจ้อ
338. ไม้	พูดเกินความจริง
339. โม่เม	ตุ้อเอา
340. ยกกัน	ยกให้ดีใจจนลืมหืมตา
341. ยกเมฆ	พูดเดาเอา,กูเรื่องขึ้น
342. ยกยอ	พูดส่งเสริมกันให้ดีขึ้น
343. ยกย่อง	เชิดชู,สรรเสริญ
344. ยกหาง	พูดจายกย่องตัวเอง
345. ยวน	ยั่วให้เกิดโทษะ
346. ยอ	พูดชมเชยยกย่อง
347. ยกย่อน	พูดแย้งย่อนความเดิม

348. ย้อน	สวนกลับ, ทวนกลับ, พุดย้อนอย่างทิ่มตำ
349. ยอมรับ	แสดงว่าเห็นด้วย, ไม่ขัด
350. ยับยั้ง	ห้ามให้ชะงักไว้, หยุดไว้
351. ยั่ว	พุดหยอกล้อให้โกรธ
352. ยั่วเย้า	กระเซ้า, พุดหยอกล้อ
353. ย้ำ	พุดหรือทำซ้ำ ๆ เพื่อเน้น
354. ยืนยัน	ยืนยันคำอยู่อย่างใดก็อย่างนั้น
355. ยืนยัน	ย้ำหรือแจ้งให้รู้ข้อเท็จจริง. พุดคงคำโดยแน่นแฟ้น
356. ยุ	กล่าวชักชวนให้ทำในสิ่งที่ไม่ควร
357. ยุยง	ยุให้แรงขึ้น, ยุให้หนักขึ้น
358. ยุแหยง, ยุแหง	ยุให้ทั้งสองฝ่ายแตกกัน
359. เย้ย	พุดทำให้อายหรือโกรธ
360. เย้ยเยาะ/ เยาะเย้ย/ เย้ยหยัน	เย้ยให้ได้อาย
361. เย้า	หยอกกระเซ้า
362. เยาะ	เย้ย
363. เยินยอ	ยกย่องสรรเสริญ
364. แย้ง	เถียง, ขัด
365. แย้มพราย	บอกเป็นนัย
366. โยกโย้	พุดจากลึบกลอก ป้ายเบี่ยง
367. รบเร้า	วิงวอนอย่างเร่งเร้า
368. รวน	แสดงวาทจาชวนวิวาท, ชวนวิวาท
369. ร้อง	เปล่งเสียงดัง
370. ร้องขอ	แจ้งความประสงค์อย่างเป็นทางการ
371. ร้องเพลง	ขับล้าเป็นทำนองต่าง ๆ
372. ร้องเรียน	ร้องทุกข์
373. ร้องแวกแหกกระเซอ	ร้องเอ็ดตะโรไวยววายให้คนอื่นได้รู้
374. ร้องส่ง	ร้องเพลงให้เครื่องดนตรีรับ
375. ร้องสด	ร้องโดยไม่มีเครื่องดนตรี
376. ร้องห่ม	ร้องรำไรอย่างน้อยยกน้อยใจ
377. ร้องห่มร้องไห้	ร้องรำไรอย่างน้อยยกน้อยใจ
378. ระวัง	ยับยั้งไว้, ทำใหสงบ
379. รับคำ	ยืนยันว่าจะปฏิบัติตาม

380. รับประกัน	ยืนยัน, รับรองค่าเสียหาย
381. รับปาก	ให้สัญญาเป็นมั่นเป็นเหมาะว่าจะทำตามนั้น
382. รับรอง	รับประกัน, ต้อนรับ
383. รับสั่ง	พูด (ใช้กับเจ้านาย)
384. ร่าย	บริกรรมคาถา ท่องบ่นมนต์อย่างยืดยาว
385. รายงาน	บอกเรื่องราวของกรารงาน
386. ร่ายยาว	บ่น
387. ร่ำ	พูดซ้ำๆ
388. ร่ำพัน	พร่ำพรรณนาไปตามอารมณ์
389. ร่ำฟัง	ใคร่ครวญ, คิดคำนึง
390. ร่ำฟังร่ำพัน	พร่ำพรรณนาไปตามอารมณ์
391. เร่ง	บอกเตือนให้รีบปฏิบัติ
392. เรียก	เปล่งเสียงร้องเรียกหา
393. เรียกขวัญ	พูดปลอบ
394. เรียกร้อง	ร้องเอาสิทธิ ผลประโยชน์
395. เรียน	บอกผู้ใหญ่หรือนายให้ทราบ
396. เรียนสาย	พูดกันทางโทรศัพท์
397. ลบหลู่	ดูหมิ่นสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือผู้มีอุปการะคุณ
398. ลวง	ทำให้หลงว่าเป็นจริง
399. ล้อ	แสดงกริยาวาจายกเข้าให้เขาได้อายหรือให้ได้โกรธ
400. ลองใจ	พูดเป็นเชิงวัดความรู้สึกคนอื่น
401. ลองเชิง	หยิ่งดูท่าที่
402. ล้อเลียน	ยั่วโดยเลียนแบบ
403. ละเมอ	พูดในเวลาหลับ, หลงเพ้อ
404. ลั่นคำ	ประกาศอย่างแข็งขัน
405. ลั่นปาก/ ลั่นวาจา	ให้คำมั่นอย่างแข็งขัน
406. ลา	จากไปโดยแสดงให้ทราบด้วยคำพูด
407. ล่ำลา	อำลา, ลา
408. ลำเล็ก	ยกบุญคุณที่เคยมีในอดีตมากแล้วอ้าง
409. เล็คเซอร์	บรรยายคำสอน
410. เล่นงาน	กล่าวหาเขา
411. เล่า	พรรณนาเรื่องให้ผู้อื่นฟัง
412. เล่าลือ	ลือ, แพร่ข่าวกันแซด

413. เล้าโลม	ปลอบโยนเอาใจ
414. เลียบเคียง	หาทางใช้คำพูดหรือแสดงอาการเข้าไปใกล้ๆ เพื่อหยั่งใจเขาดู
415. ไล่เบียด	ไล่เลียงไปจนกว่าจะได้ตัวคนทำผิด
416. ไล่เลียง	ซักไซ้ไต่ถาม
417. วอน	ร้องขอ, อ้อนวอน
418. วอแว	เข้าขี้
419. ว่า	พูดให้รู้, ตำหนิ
420. ว่าก	ดูดำ, ว่าเสียงดัง
421. ว่ากเพี้ย	ตำเอ็ดตะโร, ไล่ตะเพิด
422. ว่ากล่าว	ตำหนิ, ตักเตือน
423. ว่าการ	สั่งงาน
424. ว่าชาน	ว่ากล่าว, ต่อบว่า
425. ว่าความ	ว่าแก้ต่างแทนคู่ความในคดี
426. ว่าต่าง	ว่าความแทนโจทก์ในคดีต่าง ๆ
427. ว่าวอน	อ้อนวอน
428. วิจารณ์	พิจารณา ตีชม
429. วิพากษ์	พิจารณา ตัดสิน
430. วิพากษ์วิจารณ์	วิจารณ์, ตีชม
431. วิวาท	ทะเลาะ โต้เถียง
432. เว้า	พูด
433. เว้าวอน	อ้อนวอน
434. แ่วด	ตวาด
435. โว	คุยเกินจริง
436. โวย	พูดเอาเรื่อง, เสียงร้องเรียกหรือเรียกขานอย่างดัง
437. โวยวาย	พูดจาเอะอะเอาเรื่อง
438. ศอกกลับ	ย้อนว่า, สวนคำ
439. ษมา	การกล่าวคำลูแก่โทษ, ขอโทษ
440. ส่งข่าว	บอกข่าว
441. ส่งภาษา	เจรจาปราศรัยกับผู้อื่นอีกภาษาหนึ่งโดยกล่าวคำเป็นภาษานั้น
442. ส่งเสียง	เอะอะ โวยวาย
443. สดุดี	ยกย่อง, สรรเสริญ
444. สนทนา	คุยกัน, พูดจากัน
445. สนอง	ตอบโต้

446. สนับสนุน	ส่งเสริม
447. สบถ	อ้างสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ลงโทษตนเองเมื่อไม่เป็นไปอย่างที่พูดไว้
448. สบประมาท	ดูถูก ดูแคลน
449. สบประมาท	แสดงกิริยาวาจาดูถูกกันซึ่งหน้า
450. สมา	กล่าวคำขอโทษ
451. สรรเสริญ	กล่าวคำยกย่องเชิดชูหรือเทิดทูน
452. สรุปร	กล่าวเอาแต่ประเด็นย่อยๆ ของเรื่อง
453. สวด	ว่าเป็นทำนองอย่างพระสวดมนต์, คำว่า
454. สอด	พูดแทรกเข้าไประหว่างกลาง
455. สอน	บอกวิชาความรู้ให้ แสดงให้รู้และเข้าใจ
456. สอบ	ไล่เสียง ตรวจสอบ
457. สอบปากคำ	ซักถามเพื่อให้บุคคลนั้นให้การเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง
458. สอบพยาน	ซักถามพยานเพื่อหาข้อเท็จจริง
459. สั่ง	บอกให้ทำ
460. สั่งวิธยาย	ท่องบ่น, ร่าย
461. สั่งสอน	ชี้แจงให้เข้าใจ
462. สั่งเสีย	บอกความ, กำชับก่อนจาก
463. สัญญา	คำมั่นที่มีให้ไว้ต่อกัน
464. สัพยอก	หยอกเย้า
465. สัมภาษณ์	พูดจาซักถามกัน, สนทนากัน
466. สาธก	ยกตัวอย่างมาอ้างให้เห็น
467. สาธยาย	ท่อง, สวด, ชี้แจงอธิบายเรื่อง
468. สาบาน	สบถโดยให้คำปฏิญาณ
469. สาป	กล่าวคำให้ร้ายให้เป็นไปต่าง ๆ นานา
470. สารภาพ	ยอมรับผิดตามความเป็นจริง
471. สารระแน	แสร้งไม่เข้าเรื่อง
72. สวาได้	นำความเลวออกมาประจาน
473. สำทับ	ชู ช้ำ ช้ำ
474. สำออย	พูดออกอ้อนให้เอ็นดู
475. สุ่ม	เดาเอา
476. เสนอ	แสดงความเห็น, ยกขึ้นกล่าว
477. เสริม	พูดเพิ่มเติม
478. เสียดแทง	พูดจาที่มแทงให้เจ็บในความรู้สึก

479. เสียดี	พูดจากระทบกระทั่งแตกแตกตัน
480. เสียม	ยุเหยย
481. เสียมสอน	ยุยง
482. เสียอก	แสร้งเรื่องของคนอื่น
483. แสร้ง	เสือก
484. แสดง	ชี้แจงให้เข้าใจ,บอกข้อความให้รู้
485. ใส่ไข่	เติมรายละเอียดที่ไม่เป็นจริง
486. ใส่ความ	กล่าวใส่ร้ายป้ายสี
487. ใส่ไคล้	ป้ายสีคนอื่น
488. ใส่ไฟ	ยุให้เขามีเรื่องกัน
489. ใส่ร้าย	เอาความไม่ดีไปป้ายเขา
490. หมิ่น	ดูแคลน,ปรามาส
491. หมิ่นประมาท	ดูถูกเหยียดหยาม,ว่ากระทำให้ผู้อื่นเสียหาย
492. หยอก	พูดที่เล่นที่จริงเพื่อเอาสนุก
493. หยอกเข้า	กระเช้าล้อเลียน สัพยอก
494. หยอกเอ็น	หยอกในลักษณะเกี่ยวพาราตี
495. หยอด	แถมคำชมหรือพูดคมคาย
496. หยั่งเชิง	คาดคะเนดูท่าที
497. หยั่งเสียง	ลองพูดเพื่อฟังความคิดเห็นจากคนหมู่มาก
498. หยั่น	เย้ยด้วยวาจา
499. หยาบหยาม	กล่าวคำไม่สุภาพแสดงการดูถูก
500. หยาม	หมิ่น,ดูถูกดูแคลน
501. หยามน้ำหน้า	เยาะเย้ย,ปรามาส
502. หลอก	ลวง,ทำให้หลงเชื่อ
503. หลอกลวง	ทำให้เข้าใจผิด
504. หลุดปาก	พลั้งพูดออกไป
505. หลู่	ดูหมิ่น,ดูแคลน
506. หว่านล้อม	พูดชักจูงต่าง ๆ นานา
507. หาคความ	ใส่โทษ,กล่าวโทษ
508. ห้าม	ยับยั้ง,ปรามมิให้ทำ
509. ห้ามปราม	สั่งไม่ให้ทำ
510. หาหรือ	ปรึกษาขอความเห็น
511. หาเรื่อง	ทำให้เกิดเหตุร้าย

512. หาเสียง	ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
513. เหน็บแนม	กล่าวประเทียด กระแนะกระแหน
514. เหยียดหยัน	เหยียดหยัน
515. เหยียดหยาม	ดูถูก, หมิ่นศักดิ์ศรี
516. แหกปาก	ตะโกนเสียงดัง
517. แหย่	กระเช้า หยอกล้อ
518. แหย่แหย่	แหย่ให้เกิดความรำคาญไม่สงบอยู่ได้
519. แห้ง	เทศน์หรือร้องทำนองเทศน์มหาชาติ
520. แหว	แผดเสียงดูคำ
521. โห่	ร้องทำเสียงโห่ ขับไล่
522. ให้การ	กล่าวบอกเรื่องราวที่เป็นมา
523. ให้ท่า	พูดทอไมตรี พูดหรือแสดงกิริยาให้รู้ว่ายินดีต่อด้วย หรือไม่รังเกียจ
524. ให้ทำย	ส่งเสริม ยุยงให้หลงใจ
525. ให้ร้าย/ให้ร้ายป้ายสี	ว่ากล่าวในทางร้าย
526. ให้สัตยาบัน	กล่าวกระทำแสดงความเห็นชอบ รับรอง
527. ให้เสียง	ส่งเสียงให้ได้ยินก่อนปรากฏตัว
528. ให้หา	เรียก, บอกให้ไปหา
529. อธิบาย	ไขความ, ขยายความ, อธิบายความ
530. อนุญาต	ยินยอม , ตกลงให้
531. อบรม	สั่งสอน แนะนำ
532. อภิปราย	พูดชี้แจงแสดงความเห็น
533. อรรถาธิบาย	ขยายความ, อธิบายความ
534. อวด	คุยโว
535. อวดรู้	คุยโวในสิ่งที่ไม่เป็นจริง
536. อวดอ้าง	คุยโวเกินจริง พูดอวดสรรพคุณที่มีได้มีอยู่หรือให้เกินความจริง
537. อวยพร	ให้พร
538. ออกชื่อ	บอกชื่อ, แสดงชื่อ, ขานชื่อ
539. ออกตัว	บอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเชิงต่อมตน
540. ออกปาก	พูดขอความช่วยเหลือ. พูดบอกให้ผู้อื่นทราบเพราะเหลือจะเก็บไว้ในใจ
541. ออกรับ	รับเอาเสียเอง
542. ออกเสียง	ออกความเห็น, เปล่งเสียง
543. อ้อน/ออด/ออดอ้อน	พ้อ, อ้อนวอนพ้อบ่น
544. อ้อน	อ้อนวอน

546. อ้อมอ้อม	พูดไม่ชัดเจน,พูดไม่ชัดเจนเต็มปากเต็มคำ
547. อัญเชิญ	เชิญ,เชิญด้วยความเคารพนับถือ
548. อัด	ดำ,ว่าร้าย
549. อัดกลับ	ดำแก้แค้น,โต้กลับ
550. อ้าง	ระบุ,บ่งถึง,กล่าวถึง
551. อ่าน	ว่าตาม,อ่านตามตัวหนังสือ
552. อารัมภบท	พูดเริ่มต้น,พูดกล่าว
553. อารอาณา	เชื้อเชิญ,อ้อนวอน
554. อำ	พูดทั้งจริงและเท็จให้คนอื่นเสียหาย อับอายหรือตกใจ
555. อำความ	ปิดเรื่องราวเอาไว้
556. อำลา	ลาจากไป
557. อิดเอื้อน	กล่าวไม่ค่อยเต็มปากเต็มคำ,ไม่กล้าพูด
558. อูทรณ์	ขอร้องให้พิจารณาใหม่
559. อูทาน	เปล่งเสียงแสดงอารมณ์
560. อูเทศ	สอน ชี้แจง แนะนำ
561. เอ็ด	ดุเสียงดัง
562. เอ็ดตะโร	ดุด้วยเสียงดังลั่น
563. เอ่ย	พูด เปล่งคำพูด
564. เอ่ย	เปล่งเสียงพูด,เริ่มพูด
565. เอะอะ	ทำเสียงดัง โวยวาย
566. เอะอะมาเทิง	ส่งเสียงดังเอ็ดตะโรโดยไม่เกรงใจผู้อื่น
569. เอ็น	พูด บอก กล่าว
568. เอื้อน	พูด บอก กล่าว
569. ไร่	แสดงกิริยาวาจาหยิ่งยโส
570. โอดครวญ	คร่ำครวญ
571. โอดโอย	ร้องเพราะความเจ็บปวด
572. โอดโอย	ร้องเรียนว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม
573. โอบาปราศรัย	ทักทายอย่างสนิทสนมเป็นกันเอง
574. ใ้อวด	พูดยกตัว

ภาคผนวก ข.

วิเคราะห์คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV) เป็นคำกริยาอ้างถึงวัฒนธรรม (SAV) ตามแนวคิดของเซอร์ล (Searle, 1969)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกณฑ์วิเคราะห์วัจนกรรม (Searle, 1969: 66-67)					
วัจนกรรม การบอก (Assertives)	1. เกณฑ์เกี่ยวกับความนำเสนอ ก. เนื้อหาความนำเสนอ ข. ปัจจัยพื้นฐาน	ความนำเสนอใด ๆ 1. ผู้พูด (S) มีข้อมูล (เหตุผล) และอื่น ๆ เกี่ยวกับความเป็นจริงของความนำเสนอนั้น 2. ไม่เป็นที่ชัดเจนทั้งกับผู้พูด (S) ผู้ฟัง (H) ว่าผู้ฟังทราบความนำเสนอนี้แล้วหรือไม่			
	2. เกณฑ์เกี่ยวกับความจริงใจ ก. ความจริงใจ ข. สาระสำคัญของความจริงใจ	ผู้พูดเชื่อในความนำเสนอนั้น ผู้พูดเชื่อว่าเป็นภาระหน้าที่ของตนที่จะนำเสนอความในแง่ของเรื่องเรื่องหนึ่ง			
คำกริยาแสดง การกล่าวถ้อย (LAV)	เกณฑ์วิเคราะห์กริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ในวัจนกรรมการบอก (Assertives) โดยอาศัยบริบทที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อย เจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง				
	เนื้อหาความนำเสนอ	ปัจจัยพื้นฐาน	ความจริงใจ	สาระสำคัญของความจริงใจ	หมายเหตุ
กล่าว	"	"	"	"	การใช้เครื่องหมาย (") หมายถึงเป็น ข้อความเดียวกัน กับเกณฑ์วิเคราะห์ วัจนกรรมของ Searle
บอก	"	"	"	"	
บอกกล่าว	"	"	"	"	
พูด	"	"	"	"	
ว่า 1	"	"	"	"	
เอ่ย	"	"	"	"	
เอ่ยบอก	"	"	"	"	
เล่า	ความนำเสนอใด ๆ ขนาดค่อนข้างยาวหรือยาวที่เป็นเนื้อความต่อเนื่องกัน	"	"	"	เป็นการอ้างหรือย้อนกล่าวเรื่องเดิม ที่ผู้พูดได้พูดค้างไว้
บอกเล่า		"	"	"	
เล่าต่อ		"	ผู้พูดได้พูดถึงเหตุการณ์บางอย่างค้างไว้และต้องการให้ผู้ฟังทราบถึงเหตุการณ์ดังกล่าวต่อเนื่องจนจบ	เป็นการอ้างหรือย้อนกล่าวเรื่องเดิม	
เท้าความ	"	"	ต้องมีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหน้าและผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทราบถึงเหตุการณ์ดังกล่าว	เป็นการอ้างหรือย้อนกล่าวเรื่องเดิม	
กระซิบ	"	"	1. ผู้พูดไม่ต้องการให้บุคคลอื่นได้ยินความนำเสนอนั้นด้วยเป็นความลับ ดังนั้น ผู้พูดใช้เสียงเบา ๆ เพื่อให้ผู้ฟังเท่านั้นทราบในความนำเสนอ	ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังเท่านั้นทราบในความนำเสนอ	
กระซิบบอก	"	"	2. เกรงว่าจะเป็นการรบกวนผู้อื่นและแสดงความไม่สุภาพ		
กระซิบกระซาบ	"	"			
แนะ	"	"	ผู้พูดเชื่อว่าเหตุการณ์อาจจะอยู่หรือไม่อยู่ในความสนใจของผู้ฟัง	เป็นการชี้ให้ผู้ฟังเห็นว่าควรหรือไม่ควรทำในสิ่งใดๆ	
แนะนำ 1	"	"			

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV)	เกณฑ์วิเคราะห์กริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ในวงกรมการบอก (Assertives) โดยอาศัยบริบทที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อยเจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง				
	เนื้อหาความนำเสนอ	ปัจจัยพื้นฐาน	ความจริงใจ	สาระสำคัญของความจริงใจ	หมายเหตุ
เสนอ	"	"	เป็นการแจ้งให้ผู้ฟังเพื่อทราบหรือเพื่อปฏิบัติ อาจเป็นการเสนอความช่วยเหลือให้ผู้ฟังรับทำตามข้อเสนอแนะ	เป็นการแสดงความเอื้อเฟื้อของผู้พูด	การใช้เครื่องหมาย (") หมายถึงเป็นข้อความเดียวกันกับเกณฑ์วิเคราะห์วงกรมของ Searle
ย้ำ	"	"	ผู้พูดเชื่อว่าเหตุการณ์นั้นไม่ได้อยู่ในความสนใจของผู้ฟังและต้องการเน้นความนำเสนอแนะให้หนักแน่นยิ่งขึ้น	เป็นการกล่าวซ้ำความนำเสนอแนะเพื่อให้หนักแน่นยิ่งขึ้น	
สาธิต	"	"	ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทราบถึงความนำเสนอแนะอย่างเป็นทางการโดยที่ผู้ฟังอาจเป็นเจ้าของ ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลที่ผู้พูดมีหน้าที่ในการนำเสนอต่อบุคคลนั้น	ผู้พูดได้แสดงความนำเสนอแนะอย่างละเอียดต่อเจ้านาย ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลใด ๆ	
สรุป	"	"	ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทราบเฉพาะประเด็นสำคัญของเรื่อง	ความนำเสนอที่ออกไปเป็นการกล่าวรวมความโดยย่อมีแต่ประเด็นสำคัญของเรื่อง	
พูดลอยๆ	"	"	ผู้พูดปรารถนาให้ผู้ฟังได้ยินความนำเสนอแนะนั้น ๆ โดยไม่เจาะจงว่าผู้ฟังเป็นใคร และเป็นการสร้างความกำกวมว่าพูดกับใคร	1. ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังสนใจในสิ่งที่ตนแสดงออกไปโดยการสร้างความกำกวมเกี่ยวกับสิ่งที่พูดขึ้นมาโดยผู้ฟังจะเป็นใครก็ได้ที่อยู่ในบริบทนั้นๆ 2. เป็นการแสดงความเห็นโดยไม่มีคนถามซึ่งสืบเนื่องจากการกระทำของผู้ฟังหรือบริบทแวดล้อม*	
เปรย	"	"			
เฉลย	"	"	ต้องมีการขอข้อมูลจากผู้พูดมาก่อนในรูปของคำถาม และผู้พูดมีข้อเท็จจริงที่เป็นข้อมูลและผู้ฟังต้องการ	เป็นการให้ข้อมูลของผู้พูด	การใช้เครื่องหมาย (*) หมายถึง LAV นี้สามารถใช้เป็น การพูดโดยอ้อมได้ (indirect speech)
ตอบ	"	"			
ตอบส่งๆ	"	"	ไม่มีความจริงใจเพราะข้อเท็จจริงที่ให้ไม่ตรงกับคำถามทั้งนี้เพราะผู้พูดต้องการตัดความรำคาญใจจากการถาม	เป็นการใช้ถ้อยคำที่ไม่ตรงประเด็นในการให้ข้อมูล	

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV)	เกณฑ์วิเคราะห์กริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ภายในวัจนกรรมการบอก (Assertives) โดยอาศัยบริบทที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อยเจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง				
	เนื้อหาความนำเสนอ	ปัจจัยพื้นฐาน	ความจริงใจ	สาระสำคัญของความจริงใจ	หมายเหตุ
ตอบเสียงๆ	"	"	ผู้พูดมีเจตนาที่จะพูดเสเรื่องให้ฟังตัว	เป็นการแสดงความสุภาพโดยที่ผู้พูดให้ผู้ฟังตีความหมายของข้อมูลที่ให้เอง	การใช้เครื่องหมาย (") หมายถึงเป็นข้อความเดียวกันกับเกณฑ์วิเคราะห์วัจนกรรมของ Searle
บ้ายเบียง	"	"	1. เป็นเหตุการณ์ที่ไม่อยู่ในความสนใจของผู้พูด 2. ผู้พูดมีเจตนาที่จะไม่รับในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	ผู้พูดไม่ต้องการเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้นๆ	
บอกปิด	"	"	1. ไม่จำเป็นที่จะต้องมีความจริงใจในการให้ข้อมูล 2. ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังสบายใจเนื่องจากเชื่อว่าเหตุการณ์นั้นอยู่ในความสนใจของผู้ฟัง	1. ผู้พูดไม่แน่ใจในความนำเสนอ 2. ผู้พูดรีบหรือปฏิเสธความนำเสนอย่างมีเงื่อนไข	
แบ่งรับแบ่งสู้	"	"	ต้องมีความนำเสนอที่มีผู้เสนอก่อนหน้าและผู้พูดเห็นว่าไม่อยู่ในความสนใจของตน	เป็นการให้ข้อมูลของผู้พูดโดยที่ไม่ยอมรับในความนำเสนอหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหน้า	
ปฏิเสธ 1	"	"	เป็นการให้ข้อมูลแก่ผู้ฟังเนื่องจากการขอข้อมูลจากผู้พูดและผู้พูดไม่มีข้อเท็จจริงในความนำเสนอนั้น		
ปฏิเสธ 2	"	"	1. ผู้พูดไม่ต้องการให้ผู้ฟังทราบความจริงของความนำเสนอ 2. ไม่มีความจริงใจเพราะข้อมูลที่ให้ไม่ตรงกับความเป็นจริง	ผู้พูดกล่าวคำโกหก	
ปิด	"	"	ต้องมีความนำเสนอก่อนหน้าอาจอยู่ในรูปของคำถามหรือข้อเท็จจริงใดๆ	1. เป็นการแย้งความเดิมกับความนำเสนอที่มีมาก่อน 2. เป็นการตอบคำถามหรือถามกลับแก่คนที่ตั้งคำถามโดยทันที	
ย້อน	"	"	ต้องการขอข้อมูลจากผู้พูดก่อนในรูปของคำถามหรือต้องการบอกข้อมูลให้แก่ผู้พูดก่อนและผู้ฟังทราบ	ผู้พูดเห็นด้วยกับคำถามและ / หรือข้อมูลที่มีคนถามหรือบอกก่อนหน้า	
สวนกลับ	"	"	ผู้พูดต้องการยอมรับในความนำเสนอดตามความเป็นจริง	เป็นการยอมรับกับความนำเสนอหรือเหตุการณ์ใดๆ ของผู้พูดตามความเป็นจริง	
สวน	"	"			
สวนคำ	"	"			
ยอมรับ	"	"			
ยอมรับ	"	"			
สารภาพ	"	"			

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV)	เกณฑ์วิเคราะห์การแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ในวัจนกรรมการบอก (Assertives) โดยอาศัยบริบทที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อยเจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง				
	เนื้อหาความนำเสนอ	ปัจจัยพื้นฐาน	ความจริงใจ	สาระสำคัญของความจริงใจ	หมายเหตุ
ขัด	"	"	ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทราบไม่เห็นด้วยกับความนำเสนอหรือเหตุการณ์ใดๆที่มีมาก่อนหน้าซึ่งอาจจะมาจากคู่สนทนาหรือผู้ร่วมสนทนาคนอื่น	1. เป็นการแสดงความไม่เห็นด้วยกับความนำเสนอที่อาจอยู่ในรูปของคำถามหรือข้อเท็จจริงใดๆ 2. เป็นการปรามไม่ให้ผู้ฟังคิดหรือทำสิ่งใดๆที่ผู้ฟังกำลังกระทำอยู่ 3. เป็นการชี้ให้เห็นข้อผิดพลาดของผู้ฟัง	การใช้เครื่องหมาย (") หมายถึงเป็นข้อความเดียวกันกับเกณฑ์วิเคราะห์วัจนกรรมของ Searle
ค้าน	"	"	ผู้พูดตั้งใจที่จะพูดเพื่อปลดปล่อยความผิดหรือข้อผิดพลาดที่ตนเองหรือผู้อื่นได้กระทำหรือเมื่อมีผู้อื่นมากล่าวหา	1.ไม่จำเป็นที่เป็นการพูดเพื่อปลดปล่อยความผิดของผู้พูด	
แย้ง	"	"		2. ผู้พูดมั่นใจในความนำเสนอ	
ท้วง	"	"		1. เป็นการพูดเพื่อปลดปล่อยข้อผิดพลาดของผู้พูด	
ติง	"	"		2. ผู้พูดอาจไม่มั่นใจในความนำเสนอที่กล่าวออกไป	
แก้	"	"		ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทราบถึงความผิดพลาดที่เกิดขึ้นและแก้ไขข้อผิดพลาดนั้น ซึ่งผู้พูดอาจจะพูดกับตนเองก็ได้	
กล่าวแก้	"	"			
แก้ตัว	"	"	ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทราบถึงสิ่งที่อยู่ใจของผู้พูดเพราะไม่สามารถที่จะเก็บความนำเสนอขึ้นไว้กับตัวได้อีก	เป็นการให้ผู้ฟังทราบถึงสิ่งที่อยู่ใจของผู้พูดเพราะเหลือจะเก็บไว้ในใจ	
ตำหนิ	"	"		ผู้พูดไม่ต้องการให้คนอื่นมากล่าวหาตนเองก่อนจึงรีบบอกถึงสิ่งที่ตนเองตั้งใจทำ หรือสิ่งที่ตนได้ทำมาแล้วก่อน	
ว่า 2	"	"			
ออกปาก	"	"	1. ผู้พูดต้องการกล่าวถึงเหตุการณ์ในอดีตหรือเหตุการณ์ในอนาคต 2. ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังเข้าใจความรู้สึกและเกิดความรู้สึกร่วมกันกับผู้พูด	ผู้พูดแสดงออกทางวาจาให้เห็นถึงอารมณ์ใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่กล่าวถึง	
ออกตัว	"	"			
ปรารภ	"	"			

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV)	เกณฑ์วิเคราะห์การแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ในวัจนกรรมการบอก (Assertives) โดยอาศัยบริบทที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อยเจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง				
	เนื้อหาความนำเสนอ	ปัจจัยพื้นฐาน	ความจริงใจ	สาระสำคัญของความจริงใจ	หมายเหตุ
เสริม	"	"	1. มีความนำเสนอก่อนหน้านี้ที่ผู้พูดพูดซึ่งอาจเป็นคนอื่นพูดหรือเป็นตัวผู้พูดได้พูดไว้เอง	เป็นการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้พูดที่สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับนำเสนอที่มีมาก่อน	การใช้เครื่องหมาย (") หมายถึงเป็นข้อความเดียวกันกับเกณฑ์วิเคราะห์วัจนกรรมของ Searle
สอด	"	"	2. ผู้พูดต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการสนทนาของผู้อื่น	1. เป็นการเสนอความโดยไม่ไขว่คว้าหาหน้าตาในการนำเสนอของตน อาจจะได้ด้วยอ่าวใส 2. เป็นการแสดงความสนิทสนมกับบุคคลอื่นที่ร่วมในการสนทนา 3. ไม่เป็นที่ชัดเจนว่าผู้ฟังต้องการให้ผู้พูดเข้ามาร่วมในการสนทนานั้นด้วยหรือไม่ 4. สิ่งที่ผู้พูดกล่าวออกไปอาจไม่อยู่ในความสนใจของผู้ฟัง	
ขยายความ	"	"	1. ผู้พูดต้องการเปิดเผยเรื่องราวให้ผู้ฟังรับทราบอย่างละเอียดชัดเจน	1. เป็นการเปิดเผยเรื่องราวให้ผู้ฟังทราบอย่างละเอียดชัดเจน	
ชี้แจง	"	"	2. ผู้พูดเห็นร่องรอยของความสงสัยจากผู้ฟังจึงต้องการชี้แจงเหตุการณ์หรือความนำเสนอใดๆ ให้ชัดเจนเพื่อขจัดความสงสัยจากผู้ฟัง	2. เป็นการขจัดความสงสัยที่ผู้ฟังมีต่อผู้พูดหรือเหตุการณ์ใดๆ	
สาธยาย	"	"			
อธิบาย	"	"			
ตักคอก	"	"	ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทราบว่าคุณพูดรู้ทันในคำแนะนำหรือเหตุการณ์ใดๆที่ผู้ฟังได้แสดงออกมา	1. เป็นการแสดงออกให้ผู้ฟังทราบว่าผู้พูดรู้ทันในคำแนะนำหรือเหตุการณ์ใดๆ ที่ผู้ฟังได้แสดงออกมา 2. เป็นการพูดล่วงหน้าก่อนที่ผู้ฟังพูดหรือกระทำการใดๆ	
เดา	"	"	ผู้พูดอาจไม่มีความจริงใจในการให้ข้อมูลแก่ผู้ฟัง	1. เป็นการคาดคะเนเองของผู้พูดโดยอิงจากบริบท หรืออาจไม่มีหลักเหตุและผล 2. ความนำเสนอที่ผู้พูดได้แสดงออกไปอาจไม่เป็นความจริง 3. เป็นการหยอกล้อผู้ฟังให้เกิดอารมณ์ใดๆ	
เดาสง	"	"			

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV)	เกณฑ์วิเคราะห์กริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ภายในวัจนกรรมการบอก (Assertives) โดยอาศัยบริบทที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อย เจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง				
	เนื้อหาความนำเสนอ	ปัจจัยพื้นฐาน	ความจริงใจ	สาระสำคัญของความจริงใจ	หมายเหตุ
ตัดบท	"	"	1. ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังยุติเรื่องที่คุยหรือถกเถียงกันอยู่ 2. ผู้พูดไม่ต้องการตอบคำถามหรือให้ข้อมูลแก่ผู้ฟังในขณะนั้น	เป็นการทำให้ผู้ฟังยุติเรื่องที่คุยหรือถกเถียงกันอยู่ในขณะนั้น	การใช้เครื่องหมาย (") หมายถึงเป็นข้อความเดียวกันกับเกณฑ์วิเคราะห์วัจนกรรมของ Searle
แปล	"	"	ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายของความนำเสนอที่เป็นอีกภาษาหนึ่ง	เป็นการถอดความจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง	
ฟ้อง	"	"	1. ผู้พูดมีเจตนาที่จะบอกให้ผู้ฟังได้รับทราบถึงความผิดที่เกิดขึ้นของผู้ฟังหรือบุคคลอื่น 2. ผู้พูดทราบว่าคุณที่ตนพูดถึงมีความผิด	เป็นการร้องเรียนหรือกล่าวโทษบอกความผิดของบุคคลอื่นให้แก่ผู้ฟัง	
กล่าวหา	"	"	3. ผู้พูดเชื่อว่าผู้ฟังสมควรที่จะได้รับทราบถึงความผิดของบุคคลที่ตนกล่าวถึง	เป็นการบอกความผิดของผู้ฟังเองให้รับทราบถึงสิ่งที่เกิดขึ้น	
รับคำ	"	"	ผู้พูดมีเจตนาที่จะให้ผู้ฟังสบายใจว่าผู้พูดจะทำตามความนำเสนอที่ผู้ฟังต้องการ	เป็นการยืนยันแก่ผู้ฟังว่าผู้พูดจะทำตามความนำเสนอที่มีมาก่อนหน้า	
รับปาก	"	"			
รับรอง	"	"	ผู้พูดมีเจตนาให้ผู้ฟังมั่นใจในสิ่งที่ตนพูดออกไป	เป็นการให้ความแน่ใจในคำพูดหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ฟัง	
ยืนยัน	"	"	ต้องมีกรขอคำมั่นจากผู้พูดในรูปแบบของความนำเสนอหรือคำถามก่อนหน้า และผู้พูดต้องการย้ำหรือแจ้งข้อเท็จจริงให้กับผู้ฟัง	ผู้พูดมั่นใจในความนำเสนอที่พูดออกไปโดยพูดคงคำเดิมอย่างแน่นแฟ้น	
ยืนยันกราน	"	"			
ทวนคำ	"	"	ผู้พูดได้ยืนยันความนำเสนอใดๆก่อนหน้านั้นและผู้พูดต้องการความแน่ใจในความนำเสนอนั้น	เป็นการกล่าวซ้ำความนำเสนอหรือส่วนของความนำเสนอที่ได้ยืนยัน	

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV)	เกณฑ์วิเคราะห์กริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ภายในวัจนกรรมการบอก (Assertives) โดยอาศัยบริบทที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อยเจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง				
	เนื้อหาความนำเสนอ	ปัจจัยพื้นฐาน	ความจริงใจ	สาระสำคัญของความจริงใจ	หมายเหตุ
ท้วง	"	"	เป็นเหตุการณ์หรือความนำเสนอที่อยู่ในความสนใจของผู้พูดและผู้พูดต้องการจำความนำเสนอนั้นให้ขึ้นใจ	เป็นการกล่าวความนำเสนอที่ผู้พูดได้กล่าวซ้ำจนจำได้ขึ้นใจ	การใช้เครื่องหมาย (") หมายถึงเป็นข้อความเดียวกันกับเกณฑ์วิเคราะห์วัจนกรรมของ Searle
ทวงสัญญา	"	"	ผู้พูดต้องการเรียกร้องคำมั่นที่ผู้ฟังเคยให้ไว้ก่อนหน้านี้	เป็นการเรียกร้องคำมั่นจากผู้ฟังที่เคยให้ไว้ก่อนหน้านี้	
ตอรอง	"	"	1. ผู้พูดทราบเงื่อนไขที่ผู้ฟังตั้งไว้ก่อนหน้านี้และต้องการให้ผู้ฟังลดเงื่อนไขที่เสนอลงมา 2. ผู้พูดอาจไม่มีความจริงใจ	เป็นการพูดให้ผู้ฟังลดเงื่อนไขที่ตั้งไว้ลงมา	
ปรึกษา	"	"	1. ผู้พูดเชื่อว่าผู้ฟังสามารถให้ความคิดเห็นในเรื่องนั้น ๆ ได้	เป็นการขอความเห็นจากผู้ฟังต่อเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น	
หารือ	"	"	2. ผู้พูดต้องการความคิดเห็นของผู้ฟังในเรื่องนั้น ๆ		
ปลั่งปาก	"	"	1. ผู้พูดไม่ได้มีเจตนาให้ผู้ฟังได้ทราบถึงความนำเสนอนั้นๆ	1. ผู้พูดเผลอหลุดปากถึงความนำเสนอนั้นๆให้ผู้ฟังได้ยิน 2. ผู้พูดมีการแสดงออกทางวาจาที่ไม่น่าจะพูดในสถานการณ์นั้นๆ	
โพล่ง	"	"	2. ผู้ฟังไม่ควรทราบถึงความนำเสนอนั้นๆ		
โพล่งพูด	"	"	3. ผู้พูดไม่ได้คิดให้รอบคอบถึงผลของความนำเสนอกที่จะเกิดขึ้นตามมาภายหลังจากการพูด 4. เป็นการไม่สุภาพในการนำเสนอความเพราะเป็นเรื่องที่ไม่ควรพูดอาจกระทบจิตใจผู้ฟัง		
กล่าวเตือน	"	"	1. ผู้พูดเชื่อว่าเหตุการณ์ไม่ได้อยู่ในความสนใจของผู้ฟัง 2. ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังคิดถึงผลกระทบของตนเองให้รอบคอบ	1. ไม่จำเป็นต้องเป็นที่เชื่อมั่นได้ว่าความนำเสนอนั้นจะต้องแสดงสภาพของความเป็นจริงนั้นจริงๆ 2. เป็นการกระตุ้นให้ผู้ฟังคิดถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	
เตือน	"	"			
เตือนสติ	"	"			

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV)	เกณฑ์วิเคราะห์กริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ภายในวัจนกรรมการบอก (Assertives) โดยอาศัยบริบทที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อย เจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง				
	เนื้อหาความนำเสนอ	ปัจจัยพื้นฐาน	ความจริงใจ	สาระสำคัญของความจริงใจ	หมายเหตุ
ให้ความเห็น	"	"	ผู้พูดต้องการแสดงความเห็นต่อเหตุการณ์หรือความนำเสนอใดๆ	เป็นการแสดงความเห็นของผู้พูดต่อเหตุการณ์หรือความนำเสนอใดๆอาจเป็นไปได้ในทางบวกหรือลบก็ได้ และอาจแสดงอารมณ์หรือไม่แสดงอารมณ์ต่อเหตุการณ์หรือความนำเสนอนั้นก็ไม่ได้	การใช้เครื่องหมาย (") หมายถึงเป็นข้อความเดียวกันกับเกณฑ์วิเคราะห์วัจนกรรมของ Searle
ออกความเห็น	"	"			
วิจารณ์	"	"			
วิพากษ์วิจารณ์	"	"			
เรียก	"	"	ผู้พูดเชื่อว่าเหตุการณ์อาจจะอยู่หรือไม่อยู่ในความสนใจของผู้ฟัง	เป็นการเรียกร้องความสนใจจากผู้ฟัง	
แนะนำ 2				1. ผู้พูดต้องการให้ผู้ร่วมสนทนารู้จักกัน	
แนะนำตัว				2. ผู้พูดต้องการให้คู่สนทนา รู้จักผู้พูด	

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกณฑ์วิเคราะห์วิจารณ์ (Searle, 1969: 66-67)					
วิจารณ์การบอกให้กระทำ (Directives)	1. เกณฑ์เกี่ยวกับความนำเสนอ ก. เนื้อหาความนำเสนอ ข. ปัจจัยพื้นฐาน	การกระทำของผู้ฟัง (H) ในอนาคต 1. ผู้พูดมีอำนาจเหนือผู้ฟัง 2. ไม่เป็นที่ชัดเจนว่าผู้ฟังจะทำสิ่งนั้นขึ้นด้วยตนเอง			
	2. เกณฑ์เกี่ยวกับความจริงใจ ก. ความจริงใจ ข. สำคัญของความจริงใจ	ผู้พูด (S) ต้องการให้ผู้ฟังทำสิ่งที่สั่ง ผู้พูดมีความพยายามให้ผู้ฟังทำสิ่งที่ถูกสั่งโดยทราบว่าผู้พูดมีอำนาจหน้าที่ในการสั่งนั้น			
คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV)	เกณฑ์วิเคราะห์กริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ในวิจารณ์การบอกให้กระทำ (Directives) โดยอาศัยบริบทที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อยเจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง				
	เนื้อหาความนำเสนอ	ปัจจัยพื้นฐาน	ความจริงใจ	สำคัญของความจริงใจ	หมายเหตุ
สั่ง	"	"	"	"	การใช้เครื่องหมาย (" ") เป็นการชี้ข้อความเดียวกันกับเกณฑ์การวิเคราะห์วิจารณ์ของ Searle ในเรื่องของการวิจารณ์การบอกให้กระทำ
สั่งความ	"	"	"	"	
ร้องสั่ง	"	"	"	"	
กำชับ	"	"	ผู้พูดต้องการเข้าถึงคำสั่งของตนเองให้แน่นอน	เป็นพยายามให้ผู้ฟังปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด	
กำชับกำชา	"	"	"	"	
ชวน	"	"	ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งร่วมกับผู้พูด	พยายามให้ผู้ฟังปฏิบัติตามอย่างสุภาพโดยผู้พูดไม่จำเป็นต้องมีอำนาจเหนือผู้ฟัง	
เอ่ยชวน	"	"	"	"	
คะยั้นคะยอ	"	"	ผู้พูดรบเร้าให้ผู้ฟังกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง	"	
คาดคั้น	"	"	ผู้พูดบังคับให้ผู้ฟังกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง	พยายามให้ผู้ฟังปฏิบัติตามโดยไม่จำเป็นต้องมีอำนาจเหนือผู้ฟัง	
ห้าม	"	"	ผู้พูดต้องการไม่ให้ผู้ฟังกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง	พยายามให้ผู้ฟังปฏิบัติตามโดยใช้อำนาจเหนือผู้ฟัง	
ร้องห้าม	"	"	"	"	
ปราม	"	"	"	พยายามให้ผู้ฟังปฏิบัติตามโดยผู้พูดไม่จำเป็นต้องมีอำนาจเหนือผู้ฟัง	

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV)	เกณฑ์วิเคราะห์กริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ภายในวงกรรมการบอกให้กระทำ (Directives) โดยอาศัยบริบทที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อยเจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง				
	เนื้อหาความนำเสนอ	ปัจจัยพื้นฐาน	ความจริงใจ	สาระสำคัญของความจริงใจ	หมายเหตุ
การถาม	"	"	ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังกลัวหรือเพื่อให้ผู้ฟังลืมนัด	เป็นการให้ผู้ฟังทราบถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นซึ่งน่ากลัวหากผู้ฟังยังตั้งต้นที่จะพูดหรือกระทำสิ่งที่กำลังทำต่อไป	การใช้เครื่องหมาย (" ") เป็นการชี้ข้อความเดียวกันกับเกณฑ์การวิเคราะห์วงกรรมของ Searle ในเรื่องของวงกรรมการบอกให้ทำ
ขู่	"	"		เป็นการทำให้ผู้ฟังกลัวว่าจะต้องมีอันตรายเกิดขึ้นแก่ร่างกาย, ชื่อเสียง หรืออิสรภาพ	
ขู่ฟ้อ	"	"			
ขอร้อง	"	1 ผู้ฟังมีความสามารถพอที่จะกระทำและผู้พูดเชื่อว่าผู้ฟังมีความสามารถพอ	ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง	พยายามให้ผู้ฟังปฏิบัติตามอย่างสุภาพโดยผู้พูดไม่มีอำนาจเหนือผู้ฟัง	
เว้าวอน	"	2 ไม่เป็นที่ชัดเจนว่าผู้ฟังจะกระทำหรือไม่ด้วยสิทธิ์ของเขาเท่าที่มีอยู่		เป็นการพรัองขอให้ผู้ฟังเห็นใจและปฏิบัติตามในสิ่งที่ผู้พูดต้องการโดยผู้พูดไม่มีอำนาจเหนือผู้ฟัง	
อ้อนวอน	"				
ร้องวอน	"				
ขออนุญาต	"	ไม่เป็นที่ชัดเจนว่าผู้ฟังจะยินยอมให้ผู้พูดกระทำการใดๆหรือไม่ด้วยสิทธิ์ของเขาเท่าที่มีอยู่	ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังยินยอมให้ผู้พูดกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยผู้ฟังมีอำนาจเหนือกว่าผู้พูด	พยายามให้ผู้ฟังปฏิบัติตามอย่างสุภาพโดยผู้ฟังมีอำนาจเหนือผู้พูด	
เร่ง	"	ไม่เป็นที่ชัดเจนว่าผู้ฟังจะกระทำหรือไม่ด้วยสิทธิ์ของเขาเท่าที่มีอยู่	ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเร็ว	พยายามให้ผู้ฟังปฏิบัติตามโดยเร็วโดยที่ผู้พูดไม่จำเป็นต้องมีอำนาจเหนือผู้ฟัง	
ถาม	ความนำเสนอใดๆ หรือส่วนของความนำเสนอใดๆ	1 ผู้พูดไม่ทราบ "คำตอบ" คือไม่ทราบว่าความนำเสนอนั้นเป็นจริง หรือในกรณีที่ความนำเสนอเป็นเพียงส่วนของความนำเสนอ ผู้พูดไม่ทราบว่าสาระที่จะทำให้เกิดความนำเสนอสมบูรณ์คืออะไร	ผู้พูดต้องการสาระที่จะทำให้เกิดทราบความเป็นจริงหรือความสมบูรณ์ของความนำเสนอ	ผู้พูดมีความพยายามที่จะได้คำตอบจากผู้ฟัง	การถาม เป็นการชี้เกณฑ์ในการวิเคราะห์วงกรรมของ Searle ในเรื่องของการถามและเครื่องหมาย (" ") แสดงถึงเป็นข้อความเดียวกันกับเกณฑ์การวิเคราะห์ดังกล่าว
ถามไถ่	"				
เอ่ยถาม	"				
เอ่ยปากถาม	"				

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV)	เกณฑ์วิเคราะห์กริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ภายในวัจนกรรมการบอกให้กระทำ (Directives) โดยอาศัยบริบทที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อยเจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง				
	เนื้อหาความนำเสนอ	ปัจจัยพื้นฐาน	ความจริงใจ	สาระสำคัญของความจริงใจ	หมายเหตุ
ใส่ถ้อย	"	2 ไม่เป็นที่ชัดเจนกับทั้งผู้พูดและผู้ฟังว่าผู้ฟังจะให้สาระที่จะทำให้เกิดความนำเสนอที่สมบูรณ์หรือไม่ ถ้าไม่มีการถาม	ผู้พูดต้องการชักใช้ผู้ฟังเพื่อให้ได้มาซึ่งความนำเสนอที่ต้องการ	ผู้พูดมีความพยายามที่จะได้คำตอบจากผู้ฟัง	การถาม เป็นการใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์วัจนกรรมของ Searl ในเรื่องของการถามและเครื่องหมาย (") แสดงถึงเป็นข้อความเดียวกันกับเกณฑ์การวิเคราะห์ดังกล่าว
ชักถ้อย	"	"	ผู้พูดถามเพื่อให้ทราบถึงตัวของคนที่กระทำคามผิด	เป็นความพยายามในการหาตัวผู้กระทำคามผิด	
ใส่เบี่ยง	"		ผู้พูดต้องการถามเพื่อสร้างความกำกวมขึ้นมา โดยไม่เจาะจงว่าผู้ฟังเป็นใคร และกำลังถามใคร	ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังสนใจในสิ่งที่ตนถามไปโดยการสร้างความกำกวมเกี่ยวกับสิ่งที่ถามขึ้นมา โดยผู้ฟังจะเป็นใครก็ได้ที่อยู่ในบริบทนั้นๆ	
ถามลอยๆ	"	ต้องมีความนำเสนอก่อนหน้านี้ อาจอยู่ในรูปของคำถามหรือข้อเท็จจริงใดๆ	ผู้พูดต้องการสาระที่จะทำให้เกิดทราบความเป็นจริงหรือความสมบูรณ์ของความนำเสนอ	ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังสนใจในสิ่งที่ตนถามไปโดยการสร้างความกำกวมเกี่ยวกับสิ่งที่ถามขึ้นมา โดยผู้ฟังจะเป็นใครก็ได้ที่อยู่ในบริบทนั้นๆ	
ถามกลับ	"				
ถ้อยถาม	"	ผู้พูดได้แสดงข้อสมมติฐานเกี่ยวกับค่าความจริงเท็จในการนำเสนอไว้ก่อนแล้ว	1 ผู้พูดต้องการทดสอบข้อสมมติฐานของตนเองว่าจะตรงกับความเข้าใจหรือความรู้ในข้อมูลของผู้พูดหรือไม่ 2 ผู้พูดอาจต้องการรู้ข้อมูลจริงๆ หรือเพียงต้องการแสดงออกว่าตนไม่รู้ก็ได้	เป็นความพยายามในการทดสอบข้อสมมติฐานของผู้พูดจากคำตอบของผู้ฟัง	
ถามหยั่งเชิง	"				
ลองถาม	"	1 ผู้พูดได้มีการตั้งคำถามกับผู้ฟังก่อนหน้านี้ 2 เป็นที่ชัดเจนว่าผู้ฟังยังไม่ได้ให้คำตอบที่ผู้พูดต้องการหรือยังไม่ตอบคำถามของผู้พูด	ผู้พูดตั้งคำถามขึ้นมาอีกครั้งในประเด็น คำถามเดิมเพื่อให้ผู้ฟังให้ข้อมูลที่ผู้พูดต้องการ	ผู้พูดมีความพยายามที่จะได้คำตอบจากผู้ฟัง	
ถามซ้ำ	"				
ถามย้ำ	"				

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกณฑ์วิเคราะห์วิจารณ์ (Searle, 1969: 66-67)					
วิจารณ์แสดงความรู้สึก (Expressives)	1. เกณฑ์เกี่ยวกับความนำเสนอ ก. เนื้อหาความนำเสนอ ข. ปัจจัยพื้นฐาน	ความนำเสนอใดๆที่มีการแสดงออกเกี่ยวกับสภาวะจิตใจร่วมด้วย ผู้พูด (S) แสดงอารมณ์ความรู้สึกต่อผู้ฟัง			
	2. เกณฑ์เกี่ยวกับความจริงใจ ก. ความจริงใจ ข. สาระสำคัญของความจริงใจ	ผู้พูด (S) ต้องการแสดงอารมณ์ความรู้สึกต่อผู้ฟัง เป็นความพยายามของผู้พูดที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกของตนเองต่อผู้ฟังผ่านทางถ้อยคำ			
คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV)	เกณฑ์วิเคราะห์กริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ภายในวัจนกรรมการแสดงความรู้สึก (Expressives) โดยอาศัยบริบทที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อย เจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง				
	เนื้อหาความนำเสนอ	ปัจจัยพื้นฐาน	ความจริงใจ	สาระสำคัญของความจริงใจ	
ตะโกน	"	"	ผู้พูดต้องการแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกใดๆ ของตนเอง	เป็นการออกเสียงดังกว่าปกติด้วยอารมณ์ใดๆ ของผู้พูด	หมายเหตุ (") หมายถึงเป็นข้อความเดียวกันกับเกณฑ์วิเคราะห์วิจารณ์ของ Searle
ร้องเสียงสูง	"	"		เป็นการออกเสียงดังกว่าปกติด้วยอารมณ์แปลกใจของผู้พูด	
ร้องอย่างตื่นเต้น	"	"		เป็นการออกเสียงดังกว่าปกติด้วยอาการลิงโลดเพราะดีใจหรือแปลกใจ	
ร้องดกใจ	"	"		เป็นการออกเสียงดังกว่าปกติด้วยความกลัวหรือความตื่นเต้น	
ร้องสวน	"	"		เป็นการออกเสียงดังกว่าปกติด้วยความแปลกใจตอบโต้กับความนำเสนอที่มีมาก่อนหน้า	
คราง	"	"	ผู้พูดต้องการแสดงให้ผู้ฟังเห็นถึงความเจ็บปวดที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของผู้พูด	เป็นความพยายามแสดงให้ผู้ฟังเห็นว่าผู้พูดมีความเจ็บปวดภายในจิตใจ	
ครวญคราง	"	"			
อุทาน	"	1. ผู้พูดไม่จำเป็นต้องพบเห็นเหตุการณ์ใดๆ อันเป็นเหตุผลเพียงพอที่จะสนับสนุนค่าความจริงของความนำเสนอ 2. ไม่เป็นที่ชัดเจนว่าผู้ฟังทราบข้อมูลนั้น	ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังรับรู้ความรู้สึกของตัวผู้พูด	เป็นความพยายามเพื่อให้ผู้ฟังรับรู้ความรู้สึกที่ผู้พูดแสดงออกมา	
ร้องอุทาน	"				

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV)	เกณฑ์วิเคราะห์กริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ในวงกรรมการแสดงความรู้สึก (Expressives) โดยอาศัยบริบทที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อยเจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง				
	เนื้อหาความนำเสนอ	ปัจจัยพื้นฐาน	ความจริงใจ	สาระสำคัญของความจริงใจ	หมายเหตุ
โวย	"	1. ผู้พูดไม่จำเป็นต้องพบเห็นเหตุการณ์ใดๆ อันเป็นเหตุผลเพียงพอที่จะสนับสนุนค่าความจริงของความนำเสนอ 2. ไม่เป็นที่ชัดเจนว่าผู้ฟังทราบข้อมูลนั้น	ผู้พูดต้องการพูดจาเอะอะเอาเรื่องกับผู้ฟัง	เป็นความพยายามที่จะเอาเรื่องกับผู้ฟัง	การใช้เครื่องหมาย (" ") หมายถึงเป็นข้อความเดียวกันกับเกณฑ์วิเคราะห์วงกรมของ Searle
โวยวาย	"	"	"	"	
ชม	"	"	ผู้พูดต้องการแสดงให้ผู้ฟังเห็นว่าเหนือกว่าผู้ฟัง	เป็นความพยายามแสดงให้เห็นว่าผู้ฟังด้อยกว่าผู้พูด	
โอ้อวด	"	"	"	"	
ปลอบ	"	ผู้พูดเชื่อว่าเหตุการณ์ไม่ได้อยู่ในความสนใจของผู้ฟัง	ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังคลายความเศร้าหมองและสงบลง	เป็นการแสดงความอ่อนโยนให้ผู้ฟังปฏิบัติตามโดยไม่ใช้อำนาจเพื่อคลายความเศร้าหมองลง	
ปลอบใจ	"	"	"	"	
ปลอบโยน	"	"	"	"	
หยอก	"	1. ผู้พูดไม่จำเป็นต้องพบเห็นเหตุการณ์ใดๆ อันเป็นเหตุผลเพียงพอที่จะสนับสนุนค่าความจริงของความนำเสนอ 2. ไม่เป็นที่ชัดเจนว่าผู้ฟังทราบข้อมูลนั้น	ผู้พูดต้องการให้ตัวเองหรือผู้ฟังเกิดความสนุกสนาน	เป็นความพยายามเพื่อให้ตัวผู้พูดหรือผู้ฟังเกิดความสนุกสนาน	
เฝ้า	"	"	"	"	
เฝ้าแหย่	"	"	"	"	
ยั่วเย้า	"	"	"	"	
ล้อ	"	"	ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังอายหรือโกรธเพื่อความสนุกสนานของตัวเอง	เป็นการแสดงวาทะให้ผู้ฟังได้อายหรือโกรธเพื่อความสนุกสนานของผู้พูด	
ล้อเลียน	"	"	"	"	
แซว	"	"	"	"	

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV)	เกณฑ์วิเคราะห์กริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ภายในวัจนกรรมการแสดงความรู้สึก (Expressives) โดยอาศัยบริบทที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อยเจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง				
	เนื้อหาความนำเสนอ	ปัจจัยพื้นฐาน	ความจริงใจ	สาระสำคัญของความจริงใจ	หมายเหตุ
เลียนเสียง	"	ผู้พูดจำเป็นต้องเคยได้ยินเสียงหรือลักษณะการพูดจากต้นแบบมาก่อน	ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังอายุหรือโกรธเพื่อความสนุกสนานของตัวผู้พูด	เป็นการแสดงวาจาตามแบบที่เคยได้ยินมาเพื่อความสนุกสนานของผู้พูด ให้ผู้ฟังได้โกรธหรืออาย	การใช้เครื่องหมาย (") หมายถึงเป็นข้อความเดียวกันกับเกณฑ์วิเคราะห์วัจนกรรมของ Searle
ยั่ว	"	1 ผู้พูดไม่จำเป็นต้องพบเห็นเหตุการณ์ใดอันเป็นเหตุผลเพียงพอที่จะสนับสนุนค่าความจริงของคำแนะนำ 2. ไม่เป็นที่ชัดเจนว่าผู้ฟังทราบข้อมูลนั้น	ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังได้โกรธหรืออาย	เป็นความพยายามที่จะทำให้ผู้ฟังโกรธหรืออาย	
เยาะ	"				
เยาะเย้ย	"				
เย้ยหยัน	"				
พูดเย้ย	"				
พึมพำ	"	1 ผู้พูดต้องการแสดงออกถึงอารมณ์ใดๆด้วยการใคร่ครวญ คิดคำนึงถึงเหตุการณ์นั้นๆ 2 ผู้พูดอาจไม่ต้องการให้ผู้ฟังตอบสนอง	เป็นการพูดค่อยๆจนแทบจับใจความไม่ได้		
รำพึง	"		เป็นการใคร่ครวญ หรือคำนึงถึงเหตุการณ์ต่างๆกับตนเองหรือผู้ฟัง		
บ่น	"	1 ผู้พูดต้องพบเห็นเหตุการณ์นั้นมาหรือมีประสบการณ์ใดๆอันเป็นเหตุผลเพียงพอจะสนับสนุนค่าความจริงของคำแนะนำ 2 ไม่ชัดเจนว่าผู้ฟังจะทราบข้อมูลนั้นหรือไม่ 3 เป็นที่ชัดเจนว่าการกระทำที่กล่าวไว้ในเนื้อหาความนำเสนอนั้นไม่พึงประสงค์	1 ผู้พูดเชื่อว่าเหตุการณ์นั้นไม่ได้อยู่ในความสนใจของผู้ฟัง 2 ผู้พูดต้องการแสดงความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับทราบ	เป็นการพูดพรั กกล่าวซ้ำซาก	
บ่นกระป๋อดกระแปด	"			เป็นการบ่นเบาๆอยู่ในลำคอ	
บ่นอุบ	"				
บ่นออก	"				
ต่อว่า	"	1 ผู้พูดเชื่อว่าเหตุการณ์นั้นไม่ได้อยู่ในความสนใจของผู้ฟัง 2 ผู้พูดต้องการแสดงความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับทราบ	เป็นการพยายามในการท้วงถามเหตุผลที่ทำให้ผู้พูดไม่พอใจ		

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV)	เกณฑ์วิเคราะห์กริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ภายในวัจนกรรมการแสดงความรู้สึก (Expressives) โดยอาศัยบริบทที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อยเจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง						
	เนื้อหาความนำเสนอ	ปัจจัยพื้นฐาน	ความจริงใจ	สาระสำคัญของความจริงใจ	หมายเหตุ		
ตัดพ้อ	"	1 ผู้พูดต้องพบเห็นเหตุการณ์นั้นมาหรือมีประสบการณ์ใดๆ อันเป็นเหตุผลเพียงพอจะสนับสนุนค่าความจริงของความนำเสนอ	3 ผู้พูดต้องการท้วงถามเหตุผลต่อคนที่ทำให้ตนไม่พอใจ	เป็นความน้อยใจของผู้พูดในการท้วงถามถึงเหตุผลต่อผู้ฟังที่ได้กระทำทำให้ผู้พูดไม่พอใจ	การใช้เครื่องหมาย (" ") หมายถึงเป็นข้อความเดียวกันกับเกณฑ์วิเคราะห์วัจนกรรมของ Searle		
ออกอ้อน	"	2 ไม่ชัดเจนว่าผู้ฟังจะทราบข้อมูลนั้นหรือไม่	ผู้พูดต้องการกล่าวกระทบถึงบุคคลใดบุคคลหนึ่งอย่างรุนแรงให้ได้เจ็บอาย ด้วยความไม่พอใจหรือโกรธ	เป็นความพยายามในการทำให้ผู้ฟังคล้อยตามในสิ่งที่ผู้พูดอ้อนวอน			
แดกดัน	"	3 เป็นที่ชัดเจนว่าการกระทำที่กล่าวไว้ในเนื้อหาความนำเสนอ นั้นไม่พึงประสงค์		เป็นการแสดงให้ผู้ฟังเห็นว่าผู้พูดไม่พอใจในบุคคลใดบุคคลหนึ่งด้วยการกล่าวกระทบถึงบุคคลใดอย่างรุนแรงด้วยความไม่พอใจ			
ประชด	"						
ประชดประชัน	"						
เหน็บแนม	"						
เหน็บ	"						
เสียดสี	"						
ค่อน	"					ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟัง หรือ ผู้ที่อยู่ในบทบาทนามีความเจ็บใจและสะเทือนใจ	เป็นความพยายามแสดงให้คนที่ผู้พูดกล่าวถึงมีความสะเทือนใจและเจ็บใจ
แฉะ	"					ผู้พูดต้องการชวนผู้ฟังวิวาท	เป็นความพยายามในการพูดชวนผู้ฟังวิวาท
ด่า	"	ผู้พูดต้องพบเห็นเหตุการณ์นั้นหรือหรือประสบการณ์ใดๆ อันทำให้ผู้พูดไม่พอใจหรือโกรธ	ผู้พูดต้องการว่าผู้อื่นด้วยความหยาบคายด้วยไม่พอใจในบุคคลนั้นๆ	เป็นความพยายามในการว่าผู้อื่นด้วยความหยาบคาย			
ดู	"		ผู้พูดต้องการว่ากล่าวหรือหักท้วงด้วยความโกรธไม่พอใจด้วยผู้ฟังที่มีความผิดไม่อยู่ในโอวาท	เป็นความพยายามในการว่าผู้อื่นด้วยความโกรธไม่พอใจด้วยผู้ฟังที่มีความผิด			
เฝ้า	"			เป็นความพยายามในการว่าผู้อื่นด้วยความโกรธไม่พอใจด้วยผู้ฟังที่มีความผิดด้วยเสียงอันดัง			

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV)	เกณฑ์วิเคราะห์กริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ภายในวัจนกรรมการแสดงความรู้สึก (Expressives) โดยอาศัยบริบทที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อย เจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง				
	เนื้อหาความนำเสนอ	ปัจจัยพื้นฐาน	ความจริงใจ	สาระสำคัญของความจริงใจ	หมายเหตุ
แหว	"	ผู้พูดต้องพบเห็นเหตุการณ์นั้นหรือหรือประสบการณ์ใดๆอันทำให้ผู้พูดไม่พอใจหรือโกรธ	ผู้พูดต้องการว่ากล่าวหรือทักท้วงด้วยความโกรธไม่พอใจด้วยผู้ฟังมีความผิดไม่อยู่ในโอวาท	เป็นความพยายามในการแผลงเสียงดุด่า	การใช้เครื่องหมาย (") หมายถึงเป็นข้อความเดียวกันกับเกณฑ์วิเคราะห์วัจนกรรมของ Searle
ควาด	"		ผู้พูดต้องการแสดงให้ผู้ฟังเห็นว่าไม่พอใจด้วยการพูดกระซอกเสียงดังด้วยความโกรธ	เป็นความพยายามในการแสดงให้ผู้ฟังเห็นว่าโกรธด้วยการกระซอกเสียงอันดัง	
ควาดแหวัด	"				
ดะหวาดแหว	"				
ดะคอก	"				
เถียง	"	1 ผู้พูดต้องประสบเหตุการณ์หรือความนำเสนอใดๆ ที่ผู้พูดไม่เห็นด้วย 2 ผู้พูดมีอารมณ์โกรธหรือไม่พอใจในความนำเสนอนั้นๆ	ผู้พูดต้องการแสดงให้ผู้ฟังเห็นว่าต้องการโต้แย้งกับความนำเสนอนั้นมาก่อนหน้าด้วยความโกรธ	เป็นความพยายามในการแสดงให้ผู้ฟังเห็นว่าผู้พูดมีความโกรธด้วยการแสดงการโต้แย้งกับความนำเสนอนั้นมาก่อนหน้า	
โต้ตอบ	"				
โต้กลับ	"				
เถียงคอกเป็นเอ็น	"			เป็นความพยายามในการแสดงให้ผู้ฟังเห็นว่าผู้พูดมีความโกรธด้วยการแสดงการโต้แย้งกับความนำเสนอนั้นมาก่อนหน้าด้วยเสียงดังอย่างไม่ลดราวาตอก	
ชม	"	1. ผู้พูดต้องพบเหตุการณ์นั้นมาหรือประสบการณ์ใดๆอันเป็นผลเพียงพอที่จะสนับสนุนค่าความจริงของความนำเสนอนั้นๆ	1 ผู้พูดต้องการยกย่องสรรเสริญในการกระทำใดๆของผู้ฟัง บุคคลหรือสิ่งใดๆ ที่อยู่ในบริบทการสนทนา 2 ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังยินดี	เป็นความพยายามในการยกย่องถึงการกระทำใดๆของผู้ฟัง บุคคลหรือ สิ่งใดๆ ที่อยู่ในบริบทการสนทนาให้เกิดความยินดี	
ชมเชย	"				
ชมเปาะ	"	2. ไม่เป็นที่ชัดเจนว่าผู้ฟังจะทราบข้อมูลนั้นหรือไม่			
กล่าวชม	"	3. การกระทำที่กล่าวอ้างในความนำเสนอนั้นพึงประสงค์			
เฮยชม	"				
หยอด	"		ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังพอใจ	เป็นความพยายามที่จะทำให้ผู้ฟังพอใจ	

คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV)	เกณฑ์วิเคราะห์กริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ภายในวัจนกรรมการแสดงความรู้สึก (Expressives) โดยอาศัยบริบทที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อยเจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง				
	เนื้อหาความนำเสนอ	ปัจจัยพื้นฐาน	ความจริงใจ	สาระสำคัญของความจริงใจ	หมายเหตุ
ตอบเชิงๆ	"	1. ผู้พูดมีข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นจริงของความนำเสนอ 2. ไม่เป็นที่ชัดเจนกับทั้งผู้พูดและผู้ฟัง ว่าผู้ฟังทราบข้อมูลการนำเสนอแล้วหรือไม่	1. ต้องมีการขอข้อมูลจากผู้พูดมาก่อน ในรูปของคำถาม และผู้พูดมีข้อเท็จจริงที่เป็นข้อมูลที่ผู้ฟังต้องการ 2. ผู้พูดเบือนหน้าที่จะให้ข้อมูลแก่ผู้ฟัง	เป็นการให้ข้อมูลของผู้พูด	การใช้เครื่องหมาย (" ") หมายถึงเป็นข้อความเดียวกันกับเกณฑ์วิเคราะห์วัจนกรรมของ Searle
สบถ	"	ผู้พูดต้องพบเหตุการณ์หรือประสบการณ์ใดๆที่ทำให้ไม่พอใจในสิ่งนั้นๆ	ผู้พูดต้องการแสดงออกถึงความไม่พอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง	เป็นความพยายามที่แสดงให้เห็นว่าผู้พูดไม่พอใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง	
กล่อม	"	1. การกระทำนั้นเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้พูดและผู้ฟัง 2. ผู้พูดและผู้ฟังเชื่อว่าการกระทำนั้นเป็นประโยชน์แก่ตน	ผู้พูดต้องการโน้มน้าวให้ผู้ฟังปฏิบัติตามในสิ่งที่ตนเองต้องการ	เป็นความพยายามให้ผู้ฟังคล้อยตามในสิ่งที่ผู้พูดต้องการ	
เกลี้ยกล่อม	"				
ทำทนาย	"	1. ผู้พูดต้องประสบเหตุการณ์บางอย่างที่ทำให้ผู้พูดไม่พอใจหรือโกรธผู้ฟัง 2. ไม่เป็นที่ชัดเจนว่าผู้ฟังจะทำตามในสิ่งที่ผู้พูดต้องการหรือไม่	ผู้พูดต้องการขวนผู้ฟังสู่หรือวิวาท	เป็นความพยายามให้เกิดการสู้หรือวิวาท	
ทำ	"				
ตะโกนถาม	"	1. ผู้พูดไม่ทราบ "คำตอบ" คือไม่ทราบว่าความนำเสนอเป็นจริง หรือในกรณีที่ความนำเสนอเป็นเพียงส่วนของความนำเสนอ ผู้พูดไม่ทราบว่าสาระที่จะทำความนำเสนอสมบูรณ์คืออะไร 2. ไม่เป็นที่ชัดเจนกับทั้งผู้พูดและผู้ฟังว่าผู้ฟังจะให้สาระที่จะทำความนำเสนอเป็นสมบูรณ์หรือไม่ ถ้าไม่มีการถาม	ผู้พูดใช้เสียงดังในการที่จะทำให้ทราบความเป็นจริงหรือความสมบูรณ์ของความนำเสนอ	ผู้พูดมีความพยายามจะได้คำตอบจากผู้ฟัง	

คำกริยาแสดง การกล่าวถ้อย (LAV)	เกณฑ์วิเคราะห์กริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่อยู่ภายในวัจนกรรมการแสดงความรู้สึก (Expressives) โดยอาศัยบริบทที่เกิดขึ้นก่อนการกล่าวถ้อย เจตนาของผู้พูด และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง				
	เนื้อหาความนำเสนอ	ปัจจัยพื้นฐาน	ความจริงใจ	สาระสำคัญของความจริงใจ	หมายเหตุ
ทัก		ผู้พูดและผู้ฟังมีความรู้จักมัก คุ้นและมีไมตรีจิตต่อกันเป็น อันดี	1 ผู้พูดต้องการแสดงให้ผู้ฟังเห็นถึง ความมีไมตรีจิตต่อผู้ฟัง 2 ผู้พูดต้องการเร้าให้เกิดการเผชิญ หน้าและเริ่มต้นสนทนา	เป็นความพยายามในการแสดงให้ ผู้ฟังเห็นว่าผู้พูดมีไมตรีจิตต่อผู้ฟัง	การใช้เครื่องหมาย (") หมายถึงเป็น ข้อความเดียวกัน กับเกณฑ์วิเคราะห์ วัจนกรรมของ Searle
ร้องทัก				เป็นการเปล่งเสียงอันดังในการ แสดงให้ผู้ฟังเห็นว่าผู้พูดมีไมตรีจิต ต่อผู้ฟัง	
ทักทาย		ผู้พูดต้องการแสดงให้ผู้ฟังเห็นถึง ความมีไมตรีจิตต่อผู้ฟังด้วยการได้ ถามถึงความเป็นอยู่ทุกข์สุขอย่างเป็น กันเอง	เป็นความพยายามในการแสดงถึง ไมตรีจิตของผู้พูดด้วยการถามไต่ ถามความเป็นอยู่ทุกข์สุขอย่าง เป็นกันเอง		
ตะโกนทักทาย			เป็นความพยายามในการแสดงถึง ไมตรีจิตของผู้พูดด้วยการถามไต่ ถามความเป็นอยู่ทุกข์สุขอย่าง เป็นกันเอง		
กล่าวลา			ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทราบว่าคุณผู้พูด กำลังจะจากไป	เป็นความพยายามที่จะให้ผู้ฟังทราบ ว่าคุณผู้พูดกำลังจะจากไป	
ลาลา					

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกณฑ์วิเคราะห์วิจารณ์ (Searle, 1979: 44)		
วิจารณ์ การสัญญา (Commissives)	1. เกณฑ์เกี่ยวกับความนำเสนอ ก. เนื้อหาความนำเสนอ ข. ปัจจัยพื้นฐาน	ผู้พูด (S) เสนอการกระทำหรือไม่กระทำในอนาคตของตน ผู้พูด เชื่อว่าการกระทำตามสัญญานั้นจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อผู้ฟัง (H) และผู้พูดสามารถกระทำตามนั้นได้
	2. เกณฑ์เกี่ยวกับความจริงใจ ก. ความจริงใจ ข. สาระสำคัญของความจริงใจ	ผู้พูด ตั้งใจที่จะทำตามสัญญานั้นจริงๆ ผู้พูดตั้งใจรับภาระอันเป็นผลของสัญญานั้นด้วยตัวเอง
วิจารณ์ การประกาศ (Declaratives)	1. เกณฑ์เกี่ยวกับความนำเสนอ ก. เนื้อหาความนำเสนอ ข. ปัจจัยพื้นฐาน	ผู้พูดเสนอความนำเสนอใดๆที่มีผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสิ่งนั้นๆ ผู้พูดเชื่อว่าความนำเสนอใดที่กล่าวออกไปก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในบางสิ่งบางอย่าง
	2. เกณฑ์เกี่ยวกับความจริงใจ ก. ความจริงใจ ข. สาระสำคัญของความจริงใจ	ผู้พูดตั้งใจที่จะทำในสิ่งที่ตนพูดออกไปเช่นนั้นจริงๆ ผู้พูดพยายามที่ทำให้บางสิ่งบางอย่างมีการเปลี่ยนแปลงไปหลังจากที่ได้กล่าวความนำเสนอออกไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.

ตัวอย่างรูปประโยคความเดียวที่เกิดร่วมกับคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่จัดอยู่ใน ในวัจนกรรมประเภทต่างๆ

ลักษณะของข้อมูลที่เกิดขึ้นมาใช้ในการงานวิจัยนี้คือการเก็บข้อมูลจากนวนิยาย 9 เรื่องโดยได้เลือกเก็บข้อมูลคำพูดที่เป็นรูปประโยคความเดียวคือประโยคสามัญ ได้แก่ ประโยคที่มีส่วนประกอบของประโยคส่วนเดียวหรือหลายส่วนเรียงกัน ได้แก่ หน่วยประธาน หน่วยกรรมตรง หน่วยกรรมรอง หน่วยนามเดี่ยว หน่วยกรรม หน่วยสกรรม และหน่วยทวิกรรม(วิจิตร ภาณุพงศ์, 2532) และพบประโยค 5 ประเภทคือ ประโยคบอกเล่า ประโยคบอกเล่าเนื้อความปฏิเสธ ประโยคปฏิเสธ และประโยคคำถาม ทั้งนี้วิธีการเก็บข้อมูลผู้วิจัยจะเลือกเก็บจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหน้าคำพูดที่เป็นประโยคความเดียว ตามด้วยประโยคความเดียว และ คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่ผู้เขียนนวนิยายได้ระบุไว้ว่า ดังนี้

1. อธิษฐาน โดย แก้วแก้ว พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2540 (728 หน้า)
2. แผ่นดินหัวใจ โดย ดวงตะวัน พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2544 (568 หน้า)
3. ธารแสนดาว โดย ประภัสสร เสวิกุล พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2544 (373 หน้า)
4. ดวงใจพิสุทธิ์ โดย กิ่งฉัตร พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2548 (502 หน้า)
5. คุณนายสามสลึง โดย วราภา พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2549 (359 หน้า)
6. ลายดอกไม้ร่วง โดย กฤษณา อโศกสิน พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2549 (484 หน้า)
7. วาวพลอย โดย ปิยะพร ศักดิ์เกษม พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2549 (371 หน้า)
8. รุ่งที่สาม โดย กนกวลี พจนปกรณ์ พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2550 (355 หน้า)
9. เล่ห์หรือรัก โดย อรพิมพ์ พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2550 (518 หน้า)

รวม 5,258 หน้า

หลังจากเก็บข้อมูลคำพูดที่เป็นรูปประโยคเดียวจำนวน 1,055ประโยค จากนวนิยายจำนวน 9 เรื่อง และนำมาจำแนกตามประเภทของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย ได้จำนวน 206 คำ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาจัดระเบียบโดยมีการกำหนดรหัสของข้อมูลด้วยตัวเลข และตัวอักษร ดังรายละเอียดดังนี้

- 1.ตัวอักษรโรมันสองตัวแรก หมายถึง วัจนกรรมหลักแต่ละประเภท ได้แก่ As (Assertives), Di (Directives), Ex (Expressives), Co (Commissives), และ De (Declaratives)

2. ตัวเลขสองตัวแรก หมายถึง ปีที่นวนิยายเล่มนั้นตีพิมพ์ เช่น 40 คือ ปี 2540

3. ตัวเลขตัวที่สาม หมายถึง ลำดับของหนังสือนวนิยายที่มีการพิมพ์ในปีเดียวกัน เรียงลำดับตัวอักษรตามชื่อของนวนิยายแต่ละเล่มในปีนั้น เช่น 441 คือเรื่อง *แผ่นดินหัวใจ* ซึ่งตีพิมพ์ในปีเดียวกันกับ 442 คือเรื่อง *ธารแสนดาว*

4. คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยนั้นๆ

5. ลำดับของประโยคที่ปรากฏในฐานข้อมูล

เช่น **As-402-บอก2** หมายถึง คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย ที่อยู่ในวัจนกรรมการบอก พิมพ์ในปี พ.ศ.2540 เป็นคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยบอกในลำดับที่ 2 เรื่องวาวพลอย เป็นต้น

ตัวอย่างรูปประโยคความเดียวที่นำเสนอต่อไปนี้เป็นประโยคที่เกิดร่วมกับเกิดร่วมกับ คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยที่จัดเป็นคำกริยาแสดงวัจนกรรมประเภทต่างๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV) ที่เป็นวัจนกรรมการบอก (Assertives) กับรูปประโยค

SAV การบอกที่ผู้พูดเป็นผู้เริ่ม	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 1 กล่าว,บอก,พูด บอกกล่าว,ว่า1 เอ่ย,เอ่ยบอก	As-502-บอก2 ปารมีชวนญาติออกไปข้างนอกบ้าน	"อืม.. น่าสนใจนะ ฉันปารมีที่แป๊ะนะ พี่ขอไปบอกพี่ภูก่อน ไม่รู้ว่า อยากไปด้วยกันหรือเปล่า" ญาติบอกเสียงใส "เงินไปโปรฟิตาล ที่รณะคะ" ปารมีบอก ญาติพยักหน้ารับ ลูกขึ้นกระฉับกระเฉง	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 2 เล่า,บอกเล่า เล่าต่อ เท้าความ	As-481-บอกเล่า1 พญาเล่าให้คุณชนนีฟังเรื่องที่ป้าสะใภ้ทำเรื่องคัดค้าน การเป็นผู้ปกครองของป๊อ	."ทางป้าสะใภ้ป๊อก็เขายื่นคำคัดค้านแล้วคะคุณน้า"พญา บอกเล่าให้คุณชนนีฟังด้วยท่าทางอ่อนใจนัก "ก็คัดค้านอยู่แล้วไม่ ใช่หรือจะว่าเขาต้องทำ "	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 3 กระซิบ กระซิบบอก, กระซิบกระซาบ	As-502-กระซิบ1 ญาติถามญาติว่าแต่งงานกับเขาเพราะอะไร ญาติตอบว่า คิดว่าเธอแต่งงานกับเขาเพราะเงินอย่างนั้นหรือ	"พี่รู้ว่าตาลรักพี่ ถึงได้ยอมแต่งงานกับพี่ทั้งที่ไม่เคยรู้มาก่อนว่าพี่รัย ล้นฟ้า" ญาติพูดยิ้ม ๆ พร้อมยื่นหน้ามากระซิบเธอว่า "พี่ถึงได้ รักตาลใจละ" คำรักจากปากชายหนุ่มทำให้คนฟังหัวใจกระตุก	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 4 แนะนำ แนะนำ1	As-491-แนะนำ1 สร้อยสุดาโทรศัพท์ถึงพี่ชายเล่าให้ฟังถึงปัญหาต่าง ๆ และ ขอความช่วยเหลือ	สร้อยสุดาเล่าปัญหาหนักอกให้สืบสายฟังทุกอย่างโดยหวังว่าเขา จะช่วยเธอได้ "แกก็ทำตามแผนหนึ่งก่อนก็แล้วกันสร้อย" สืบสายแนะนำ เขารู้ว่าถ้าไม่สนใจจริงๆ หล่อนคงไม่โอดครวญแน่นอน	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 5 เสนอ	As-481-เสนอ1 ลุงของป๊อก็ขออนุญาตให้ญาติและพญาไปเยี่ยมหลานที่ บ้าน	"คุณจะไปโรงแรมอย่างไรคะ ให้ชลีไปรับไหม?" สัมเสียง เอาใจนัก "ไม่ต้องหรอกคุณ ผมกลับแท็กซี่ได้" เสียงของสามีอ่อน ลงตามวิสัย "เดี๋ยวคุณสาวตรีไปพร้อมกับผมก็ได้ครับ" ให้ญาติเสนอ "ขอบคุณครับ"	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 6 ย้ำ ย้ำ	As-481-ย้ำ1 นายลูกหมียื่นสมุดพกให้อาดูด้วยคะแนนที่เฉียดตก	.นายลูกหมียื่นสมุดพกได้เกือบที่โหล พอยื่นสมุดพกให้อาข้างดู มันก็ย้ำ ด้วยคติธรรมสอนใจ "เกือบตกยังดีกว่าเกือบได้นาอาข้าง" "แล้วถ้าสอบได้ที่หนึ่งไม่ดีกว่าหรือหือ..หลานลูกหมียื่น"หญิงสาวย้อน	ประโยคบอกเล่า

SAV การบอกที่ผู้พูด ไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 1 รายงาน	As-442-รายงาน1	ผู้กองโกมินทร์พาลูกน้องมาค้นหาหลักฐานที่บ้านเซน	นายตำรวจหนุ่มเก็บชุดกระโปรงสีชมพูอ่อน ที่ซักรีดเรียบร้อย และถุงเท้า รองเท้าที่เข้าชุดกันในห้องนอนของเจ้าของบ้านขึ้นมาถือไว้ในมือ "เราค้นจนทั่วแล้วครับ" จำลิบตำรวจรายงาน"ไม่พบร่องรอยของหมวดเซนกับเด็ก"	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 2 สรุป	As-442 -สรุป1	จิน่าประหลาดใจที่พบเซนที่ระยองอินคืนนี้ทั้ง ๆ ที่เมื่อเช้าเพิ่งกลับไปกรุงเทพ และเขายังบอกว่าพาลูกมาอีก	"ฉันไม่แน่ใจว่าลูกสาวคุณจะดีใจหรือเสียใจกับการมาเที่ยวระยองในครั้งนี้" "เขาเป็นว่าดีใจแล้วกัน" เขาสรุป "อย่างน้อยก็ทำให้ผมสบายใจที่ไม่ต้องทรมานมากเกินไป"	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 3 พูดลอยๆ เปรย	As-492-เปรย3	คุณลินจงไปตามมูลี่ออกมาทานอาหารร่วมกับแขกที่มาในงานวันเกิดลูกชาย แต่มูลี่ไม่ยอมออกมา	คุณลินจงกลับออกมาด้วยสีหน้าค่อนข้างขมขื่นแวบหนึ่ง จึงบอกกล่าว "เชิญเจ้าสาวกับคุณนายทานเลยคะ.. ลีเขายังวนอยู่กับลูกเขา บอกให้เราทานกันก่อน" "สงสัยยายลี้จะเบียวซะละมัง" เจ้าสาวเปรยเนิบ ๆ "ไม่ออกมากินด้วยกัน" "มาคะ.. เขาว่าเดี๋ยวเขามา.." คุณลินจงยิ้มน้อย	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 4 เฉลย ตอบ	As-481-ตอบ17	ทนายฝ่ายตรงข้ามถามชลิกรในศาล	ทนายเสนีย์เริ่มถามชลิกรด้วยประโยคที่ว่า " พยานให้การว่าเสียงดูเด็กหญิงหวั่นยิวหาแทนสามี พยานเลี้ยงดูเด็กในสภาพไหน?" "เหมือนลูกสาวของข้าพเจ้าทุกประการ" ป้าสะใภ้ของปู่ก็ตอบเสียงจริงจัง	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 5 ตอบส่งๆ	As-491-ตอบส่งๆ1	อินเกษมโทรศัพท์หาแม่บอกว่าตอนนี้อยู่ที่หลวงพระบาง	"ไม่เข้าใจจริง ๆ ว่าลูกไปหลวงพระบางทำไมแทนที่จะกลับบ้านเรา ให้สมกับที่แม่คิดถึง อินเกษม.. ลูกช่างเหลวไหลจริง ๆ" "ผมมีเพื่อนมาด้วยนะแม่" เขาตอบส่ง ๆ	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 6 ตอบเสียงๆ บ้ายเบียง	As-442-บ้ายเบียง3	ร.ต.อ. โกมินทร์มาคุยกับตาบแก้วเกี่ยวกับเรื่องหมวดเซน และหมวดวันโรจน์ ที่เคยไปอบรมเกี่ยวกับการกู้ระเบิดที่อเมริกา	"ตกลงว่าผู้กองต้องการรู้เรื่องอะไรบ้าง" "เรื่องที่ตาบ หมวดวันโรจน์ หมวดเซน ไปอบรมที่สหรัฐฯทั้งหมด" "มันหลายปีมาแล้ว" ผู้ส่งวัยบ้ายเบียง "ผมจำไม่ได้หมดหรอก"	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 7 บอกปิด	As-442-บอกปิด1	ร้อยตำรวจเอกโกมินทร์ โทรไปหาญาติเพราะต้องการคุยเกี่ยวกับเรื่องเซน	"คุณต้องการพูดเรื่องอะไรเกี่ยวกับเซนคะ" "ก็เรื่องทั่วๆ ไป" เขารวบรัด "เดี๋ยว 11 โมง ผมจะไปพบกับคุณที่คอนโดมิเนียมที่คุณอยู่" "ฉันไม่ว่าง" หล่อนบอกปิด "มีนัดกับหมอฟัน"	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 8 แบ่งรับแบ่งสู้	As-442- แบ่งรับแบ่งสู้1	สุชิตะขอความช่วยเหลือจากผู้กองโกมินทร์เรื่องที่บู๊ก๊ หายตัวไป	"ผมสัญญาว่าจะดูแลให้ความปลอดภัยแก่อย่างดีที่สุด" เขาให้คำมั่น "พวกมันคงไม่ทำอะไรบู๊ก๊นะคะ" หล่อนยังไม่ไว้วางใจ "ผมคิดว่าคงไม่" โกมินทร์แบ่งรับแบ่งสู้ "แต่ดีที่สุดคือตามตัวพวกมันให้เร็ว"	ประโยคบอกเล่า เนื้อความปฏิเสธ

SAV การบอกที่ผู้พูด ไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 9 ปฏิเสธ1 ปฏิเสธ2	As-491-ปฏิเสธ(2)1	เดือนเต็มดวงต้องการรู้ว่าคนที่กระโดดแก้วพาไปหาหมอเพื่อที่จะตรวจครรภ์ให้เพื่อนของน้องสาวที่นั่งในห้องหรือเปล่า	เดือนเต็มดวงนัยปากไปทางห้องข้างใน "แม่มมาริคนี่ใช้ไหมที่ท่าให้เธอต้องมาถามที่เรื่องหมอรอด" "ไม่ใช้นะ" กระโดดแก้วปฏิเสธ "อย่าโทษเพื่อนหนูอย่างนี้สิพี่เดือน"	ประโยคปฏิเสธ
ชุดที่ 10 ปด	As-442-ปด1	เซนขับรถกลับไปยังซูปเปอร์มาร์เกตอีกครั้ง และพบว่าที่นั่นมีระเบิดเกิดขึ้น เขาเลยรีบขับรถกลับ แต่ไปเจอเด็กหญิงคนหนึ่งวิ่งมาจากข้างทาง จึงพากลับบ้านไปด้วย	"ตายจริงคุณเซน นั้นไปเอาลูกสาวใครมาคะ" สตรีสูงอายุที่เพิ่งเปิดประตูด้านหน้าโรงรถออกมาทักทายด้วยความประหลาดใจ "ลูกของเพื่อนนะป้าพิศ" ชายหนุ่มปดออกไป" พ่อแม่ ไปเมืองนอกเลยฝากไว้สองสามวัน..."	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 11 ย้อน สวน สวนคำ สวนกลับ	As-493-สวนกลับ1	แก้วแก้วมารับพี่ชายที่สนามบินแม่สอนสอน เมื่อพี่ชายมาก็บ่นให้น้องสาวฟังว่ามาฉุกเฉินหาที่นั่งแทบไม่ได้ อยากรจะไปในิ่งเก้าอี้แอร์จะได้เหยียดขาได้สบายหน่อย	"บ้า! ใครเขาจะให้ที่นั่ง..ถ้าตัวนั่ง แล้วแอร์ฯ จะนั่งที่ไหน" แก้วแก้วก่อนโดนพี่ชายสวนกลับทันทีทันควัน "ก็นั่งตักเค้าใจ" "แหม! ข้างคิดสมเป็นก็จริง ๆ เลย" หญิงสาวอุทาน ก่อนที่แก้วจะโอบบ่าน้องสาวแล้วพากันเดินออกนอกตัวอาคาร	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 12 ยอมรับ	As-481-ยอมรับ1	ทนายเสนีย์มาแนะนำวิธีการซักถามให้กับคุณชนนีและชินานาง	หัตถ์และชินานางเดินไปส่งเขาที่รถ ท่าทางทนายหนุ่มหนักใจ "ค่อนข้างยากใช่ไหม?" หัตถ์ถามตรง ๆ "ลำบากเหมือนกัน" เสนีย์ยอมรับ "พยานทางโน้นค่อนข้างแน่น ข้อได้เปรียบเขามีมากกว่าหลายเรื่อง..."	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 13 สารภาพ	As-442-สารภาพ1	ดาบแก้วมาส่งข่าวเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์การวางระเบิดที่ซูปเปอร์มาร์เกตให้เซนรู้	"หมวดจำได้มั๊ยครับว่าตอนที่ทางหน่วยส่งเราไปฝึกงานที่อเมริกา มีการสาธิตเรื่องคนร้ายใช้ห่วงกระป๋องนำอัดลมกับระเบิดแสวงเครื่องประเภทที่เตะสะดักด้วย" "จำได้" เซนพยักหน้า "แต่ผมไม่เคยเห็นใครใช้เลยสักที" "ผมก็เพิ่งพบเป็นครั้งแรกเหมือนกันครับ" ดาบแก้วสารภาพ "แล้วดาบมาบอกผมทำไม ทำไมไม่ไปบอกผู้กองโกมินทร์"	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 14 ชัด แย้ง ท้วง ติง ค้าน	As-401-แย้ง1	ปฎิบัติสนธิของญาติสาวรับตุ๊กตาที่ญาติสาวเพิ่งซื้อมาใหม่ไปดูและชมว่ามีตุ๊กตาผู้ชายตัวหนึ่งหล่อกว่าตัวอื่น	เขาหยิบตุ๊กตาขึ้นมาพลิกซ้ายพลิกขวาที่ละตัว "ทำด้วยมือ" เขาบอกอย่างมั่นใจ "ป็นที่ละตัวไม่ได้เป็นพิมพ์ อัย! อ้ายตัวนี้หล่อกว่าเพื่อน" เขาชูตุ๊กตาในมือให้ดู แต่หลอนแย้งว่า "เป็กว่าตัวผู้หญิงสวยกว่าเป็นกอง" "ผู้หญิงก็.." อีกฝ่ายชำเลืองมอง แล้วถอนตากลับอย่างไม่ใส่ใจนัก	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 15 แก้ กล่าวแก่ แก้ตัว	As-442-แก้ตัว3	เซนพาเด็กหญิงที่เขาเจอในคืนที่ซูปเปอร์มาเกตเกิดระเบิด	"คุณรู้อะไรอย่างหนึ่งมั๊ย" ผู้สูงอายุถามยิ้ม ๆ "อะไรครับ" "เวลานี้คุณทำท่าเหมือนกับเป็นพ่อแท้ ๆ ของเด็กไปแล้ว" "คงไม่ถึงขนาดนั้นหรอกครับ" เขาแก้ตัวอย่างเขิน ๆ	ประโยคปฏิเสธ

SAV การบอกที่ผู้พูด ไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 16 ตำนาน ว่า2	As-491-ตำนาน3	อินจำปาจะพาอินศรไปบ้านแม่ของเขาที่หลวงพระบางโดย ขอให้ลดาไปด้วย	"คุณลุงให้ลดาไปด้วยนะคะ ลดาจะไปรับใช้คุณลุงที่หลวงพระบาง" แวตตาชายวัยกลางคนบอกให้รู้ว่าเขาเข้าใจในสิ่งที่ลดาพูด รอยยิ้ม ที่หาได้ยากปรากฏขึ้น "ไป..ไป" "ผมไม่น่าถึงท่านไว้นานอย่างนี้" ชายหนุ่มตำนานตัวเอง "คุณลุงไม่มีความสุขที่นี่เลย"	ประโยคบอกเล่า เนื้อความปฏิเสธ
ชุดที่ 17 ออกปาก	As-493-ออกปาก1	ขณะล่องแพเก็บทำไม้พายไปตีหัวคนนำเที่ยวก่อนที่จะขึ้น ฝั่งพักผ่อน เก๊จจึงไปหาคนนำเที่ยวเพื่อขอโทษขณะที่เขากำลัง ดื่มกาแฟ	หน้าตา ๆ รกครึมด้วยหนวดเคราก็มองดู ง่วนกับการรินกาแฟใส่ถ้วย เก็บมองการแพซึ่งร้อนจนควันขึ้นกรุ่นที่เหลือในหม้อต้ม มันคงเหลือ ให้พอให้เธออีกสักถ้วย หญิงสาวบอกทันที "ขอกาแฟให้ฉันสักถ้วย นะ" แล้วจู่ ๆ อารมณ์ขึ้นแบบคัน ๆ ก็ทำให้เธอ ออกปาก " ขอดื่มฉลอง ที่ไม่ได้ทำให้คุณกะโหลกร้าวสักหน่อย " อีกฝ่ายหน้าคว่าทันที	ประโยคบอกเล่า เนื้อความปฏิเสธ
ชุดที่ 18 ออกตัว	As-501-ออกตัว1	ใจรักดีและคุณยายมาเยี่ยมแม่ที่โรงพยาบาล เมื่อไม่เห็น คนเฝ้าคุณยายเลยบนเตียง	ทันใดนั้นประตูห้องเปิดผลลัวะ เป็นบุญฤทธิที่เดินเข้ามา เขามาพร้อมกับ คนเฝ้าที่หายออกไปจากห้องได้พักใหญ่ๆ "สวัสดิ์ครับคุณยาย" ชายหนุ่มทักทายหญิงชราพลาง ออกตัว " ผมลงไปหานั่งสีพิมพ์ อ่านที่ร้านค้าข้างล่างครับ " ว่าแล้วเขาก็หันมามองใจรักดี หญิงสาว ยกมือไหว้พี่ชาย "ใจ..เป็นใจมาไปถึงได้มากับคุณยาย"	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 19 ปรารภ	As-401-ปรารภ1	โทมารับญาติศาไปทำงานทุกวันทำให้พ่อไม่ค่อยพอใจ	พ่อไม่พูดอะไรเลยเมื่อโทยังอยู่ในห้อง เมื่อเขาไปแล้วจึง ปรารภ ว่า " ตอนเข้าพ่อไปส่งลูกที่ส่งขลาเองก็ได้ " หญิงสาวตระหนักถึงความ อึดอัดของพ่อจึงยิ้มอย่างอ่อนโยน	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 20 เสริม สอด	As-493-เสริม1	คุณกมลลาศนคุยกับน้องชายถึงการหาทางออกให้ชีวิตของ หลานสาว	"ตอนนี้ไม่ใช่เวลาที่ยายก่องหรือนายธนิภจะมีสิทธิมีเสียงอีกแล้ว เราหาที่ให้อยู่ให้ห่างไกลวงสังคมที่ตัวทำเรื่องอื้อฉาวไว้ ยินยอมให้ อยู่ด้วยกัน หางานให้ทำ ป้าเชื่อว่าคนฉลาดอย่างยายก่องจะไม่ต่อ รอง" ดวงตาของเกริกเป็นประกาย และเขาก็ เสริม " ชีวิตจริงของ สองคนจะเริ่มที่นั่น.. " "อย่าเพิ่งคิดไปขนาดนั้น" คุณกมลลาศนรีบขัด เธอรู้ทันทีว่าน้องชายกำลังคิดอะไรในใจ	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 21 ขยายความ ชี้แจง สาธยาย อธิบาย	As-401-อธิบาย1	ญาติศาเอาหนังสืองานศพเก่าที่ได้มาให้คุณป้าปุ่นและ คุณศรีสว่างค์ดู	คุณศรีสว่างค์เปิดดูหนังสืออยู่จิตใจใหญ่ เธอเงยหน้าขึ้นมองเพื่อน พูดเสียงเฉยๆ "เรื่องนี้เองที่คุณแม่พูดถึง ยิ่งบนเสียดายที่ไม่มีหนังสือ เหลือเก็บไว้ที่บ้านสักเล่ม คงหมดหลังคุณพ่อเสีย หลังย้ายบ้านข่าว ของหลายอย่างก็กระจัดกระจาย" "คุณป้าศรีสว่างค์เป็นลูกสาวคุณ นายศรี" คุณป้าปุ่นอธิบายสั้น ๆ ญาติศานึกพิศวง	ประโยคบอกเล่า

SAV การบอกที่ผู้พูด ไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 22 ตักคอก	As-442-ตักคอก1	นายสืบตำรวจมารายงานเซนเกี่ยวกับเหตุการณ์การขู่วางระเบิดที่คอนโดแห่งหนึ่ง ซึ่งคนที่ถูกขูเป็นผู้หญิงที่เพื่อนตำรวจของเขากำลังสนใจอยู่	"คดีนี้หมวดจะไปกันทั้งสองคนเลยหรือครับ" ดาบแก้วถาม "นี่มันเรื่องใหญ่โตมโหฬารเขี่ยวะนะ" วันโรจน์หันมาขยิบตากับนายดาบ "ผมจะปล่อยให้เพื่อนไปเสี่ยงคนเดียวได้ยังไง" "ฉันรู้ว่านายสนใจแมนกหงส์หยกหยกอะไรนั้นมากกว่าเรื่องระเบิด" เซนตักคอก	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 23 เดาดาสง	As-493-เดา1	เก็จแก้วนัดพบกองเพชรและคูหมันที่สนามบินก่อนเวลาเครื่องออกครึ่งชั่วโมง แต่พอมาถึงเธอเจอปริดียืนรออยู่คนเดียว	ปริดีเล่าด้วยเสียงหัวเราะ "พอมมาถึง ยืนรออยู่ไม่นานคุณหนึ่งก็หนีขอเข้าไปนั่งข้างใน บังเอิญมีคนรู้จักสนิทกับคุณยายเล็ก" "คนมองกันละสิ" เก็จเดา พอนึกภาพออก "มองอย่างเดียวไม่เท่าไรหรอก มีคนจะเข้ามาขอลายเซ็นคุณหนึ่งเพราะนี่ถือว่าเป็นดารารึหรือนางงาม"	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 24 ตัดบท	As-442-ตัดบท3	ยุพดีโทรศัพท์มาขอความช่วยเหลือเรื่องเงินจากเซน	"ยุพไม่สบาย ไปหาหมอเสียค่ายาเกือบห้าพัน งานการก็ไม่ได้ทำขาดรายได้ พอดีกับถึงเวลาจ่ายค่าเช่าห้องและผ่อนงวดรถด้วย..." "ที่จริงไม่ใช่ธุระกงการอะไรของผมเลยนะ" เซนตัดบท "แต่เซนจะให้ยุพหันหน้าไปหาใครล่ะคะ" ยุพยงสะอึกสะอื้น	ประโยคบอกเล่า เนื้อความปฏิเสธ
ชุดที่ 25 แพล	As-442-แพล1	สุชิตะ ไปหา ร.ต.อ. โกมินทร์ เรื่องคดีวางระเบิดซบเปเปอร์มาร์เกต ที่พี่สาวเธอเป็นหนึ่งในผู้ได้รับบาดเจ็บ และหลานสาวเธอหายไป	"เป็นเด็กผู้หญิงลูกครึ่ง อายุ 3 ขวบครึ่ง ผมสีน้ำตาลอ่อนขอดๆ ตาสีโอลด์เบอร์รี่.." "น้ำตาลไหม้" เขาช่วยแพล "คะ พี่สาว สูงประมาณเท่านี้" สุชิตะยกมือประกอบ	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 26 ฟ้องกล่าวหา	As-491-ฟ้อง1	เจ้เฮียงบอกกับเอษราว่าคนใช้เก่าของคุณนำเพชรขอล้อมกลับมาทำงานกับเธออีกครั้ง	เจ้เฮียงขึ้นมาหาเอษราถึงห้องนอน หล่อนทำหน้าคล้ายร้องไห้เมื่อ ฟ้องเอษราว่า "อีกับมาแล้ว" "เจ้พูดถึงใคร?" เอษราขมวดคิ้ว "ก็...ก็ นิ่งล้ำเจียก"	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 27 รับคำรับปาก	As-491-รับปาก1	อินจำปาหายตัวไปจากบ้านทำให้เอษราและอินเกษมวุ่นวายกันตามหาตัวอินจำปา	"...คำปิ่นไปกับฉันกับคุณวิว มีอะไรแกจะได้อิงส่งข่าวได้ คุณลดมารับถ้าพี่อินจำปากกลับมาติดต่อผมด่วน" "แน่นอนคะ" ลดา รับปาก แล้วหันไปทางเอษรา "คุณวิวก็เหมือนกันนะคะ ได้ข่าวอย่างไรโทรหาดิฉันนะคะ"	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 28 รับรอง	As-442-รับรอง1	พี่ชายกลับมาบ้านเจอน้องสาวรออยู่แล้วบอกว่าวันนี้เป็นวันเกิดของเขา	"อ้าว วันนี้วันเกิดพี่เอกยังงัยล่ะคะ" "จริงเธอ" ชายหนุ่มถามเหมือนไม่ใจ "จริงสิคะ" น้องสาว รับรอง แข็งขัน "ไม่เชื่อพี่เอกไปถามคุณแม่ดูก็ได้ ไม่มีใครรู้ดีไปกว่าคุณแม่แน่นอน"	ประโยคบอกเล่า

SAV การบอกที่ผู้พูด ไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 29 ยืนยัน ยืนยัน ยืนยัน	As-481-ยืนยัน1	นายลูกหมี่ให้การกับศาลว่าป้าของป๊อคก็มาซู่ป๊อคก็เรื่องที่ทำให้บอกกับศาลว่าอยากอยู่กับป้า	ผู้พิพากษาทำสัญญาณให้ทุกคนสงบ ก่อนหันไปถามนายตัวป้อม "หวั่นยิวหวานออกหูจริง ๆ หรือว่า.." "หล่อนปรายตามองใบหน้าแดงก่ำแล้วเปลี่ยนเป็นเขียวของชลิกรแวบหนึ่ง " คุณป้าของหวั่นยิวหวานสั่งห้ามไม่ให้เธอบอกกับศาลว่าอยากอยู่กับคุณน้า" " ป๊อคก็บอกจริงๆครับ " มันยืนยัน ท่าทางไม่ค่อยพอใจนักที่คนอื่นไม่ค่อยเชื่อคำพูดของมันเท่าไร	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 30 ทวนคำ	As-442-ทวนคำ1	เซนดูข่าวเกี่ยวกับซูปเปอร์มาร์เกตที่เกิดระเบิด	"ขอดูข่าวรอบดึกกันก่อนนะ" เขาบอกเมื่อจู่เด็กหญิงมานั่งที่เตียง " ข่าวด่วน " ชายหนุ่มทวนคำ ตามพาดหัวข่าวที่ปรากฏขึ้นบนจอตามด้วยภาพนิ่งรูปห้างสรรพสินค้าที่แผนกซูปเปอร์มาร์เกตถูกวางระเบิดเมื่อตอนหัวค่ำ	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 31 ท่อง	As-481-ท่อง1	อาเคย์บอกลูกหมี่ว่าถ้าฟินบนด้านหน้าหลุดให้เอาไปโยนให้หมา พอฟินหลุดลูกหมี่เลยเอาฟินมาโยนให้หมากิน	ลูกหมี่หยิบฟินขาว ๆ อวูธประจำตัวที่เพิ่งหมดอายุขยลงหมาดๆ เมื่อเข่าออกมาจากผ้าเช็ดหน้าอย่างทะนุถนอม แล้วโยนให้เจ้าพวกจมูกเปียก " ฟินบนโยนให้หมา " มันท่องแจ้ว ๆ ไ้อ้วพวกหมามันดมแล้วเลียยสองสามแผลบแล้วก็เมิน	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 32 ทวงสัญญา	As-502-ทวงสัญญา1	ญาดาสัญญากับภู่ดีไว้ว่าถ้าเธอเล่นไพ่แพ้เขา เธอจะต้องจูบราตรีสวีสวีเขาทุกคืน	ภู่ดีดีลบผ้าคลุมเตียงขึ้น ซุกตัวลงใต้ผ้าห่มพร้อมคว้าตัวร่างบางที่นอนหันหลังให้อยูริมเตียงด้านหนึ่งมาใกล้ " ดาบยังไม่ได้จูบราตรีสวีสวีที่เลยนะ " ชายหนุ่มทวงสัญญา ญาดาจึงต้องจำใจ หันหน้ามาประจันกับภู่ดี ยื่นหน้าไปหอมแก้มเขาเบา ๆ ทีหนึ่ง	ประโยคบอกเล่า เนื้อความปฏิเสธ
ชุดที่ 33 ตอรอง	As-442-ตอรอง1	เซนบุกเข้าไปช่วยบุกที่บ้านของต็อกและจับตัวพลไว้ได้ ส่วนต็อกเอามัดจอกอบุเก้ไว้เป็นตัวประกัน	"นี่ไม่ใช่เวลามาปรับความเข้าใจ" ต็อกเสียงเข้ม "ถ้าคุณไม่โยนปืนทิ้งผมจำเป็นต้องลงมือกับเด็กคนนี่" "เรามาแลกตัวประกันกันดีกว่า" เซนตอรอง "นายคืนเด็กให้ฉันแล้วฉันจะปล่อยตัวพล" "คุณไม่อยู่ในฐานะที่จะตอรองอะไรได้ทั้งสิ้น" เด็กหนุ่มยืนยัน	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 34 ปรีกษา หรือ	As-502-ปรีกษา1	พิพัฒน์ให้เงินญาดาหลานสะไ้จำนวนสิบล้านเพื่อนำไปใช้หนี้ให้น้องสาว	"โอนเข้าบัญชีตาดดีกว่าคะ ที่เหลือตาดจัดการเอง" เจ้าตัวบอกเป็นนัยว่าจะจัดการโอนเงินไปใช้หนี้น้องสาวเอง " เงินบายนี่ผมจะโอนเงินให้เลยนะครับ " ทนายความปรีกษาประมุขของบ้าน พิพัฒน์พยักหน้าอย่างไม่ใส่ใจนักกับเงินเล็ก ๆ น้อยๆ แค่นั้น	ประโยคบอกเล่า

SAV การบอกที่ผู้พูด ไม่ได้เป็นผู้เริ่มวาทกรรม		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 35 พลังปาก โพล่ง โพล่งพูด	As-491-โพล่ง1	สร้อยสุดาคคุยกับสามีเรื่องที่ดินจำปายังไม่โอนบ้านที่อินทรวร ไปไถ่คืนกลับมาแล้วใส่เป็นชื่ออินจำปาให้อินเกษม	"พูดกันดี ๆ ก็ได้ ว่าไปแล้วเราก็ครอบครัวเดียวกัน โมโหโงโงกันไป ทำไม อินจำปามันก็ห่วงใยน้องเหมือนกัน" "แต่เงินมันไม่เข้าใคร ออกใคร" สร้อยสุดาโพล่งทันที "คุณชนให้มันมากไปแล้วฉันยังไม่ ว่านี่ฉันขอแค่ขึ้นสุดท้ายให้อินเกษมเท่านั้น"	ประโยคบอกเล่า เนื้อความปฏิเสธ
ชุดที่ 36 กล่าวเตือน เตือน เตือนสติ	As-442-เตือน2	จิน่าเดินมาสั่งเหล้ากับบาร์เทนเดอร์ที่คุ้นเคยกัน หลังจาก ก่อนหน้านี้เธอสั่งวิสกีไปแล้วหนึ่งแก้ว	"ขอวิสกีอีกสองแก้ว" จิน่าบอก "เธอดื่มมากไปแล้ว" แก่เดือน เบาๆ"หนูขอดื่มเป็นรอบสุดท้าย" หญิงสาวเปิดยิ้มที่มุมปาก "แก้วหนึ่ง สำหรับหนู อีกแก้วสำหรับลุง" ผู้สูงวัยพยักหน้าก่อนลงมือรินเหล้า	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 37 ให้ความเห็น ออกความเห็น วิจารณ์ วิพากษ์วิจารณ์	As-481-วิจารณ์1	ซินานางและลูกหมี่ต้องออกไปกินอาหารที่ร้านหน้าปาก ซอยเพราะคุณย่าไปต่างจังหวัด	รสมีแม่ครัวเอกร้านอาหารเล็กๆหน้าปากซอยฝีมือแคว่อาศัยพอ กันตายเท่านั้น ขนาดนายลูกหมี่จอมซัลโวยังออกปาก "กินข้าวที่นี้ยังดีกว่าเอาปากอุดินหน้อย!" มันวางท่าวิจารณ์ได้ เพราะตอนนั้นมีคุณย่าคอยประกอบอาหารเลิศรสคอยปรนเปรอ	ประโยคบอกเล่า

SAV การบอกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 1 เรียก	As-442-เรียก1	แม่บ้านกำลังจะกลับบ้านจึงขึ้นมาลาเจ้าของบ้าน	"คุณเขนคะ" เสียงเรียกและเคาะประตูห้องอย่างเกรงใจทำให้ชาย หนุ่มเดินเลยไปเปิดประตูห้องให้ "พลมาแล้วหรือ" เขากามเมื่อมอง เห็นแม่บ้านยืนอยู่กับเด็กหญิงแม้จะยังอยู่ในชุดเดมแต่ได้รับการอว นำทาแบ่งดูเอี่ยมอ่องขึ้น "คะ" นางรับคำ	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 2 แนะนำ2 แนะนำตัว	As-491-แนะนำตัว1	อินเกษมมารวมกลุ่มกับกลุ่มเพื่อนของเอษราที่จะไปเที่ยว กัน	กลิ่นอาหารหอมฉุยเรียกนำย่อย ทำให้ทุกคนก้มหน้าก้มตากินข้าว รวมทั้งเพื่อนใหม่ที่พักอยู่เกสต์เฮาส์ใกล้ๆ "ผมชื่ออินเกษม" เขาแนะนำตัวเมื่อขับรถมาสมทบกับคณะที่จะไปที่ถ้ำตัง	ประโยคบอกเล่า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV) ที่เป็นวัจนกรรมการบอกให้กระทำ (Directives) กับรูปประโยค

SAV การบอกให้ทำ		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค	
ชุดที่ 1	สั่ง ขอร้อง สั่งความ	Di-502-สั่ง1	ญาติไปเดินเล่นในสวนจนเดินไปชนกับคนสวนเข้า	ทายาทของตระกูลพยักหน้า ยิ้มให้คนงานในบ้านอย่างไม่ใส่ใจ "นายมีอะไรก็ไปทำเถอะ" สั่งแล้วก็ทำท่าจะเดินออกไป แต่คนสวนกลับเรียกไว้ก่อน "คุณภู่" คนถูกเรียกหันกลับไป "ผมแค่จะบอกให้ระวังทางข้างหน้า ผมขุดดินไว้เตรียมจะลงต้นไม้"	ประโยคคำสั่ง
ชุดที่ 2	กำชับ กำชับกำชา	Di-481-กำชับกำชา1	ชลึกรสั่งให้คนงานไปขับรถขนทรายสุทิน	หลังจากแขกคนสุดท้ายลากลับ ชลึกรก็เรียกคนงานของบิดาที่ขึ้นชื่อลือชาเรื่องตีฝีมา กระซิบกระซาบสั่งงานอยู่นาน อีกฝ่ายพยักหน้ารับ "จัดการให้เร็วที่สุดเลยนะ" หล่อนกำชับกำชา	ประโยคคำสั่ง
ชุดที่ 3	ชวน เอยชวน คะยั้นคะยอ	Di-492-ชวน2	มุสิเดินหนีสิริยงกับภรรยาออกมาประตุนำงานแต่งงาน	หล่อนเดินพ้นจากแถวเก้าอี้อ้อมไปประตู อดันตามายืนคอย "เป็นยังไงไปล่ะครับ หน้าตาดูว่าไม่เอ็นจอยเอาเลย" เขาแกล้งแหงไปอย่างนั้น ครั้นแล้วจึงชวนหล่อนลงไปข้างล่าง "ไปหากาแฟทานกันสักถ้วยดีไหมนะ" มุสิพยักหน้ารับทันใด	ประโยคคำถาม
ชุดที่ 4	ขอร้อง	Di-442-ขอร้อง2	พลกลับมาหาแม่หลังจากที่สำนักผิดเรื่องที่พาดัวบุญแก่ไปเรียกค่าไถ่	"แม่ลองคิดดูสิว่า ถ้าเป็นเพื่อนจริง ๆ ทำไมต้องประกาศให้รางวัลด้วย" เด็กหนุ่มเถียง "ผมว่าจริงๆ แล้วคุณเซนแกอาจจับเด็กมาเรียกค่าไถ่ก็ได้" "หยุดเดี๋ยวนี้นะ" ผู้เป็นแม่ตวาด "เท่าที่เอ็งขโมยยายหนูไปยังระย้าไม่พอใช่ไหม ถึงมาเอาเรื่องอับริยมาให้คุณเซนแกอีก" "แม่เปิดประตูให้ผมเข้าไปข้างในก่อนเถอะ" พลขอร้อง	ประโยคคำสั่ง
ชุดที่ 5	เว้าวอน วิงวอน อ้อนวอน	Di-492-วิงวอน1	อาของหนูตีมาเยี่ยมหลานในวันเกิดที่บ้านของดร.รพี	มุสิเห็นรถจอดหน้าประตูเหล็กโปร่ง ชายหนุ่มสองคนยืนยืนคอย หล่อนจึงลงบันไดไปพบเขา "หนูดียังหลับอยู่เลยคะ เพิ่งหลับไปเมื่อกี่เอง กว่าจะตื่นก็สักชั่วโมงมั้งคะ.." "คิดถึงหลานจนใจจะขาดไปตาม ๆ กันแล้วล่ะพี่สิ" สิบสานวิงวอน "ขอเข้าไปดูให้หายคิดถึงเท่านั้น...."	ประโยคคำสั่ง
ชุดที่ 6	ขออนุญาต	Di-492-ขออนุญาต1	มุสิบอกคุณป้าว่าไปหาหมอม่าจะขึ้นมานอนพัก	เสียงพี่เท้าดังอยู่หน้าห้อง ตามด้วยเสียงเคาะประตู คุณลินจงยืนอยู่ตรงนั้น ถามหลานว่า "กินยาแล้วหรือสิ ..อยากกินข้าวต้มไหม ป้าจะสั่งให้เขาดมให้" ป้าของหลอนถามไถ่อย่างเป็นห่วง "สิไม่ทานข้าว นะคะคุณป้า" หลอนขออนุญาตเสียงแห้ง " คือ ไม่หิวนะคะ หิวแต่น้ำ"	ประโยคบอกเล่า เนื้อความปฏิเสธ

SAV การบอกให้ทำ		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 7 เร่ง	Di-401-เร่ง1	เด็กสาวรับใช้ที่บ้านของญาติมารับหลานที่สถานีรถไฟพร้อมกับไท	"เพา มารอนานแล้วหรือทำไมคุณพ่อไม่มารับ" "คุณผู้ชายอยู่โรงพยาบาลค่ะ" เด็กสาวตอบเหมือนจะร้องไห้ พลังแรงชายหนุ่มผู้นั้นว่า "พี่ไทเอารถมาจอดรับคุณเป็กรเร็วๆซี"	ประโยคคำสั่ง
ชุดที่ 8 คಾದคั้น	Di-491-คาดคั้น1	อินเกษมบอกแม่ก่อนกลับมาบ้านว่าจะมีเพื่อนมาค้างที่บ้านด้วย	"อินเกษม ไหนลูกว่ามีเพื่อนมาด้วยไม่ใช่หรือ" "ครับแม่ หญิงสองชายสอง เย็น ๆ คงมาถึง แม่เตรียมห้องไว้แล้วใช่ไหม?" "หญิงสอง" สร้อยสุดาทวนคำ "หนึ่งในนั้นคือแฟนแกหรือเปล่า?" "แม่ถามทำไมไม่ตอบ" สร้อยสุดาคาดคั้นเมื่อยังเห็นลูกชายนิ่งเฉย	ประโยคคำถาม

SAV การบอกไม่ให้ทำ		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 1 ห้าม ร้องห้าม ปราม	Di-492-ปราม1	สุริยมมาหามูลีและลูกชายที่บ้านของพ่อกับแม่มูลี	หนูดีคุกเข่า กอดคอพ่อไว้แน่น แถมยังโหนคอไปมา "อย่าชนลูก" มูลีปรามไปอย่างนั้น หากใจก็หดหู่สงสารลูก	ประโยคคำสั่ง
ชุดที่ 2 ก่าราบ ชู ชูฟอ	Di-502-ชู1	ธาวิณและอนุทินไปช่วยญาติที่โดนปารมีจับตัวขังไว้ และโดนปารมียิงทั้งคู่ แต่ธาวิณฝากให้อนุทินดูแลปารมีขณะที่ตัวเขาเองไปต่อสู้กับผู้สมรู้ร่วมคิดอีกคนของปารมี	อนุทินไล่จับปารมี แต่อีกฝ่ายก็ปราดเปรี้ยวเกินกว่าคนบาดเจ็บอย่างเขาจะตามทัน ตอนนั้นเองหลอนพบปารมี และความมันขึ้นมา ก่อนเล็งไปยังอดีตคนรักที่ตามราวี่หลอนไม่เลิก "ถอยออกไปซะๆ" หญิงสาวชูเดินตามอีกฝ่ายออกจากพงหญ้ามาถึงริมทางที่สองหนุ่มต่อสู้กัน	ประโยคคำสั่ง

SAV การบอกให้ตอบ		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 1 ถาม ถามไถ่ เอ่ยถาม เอ่ยปากถาม	Di-441-ถาม22	โมพีบอภญาติผู้พี่ว่าพอกับแม่เธอจะมาในวันพรุ่งนี้	"อ้อ พี่ฉายคะ เกือบลืมบอกนะ พรุ่งนี้ พอกับแม่โมจะมาเยี่ยมชมตลาดปลอดสารพิษ พี่ฉายอยู่ด้วยนะคะ" "แม่พี่มาด้วยหรือเปล่า" ฉายจามถามด้วยส้อมเสียงหวานๆ "ไม่ทราบค่ะ แต่เห็นแม่บอกว่าจะไปชวนคุณน้าแมนเขี่ยนอนอยู่เหมือนกัน อาจมาก็ได้คะ"	ประโยคคำถาม
ชุดที่ 2 ไส่ถาม ชัก ชักถาม ไส่เบ็ย	Di-501-ชัก1	ใจรักดีมาเยี่ยมอาการของสุปริดีที่โรงพยาบาล	"หนูเป็นเพื่อนกับสุปริดีคะ บังเอิญแม่หนูไม่สบายมารักษาตัวที่นี่เหมือนกันแต่อยู่อีกชั้น เมื่อวานหนูมาที่ แต่อาการกลับ" "หนูคือคนที่เอากระเพาะปลามาให้ใช่ไหม" สุปริดีได้ยื่นอาการชัก พลังชม อีก "อรอชนะ.."	ประโยคคำถาม

SAV การบอกให้ตอบ		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค	
ชุดที่ 3	ถามลอยๆ	Di-491-ถามลอยๆ1	อินประสงค์ถามพยาบาลของอินศรว่า ได้ข่าวว่าเขาเปลี่ยนหมอคคนใหม่	"หมอมุมพั้น เป็นคนไทยลาว ครอบครัวยู่เวียงจันทน์ก่อนไปเรียนต่อ หมอเก่งมาก" "แล้วรู้ได้ไง" สร้อยสุดาถามลอย ๆ ทำทางไว้ตัว "คุณอินจำปาบอกคะ ว่าหมอศึกษาทางโรคนี้มาโดยเฉพาะ"	ประโยคคำถาม
ชุดที่ 4	ถามหยิ่งเชิง ลองถาม	Di-502-ถามหยิ่งเชิง1	ตำรวจมาสอบปากคำของภูบดีหลังจากที่เขาหายจากอาการบาดเจ็บจากการถูกทำร้าย	ญาติาเดินกลับมาหยุดข้างกายชายหนุ่ม ถามหยิ่งเชิง ไปว่า "คุยกับผู้หมวดว่ายังไงบ้างคะ" ชายหนุ่มละสายตาดูจากที่ริมายังใบหน้าของภรรยา "ผมก็บอกไปตามตรงว่าผมจำอะไรไม่ได้เลย" เขาถอนหายใจ	ประโยคคำถาม
ชุดที่ 5	ถามกลับ ย้อนถาม	Di-481-ย้อนถาม2	แม่อยากทราบว่าลูกสาวกับหัตถ์เพื่อนบ้านมีเรื่องอะไรกัน เลยถามลูกสาวว่าไปหาเรื่องอะไรกับเขา	"ช่างไม่ได้หาเรื่องเขานะคะแม่" หญิงสาวโวย"แม่ไม่คิดหรือว่าเขาอาจเป็นฝ่ายหาเรื่องช่างก็ได้" "คุณหัตถ์นะหรือ?" มารดา ย้อนถามเสียงเรียบ สีตามีแววรู้เท่าทันบุตรสาว	ประโยคคำถาม
ชุดที่ 6	ถามซ้ำ ถามย้ำ	Di-501-ถามซ้ำ3	บุญฤทธิเอาเงินส่วนแบ่งจากการขายบ้านมาให้น้องสาวที่บ้านคุณยาย	บุญฤทธิวางซองเงินไว้บนโต๊ะ ใจรักดีนิ่งเงียบ ในอกแน่นเหมือนมีก้อนอิฐอัดกดทับอยู่ "ขายไปเท่าไร" เป็นเสียงถามจากคุณป้า ใจรักดีไม่ได้ยินพี่ชายของหล่อนตอบ ครู่ถัดมาหล่อนได้ยินเสียงคุณป้าถามซ้ำ "ขายไปเท่าไร" ครานี้ไม่มีคำตอบ และหล่อนเห็นสีหน้าคุณป้าตึงเริ่มไม่พอใจ	ประโยคคำถาม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV) ที่เป็นวัจนกรรมการแสดงความรู้สึก (Expressives) กับรูปประโยค

SAV การแสดงความรู้สึก (Purely Expressives)		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 1	ตะโกน ร้องเสียงสูง ร้องอย่างตื่นเต้น ร้องสวน ร้องตกใจ	Ex-501-ร้องตกใจ1 นักเรียนของวาดวิไลบอกเธอว่ามีผีอยู่ที่หลังของเธอ	"คุณครูคะ" นักเรียนตัวน้อยส่งเสียงเรียก วาดวิไลสบตาเด็กผมเปีย "คะ หนูมีอะไรหรือคะ" "เสื้อครูเปื้อนสี" นิ้วเล็กๆ ของเด็กน้อยชี้มาที่ตัว "ฉี..ฉี.." หล่น ร้องตกใจ ทำให้เด็กน้อยหึ่งเราะขับพลาถาม "ครูไม่เห็นหรือคะ มันอยู่ข้างหลัง" "นั่นสิคะ" หญิงสาวตอบ	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 2	ครวญคราง คราง	Ex-401-คราง1 คุณป้าปุ่นเล่าให้พี่ปูและญาติฟังว่าบรรดาเมียๆของคุณหลวงก็อธิษฐานขอให้พวกหล่อนได้ตามคุณหลวงไปเกิดในทุกชาติเพื่อแก้แค้นคุณหลวงที่ได้กระทำต่อพวกเขา	พี่ปุ่นนอนกอดหมอนฟังอย่างสนใจ ครางว่า "อ๊อ! ฟังแล้วน่ากลัว" ญาติก็ไม่มิกะจิตกะใจจะหัวเราะ หล่นชักคุณป้าว่า "เรื่องนี้หรือคะคุณป้าว่าแปลก" "เปล่าจ๊ะนี่มันส่วนตัว" คุณป้าเริ่มออกรสในการเล่า	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 3	อุทาน ร้องอุทาน	Ex-493-อุทาน4 เก็จเล่าให้พี่ชายฟังว่าแขกสองคนที่มาหาพ่อแม่ของทั้งคู่เป็นใคร	".คนเป็นลูกตอนนี้เขาไม่พูดก็เพราะเขาเจ็บคอ พูดไม่ได้ ไม่มีเสียง เขากินยาตาย ยาอะไรก็ไม่รู้มันกัดหลอดอาหารพัง แล้วคงกระเทือนไปถึงกล่องเสียงด้วยละมัง" "หา" เก็จคุณ อุทาน	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 4	โวย โวยวาย	Ex-481-โวย1 นายลูกหมีใส่ชุดนักเรียนใหม่มาอวดอา	"ลูกหมีใส่ชุดนักเรียนประม..." มันเน้น ก็เดี๋ยวนี้ไม่ใช่เด็กอนุบาลแล้ว "เป็นไงมั้ง?" ชินนางดูแวบเดียว "ก็ใช้ได้นี่" " ใช้ได้! " มันโวยลั่นห้อง "แค่ใช้ได้เท่านั้นเองอะ อาข้างพูดคำอื่นบ้างไม่ได้หรือไง"	ประโยคบอกเล่า

SAV การแสดงความรู้สึก ที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ (Expressives plus Assertives)		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 1	ชม โอ้อวด	Ex-481-ชม1 ลูกหมีเรียนว่ายน้ำเสร็จแล้วเห็นอาข้างนอนหลับอยู่ข้างสระ	หล่นขยี้ตา เจ้าตัวอ้วนที่เพิ่งดึงหนังสือไปจากหน้าหล่นหัวเราะสะบัดน้ำใส่หล่นตุงๆ ไม่เลิก " อาข้างขี้เขา " มันรีบ ชม วางมาดตอหน้าเด็กหญิง "เรียนเสร็จแล้วหรือ?" หล่นลูกนั่ง	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 2	ปลอบ ปลอบใจ ปลอบโยน	Ex-492-ปลอบ1 สุริยงกลับบ้านเมื่อทราบข่าวภรรยาแพ้อท้อง	สุริยงวางกระเป๋าเอกสารพลาถและไหล่ทองเอก "เป็นไงเอายังอา เจียนอยู่อีกไหมวันนี้" "ตลอดวันเลยพี่งเพิ่งรู้ว่าท้องนี้มันแยขนาดนี้" " ไม่เป็นไรน่าลูกน่า " ป้าของหล่น ปลอบ "มันก็สองสามเดือนเองเท่านั้นใช้ใหม่แม่" นางนารีพยักหน้า	ประโยคบอกเล่า เนื้อความปฏิเสธ

SAV การแสดงความรู้สึก ที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ (Expressives plus Assertives)		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 3 หยอก เย้า ยั่วเย้า ล้อหยอก เย้าแหย่	Ex-492-ล้อหยอก2	อิมเอิบกระหืดกระหอบมาทำงานที่ร้าน แต่มีสมาธิถึงก่อน	อิมเอิบเพิ่งเปิดประตูเข้ามา..ท่าทางกระหืดกระหอบเหมือนทุกวัน พลังว่า "แหม..หนูนี้กว่ายัง ๆ วันนี้หนูคงมาถึงก่อนพี่แล้วเชียวนา" "แต่ก็มาถึงทีหลังอีกจนได้" มุสึล้อหยอกอย่างไม่ถือสา เห็นใจคน บ้านไกล มีหน้าซ้ำยังมีผู้ใหญ่ต้องดูแล	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 4 เลียนเสียง	Ex-481-เลียนเสียง1	ลูกหมีเอาปลาหางนกยูงมาปล่อยในอ่างน้ำที่บ้านตัวเอง และที่บ้านปู่ก็ เพราะครูสอนว่าปลาหางนกยูงกินลูกน้ำ สาเหตุของไข้เลือดออกทำให้เราต้องบอกลูกหมีให้เอาปลาไปปล่อย	"เวรกรรม! ไปไป ไปเอาสวิงของเรามาซ่อนมันขึ้นมาให้หมด หนึ่ง สอง..สาม..หายไปสองตัว โมหทนาสาธุ ขอโทษทีนะปลาจำ ไม่ได้ตั้งใจจะฆ่าจริง ๆ " "บาปกรรม!" เจ้าตัวดีเลียนเสียงเหมือนคนยาเบื่อ "มันอยู่ของมันดี ๆ ไปฆ่ามันทำไมฮือฮาข้าง"	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 5 ล้อ ล้อเลียน แซว	Ex-492-ล้อ1	สุรียงและน้องชายมาเยี่ยมลูกพร้อมกับเอากระเป๋ามาฝาก	สุรียงมีกระเป๋าผ้าใบกะทัดรัดพร้อมด้วยสายยาวแขวนปามาให้เด็กชาย "กระเป๋าหนึ่งสือของลูกใจครับ..พอซื้อมาให้..ไหนลองแขวนซิ" เจ้าตัวหน้าบานดีใจ ลูบล้อการกระเป๋าใบใหม่ "เป่า..เป่าหนึ่งจ้อ.." "พูดยังไม่จัดเลย" ผู้เป็นอาล้อพาลงลูบผมสีน้ำตาลเข้มของหลาน	ประโยคบอกเล่า เนื้อความปฏิเสธ
ชุดที่ 6 ยั่ว เยาะ เยาะเย้ย เย้ยหยัน พูดเย้ย	Ex-491-เยาะ2	เอษราบอกแม่นางแก่นจันทน์ว่าชอบบ้านของเธอเพราะมันสบาย น่าอยู่	"ลูกชายป่าเขาก็ชอบที่นี้เหมือนกัน แต่เขาผิดว่าขอให้งานเสร็จเสียก่อนแล้วเขาจะกลับมา" "งานอะไรละคะ" เอษราทำเสียงเยาะพลาถยืมมูมปาก งานหลอกหลวงคนแก่สะลิไม่ว่า	ประโยคคำถาม
ชุดที่ 7 พึมพำ รำพึง	Ex-491-พึมพำ2	กุมาริมาบ้านคุณน้าเพชรและเกิดเป็นลมขึ้น คุณน้าเพชรเสนอยาหอมให้เธอ	"ยาหอมใหม่?" คำถามนั้นแทบทำให้กุมาริพับลงไปจริง ๆ "โอ๊ย..ไม่ต้องคะ มาริไม่ถูกกับยาหอม" "เด็กสมัยใหม่" คุณน้าเพชรพึมพำมองดูอีกฝ่ายนั่งคอบคอบอ่อนอย่างซาในใจ	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 8 ตอบแข็งๆ	Ex-501-ตอบแข็งๆ1	น้องชายโทรศัพท์มาหาพี่ชาย	ชายหนุ่มเหลือบมองหมายเลขที่ขึ้นจอแวบหนึ่ง ก่อนแนบเครื่องกับหู แล้วเสียงสปรีดาก็ดังมา "ทำอะไรอยู่" น้องชายถาม "เปล่า" เขาตอบแข็ง ๆ ในใจนี้รู้ว่าน้องคงรู้เรื่องของเขาและบิดาแล้ว	ประโยคปฏิเสธ
ชุดที่ 9 ตอว่า ตัดพ้อ	Ex-501-ตอว่า1	สปรีดีไปจ่ายค่าเช่าอพาร์ทเมนต์ของใจรักดีหลังจากใจรักดีได้รถใหม่หลังจากได้รับโทรศัพท์ทวงหนี้จากเจ้านั้นของเธอ	ชายหนุ่มขับรถออกจากอพาร์ทเมนต์ของใจรักดี หลังจากจ่ายค่าเช่าห้องที่ค้างชำระให้หล่อนเรียบร้อยแล้ว "ที่นี่ทวงค่าเช่าไหนนะ" เขาอดจะตอว่าไม่ได้ เมื่อวางเงินสดลงไปสามหมื่นบาทแล้ว	ประโยคบอกเล่า

SAV การแสดงความรู้สึก ที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ (Expressives plus Assertives)		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 10 ออดอ้อน	Ex-442-ออดอ้อน1	ยพดีโทรศัพทมาขอความช่วยเหลือเรื่องเงินจากเซนแล้ว พูดพาดพิงไปถึงเรื่องภรรยาที่เสียชีวิตของเขา	"ถ้าคุณโทรมาเพื่อพลาบเรื่องไร้สาระแบบนี้ ผมก็ไม่มีอะไรจะพูด กับคุณอีก" "เดี่ยวสิคะ" หลอนออดอ้อน "ใจคอคุณจะตัดเป็นตัด ตายกับยพเขียวหรือคะ"	ประโยคคำถาม
ชุดที่ 11 บ่น บ่นอุบ บ่นออด บ่นกระปอด- กระแปด	Ex-493-บ่น2	เกือบคุณเล่าให้น้องสาวฟังว่าเขาไปเจอกลุ่มที่จะไปสองแก๊ง ด้วยกันในวันพรุ่งนี้ที่ร้านอาหารกึ่งผับ และบรรยายถึงแต่ ละคนให้น้องสาวฟัง	"...อีกคนคงมีเชื้อสายเม็กซิกันละมัง ตากว่าเพื่อน หน้าเข้ม ตาคม กริบ" "ข้างสังเกดจิ้งเกือ" เก็บบ่น แล้วสังหรณบางประการก็ทำเอา เซ็งดี้อๆ เจ้าหลอนจึงหันไปชวนพี่ชายกลับ	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 12 แดกดัน ประชด ประชดประชัน เหน็บแนม เหน็บ เสียดสี	Ex-491-ประชด2	อินเกษมต้องการทราบว่าเขาจะกับอินจำปารู้จักกันได้ อย่างไร	"คุณอินจำปาแจะไปที่บ้านของคุณป้าแก่นจันทร์ที่หลวงพระบาง ดิฉันพักกับเพื่อนที่นั่นเหมือนกัน ก่อนมานี้คุณป้าฝากกระเป๋าสตางค์ ที่คุณอินจำปาทำตกไว้มาคืนให้ ดิฉันโทรไป ถึงทราบว่าจะอยู่ใกล้แค่ไหน เอง" อินเกษมพยักหน้า "โลกกลมจัง" "กลมดิกเลยคะ" เอษรา ประชดค่อนข้างหมั่นไส้นายคนนี้อยู่ไม่ใช่น้อย	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 13 ค่อน	Ex-481-ค่อน2	ลูกหมีบอกผู้ใหญ่ว่าจะช่วยไปเป็นพยานในศาลให้ป้าก็	"ลูกหมีบอกช่วยก็ไม่ให้ช่วย ทีหลังอย่ามาขอให้ช่วยก็แล้วกัน" "ใครเขาอยากให้อะไรอย่างเราช่วยกันแน่สิ" หญิงสาวค่อน หลานชายอย่างหมั่นไส้	ประโยคคำถาม
ชุดที่ 14 แวะ	Ex-441-แวะ1	โมพีจัดโครงการฝึกปลอดสารพิษและประสบความสำเร็จ มีคนมาซื้อของมากมาย ทำให้ศราชมเซย	"คุณทำประชาสัมพันธ์เก่งจริง" ชายหนุ่มที่เดินอยู่เคียงข้างหัน มาบอกเขา ๆ "ก็แค่เข้าไปพูดเข้าไปบอกเขาดี ๆ ก็เท่านั้นเอง แหละคะ" ศราห้วเราะเขา ๆ รู้ว่าโดนแวะเข้าให้อีกแล้ว	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 15 ดุ ด่า เ็ด	Ex-493-ด่า2	ธนิจจอตรถของเขาที่ริมถนนใกล้กับสลัม	"อย่ามาวุ่นวายกับรถข้านะ..ไอ้แดง..เพื่อน ๆ ของเ็งด้วย" เมื่อ มองเห็นใบหน้าที่คุ้นเคย เขาก็ร้องสั่ง "ใครจะห้ามใครได้ละน่า" อีกฝ่ายตอบเสียงแจ้ว "ถ้าจะห้ามได้มันต้องมีคำปวยการกันหน่อย" "ไอ้หลานเวร" ชายหนุ่มด่า ควักกระเป๋าหยิบใบละยีสับส่งให้สองใบ	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 16 สบถ	Ex-442-สบถ1	เซนเพิ่งเห็นไข่ที่เพิ่งออกไปซื้อมาแตก	"บ้าจริง" เขาสบถ เมื่อเห็นไข่แดงที่ไหลออกมาจากรอยร้าวของถุง พลาสติก "ไข่แตกตอนไหนวะ" "ให้อีซันช่วยไหมคะ" คนทำความ สะอาดบ้านยังรีๆ รอๆ อยู่เอ่ยถาม "ไม่ต้อง" เขาบอกหัวน ๆ	ประโยคบอกเล่า

SAV การแสดงความรู้สึก ที่เป็นการบอกด้วยอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ (Expressives plus Assertives)		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 17 หวาด ตวาด ตวาดแหวด ตวาดแหว ตะคอก	Ex-442-ตวาด2	พลกลับมาหาแม่หลังจากที่สำนักผิดเรื่องที่พาด่วนเก็บไปเรียกค่าไถ่	"แม่ลองคิดดูสิว่า ถ้าเป็นเพื่อนจริงๆ ทำไมต้องประกาศให้รางวัลด้วย" เด็กหนุ่มเถียง "ผมว่าจริงๆ แล้วคุณเซนแกอาจจับเด็กมาเรียกค่าไถ่ก็ได้" "หยุดเดี๋ยวนี้" ผู้เป็นแม่ตวาด "เท่าที่เอ็งขโมยยายหนูไปยังระย้าไม่พอใช่ไหม ถึงมาเอาเรื่องอับปรียมาให้คุณเซนแกอีก" "แม่เปิดประตูให้ผมเข้าไปข้างในก่อนเถอะ" พลขอร้อง	ประโยคคำสั่ง
ชุดที่ 18 เถียง เถียงคอบเป็นเอ็น โต้ตอบ โต้กลับ	Ex-491-เถียง3	เอษราถามเซตวันว่าจะพาเธอและเพื่อนๆ ไปเที่ยวที่ไหนกันก่อน	"ที่จริงอยากพาวิกับแจ้ไปกินข้าวก่อน แต่กลัวกินแล้วแจ้งวงนอนเลยคิดว่าจะพาไปไหว้พระก่อน" "ปากดีนั่นนะ" จิรนาถค่อนข้างขำแต่แล้วก็ยกมือปิดปากท้าว ทำให้ทุกคนหัวเราะ แต่หล่อนไม่อายกลับเถียงว่า "ก็ฉันสุขภาพดีนี่ยะ"	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 19 ชม ชมเชย ชมเปาะ กล่าวชม เอ่ยชม หยอด	Ex-481-ชม1	แม่ดูภาพประกอบนิทานที่ลูกสาววาด	ชินนางงัดจ็อกเข้าปาก ขณะที่ผู้เป็นมารดาหยิบภาพวาดประกอบนิทานที่ชินนางงัดมาดูนานนับเดือนมาดู "สวยจริง" มารดาเอ่ยชม หลังจากพิณจอยูนาน	ประโยคบอกเล่า

SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการสั่ง (Expressives plus Directives)		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 1 กล่อม เกลี้ยกล่อม	Ex-481-กล่อม1	ชลิกรคุยกับน้องสามมีถึงที่ดินที่แปลงที่มีคนสนใจซื้อและบอกราคาน้องสามมีเพียงแค่อครั้งราคาเท่านั้น	"สี่สิบแบ่งกันสามคนก็เหลือคนละสิบกว่าล้านเอง ไหนต้องเสียค่าค่านายหน้าค่าโอนอีก.." "ได้มาสี่สิบล้านก็ยิ่งดีนะคะน้องมณี" ชลิกรค่อยๆ กล่อมอย่างรู้นิสัยลตามถนัด "เอามาใส่ธนาคารกินดอกเบี้ยก็ยิ่งได้หลายแสน นี่พี่กลัวว่าต่อไปที่ดินราคาตกกว่านี้ หรือคนซื้อเขาเปลี่ยนใจไม่ยอมซื้อทั้งผืน ค้ามันจะตก เราจะขาดกันเปล่า ๆ.."	ประโยคบอกเล่า
ชุดที่ 2 ทำ ทำทนาย	Ex-442-ทำทนาย1	ต้อกบอกพลว่าไม่เคยคิดจะเอาเงินของพลเลย โดยสาบานให้แม่ของพลเป็นพยานได้ว่าต้อกเคยไปหาพล แต่พลไม่เชื่อเพราะตอนนี้แม่ของเขาได้ตายไปแล้ว	"นี่เอ็งหาว่าข้าโกหกหรือวะ" คนเมืองเพชรถามเสียงเข้ม "นี่ถ้าเป็นคนอื่นมาพูดใส่หน้าข้าแบบนี้ เป็นโดนตีหน้าไปแล้ว "ถ้าเอ็งนึกว่าเอ็งแน่ก็ลองชกข้าดูสิ" พลทำทนาย "แล้วเอ็งจะรู้ว่าคนอย่างข้าไม่นั่งงอมืออวดตีนให้เอ็งชกข้าอยู่คนเดียวหรอกโว้ย"	ประโยคบอกเล่า

SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการสั่ง (Expressives plus Directives)		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 3 ตะโกนถาม	Di-491-ตะโกนถาม2	อินเกษมสารภาพกับพ่อว่าแท้จริงแล้วคนที่ติดการพนันคือตัวของเขาเองไม่ใช่เงินจำปา	อินประสงค์ดะลิ่งแทบไม่เชื่อหูกับสิ่งที่ได้ยิน ตะโกนถามเสียงดัง "แกว่ะอะไรนะ?" "พ่อได้ยินไม่ผิดหรอกสะ พี่เงินจำปาเอาเงินพอมมาใช้หนี้ให้ผม ผมเสียการพนันมากมาย พี่เขาช่วยผมแล้วก็ยังไม่พอผมเลยต้องขอให้พี่เขาช่วย"	ประโยคคำถาม

SAV การแสดงความรู้สึกที่เป็นการจัดการปฏิสัมพันธ์ (Expressive plus Interaction Management)		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 1 ทัก ร้องทัก ทักทายน ตะโกนทักทายน ทักถาม	Ex-481-ทัก1	น้องชายเพิ่งกลับมาบ้านพี่สาวเลยทักทายน	"กลับมาแล้วหรือจะห้ภูลู่" ทพยาทักน้องชายเสียงใส "พี่มีวแต่ลุ้นกับข้าวปิ่นโตอยู่ในครัวเลยไม่ได้ยินเสียงรถ"	ประโยคคำถาม
ชุดที่ 2 กล่าวลาล ลาลา	Ex-502-ลาลา1	ภูบดีและญาดาชวนทนายประจำตระกูลอยู่ทานข้าวเย็นด้วยกัน	"ผมติดธุระนิดหน่อยครับคงต้องขอตัว แต่พวกคุณไม่ต้องเป็นห่วงผมรายงานทุกอย่างให้คุณท่านรู้หมดแล้ว" ประรภยาคำว่าทุกอย่างเป็นนัยว่าทุกอย่างยกเว้นเรื่องความจำเสื่อม "พบกันพรุ่งนี้ครับ" ภูบดี ลาลา "เจอกันพรุ่งนี้คะ" ญาดายิ้มหวาน	ประโยคคำสั่ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเกิดร่วมของคำกริยาแสดงการกล่าวถ้อย (LAV) ที่เป็นวัจนกรรมการสัญญา (Commissives) กับรูปประโยค

SAV การสัญญา		เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน	บริบท	รูปประโยค
ชุดที่ 1 สัญญา	Co-481-สัญญา1	ลูกหมี่ขอให้อาซื้อเกมกดให้แต่อาไม่ยอมซื้อให้	"อาข้างอ๊ะ..ซื้อเกมกดให้ลูกหมี่หน่อยสิ" เจ้าตัวดีจับเข้าหญิงสาว "ไม่อ้าว ซื้อไปแล้วเราก็กะเบ็งหมดเล่นไม่ทันคัม" "คราวนี้ลูกหมี่ไม่กะแล้ว."เจ้าลูกหมี่สัญญา"น่านะ.อาข้าง"	ประโยคบอกเล่า เพื่อความปฏิเสธ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวปวลี บุญปก เกิดเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ.2522 ที่จังหวัดร้อยเอ็ด สำเร็จ การศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษ (เกียรตินิยมอันดับ 2) จาก คณะ โบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อ พ.ศ.2544 และสำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อ พ.ศ. 2549 และได้เข้า ศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์ ที่จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2548

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย